



Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. március 27.
(OR. en)

7557/23

Intézményközi referenciaszám:
2021/0425(COD)

ENER 134
ENV 265
CLIMA 145
IND 122
RECH 94
COMPET 231
ECOFIN 256
CODEC 408

FELJEGYZÉS

Küldi:	az Állandó Képviselők Bizottsága (I. rész)
Címzett:	a Tanács
Előző dok. sz.:	7160/23
Biz. dok. sz.:	15111/1/21 REV 1 + ADD 1 REV 1
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE a megújuló gázok és a földgáz, valamint a hidrogén belső piacára vonatkozó közös szabályokról (átdolgozás) – Általános megközelítés

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fent említett javaslat hetedik módosított változatát abból a célból, hogy annak alapján a TTE Tanács (Energia) 2023. március 28-i ülésén általános megközelítést lehessen kialakítani.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

**a megújuló gázok és a földgáz, valamint a hidrogén belső piacára vonatkozó közös szabályokról
(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 194. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

¹ HL C 211., 2008.8.19., 23. o.

² HL C 172., 2008.7.5., 55. o.

- (1) A 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet³ több alkalommal jelentősen módosították⁴. Mivel további módosítások szükségesek, az irányelvet az áttekinthetőség érdekében célszerű átdolgozni.
- (2) Az Unióban 1999 óta fokozatosan megvalósuló belső földgázpiac célja, hogy az Európai Unió valamennyi fogyasztója, azaz a lakosság vagy a vállalkozások számára valós választási lehetőséget teremtsen, új üzleti lehetőségeket nyisson és bővítse a határokon keresztül történő kereskedelmet, és ezáltal hatékonyságjavulást, versenyképes árakat és magasabb szintű szolgáltatásokat teremtsen, továbbá hozzájáruljon az ellátás biztonságához és fenntarthatóságához.
- (3) A 2003/55/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv jelentős mértékben hozzájárult a földgáz belső piacának kialakításához.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/73/EK irányelve (2009. július 13.) a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 94. o.).

⁴ Lásd a III. melléklet A. részét.

- (4) A Bizottság által 2016. november 30-án előterjesztett „Tiszta energia minden európainak” csomag részeként az (EU) 2019/943 rendelet⁵ és az (EU) 2019/944 irányelv⁶ további lépést tett a villamos energia belső piacának fejlesztése terén azáltal, hogy a polgárokat állította annak középpontjába, és hozzájárult a tiszta energiarendszerre való átállást és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését célzó uniós célkitűzésekhez. A földgáz belső piacának ugyanezen elvekre kell épülnie, és különösen az a célja, hogy egyenlő szintű fogyasztóvédelmet biztosítson.
- (5) Az Unió célja az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése. Ezért egy sor kezdeményezést fogadott el e cél elérése érdekében, beleértve a Bizottság által 2020 júliusában közzétett, az energiarendszer integrációjára vonatkozó stratégiát **(COM(2020))299 final** és a hidrogénstratégiát **(COM/2020/301)**, amelyek meghatározzák az energiapiacok aktualizálásának módját – ideértve a gázpiacok dekarbonizációját is –, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet és az (EU) 2021/1119 rendelet aktualizálását. Ennek az irányelvnek hozzá kell járulnia e célok eléréséhez, biztosítva az ellátás biztonságát és a gázok – többek között a hidrogén – belső piacának megfelelő működését.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/943 rendelete (2019. június 5.) a villamos energia belső piacáról (HL L 158., 2019.6.14., 54. o.).

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve (2019. június 5.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 158., 2019.6.14., 125. o.).

- (5a) Ezt az irányelvet más szakpolitikai és jogalkotási eszközökkel, különösen az európai zöld megállapodás keretében javasolt eszközökkel együtt kell értelmezni. Ezen egyéb javasolt eszközök közül több is – például az Unió [kibocsátáskereskedelmi rendszerének, a közös kötelezettségvállalási rendeletnek, a megújulóenergia-irányelvnek, az energiahatékonysági irányelvnek, a ReFuelEU-kezdményezéseknek a kiterjesztése, valamint az energiaadó-irányelv javasolt felülvizsgálata – arra irányul, hogy ösztönözze az uniós gazdaság dekarbonizációját, és biztosítsa, hogy az olyan pályán maradjon, amely az európai klímarendeletben előírtaknak megfelelően 2050-re az Európai Unió klímasemlegessé válását eredményezi]. Ezen irányelv fő célkitűzése azonban nem az átállás ösztönzése, hanem annak lehetővé tétele és megkönnyítése a hatékony gázpiacok folyamatos fennállásának biztosítása révén.
- (6) Ezen irányelv célja, hogy megkönnyítse a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok elterjedését az energiarendszerben, elősegítve a fosszilis gázzal való átállást, és lehetővé tegye, hogy ezek az új gázok fontos szerepet játszanak az EU 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzéseinek és 2050-ig megvalósítandó klímasemlegességének elérésében. Az irányelv célja továbbá egy olyan szabályozási keret létrehozása, amely az összes piaci szereplő számára lehetőséget és ösztönzőket kínál arra, hogy tevékenységeik tervezése során vegyék figyelembe a fosszilis gáz átmeneti szerepét a bezáródási hatások elkerülése, valamint a fosszilis gáz fokozatos és időben történő megszüntetésének biztosítása érdekében, különösen az érintett ipari ágazatok összességében és a fűtés tekintetében.

(6a) A klímasemlegesség 2050-re történő elérését célzó európai uniós pályán az energiamegtakarítás és a közvetlen villamosítás sok esetben várhatóan a leginkább költség- és energiahatékony dekarbonizációs lehetőséget fogja jelenteni. Ugyanakkor továbbra is számos olyan végfelhasználói alkalmazás marad, ahol ez nem valósítható meg, vagy magasabb költségekkel jár. Ilyen esetekben célszerű lehet a megújuló vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok és üzemanyagok, többek között a biometán, valamint a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén használata. Az európai zöld megállapodásra vonatkozó csomaggal létrehozott ösztönzők ezért várhatóan alapvető változást fognak eredményezni általában az energiakereslet, konkrétan pedig a gázkereslet szerkezetében. Példának okáért, amikor napjainkban a földgázt széles körben használják helyiségfűtési célokra, ezt a keresletet a jövőben várhatóan nagyrészt más energiahordozókkal, például villamosított helyiségfűtő berendezések révén fogják kielégíteni. A hidrogén jövőbeli felhasználási esetei várhatóan elsősorban az egyébként nehezen dekarbonizálható ágazatokban fordulnak majd elő. Ezek alá tartozik számos ipari folyamat, de olyan közlekedési módok is, mint a távolsági közúti nehézteher-szállítás, a légi közlekedés és a tengeri közlekedés. Mivel a pontos dekarbonizációs pályák, az energiahordozók szerepe és felhasználási eseteik a helyi kiindulási pontoktól, dotációtól és körülményektől is függenek, ezeket nem kell részletesen meghatározni. A hatékony piacok biztosítani fogják, hogy – a helyi dotációra és körülményekre tekintettel – az egyéb szakpolitikai eszközök által ösztönzött fogyasztók képesek legyenek kiválasztani az adott felhasználási esetüknek leginkább megfelelő dekarbonizációs lehetőségeket.

- (7) Az EU hidrogénstratégiája rámutat, hogy az uniós tagállamok eltérő lehetőségekkel rendelkeznek a megújuló hidrogén előállítása terén, ezért a nyitott, versenyképes és akadálytalan határokon átnyúló kereskedelem jellemezte uniós piac jelentős előnyökkel jár a verseny, a megfizethetőség és az ellátásbiztonság szempontjából. Hangsúlyozza továbbá, hogy a hidrogén-árukereskedelmet folytató likvid piac felé történő elmozdulás megkönnyítené az új termelők piacra lépését, és egyúttal elősegítené a más energiahordozókkal való szorosabb integrációt is. Ezenfelül egyértelmű árjelzésekkel szolgálna a beruházások és az operatív döntések számára. Az ezen irányelvben megállapított szabályoknak elő kell segíteniük tehát a hidrogénpiacok, az árualapú hidrogénkereskedelem és a likvid kereskedési központok kialakulását, a tagállamoknak pedig el kell hárítaniuk az ezzel kapcsolatos indokolatlan akadályokat. Az eredendő különbségek elismerése mellett a villamosenergia- és gázpiacok számára kialakított, a hatékony kereskedelmi műveleteket és kereskedelmet lehetővé tevő, már meglévő szabályokat a kellő mértékben és megfelelő időn belül az uniós hidrogénpiacokra is alkalmazni kell.
- (8) Az uniós hidrogénstratégiával összhangban a megújuló hidrogént 2030-tól várhatóan széles körben alkalmazzák majd bizonyos ágazatok dekarbonizációja céljából, a légi közlekedéstől és a hajózástól kezdve a nehezen dekarbonizálható ipari ágazatokig. A hidrogénrendszerekhez csatlakozó valamennyi végső felhasználót ugyanazok az alapvető fogyasztói jogok fogják megilletni, mint a földgázrendszerhez csatlakozó végső felhasználókat, például a szolgáltatóváltás joga és a pontos számlainformációk. Azokban az esetekben, amikor maguk a felhasználók kapcsolódnak a hidrogénhálózathoz, pl. az ipari felhasználók esetében, a földgázfogyasztókra vonatkozó fogyasztóvédelmi jogokkal azonos jogok illetik meg őket. A háztartások piaci részvételét ösztönző fogyasztói rendelkezések, például az ár-összehasonlító eszközök, az aktív felhasználóvá válás és a helyi energiaközösségek kialakításának lehetősége azonban nem terjed ki a hidrogénrendszerre.

- (9) Az uniós hidrogénstratégiával összhangban az EU prioritása a főként szél- és napenergia felhasználásával előállított megújuló hidrogén fejlesztése. Hosszú távon a megújuló hidrogén az az alternatíva, amely a legjobban összeegyeztethető az EU klímasemlegességi és szennyezőanyag-mentességi célkitűzésével, és leginkább koherens az integrált energiarendszerrel. Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok, például az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén azonban rövid és középtávon is szerepet játszhatnak az energetikai átállásban, a meglévő üzemanyagokból származó kibocsátások gyors csökkentése és a megújuló üzemanyagok, például a megújuló hidrogén terjedésének támogatása révén. Az átállás támogatása érdekében meg kell határozni egy, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén és a szintetikus gáznemű üzemanyagok üvegházhatásúgáz-kibocsátásának csökkentésére vonatkozó küszöbértéket. Ezt a küszöbértéket szigorítani kell a 2031. január 1-jétől működésbe lépő létesítményekben előállított hidrogén esetében, hogy figyelembe lehessen venni a technológiai fejlődést, valamint hatékonyabban ösztönözni lehessen a hidrogéntermelésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló dinamikus előrelépést. Az energiarendszer integrációjára vonatkozó uniós stratégia kiemelte, hogy be kell vezetni egy olyan, Unió-szerte alkalmazandó tanúsítási rendszert, amely az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagokra is kiterjed, annak érdekében, hogy a tagállamok ez utóbbiakat összehasonlíthassák más dekarbonizációs lehetőségekkel, és energiamixükben életképes megoldásként kezelhessék. Annak biztosítása érdekében, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok ugyanolyan dekarbonizációs hatással bírjanak, mint más megújuló alternatívák, fontos, hogy ezeket hasonló módszertani megközelítés alkalmazásával tanúsítsák, a teljes életciklusra vonatkozó üvegházhatásúgáz-kibocsátásuk alapján. Ez lehetővé tenné egy átfogó, uniós szintű, az Unió teljes energiamixét lefedő tanúsítási rendszer bevezetését. Figyelembe véve, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén nem megújuló üzemanyagok, fogalommeghatározásaikat és tanúsításukat nem lehetett belefoglalni az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁷ felülvizsgálatára irányuló javaslatba. Ezért ezen irányelvbe való felvételük pótolja ezt a hiányosságot.

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

- (10) Az uniós polgárok számára a Szerződésben biztosított alapvető szabadságok – többek között az áruk szabad mozgása, a letelepedés szabadsága és a szolgáltatások nyújtásának szabadsága – csak teljesen nyitott piacon valósulhatnak meg, amely minden fogyasztó számára lehetővé teszi a szolgáltatók szabad megválasztását, és a szolgáltatók számára is biztosítja felhasználóik szabad ellátásának lehetőségét.
- (10a) **A tagállamok számára továbbra is lehetővé kell tenni, hogy a teljesen nyitott piacra tekintettel megtervezhessék energiaszerkezetüket. A tagállamok dönthetnek úgy is, hogy stratégiaileg lezárják és kiigazítják elosztórendszerük egy részét annak céljából, hogy fokozatosan kivezessék a háztartásoknak biztosított földgázellátást a fenntartható és hatékony rendszerre való átállás biztosítása érdekében.**
- (11) Az irányelv középpontjában a fogyasztók érdekeinek kell állniuk, a szolgáltatás minőségének pedig a földgázipari és a **hidrogénipari** vállalkozások feladatainak központi elemét kell képeznie. A fogyasztók már meglévő jogait, valamint a szociális jogok európai pilléréről szóló közleményben foglaltak szerint az [...] **energiaszolgáltatásokhoz** [...] és az energiaszegénységgel szembeni védelemhez való jogot erősíteni és garantálni kell, és e jogoknak nagyobb átláthatóságot kell biztosítaniuk. A fogyasztóvédelemnek biztosítania kell, hogy a tágabb értelemben vett uniós fogyasztó részesüljön a versenyen alapuló gázpiac előnyeiből. A fogyasztók jogait a tagállamoknak vagy – amennyiben egy tagállam úgy rendelkezett – a szabályozó hatóságoknak kell betartatniuk.
- (12) A szociális jogok európai pillére az energiát azon alapvető szolgáltatások közé sorolja, amelyeket mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni, és támogató intézkedéseket szorgalmaz a rászorulóknak tekintetében (20. alapelv). Az ENSZ 7. fenntartható fejlődési célja is azt szorgalmazza, hogy mindenki számára biztosítani kell a megfizethető, megbízható, fenntartható és modern energiához való hozzáférést.

- (13) A közszolgáltatási kötelezettségeket és a belőlük eredő közös minimális normákat tovább kell szilárdítani, hogy minden fogyasztó – különösen a védelemre szorulóknak – biztosan részesüljön a verseny előnyeiből és a tisztességes árakból. A közszolgáltatási kötelezettségeket nemzeti alapon, a nemzeti körülmények figyelembevételével kell meghatározni; a tagállamoknak azonban tiszteletben kell tartaniuk az uniós jogot.
- (14) A tagállamok számára széles körű mérlegelési jogkört kell biztosítani arra vonatkozóan, hogy általános gazdasági érdekű célkitűzéseket szem előtt tartva közszolgáltatási kötelezettségeket rójanak a gázipari vállalkozásokra. Mindazonáltal a földgázellátás árának szabályozása formájában jelentkező közszolgáltatási kötelezettségek alapvetően torzító hatású intézkedések, amelyek következtében gyakran díjdeficitek halmozódnak fel, korlátozódik a fogyasztók választási lehetősége, kevesebb az ösztönző az energiamegtakarítási és energiahatékonysági beruházásokhoz, csökken a szolgáltatás színvonala, csökken a fogyasztók szerepvállalásának és elégedettségének mértéke, korlátozódik a verseny, és a piacon kevesebb innovatív termék és szolgáltatás áll rendelkezésre. Következésképpen a tagállamoknak más szakpolitikai eszközök – elsősorban célzott szociálpolitikai intézkedések – révén kell biztosítaniuk polgáraik számára a földgázellátás megfizethetőségét. A földgázellátás árképzésébe csak a közszolgáltatási kötelezettségekkel összefüggésben és különös feltételek mellett lehet állami szinten beavatkozni. A teljes mértékben liberalizált, jól működő kiskereskedelmi gázpiac ösztönözné az árversenyt és a nem árjellegű versenyt a meglévő ellátók között, valamint ösztönzőleg hatna a piacra belépő új szereplők számára, ezáltal pedig javítaná a fogyasztók választási lehetőségeit és elégedettségét.

- (15) A földgázellátás árának szabályozása formájában jelentkező közszolgáltatási kötelezettségeket a nyitott piacok elvét tiszteletben tartva, a körülményeket és a kedvezményezettek körét egyértelműen meghatározva kell alkalmazni, időtartamukat pedig korlátozni kell. A közszolgáltatási kötelezettségek által a földgázellátás árképzésére gyakorolt torzító hatások mérséklése érdekében, az ilyen beavatkozást alkalmazó tagállamoknak kiegészítő intézkedéseket kell bevezetniük, ideértve a nagykereskedelmi árképzést érintő torzulások megelőzését szolgáló intézkedéseket is. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a szabályozott árak valamennyi kedvezményezettje teljeskörűen élhessen a versenypiaci ajánlatokkal, ha úgy kívánja. E célból közvetlenül és rendszeresen tájékoztatniuk kell a kedvezményezetteket a versenypiacon kínált ajánlatokról és megtakarítási lehetőségekről, továbbá segítséget kell nyújtaniuk nekik abban, hogy élhessenek a piaci alapú ajánlatokkal és kiaknázhassák azok előnyeit.
- (16) A földgázellátás árának szabályozása terén alkalmazott állami beavatkozások nem vezethetnek a különböző felhasználókatégóriák közötti közvetlen keresztfinanszírozáshoz. Ennek az elvnek megfelelően az árrendszerek nem alakíthatók kifejezetten úgy, hogy bizonyos felhasználókatégóriákra hárítsák a felhasználók egyéb katégóriáit érintő árbeavatkozások költségét. **Az árképzési közszolgáltatási kötelezettségeknek csak a földgázellátásra kell vonatkozniuk, mivel a háztartásoktól nem várható el, hogy széles körben használják a hidrogént fűtési célokra. A hidrogénpiac főként az ipart fogja érinteni, amely piacon nincs szükség ilyen állami beavatkozásra.**

(16a) A földgázellátás árképzésébe való állami beavatkozás főszabály szerint piactorzító intézkedésnek minősül. Ilyen beavatkozás ezért csak közszolgáltatási kötelezettségként, meghatározott feltételek mellett hajtható végre. Ezen irányelv értelmében szabályozott árak – ideértve a költség alatti árakat is – alkalmazhatók az energiaszegény és a kiszolgáltatatott helyzetben lévő háztartások esetében, valamint átmeneti intézkedésként a háztartások és a mikrovállalkozások számára is. Válság idején, amikor a földgáz nagy- és kiskereskedelmi árai jelentősen emelkednek, és ez negatív hatással van a gazdaság egészére, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a szabályozott árak alkalmazását ideiglenesen a kkv-kra is kiterjesszék. Lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy mind a háztartások, mind a kkv-k esetében átmenetileg költség alatti szabályozott árakat határozzanak meg, feltéve, hogy ez nem okoz torzulást az ellátók között, és az ellátók kompenzációt kapnak a költség alatti ellátás költségeiért. Ügyelni kell azonban arra, hogy ez az árszabályozás célzott legyen, és ne teremtsen ösztönzőket a fogyasztás növelésére. Ezért az ilyen árszabályozást feltételekhez kell kötni. Ezeket a feltételeket össze kell hangolni az [(EU) 2019/944 irányelvben] meghatározott, a szabályozott villamosenergia-árakra alkalmazandó feltételekkel. Amennyiben ezek bármelyike állami támogatásnak minősül, az ilyen intézkedésekre vonatkozó rendelkezések nem érintik az EUMSZ 107. és 108. cikkének alkalmazását. A Tanács – a Bizottság javaslata alapján – végrehajtási határozat útján meghatározza, hogy mikor áll fenn földgázár-válság. A határozatban rögzíteni kell a fent említett helyzet időbeli hatályát is, amely időtartam alatt a szabályozott árak ideiglenesen meghosszabbíthatók, és amely legfeljebb egy év lehet. A Tanács végrehajtási hatáskörökkel való felruházása megfelelően figyelembe veszi a földgázellátás árképzésébe való szélesebb körű állami beavatkozás aktiválására vonatkozó döntés politikai jellegét, ami a különböző szakpolitikai megfontolások gondos kiegyensúlyozását teszi szükségessé, valamint figyelembe veszi, hogy egy ilyen döntés milyen horizontális következményekkel jár a tagállamokra nézve.

- (17) A fogyasztóknak világos és érthető információkkal kell rendelkezniük az energiaszektorra vonatkozó jogaikról. Az érintett felekkel, köztük a tagállamokkal, a szabályozó hatóságokkal, a fogyasztói szervezetekkel és földgázipari vállalkozásokkal folytatott konzultációt követően a Bizottságnak egy közérthető, felhasználóbarát energiafogyasztói ellenőrzőlistát hozott létre, amely gyakorlati tájékoztatást nyújt a fogyasztók jogairól. Az energiafogyasztói ellenőrzőlistát naprakészen kell tartani, valamennyi fogyasztóhoz el kell juttatni és a nyilvánosság számára elérhetővé kell tenni.
- (18) A tagállamoknak figyelembe kell venniük, hogy a sikeres átálláshoz fokozott mértékben be kell ruházni a gáziparban dolgozó munkavállalók oktatásába és készségfejlesztésébe, többek között az infrastruktúra fejlesztésével kapcsolatban. Ez összhangban lenne az energiahatékonysági irányelv felülvizsgálatára irányuló javaslattal (2021/0203 (COD) is.
- (19) A piaci szabályoknak védeniük kell a fogyasztókat, és annak érdekében, hogy az új megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok teljes mértékben beépüljenek az energetikai átállásba, lehetővé kell tenniük számukra, hogy alacsony szén-dioxid-kibocsátású termékeket választhassanak.
- (20) A földgáz továbbra is kulcsszerepet játszik az energiaellátásban, mivel a háztartások földgázból származó energiafogyasztása még mindig magasabb, mint a villamos energiából származó. Bár a villamosítás a zöld átállás kulcsfontosságú eleme, a jövőben még mindig jellemző lesz a háztartási földgázfogyasztás, amely azonban egyre növekvő mértékben megújuló gázokat is magában fog foglalni.
- (21) Mivel a földgázágazat – beleértve a földgáz kiskereskedelmi piacát is – nem szerepelt a „Tiszta energia minden európainak” csomagban, a fogyasztók szerepvállalásáról és védelméről szóló kapcsolódó rendelkezéseket nem igazították hozzá az energetikai átállás szükségleteihez, ezért azok inkább annak a helyzetnek felelnek meg, amely a harmadik energiacsomag elfogadásakor, azaz több mint egy évtizeddel ezelőtt állt fenn.

- (22) A földgázpiacra csekély mértékű fogyasztói elégedettség és részvétel, valamint az új megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok lassú terjedése jellemző, ami azt tükrözi, hogy számos tagállamban korlátozott a verseny. A [...] háztartási felhasználók esetében az elmúlt évtizedben emelkedtek a földgázárak, aminek eredményeként a háztartási fogyasztók akár kétszer-háromszor annyit fizetnek a földgázfogyasztásukért, mint az ipari fogyasztók.
- (23) A villamosenergia-ágazathoz hasonlóan a földgázágazatban is elengedhetetlen a piac rugalmassága és a megfelelő uniós fogyasztói jogi keret annak biztosítása érdekében, hogy a fogyasztók részt vehessenek az energetikai átállásban, és élvezhessék a megfizethető árak, a jó szolgáltatási színvonal és a technológiai fejlődést tükröző ajánlatok közül valódi választási lehetőség előnyeit.
- (24) A fosszilis gázzal a megújuló alternatívákra való átállás akkor valósul meg, ha a megújuló forrásokból előállított energia – valóban átlátható információk alapján – vonzó, megkülönböztetésmentes választási lehetőséggé válik a fogyasztók számára, és ha az átállási költségek méltányosan oszlanak meg a fogyasztók és a piaci szereplők különböző csoportjai között.
- (25) A kiskereskedelmi gázpiac jelenlegi hiányosságainak kezelése érdekében el kell hárítani azokat a jelenleg fennálló, versennyel kapcsolatos és technikai akadályokat, amelyek gátolják az új szolgáltatások megjelenését, a szolgáltatások színvonalának javítását és az alacsonyabb fogyasztói árakat, ugyanakkor pedig biztosítani kell az energiaszegény és kiszolgáltatott helyzetben lévő fogyasztók védelmét.

- (26) A magas szintű fogyasztóvédelem és a tudatos fogyasztói magatartás energiaágazatokon belüli következetes biztosítása érdekében a dekarbonizált gázpiacra vonatkozó jogszabályi keretnek tükröznie kell a villamosenergia-piaci fogyasztók védelmére és adott esetben a tudatos fogyasztói magatartásukra vonatkozó rendelkezéseket.
- (27) A következetesség és a hatékonyság érdekében ennek a tükröző megközelítésnek magában kell [...] foglalnia a fogyasztóvédelemre és a tudatos fogyasztói magatartásra vonatkozó összes rendelkezést, amennyiben ez megvalósítható és a gázpiac sajátosságaihoz hozzáigazítható. Ennek az alapvető szerződéses jogoktól kezdve ki kell terjednie a számlainformációkra, az energiaszolgáltató-váltásra, a megbízható összehasonlító eszközök rendelkezésre állására, a kiszolgáltatott helyzetben lévő és energiaszegény fogyasztók védelmére, az intelligens fogyasztásmérőkkel és az adatkezeléssel kapcsolatos megfelelő adatvédelemre, valamint a hatékony alternatív vitarendezésre vonatkozó szabályokra.
- (28) A rendelkezések ágazatok közötti konzisztenciájának biztosítása érdekében a nemzeti közigazgatások és vállalkozások terheit korlátozni kell, és azoknak arányosaknak kell lenniük, a „Tiszta energia minden európainak” csomag tapasztalatait is figyelembe véve.
- (29) A gázágazat korszerűsítése várhatóan jelentős gazdasági és **környezeti** előnyökkel jár majd mind a hatékonyabb kiskereskedelmi verseny, mind annak társadalmi és elosztási előnyei, valamint a fogyasztók pozíciójának megerősítése tekintetében, ideértve a megerősített szerződéses jogokat, valamint a fogyasztásról és az energiaforrásokról rendelkezésre álló jobb tájékoztatást, ami környezetbarátabb döntésekhez vezet. A megújuló gáz elterjedéséhez minden bizonnyal az energia-érdekközösségek is hozzá fognak járulni.

- (30) A szolgáltatóváltás fontos mutatója a fogyasztói szerepvállalásnak, valamint [...] fontos eszköz a földgázpiaci verseny fellendítéséhez **mind** a földgáz-, **mind a hidrogénpiacok** tekintetében. A szolgáltatóváltási arányok továbbra is eltérő mértékűek az egyes tagállamokban, és a fogyasztókat a kilépési és szerződésmegszüntetési díjak visszatartják a szolgáltatóváltástól. Jóllehet az ilyen díjak megszüntetése korlátozhatja a fogyasztók választási lehetőségét azáltal, hogy a fogyasztói hűség díjazásaként nyújtott termékeket szüntet meg, alkalmazásuk korlátozása tovább javítaná a fogyasztók jólétét, a fogyasztók szerepvállalását, valamint a piaci versenyt.
- (31) A váltás időtartamának lerövidítése valószínűleg arra ösztönözi a fogyasztókat, hogy előnyösebb energiaszolgáltatási ajánlatot keressenek és ellátót váltsanak. Az információs technológiák térnyerésének eredményeként 2026-ban megvalósulhat, hogy a szolgáltatóváltás során a fogyasztásmérési hely új ellátójának a piacüzemeltetőnél történő regisztrálására szolgáló technikai folyamat bármely munkanapon jellemzően 24 órán belül lebonyolítható legyen. Annak biztosítása, hogy az említett határidőtől kezdve a szolgáltatóváltás technikai folyamata 24 órán belül lebonyolódjon, a minimálisra fogja csökkenteni az ellátóváltás időtartamát, ami hozzájárulhat a fogyasztói szerepvállalás és a kiskereskedelmi verseny fokozásához.

- (31a) **A 24 órán belül lezajló gázszolgáltató-váltási eljárás tükrözné azt, ami már alkalmazandó a villamosenergia-piacon, amelyen hasonlóak a back-end funkciók és az informatikai adatbázisokra vonatkozó követelmények. A szolgáltatóváltási időnek a két ágazat közötti harmonizálása valamennyi fogyasztó számára előnyös lenne, különösen a mindkét tüzelőanyagra kiterjedő szerződések esetében. A fogyasztók rövidebb szolgáltatóváltási ideje nem érintheti a szolgáltatók kiegyenlítő szabályozási kötelezettségeit.**
- (32) Számos tényező akadályozza, hogy a fogyasztók hozzáférjenek a rendelkezésükre álló piaci információk különféle forrásaihoz, megértsék ezeket az információkat és azok alapján cselekedjenek. Ebből következik, hogy összehasonlíthatóbbá kell tenni az ajánlatokat, a váltás akadályait pedig a gyakorlatban a lehető legkisebbre kell csökkenteni a fogyasztók választásának indokolatlan korlátozása nélkül.
- (33) A független összehasonlító eszközök – ideértve a weboldalakat is – hatékony eszközt biztosítanak a kisebb felhasználók számára a piacon elérhető különböző energiaajánlatok érdemi értékeléséhez. Az ilyen eszközöknek a rendelkezésre álló ajánlatok lehető legszélesebb körére kell kiterjedniük, és a lehető legjobban le kell fedniük a piacot, hogy a felhasználók reprezentatív áttekintést kaphassanak. Kulcsfontosságú, hogy a kisebb felhasználók legalább egy összehasonlító eszközhöz hozzáférhessenek, és hogy az ilyen eszközök révén nyújtott tájékoztatás megbízható, pártatlan és átlátható legyen. A tagállamok e célból összehasonlító eszközről gondoskodhatnak, amelyet valamely nemzeti hatóság vagy magánjogi jogalany működtet.
- (34) A végső felhasználók számára lehetővé kell tenni továbbá, hogy saját termelésű megújuló gázt használjanak, tároljanak és értékesítsenek, valamint a rendszert kiegészítő szolgáltatások nyújtásával, például energiatárolással, részt vegyenek valamennyi földgázpiacon. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a nemzeti jogukban eltérő rendelkezéseket állapítsanak meg az egyénileg és az együttesen eljáró aktív felhasználókra kivetett adókra és illetékekre vonatkozóan.

- (35) A polgári energetikai kezdeményezések egyes kategóriáit – elismerve az energiarendszer szén-dioxid-mentesítésében játszott szerepüket – uniós szinten „helyi energiaközösségként” kell elismerni a földgázpiacon. Ezek a közösségek megkönnyíteni hivatottak a megújuló gáz használatát a földgázrendszerben. Annak érdekében, hogy támogató keretet biztosítsanak számukra, tisztességes bánásmódot, egyenlő versenyfeltételeket, valamint a jogok és kötelezettségek jól meghatározott katalógusát kell meghatározni, általánosságban tükrözve a helyi energiaközösségeknek az (EU) 2019/944 irányelvben megállapított tagsági struktúráját, irányítási követelményeit és célját.
- (35a) Az (EU) 2018/2001 [...] irányelv szerinti megújulóenergia-közösségek, valamint [...] az (EU) 2019/944 irányelv és az [...] ezen irányelv szerinti helyi energiaközösségek [...] hozzájárulhatnak a megújuló gáz termeléséhez, tárolásához és ellátásához, elősegítve ezáltal az energiarendszer dekarbonizációját. A megújulóenergia-közösségek különösen hozzájárulhatnak a helyi körforgásos gazdaság kialakításához, kiváltképp a vidéki régiókban. A helyi energiaközösségek segíthetnek mozgósítani az energiaellátás [...] dekarbonizációját célzó magántőke-beruházásokat, és képessé tehetik a gazdaságokat és a falvakat arra, hogy befogják a mezőgazdaságból és a települési hulladékból származó metánt, és azt a helyi térségben vagy városokban található háztartásoknak szolgáltatassák[...]. Egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítani annak érdekében, hogy a helyi energiaközösségek és a megújulóenergia-közösségek által termelt megújuló gázokat, például a biometánt integrálni lehessen a földgázrendszerbe.**

(36) [...]

(36a) A helyi energiaközösségekre vonatkozó rendelkezések nem zárhatják ki az egyéb polgári kezdeményezések meglétét, mint például az (EU) 2018/2001 irányelvben szereplő m[...]egújulóe[...]nergia-k[...]özösségeket vagy a magánjogi megállapodások alapján létrejött polgári kezdeményezéseket. A helyi energiaközösségi tagság nyitva áll minden végső felhasználó – különösen a háztartási felhasználók – előtt [...]. Helyénvaló, hogy az ezen irányelvben [...] meghatározott [...] tényleges irányítás, és ezáltal a döntéshozatal feletti meghatározó befolyás [...] továbbra is a kisvállalkozások, a helyi hatóságok és a természetes személyek kezében maradjon. A tagállamoknak csökkenteniük kell [...] annak a kockázatát, hogy a kiterjedt kereskedelmi tevékenységet és a fő gazdasági tevékenységüket az [...] energiaágazatban folytató magánvállalkozások meghatározó befolyást gyakoroljanak a döntéshozatal felett, azáltal, hogy kizárják a részvételüket, illetve kizárják őket a szavazásból, [...] továbbá korlátozzák az általuk birtokolható [...] részvények és kereskedelmi szerződések mennyiségét. E magánvállalkozások körébe nem [...] tartozhatnak bele az állami tulajdonú vállalatok. [...]. A vállalatok általi foglyul ejtés kockázatának további csökkentése céljából a tagállamoknak nyomon kell követniük, hogy az említett kezdeményezések megfelelnek-e az ezen irányelvben meghatározott irányítási és részvételi kritériumoknak, annak biztosítása érdekében, hogy ezen irányelvvel összhangban a tényleges irányítás a helyi hatóságok, a polgárok és a kisvállalkozások kezében legyen [...].

- (37) A számlák és a számlainformációk fontos eszközei a végső felhasználók tájékoztatásának és pozíciójuk megerősítésének. A fogyasztókat továbbra is leginkább az energiaszámlák foglalkoztatják, amelyek egyben a fogyasztói panaszok leggyakoribb forrásai is, hozzájárulva a fogyasztók tartósan alacsony elégedettségi szintjéhez és az energiaágazatban való mérsékelt részvételéhez. A gázágazatban a számlainformációkra vonatkozó rendelkezések ugyancsak elmaradnak a villamosenergia-ágazatban a fogyasztóknak biztosított jogoktól. Ezért ezeket össze kell hangolni, és minimumkövetelményeket kell meghatározni a gázágazatban a számlákra és a számlainformációkra vonatkozóan, hogy a fogyasztók átlátható és könnyen érthető információkhoz férhessenek hozzá. A számláknak tájékoztatniuk kell a végső felhasználókat fogyasztásukról és költségeikről – megkönnyítve ezáltal az ajánlatok összehasonlítását és a szolgáltatóváltást –, továbbá fogyasztói jogaikról (például az alternatív vitarendezésről). Emellett a számlákat ahhoz is célszerű lenne felhasználni, hogy a fogyasztókat aktív piaci szerepvállalásra ösztönözzék annak érdekében, hogy kezelni tudják fogyasztási szokásaikat, és környezetbarátabb döntéseket hozhassanak.
- Átfogó és pontos tájékoztatást kell nyújtani a fogyasztók részére annak biztosítása érdekében, hogy tisztában legyenek saját környezeti hatásukkal, és hogy ennek keretében a fogyasztók kinyilváníthassák preferenciájukat a legfenntarthatóbb energiahordozók iránt.**
- (38) A tényleges fogyasztáson alapuló, az intelligens fogyasztásmérésnek köszönhetően pontos számlainformációk rendszeres közlése nélkülözhetetlen segítséget jelent a felhasználóknak ahhoz, hogy ellenőrzés alatt tartsák gázfogyasztásukat és annak költségeit. Ugyanakkor a felhasználók – különösen a háztartási felhasználók – számára a számlák tényleges kifizetésére rugalmas feltételeket kell biztosítani.

- (39) A felhasználók ellátásában alapvető fontosságú az objektív és átlátható fogyasztási adatokhoz való hozzáférés. Ennek megfelelően a fogyasztók számára biztosítani kell a fogyasztási adataikhoz, a kapcsolódó árakhoz és szolgáltatási költségekhez való hozzáférést annak érdekében, hogy felkérhessék a versengő vállalkozásokat [...] a fenti információkon alapuló ajánlattételre. A fogyasztóknak jogot kell biztosítani arra, hogy kellően tájékozódhassanak energiafogyasztásukról. Az előrefizetés nem hozhatja a felhasználót aránytalanul hátrányos helyzetbe, [...] a különféle fizetési rendszereknek pedig megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük. Az energiaköltségekről a fogyasztóknak nyújtott kellő gyakoriságú tájékoztatásnak energiamegtakarításra kell ösztönöznie, mivel a felhasználók ezáltal közvetlen visszacsatolást kapnak az energiahatékonysági beruházások hatásairól és a fogyasztási magatartás változásáról.
- (40) A földgázra vonatkozó intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetéséről szóló nemzeti szintű döntéshozatalkor lehetővé kell tenni, hogy ez a döntés gazdasági értékelésen alapuljon. A gazdasági értékelés során az intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetésének a fogyasztókat szolgáló, hosszú távú előnyeit a teljes ellátási láncra vonatkoztatva kell figyelembe venni. Amennyiben az értékelés arra a következtetésre jut, hogy az ilyen mérési rendszerek bevezetése csak bizonyos földgázfogyasztású fogyasztók számára indokolt gazdaságilag és költséghatékonyság tekintetében, akkor a tagállamoknak a bevezetéskor ezt figyelembe kell venniük vehetik. Az ilyen értékeléseket azonban a főbb feltételezésekben bekövetkező jelentős változásokra, valamint és a gyors technológiai fejleményekre reagálva rendszeresen, de legalább négyévente felül kell vizsgálni.

- (41) A végső felhasználók aktív piaci részvételének támogatása céljából a bevezetendő intelligens fogyasztásmérő rendszereknek kellő figyelmet kell fordítaniuk a rendelkezésre álló releváns – többek között az adatmodell és az alkalmazási réteg szintjén történő interoperabilitást lehetővé tevő – szabványok alkalmazására, a bevált gyakorlatokra, az adatsere fejlesztésének fontosságára, valamint a jövőbeli és innovatív energiaszolgáltatásokra. A bevezetendő intelligens fogyasztásmérő rendszerek ezenkívül nem képezheti a földgázfelhasználók szolgáltatóváltásának akadályát, valamint olyan, célnak megfelelő funkciókkal kell ellátni, amelyek révén a végső felhasználók időben hozzáférhetnek fogyasztási adataikhoz, módosíthatják energiafelhasználási szokásaikat, ezért ellentételezésben részesülhetnek, valamint energiaszámlájukon megtakarításokat érhetnek el.
- (42) Azoknak a tagállamoknak, amelyek nem vezetnek be szisztematikusan az intelligens fogyasztásmérést a földgázrendszerben, kérésre,[...] valamint tisztességes és észszerű feltételek mellett, az összes vonatkozó információ rendelkezésre bocsátásával **és a járulékos költségek viselésével** lehetővé kell tenniük a fogyasztók számára az intelligens fogyasztásmérő telepítését.
- (43) Az intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetését követően különböző adatgazdálkodási modelleket dolgoztak ki vagy dolgoznak ki jelenleg a tagállamokban. Az adatgazdálkodási modelltől függetlenül fontos, hogy a tagállamok átlátható szabályokat vezessenek be az adatokhoz való megkülönböztetésmentes hozzáféréssel, továbbá a kiberbiztonság és adatvédelem legmagasabb fokának és az adatkezelők pártatlanságának biztosításával kapcsolatban.

- (44) A minden fogyasztó számára hozzáférhető hatékony vitarendezési mechanizmusok biztosítják az erősebb fogyasztóvédelmet. A tagállamoknak a panaszok gyors és hatékony rendezését biztosító eljárásokat kell biztosítaniuk.
- (45) A tagállamoknak az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁸ 3. cikke (3) bekezdésének d) pontja értelmében felismert energiaszegénység kezelése céljából – a szegénység tágabb összefüggéseit is figyelembe véve – meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket, például társadalombiztosítási rendszerükön keresztül előnyöket kell nyújtaniuk a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók szükséges energiaellátása érdekében, vagy támogatniuk kell az energiahatékony fejlesztéseket. Ezek az intézkedések különbözőek lehetnek a kérdéses tagállamokban fennálló sajátos körülményeknek megfelelően, és tartalmazhatnak a gázszámlák fizetési feltételeire, a lakóépületek energiahatékonyágát célzó beruházásokra vagy fogyasztóvédelmi intézkedésekre – mint például a lekapcsolással összefüggő biztosítékokra – vonatkozó szociál- vagy energiapolitikai intézkedéseket.
- (46) Az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet és az (EU) 2019/944 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁹ alapján a Bizottság **az energiaszegénységről szóló, 2020. október 14-i ajánlásában**¹⁰ indikatív iránymutatást¹¹ adott az energiaszegénység mérésére szolgáló megfelelő mutatókról, és meghatározta a „jelentős számú energiaszegénységben élő háztartás” fogalmát.

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK, a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve (2019. június 5.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 158., 2019.6.14., 125. o.).

¹⁰ **HL L 357., 2020.10.27., 35. o.**

¹¹ **[...]**

- (47) Az adminisztratív engedélyezési eljárások egyszerűsítésének és észszerűsítésének, valamint az engedély kiadásában illetékes hatóságok által meghozandó határozatokra vonatkozó egyértelmű határidőknek biztosítaniuk kell, hogy a hidrogéntermelő létesítmények és a hidrogénrendszer infrastruktúrája megfelelő ütemben valósulhasson meg. A tagállamokat fel kell kérni, hogy számoljanak be az elért eredményekről. A földgázvezetékek és egyéb hálózati eszközök építésére és a meglévők üzemeltetésére vonatkozóan a nemzeti jog alapján kiadott engedélyeken (például licenciák, engedélyek, koncessziók vagy jóváhagyások) alapuló szerzett jogok érvényesülését lehetővé kell tenni, amint a gázvezetékben már nem gáz-halmazállapotú energiahordozót, vagyis földgázt szállítanak, hanem (tiszt) hidrogént. **Az engedélyeken alapuló szerzett jogok említett érvényesülése nem érintheti a hidrogéninfrastruktúrára vonatkozó műszaki biztonsági követelmények érvényességét, sem pedig azt, hogy az illetékes hatóságok nyomon követhessék az e követelményeknek való megfelelést, és indokolt esetben megfelelő és arányos végrehajtási intézkedéseket hozzanak, ideértve a szerzett jogok alapját képező engedélyek esetleges visszavonását is.** Ezzel várhatóan megelőzhető a meglévő földgázvezetékek és más hálózati eszközök hidrogénszállításra való átállításának indokolatlan késedelve. El kell kerülni, hogy a hidrogénrendszer infrastruktúrájával kapcsolatos engedélyek megadásának feltételei lényegesen eltérőek legyenek, kivéve, ha ez kellően indokolt. Műszaki biztonsági megfontolások indokolhatják eltérő megközelítés alkalmazását a meglévő engedélyek átörökítését, illetve az új engedélyek kiadását illetően. Az engedélyezési eljárásokra vonatkozó rendelkezések a nemzetközi és az uniós jog, többek között a környezet és az emberi egészség védelmére vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül alkalmazandók. Amennyiben rendkívüli körülmények alapján megfelelően indokolt, lehetővé kell tenni az engedélyezési eljárások határidejeinek legfeljebb egy évvel történő meghosszabbítását.

- (48) Az, hogy a közigazgatási engedélykérelmezési és engedélyezési eljárás során a kérelmezők mindvégig iránymutatást kapnak egy hivatali ügyintézési ponton keresztül, arra szolgál, hogy a projektgazda számára egyszerűsítsék az eljárást, valamint növeljék a hatékonyságot és az átláthatóságot. A hatékonysághoz hozzájárulhatna, ha a kérelmezők digitális formában is benyújthatnák a releváns dokumentumokat, valamint rendelkezésre állna egy, a kérelmezőknek szánt eljárási kézikönyv. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az engedélyezési eljárásokat végrehajtó hatóságok aktívan részt vegyenek a még fennálló akadályok elhárításában, ideértve az olyan nem pénzügyi akadályokat is, mint például a kellő ismeretek hiánya, valamint a digitális és emberi erőforrások elégtelen volta, ami akadályozza az egyre növekvő számú engedélyezési eljárás feldolgozását.
- (49) Ha a hálózatok nem különülnek el ténylegesen a termelési és ellátási tevékenységektől (tényleges szétválasztás), az nemcsak a hálózat üzemeltetése terén jár a hátrányos megkülönböztetés kockázatával, hanem a vertikálisan integrált vállalkozásoknak saját hálózataikba történő megfelelő szintű beruházásra való ösztönzése terén is.
- (50) A 2003/55/EK rendeletben előírt, jelenleg hatályos jogi és funkcionális szétválasztási szabályok azonban nem vezettek a szállítási rendszer-üzemeltetők tényleges szétválasztásához. Az Európai Tanács a 2007. március 8-án és 9-én tartott ülésén ezért felkérte a Bizottságot, hogy dolgozzon ki jogalkotási javaslatokat az „ellátási és termelési tevékenységeknek a hálózatüzemeltetéstől való tényleges elkülönítéséről”.

- (51) Tényleges szétválasztás csak úgy érhető el, ha megszűnik a vertikálisan integrált vállalkozások törekvése a versenytársak hálózati hozzáféréssel és beruházásokkal kapcsolatos megkülönböztetésére. A belső érdekellentét feloldására és az ellátás biztonságának megvalósítására egyértelműen eredményes és szilárd módszer a tulajdonjogi szétválasztása, amelynek során a hálózat tulajdonosát jelölik ki ellátási és termelési érdekektől független rendszerüzemeltetőnek. Ezért az Európai Parlament a földgáz és a villamos energia belső piacának jövőbeli lehetőségeiről szóló, 2007. július 10-i állásfoglalásában a szállítási szinten megvalósított tulajdonjogi szétválasztást nevezte a legalkalmasabb eszköznek arra, hogy az infrastrukturális beruházásokat megkülönböztetéstől mentesen ösztönözzék, az új belépőknek tisztességes hálózati hozzáférést biztosítsanak és a piacot átláthatóvá tegyék. A tulajdonjogi szétválasztás értelmében ezért a tagállamoktól meg kell követelni annak biztosítását, hogy ugyanazon személy vagy személyek ne legyenek jogosultak egy termelési vagy ellátásitermelő vagy ellátó vállalkozás irányításában való részvételre, és ezzel egy időben egy szállításirendszer-üzemeltető vagy szállítási rendszer irányítására vagy azokra vonatkozó bármely jog gyakorlására. Fordított viszonylatban is, egy szállítási rendszer vagy szállításirendszer-üzemeltető irányításában való részvételnek eleve ki kell zárnia a termelési vagy ellátásitermelő vagy ellátó vállalkozás irányításának vagy az azokra vonatkozó jog gyakorlásának a lehetőségét. Ezeken a korlátokon belül a termelő vagy ellátó vállalkozás részére lehetővé kell tenni, hogy egy szállításirendszer-üzemeltetőben vagy a szállítási rendszerben kisebbségi részvénytulajdonnal rendelkezzen.
- (52) A szétválasztásra irányuló rendszereknek hatékonyan meg kell szüntetniük az érdekellentéteket a termelők, az ellátók és a szállításirendszer-üzemeltetők között annak érdekében, hogy ösztönzőket hozzanak létre a szükséges beruházásokhoz és biztosítsák a piacra lépő új szereplők hozzáférését egy átlátható és hatékony szabályozási rendszer keretében, valamint nem hozhatnak létre túlságosan nehézkes szabályozási rendszert a szabályozó hatóságok számára.

- (53) Az „irányítás” kifejezés fogalommeghatározása a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendeletből¹² (az EK összefonódás-ellenőrzési rendelete) származik.
- (54) A villamosenergia- és a földgázszektor közötti vertikális kapcsolatok miatt a szétválasztási rendelkezéseket **az ezen irányelv vonatkozó cikkeiben részletesen ismertetteknek megfelelően** mind a két szektorban alkalmazni kell.
- (55) Ezzel szemben a hidrogénágazat tekintetében a vertikálisan integrált vállalkozások megjelenését meg lehetne előzni egyértelmű előzetes szabályok megállapításával. Ez előnyösebb a költséges utólagos szétválasztási követelményekkel szemben, amelyek végrehajtása időbe telne.

¹² HL L 24., 2004.1.29., 1. o.

- (56) A tulajdonjogi szétválasztás értelmében a hálózatüzemeltetés ellátási és termelési érdekektől való teljes függetlenségének biztosítása, valamint a bizalmas információk átadásának megakadályozása érdekében ugyanazon személy nem lehet tag szállításirendszer-üzemeltető vagy szállítási rendszer és termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás ügyvezető testületében sem. Ugyanezen okból ugyanazon személy nem lehet egyszerre jogosult szállításirendszer-üzemeltető vagy szállítási rendszer ügyvezető testülete tagjainak kinevezésére és a termelő vagy ellátó vállalkozás irányításában való részvételre vagy az azokra vonatkozó bármilyen jog gyakorlására.
- (57) Az ellátási és termelési érdekektől független rendszerüzemeltető vagy szállításirendszer-üzemeltető létrehozásának lehetővé kell tennie, hogy a vertikálisan integrált vállalkozások az érdekek tényleges elkülönítése mellett megtarthassák a hálózati vagyonban meglévő tulajdonukat, miközben biztosítja azt, hogy az ilyen független rendszerüzemeltető vagy az ilyen független szállításirendszer-üzemeltető minden rendszerüzemeltetői feladatot ellát és működése részletes szabályoknak, valamint széles körű szabályozói ellenőrzési mechanizmusoknak van alávetve.
- (58) Ha 2009. szeptember 3-án a vállalkozás, amely a szállítási rendszer tulajdonosa, egy vertikálisan integrált vállalkozás részét képezte, a tagállamoknak lehetőséget kell adni a tulajdonjogi szétválasztás, valamint az ellátási és termelési érdekektől független rendszerüzemeltető vagy szállításirendszer-üzemeltető létrehozása közötti választásra.

- (59) A vertikálisan integrált vállalkozások részvényeseinek teljes körű érdekvédelme céljából a tagállamok választására kell bízni, hogy a tulajdonjogi szétválasztást közvetlen elidegenítéssel vagy az integrált vállalkozás részvényeinek a hálózati vállalkozás részvényeire és a fennmaradó ellátási és termelési vállalkozás részvényeire való bontással valósítják-e meg, feltéve, hogy teljesülnek a tulajdonjogi szétválasztásból eredő követelmények.
- (60) A független rendszerüzemeltetői vagy független szállításirendszer-üzemeltetői megoldások teljes körű eredményességét meghatározott kiegészítő szabályokkal kell biztosítani. A szállításirendszer-üzemeltetők függetlenségével kapcsolatos szabályok megfelelő szabályozási keretet nyújtanak a tisztességes verseny, az elégséges beruházások, az új piaci szereplők hozzáféréseinek és a földgázpiacok integrációjának biztosításához. A szállításirendszer-üzemeltetők függetlenségéről szóló rendelkezések révén történő tényleges szétválasztás egyrészt egy, szervezési intézkedésekből és a szállításirendszer-üzemeltetők irányításával kapcsolatos intézkedésekből álló pilléren, másrészt egy olyan beruházási intézkedésekből álló pilléren nyugszik, amelyek az új termelési kapacitásokat regionális együttműködés útján kötik a hálózati és piaci integrációhoz. A szállításirendszer-üzemeltető függetlenségét többek közt ún. „türelmi időszak” révén is biztosítani kell, amely alatt a vertikálisan integrált vállalkozásban nem gyakorolnak olyan vezetői vagy más hasonló tevékenységet, amely során ugyanahhoz az információhoz lehet hozzájutni, mint a vezetői beosztásokban.

- (61) A belső gázpiacon a verseny javítása érdekében a nagy, nem háztartási – nagyszabású kereskedelmi tevékenységet folytató – felhasználók számára lehetővé kell tenni az ellátó megválasztását, valamint hogy gázszükségleteik biztosítására több ellátóval is szerződést kössenek. Ezeket a felhasználókat meg kell védeni a kizárólagossági záradékokkal szemben, amelyek kizárják a versenyző és/vagy kiegészítő ajánlatokat.
- (62) A tagállamoknak jogot kell biztosítani arra, hogy a területükön a teljes tulajdonjogi szétválasztás mellett döntsenek. Amennyiben egy tagállam élt ezzel a joggal, egy vállalkozásnak nem [...] állhat jogában független rendszerüzemeltetőt vagy független szállításrendszer-üzemeltetőt létrehozni. Ezenkívül a termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozások nem lehetnek abban a helyzetben, hogy akár közvetve, akár közvetlenül irányítást vagy bármilyen jogot gyakoroljanak azon tagállamok szétválasztott szállításrendszer-üzemeltetői fölött, amelyek a teljes tulajdonjogi szétválasztás mellett döntöttek.
- (63) A piacszerzés különböző típusai léteznek a földgáz belső piacán. Azoknak az intézkedéseknek, amelyeket a tagállamok az egyenlő versenyfeltételek megteremtése érdekében hozhatnak meg, alapvető közérdekű követelményeken kell alapulniuk. Konzultációt kell folytatni a Bizottsággal az intézkedéseknek az EUMSZ-szel és az uniós joggal való összeegyeztethetőségéről.

- (64) A tényleges szétválasztás végrehajtása során be kell tartani a köz- és a magánszektor közötti megkülönböztetés tilalmának elvét. E célból ugyanazon személy – sem egyedül, sem mással közösen – nem gyakorolhat a tulajdonjogi szétválasztás szabályaival vagy a független rendszerüzemeltetői megoldással ellentétes irányítást és semmilyen jogot sem a szállításirendszer-üzemeltetők vagy szállítási rendszerek, sem a termelő vagy ellátó vállalkozások testületeinek összetétele, szavazása vagy döntése felett. A tulajdonjogi szétválasztás és a független rendszerüzemeltetői megoldás tekintetében, amennyiben az adott tagállam bizonyítani tudja e követelmény betartását, úgy két különálló közjogi szerv végezheti egyfelől a termelési és ellátási tevékenységek, másfelől a szállítási tevékenységek irányítását.
- (65) A hálózati tevékenységeknek az ellátási és termelési tevékenységektől való teljes mértékű tényleges elkülönítését az Unió egészében meg kell valósítani, az uniós és nem uniós vállalkozások vonatkozásában egyaránt. Annak biztosítására, hogy a hálózati tevékenységek, valamint az ellátási és termelési tevékenységek az Unió egészében egymástól függetlenek maradjanak, a szabályozó hatóságokat fel kell jogosítani arra, hogy megtagadják a szétválasztási szabályokat be nem tartó szállításirendszer-üzemeltetők tanúsítását. E szabályoknak az Unió egészében való következetes alkalmazásának biztosítása érdekében a szabályozó hatóságoknak a tanúsításra vonatkozó döntéseik meghozatalakor a legmesszemenőbben figyelembe kell venniük a Bizottság véleményét. Az Unió nemzetközi kötelezettségei betartásának biztosítása és az Unión belüli szolidaritás és energiabiztonság érdekében emellett a Bizottságnak jogot kell biztosítani arra, hogy harmadik országból vagy országokból származó személy vagy személyek irányítása alatt álló szállításirendszer-tulajdonos vagy szállításirendszer-üzemeltető vonatkozásában véleményezze a tanúsításokat.

- (66) A hidrogénszállításhoz használt csővezeték-hálózatoknak a hidrogén hatékony és fenntartható szárazföldi és tengeri szállításának fontos eszközét kell képezniük. Az építésükhöz szükséges magas beruházási kiadások következtében a hidrogénszállításhoz használt csővezeték-hálózatok természetes monopóliumot képezhetnek. A földgázpiacok szabályozásával kapcsolatos tapasztalatok megmutatták, hogy az árupiacokon folyó verseny védelme érdekében fontos nyílt és megkülönböztetésmentes hozzáférést biztosítani a csővezeték-hálózatokhoz. Ezért az Unión belüli szárazföldi és tengeri hidrogénhálózatokra alkalmazni kell a hálózatüzemeltetés jól bevált elveit, például a harmadik felek hozzáférését.
- (67) A hidrogénhálózatok üzemeltetését el kell különíteni az energiatermelési és -ellátási tevékenységektől, hogy elkerülhető legyen az összeférhetetlenség kockázata a hálózatüzemeltetők részéről. A hidrogénhálózatok tulajdonjogának az energiatermelésben és -ellátásban való részvételtől való strukturális szétválasztása garantálja az ilyen összeférhetetlenségek elkerülését. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az „integrált hidrogénhálózat-üzemeltető” alternatív szétválasztási modelljét alkalmazzák a **„független szállításirendszer-üzemeltető” szétválasztási modelljének hatókörébe tartozó földgázzsállításirendszer-üzemeltetők és a meglévő vertikálisan integrált hidrogénhálózatok esetében. A tagállamok számára lehetővé kell tenni továbbá, hogy engedélyezzék a „független hidrogénhálózat-üzemeltető” [...] modell használatát** annak érdekében, hogy a hidrogénhálózatok vertikálisan integrált tulajdonosai megtarthassák hálózatuk tulajdonjogát, és hogy 2030 után is biztosítsák az ilyen hálózatok megkülönböztetésmentes üzemeltetését.

(68) Míg a hidrogénhálózatok és a gáz- vagy villamosenergia-hálózatok közös üzemeltetése szinergiákat teremthet, ezért lehetővé kell tenni, a hidrogénhálózat üzemeltetését viszont a finanszírozás és a hozzáférési díjak alkalmazásának átláthatósága érdekében külön jogi személy révén kell megszervezni.

(69) [...]

- (70) A szabályozott tevékenységek költségeivel és finanszírozásával kapcsolatos átláthatóság biztosítása érdekében a hidrogénhálózat-üzemeltetési tevékenységeket el kell különíteni a többi energiahordozóra vonatkozó egyéb hálózatüzemeltetési tevékenységektől, legalább a hálózatüzemeltetők jogi formájával és számvitelével kapcsolatban. **A hidrogénhálózat-üzemeltetők jogi szétválasztása érdekében a gázszállításirendszer-üzemeltető vagy a gázelosztórendszer-üzemeltető csoportstruktúráján belüli leányvállalat vagy önálló jogalany létrehozását elegendőnek kell tekinteni anélkül, hogy szükség volna az irányítás funkcionális szétválasztására, illetve az ügyvezetés vagy a személyzet elkülönítésére. A szabályozott tevékenységek költségeivel és finanszírozásával kapcsolatos átláthatóság így anélkül érhető el, hogy elveszítenék azokat a szinergiákat és költségelőnyöket, amelyek több hálózat üzemeltetéséből fakadhatnak. Tekintettel távoli elhelyezkedésükre és korlátozott piaci méretükre, a jogi szétválasztás követelménye Észtországra, Lettországra és Litvániára csak 2031-től alkalmazandó. [...]**
- (71) A hidrogénellátás piacán a verseny és az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében a hidrogénhálózatokat hozzáférhetővé kell tenni harmadik felek számára. Hosszú távon alapértelmezett szabállyá kell tenni a harmadik felek szabályozott hozzáférési díjak alapján történő szabályozott hozzáférését. Az üzemeltetők számára szükséges rugalmasság biztosítása és a hidrogénpiac felfutási szakaszában az adminisztratív költségek csökkentése érdekében a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy 2030-ig engedélyezzék a harmadik felek tárgyalásos hozzáférését.

- (72) **A földgáz tárolására használt, a természetben előforduló föld alatti tárolók – például sóbarlangok, víztározók és kimerített gázmezők – csak részben használhatók hidrogén tárolására is. E nagy kiterjedésű föld alatti hidrogéntároló létesítmények korlátozott számban állnak rendelkezésre és egyenlőtlenül oszlanak meg a tagállamok között. Tekintettel ezeknek a tárolóknak a hidrogénszállítás és -piacok működésére gyakorolt potenciálisan kedvező szerepére, az ilyen nagy kiterjedésű föld alatti tárolókhoz való hozzáférést **végző soron** szabályozni kell a harmadik felek számára, hogy a piaci szereplők egyenlő versenyfeltételeket élvezzenek. A **hidrogénpiacok felfutási szakaszában azonban rugalmasságot kell biztosítani a tagállamok számára, hogy tárgyalásos hozzáférési rendszereket is alkalmazhassanak.****
- (72a) **Várhatóan hidrogént és hidrogénszármazékokat (például ammóniát vagy folyékony szerves hidrogénhordozókat) is importálnak majd az [...] Unióba, és szállítják azon belül. Egyelőre azonban bizonytalan, hogy milyen módon és milyen formában [...] szállítják majd a hidrogént, ugyanakkor valószínű, hogy különböző módok és formák párhuzamosan fognak létezni és versenyezni egymással. Ez az irányelv a gáz-halmazállapotú hidrogén infrastruktúrájához és piacaihoz biztosít szabályozási keretet. Következésképpen, amennyiben a hidrogénnek vagy a származékainak egyéb formái és az azokat kezelő létesítmények relevánsak a gáz-halmazállapotú hidrogén versenyképes piaca kialakulásának biztosítása szempontjából [...], kizárólag akkor kell ebben az irányelvben meghatározni a rájuk esetlegesen vonatkozó szerepet és szabályokat.**

- (73) A folyékony hidrogén vagy a folyékony ammónia gáz-halmazállapotú hidrogénné történő átalakítására szolgáló terminálok a hidrogénimport egyik eszközét jelentik, de versenyeznek a hidrogénszállítás más eszközeivel. Miközben biztosítani kell a harmadik felek ilyen terminálokhoz való hozzáférését, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy tárgyalásos hozzáférési rendszert alkalmazzanak a harmadik felekkel szemben az üzemeltetők és a szabályozó hatóságok adminisztratív költségeinek csökkentése érdekében. **Az ahhoz a terminálhoz kötődő folyékony hidrogén vagy folyékony ammónia tárolásának, amelyhez hozzáférést biztosítottak, arányban kell állnia a terminálnak a hidrogén átalakítására és a hálózatra való betáplálására irányuló kapacitásával.**
- (73a) **A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott klímasemlegességi célkitűzés elérése érdekében vagy más technikai okokból fokozatosan kivezetik a gázt. E szakpolitikai célkitűzések elérése érdekében fontos olyan egyértelmű szabályozási keretet biztosítani, amely lehetővé teszi a rendszerhasználók hozzáféréseinek megtagadását és a hálózatról való esetleges lekapcsolását. A következetesség és az átláthatóság érdekében a rendszerhasználóktól csak akkor tagadhatják meg a hozzáférést, illetve a rendszerhasználók csak akkor kapcsolhatók le a hálózatról, ha olyan infrastruktúráról van szó, amelyet a hálózatfejlesztési tervekkel összhangban le fognak szerelni, és annak az elosztás szintjén is meg kell felelnie a jóváhagyott leszerelésnek. Ugyanakkor megfelelő intézkedéseket kell hozni a rendszerhasználók ilyen körülmények közötti védelme érdekében, és az is fontos, hogy a hozzáférés megtagadására és a lekapcsolásra vonatkozó döntések a szabályozó hatóságok által kidolgozott objektív, átlátható és megkülönböztetéstől mentes kritériumokon alapuljanak.**
- (74) A meglévő vertikálisan integrált hidrogénhálózatoknak [...] **jogosultaknak kell lenniük arra, hogy eltérést kérjenek ezen irányelv követelményeitől, feltéve, hogy ezek a hálózatok nem bővülnek jelentősen, és mindaddig, amíg az eltérés nem gyakorol káros hatást a versenyre, a hidrogén-infrastruktúrára vagy a piac fejlődésére.**

- (75) A helyi hidrogénklaszterek minden bizonnyal az európai hidrogéngazdaság fontos építőkövét fogják alkotni. Az ilyen klaszterek számára a hidrogénpiac felfutási szakaszában előnyös lehet az egyszerűsített szabályozási követelmények alkalmazása [...], **különösen, ami a tulajdonjogi szétválasztásnak az ilyen klasztereket ellátó hálózatokra való alkalmazását illeti. A megfelelő egyszerűsített szabályozási követelményeknek ki kell terjedniük a hidrogéntermelők és az egyéni felhasználók közötti közvetlen csővezeték-összeköttetésekre vonatkozó szabályozás rugalmasságának szükségességére, valamint az ipari hidrogénfelhasználóknak az átalakított vagy újonnan épített helyi elosztóhálózatokon keresztül történő ellátására is.**
- (76) A harmadik országokhoz kapcsolódó csővezeték-rendszerösszekötők szállítási eszközként szolgálhatnak a hidrogén behozatalához vagy kiviteléhez. **Ezen irányelv alkalmazásának a harmadik országokba irányuló, illetve onnan kiinduló hidrogénvezetékek vonatkozásában a tagállamok területére kell korlátozódnia.** A harmadik országokhoz kapcsolódó [...] hidrogénrendszer-összekötőkre [...] vonatkozó üzemeltetési szabályokat **az Unió és a kapcsolódó harmadik ország vagy harmadik országok közötti [...] nemzetközi megállapodásba kell foglalni. Az ilyen nemzetközi megállapodás nem szükséges abban az esetben, ha a hidrogénrendszer-összekötőhöz csatlakozó vagy csatlakozni szándékozó tagállam az ezen irányelvben meghatározott felhatalmazási eljárásnak megfelelően kormányközi megállapodást alakít ki és köt az érintett [...] harmadik országgal vagy harmadik országokkal** annak érdekében, hogy biztosítsa a koherens szabályozási keretet és annak következetes alkalmazását a teljes infrastruktúra tekintetében.

- (77) Az európai hidrogénhálózatok hatékony működésének biztosítása és többek között az energiarendszer integrációjának megkönnyítése érdekében a hidrogénhálózat-üzemeltetőknek más hidrogénhálózat-üzemeltetőkkel és más olyan rendszerüzemeltetőkkel, amelyekhez a hálózatuk kapcsolódik vagy kapcsolódhat, szoros együttműködésben kell felelősséget vállalniuk a hidrogénszállítási hálózat üzemeltetéséért, karbantartásáért és fejlesztéséért.
- (78) **A tagállamok szabályozó hatóságainak egy vagy korlátozott számú [...]hidrogénhálózat-üzemeltetőt meg kell bízniuk azzal, hogy kellő határkeresztező kapacitást építsenek ki a hidrogén szállítására [...], kielégítve az ilyen kapacitás iránti gazdaságilag indokolt és technikailag kivitelezhető igényeket, ezáltal elősegítve a piaci integrációt.**
- (78a) **Az uniós hidrogénstratégiával összhangban a hidrogén tiszta formában történő szállítására és felhasználására kell összpontosítani. Ilyen értelemben a jövőbeli hidrogénrendszernek – szemben a földgázrendszerbe kevert hidrogénnel – nagy tisztaságú hidrogént kell szállítania, tárolnia és kezelnie, figyelembe véve a hidrogén végfelhasználóinak minőségi követelményeit. A hidrogénrendszerre a jövőben alkalmazandó hidrogénminőségi előírások részletesebben meghatározzák majd a hidrogén általánosan elfogadható tisztasági szintjeit. Az európai szabványügyi szervezeteknek műszaki szabványosítási folyamat keretében meg kell határozniuk a hidrogén elfogadható tisztasági szintjeinek tartományát és az egyéb releváns hidrogénminőségi paramétereket (pl. szennyező anyagok).**

- (79) Egyes esetekben – többek között a hidrogénhálózatok topográfiájától és a hidrogénhálózatokhoz csatlakozó végső felhasználók populációjától függően – szükségessé válhat a hidrogénhálózat-üzemeltetők általi hidrogénminőség-irányítás (pl. tisztítás). Ezért a szabályozó hatóságok megbízhatják a hidrogénhálózat-üzemeltetőket azzal, hogy hálózataikban biztosítsanak hatékony hidrogénminőség-irányítást, amennyiben ez a rendszerirányításhoz szükséges. Az ilyen tevékenységek végzésekor a hidrogénhálózat-üzemeltetőknek meg kell felelniük az alkalmazandó hidrogénminőségi előírásoknak.
- (80) Amennyiben a földgáz- vagy hidrogénhálózat-üzemeltetők rendszerüzemeltetői kapacitáshiány miatt elutasítják a hozzáférés vagy csatlakozás iránti kérelmet, az elutasítást kellően indokolniuk kell, és az üzemeltetők számára elő kell írni a rendszerbővítést annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a kért csatlakozásokat vagy hozzáférést, amennyiben az gazdaságilag megvalósítható.
- (81) Fel kell számolni a földgáz belső piacának teljes kiépítését akadályozó azon tényezőket is, amelyek a harmadik országokba irányuló, illetve onnan kiinduló földgázszállító vezetésekre vonatkozó uniós piaci szabályok alkalmazásának elmulasztásából származnak. Biztosítani kell, hogy az Unión belül a két vagy több tagállamot összekötő földgázszállító vezetésekre vonatkozó szabályok alkalmazandók legyenek a harmadik országokba irányuló, illetve onnan kiinduló földgázszállító vezetésekre is. Ez várhatóan meg fogja teremteni az Unión belüli jogi keretrendszer összhangját, továbbá segít elkerülni az Unió belső energiapiacán zajló verseny torzulását és az ellátás biztonságára irányuló negatív hatásokat. Az irányelv módosításának egyúttal fokoznia kell az átláthatóságot, és jogbiztonságot kell teremtenie a piaci szereplők – különösen a földgáz-infrastruktúrába beruházó szereplők és a rendszerhasználók – számára az alkalmazandó jogi szabályozás tekintetében.

- (82) A tagállamoknak és az Energiaközösséget létrehozó szerződés¹³ szerződő feleinek szorosan együtt kell működniük az integrált földgázpiac kialakításával és annak dekarbonizációjával kapcsolatos valamennyi kérdésben, és nem hozhatnak olyan intézkedéseket, amelyek veszélyeztetik a földgázpiacok további integrációját, illetve a tagállamok és a szerződő felek ellátásbiztonságát. Ez magában foglalhatja a tárolási kapacitásokkal kapcsolatos együttműködést és szakértők meghívását az érintett regionális földgázkockázati csoportokba.
- (83) Az olyan csővezetéseket, amelyek egy harmadik országbeli kőolajtermelő vagy gázkitermelő létesítményt egy tagállambeli feldolgozóüzemmel vagy tengerparti átfejtőállomással kötnek össze, upstream csővezeték-hálózatoknak kell tekinteni. Az olyan csővezetékek, amelyek egy tagállambeli kőolajtermelő vagy gázkitermelő létesítményt egy harmadik országbeli feldolgozóüzemmel vagy tengerparti átfejtőállomással kötnek össze, ezen irányelv alkalmazásában nem tekintendők upstream csővezeték-hálózatnak, mivel az ilyen vezetékeknek valószínűsíthetően nincs jelentős hatása a belső energiapiacra.
- (84) A szállítási rendszer-üzemeltetők számára lehetővé kell tenni, hogy szabadon kössenek a szállítási rendszerek üzemeltetésével és összekapcsolásával összefüggő kérdésekre vonatkozó műszaki megállapodásokat harmadik országbeli szállítási rendszer-üzemeltetőkkel vagy egyéb jogalanyokkal, amennyiben e megállapodások tartalma összeegyeztethető az uniós joggal.
- (85) A szállítási rendszer-üzemeltetők vagy egyéb jogalanyok közötti, a szállítóvezetékek üzemeltetésére vonatkozó műszaki megállapodásoknak hatályban kell maradniuk, feltéve, hogy azok összeegyeztethetők az uniós joggal, valamint a szabályozó hatóság vonatkozó határozataival.

¹³ HL L 198., 2006.7.20., 18. o.

- (86) Amennyiben ilyen műszaki megállapodások vannak hatályban, az érintett földgázszállító vezeték üzemeltetésére vonatkozó, egy tagállam és egy harmadik ország közötti nemzetközi megállapodás, vagy az Unió és egy harmadik ország közötti megállapodás megkötését ez az irányelv nem írja elő.
- (87) Ezen irányelv alkalmazásának a harmadik országokba irányuló, illetve onnan kiinduló földgázszállító vezetékek vonatkozásában a tagállamok területére kell korlátozódnia. Ami a tenger alatti földgázszállító vezetékeket illeti, ezen irányelv alkalmazandó azon tagállam parti tengerére, amelyben a vezeték először kapcsolódik a tagállami hálózathoz.
- (88) A valamely tagállam és egy harmadik ország között létrejött, a szállítóvezetékek üzemeltetéséről szóló hatályos megállapodások számára lehetővé kell tenni, hogy ezen irányelvvel összhangban hatályban maradjanak.
- (89) A harmadik országokkal megkötött azon megállapodásokat vagy a megállapodások azon részeit illetően, amelyek hatással lehetnek az Unió közös szabályaira, koherens és átlátható eljárást kell létrehozni, amely révén – saját kérésére – felhatalmazható egy tagállam arra, hogy egy harmadik országgal az adott tagállam és egy harmadik ország közötti szállítóvezeték vagy upstream csővezeték-hálózat üzemeltetésével kapcsolatban megállapodást kössön, módosítson, meghosszabbítson, kiigazítson vagy megújítson. Ez az eljárás nem késleltetheti ezen irányelv végrehajtását, továbbá nem sértheti az Unió, illetve a tagállamok közötti hatáskörmegosztást, és a meglévő és az új megállapodásokra egyaránt alkalmazandó.

- (90) Amennyiben nyilvánvaló, hogy egy megállapodás tárgya részben az Unió, részben pedig egy tagállam hatáskörébe tartozik, elengedhetetlen biztosítani a szoros együttműködést e tagállam és az uniós intézmények között.
- (91) Ezen irányelv végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni, hogy olyan határozatokat fogadjon el, amelyben egy tagállamot felhatalmaz arra, vagy a tagállamtól megtagadja az arra vonatkozó felhatalmazást, hogy egy harmadik országgal megállapodást kössön, módosítson, meghosszabbítson, kiigazítson vagy megújítson. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek¹⁴ megfelelően kell gyakorolni.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

(92) Az energiaellátás biztonsága a közbiztonság alapvető eleme, ezért elválaszthatatlanul kötődik a belső gázpiac hatékony működéséhez és a tagállamok elszigetelt gázpiacainak integrációjához. A földgáz csak a hálózaton keresztül juthat el az Unió polgáraihoz. A működő, nyílt földgázpiacok, főként a hálózatok és a földgázellátáshoz kapcsolódó egyéb eszközök elengedhetetlenek a közbiztonság, a gazdaság versenyképessége és az Unió polgárainak jóléte szempontjából. Harmadik országokból származó személyek számára ezért csak akkor lehet engedélyezni valamely szállítási rendszer vagy szállításirendszer-üzemeltető irányítását, ha megfelelnek a tényleges elkülönítés Unión belül alkalmazandó követelményeinek. Az Unió nemzetközi kötelezettségeinek sérelme nélkül, az Unió úgy ítéli meg, hogy a földgázszállítási rendszerek ágazata igen fontos az Unió számára, és ezért az Unió energiaellátása biztonságának megőrzése szempontjából kiegészítő biztosítékokra van szükség az Unió közrendje és közbiztonsága, valamint az Unió polgárainak jóléte elleni fenyegetések elkerülése érdekében. Az Unió energiaellátásának biztonságához értékelni kell mindenekelőtt a hálózat működésének függetlenségét, az Uniónak és az egyes tagállamoknak a harmadik országokból származó energiaellátástól való függése mértékét, valamint egy adott harmadik országban a belföldi és nemzetközi energiakereskedelem és energiaügyi beruházások kezelését. Az ellátás biztonságát ezért minden egyes eset tényleges körülményei, valamint a nemzetközi jogból – különösen az Unió és az érintett harmadik ország közötti nemzetközi megállapodásokból – eredő jogok és kötelezettségek alapján kell értékelni. A Bizottságnak adott esetben ajánlásokat kell benyújtania az Unió energiaellátásának biztonságával foglalkozó, harmadik országokkal kötendő megállapodásokról szóló tárgyalásokra vagy a megtárgyalandó kérdéseknek az ezen harmadik államokkal folytatott más tárgyalások keretében történő megvitatására.

- (93) További intézkedéseket kell hozni annak biztosítása érdekében, hogy a szállításhoz való hozzáférés díjai átláthatóak és megkülönböztetéstől mentesek legyenek. Ezeket a díjakat minden felhasználóra nézve megkülönböztetéstől mentesen kell alkalmazni. Ahol a tárolólétesítmény, a vezetékkészlet vagy a kiegészítő szolgáltatások kellően versenyképes piacon működnek, a hozzáférést átlátható és megkülönböztetéstől mentes, piaci alapú mechanizmusok révén kell biztosítani.
- (94) Biztosítani kell a tárolásirendszer-üzemeltetők függetlenségét annak érdekében, hogy javuljon a harmadik felek hozzáférése azon tárolási létesítményekhez, amelyek műszaki vagy gazdasági szempontból szükségesek a felhasználók ellátása érdekében a rendszerhez való hatékony hozzáféréshez. Célszerű ezért, hogy a tárolási létesítményeket olyan különálló jogalanyok üzemeltessék, amelyek a tárolási létesítmények fenntartásához, üzemeltetéséhez és fejlesztéséhez szükséges eszközök fölött tényleges döntéshozatali joggal rendelkeznek. Szükséges továbbá az átláthatóság növelése a harmadik feleknek nyújtott tárolókapacitások tekintetében, ezért a tagállamokat kötelezni kell egy olyan, megkülönböztetéstől mentes, világos keret kidolgozására és közzétételére, amely meghatározza a tárolási létesítményekre alkalmazandó megfelelő szabályozási rendszert. E kötelezettség nem kívánja meg a hozzáférés rendszerére vonatkozó újabb döntést, ugyanakkor javítania kell a tárolókhoz való hozzáférés rendszerének átláthatóságán. Az üzleti szempontból érzékeny információkra vonatkozó titoktartási követelmények különösen fontosak akkor, ha stratégiai természetű adatokról van szó, vagy ha egy tárolási létesítménynek csak egyetlen használója van.

- (95) Az elosztóhálózathoz való megkülönböztetésmentes hozzáférés meghatározza a felhasználók kiskereskedelmi szintű hozzáférését. A harmadik felek hozzáférésére és beruházására vonatkozó megkülönböztetés lehetősége az elosztói szinten azonban nem annyira jelentős, mint szállítási szinten, mivel itt a szűkületek és a termelési érdekek általában kisebb hatásúak, mint elosztói szinten. A lakossági piaci egyenlő feltételek meghatározása érdekében az elosztórendszer-üzemeltetők tevékenységét úgy kell felügyelni, hogy azok vertikális integrációjuk révén ne juthassanak piaci versenyelőnyhöz, különös tekintettel a háztartási felhasználókra és a nem háztartási kisleltetőkre.
- (96) A tagállamoknak konkrét intézkedéseket kell tenniük **a biometán vagy egyéb olyan gázfajták** szélesebb körű használatának elősegítésére, **amelyek műszakilag megfelelő módon és biztonságosan a földgázrendszerbe juttathatók és azon keresztül szállíthatók,** [...] mely gázoknak megkülönböztetéstől mentesen betáplálhatónak kell lenniük a gázhálózatba, amennyiben a betáplálás folyamatosan megfelel a vonatkozó műszaki szabályoknak és a biztonsági előírásoknak, **illetve amennyiben ezen irányelv másként nem rendelkezik.**

- (97) A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok termelői gyakran kapcsolódnak az elosztóhálózathoz. Terjeszkedésük és piaci integrációjuk megkönnyítése érdekében elengedhetetlen, hogy akadálytalanul hozzáférjenek a nagykereskedelmi piachoz és az érintett virtuális kereskedési pontokhoz. A nagykereskedelmi piacon való részvételt a betáplálási-kiadási rendszerek definíciója határozza meg. Számos tagállamban az elosztóhálózathoz csatlakozó termelők nem részei a betáplálási-kiadási rendszernek. Ezért meg kell könnyíteni a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok nagykereskedelmi piacra jutását a betáplálási-kiadási rendszer olyan meghatározásával, **amely magában foglalhatja az elosztórendszereket is**, és végső soron annak biztosításával, hogy **valamennyi** termelőlétesítmény **hozzáférhessen a piachoz, függetlenül attól, hogy** csatlakoztatva vannak-e az elosztó- vagy **átviteli** rendszerhez [...]. Emellett a [COM(2021)[...] **804** dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] rendelet előírja, hogy az elosztórendszer-üzemeltetőknek és a szállításirendszer-üzemeltetőknek együtt kell működniük annak érdekében, hogy lehetővé tegyék az elosztási hálózathoz a szállítási hálózathoz irányuló ellentétes irányú áramlásokat vagy a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok piaci integrációját elősegítő alternatív eszközöket.
- (98) Annak elkerülése érdekében, hogy a kis elosztórendszer-üzemeltetők aránytalan pénzügyi és közigazgatási terheket rójanak, a tagállamok szükség esetén felmenthetik az érintett vállalkozásokat a jogi szétválasztási kötelezettségek alól.

- (99) Abban az esetben, ha egy zárt elosztó rendszert egy sajátos üzemeltetési normákat igénylő integrált energiaellátás optimális hatékonyságának biztosítására használnak vagy ha egy zárt elosztórendszert elsősorban a rendszer tulajdonosa általi felhasználásra tartanak fenn, lehetővé kell tenni, hogy az elosztórendszer-üzemeltető mentesülhessen a szükségtelen adminisztrációs terheket róvó kötelezettségek alól, az elosztórendszer-üzemeltető és a rendszer felhasználói közötti kapcsolat sajátos természetére tekintettel. Az ipari, kereskedelmi vagy megosztott szolgáltatási helyszínek – például vasútállomások épületei, repülőterek, kórházak, integrált létesítményekkel rendelkező nagy kempingek vagy vegyipari telephelyek – üzemeltetésük speciális jellegére tekintettel rendelkezhetnek zárt elosztórendszerrel.
- (100) A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok egyre növekvő mennyiségének a földgázrendszerbe történő integrálásával meg fog változni az Európában [...] szállított és felhasznált gázok minősége. A földgázrendszer hatékony működésének biztosítása érdekében a szállításirendszer-üzemeltetőknek felelősséget kell vállalniuk létesítményeikben a gázminőség-irányításért. Amennyiben a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok betáplálása elosztási szinten történik, és amennyiben ez a gáz minőségére gyakorolt hatásuk kezeléséhez szükséges, a szabályozó hatóságok megbízhatják az elosztórendszer-üzemeltetőket azzal, hogy létesítményeikben biztosítsák a hatékony gázminőség-irányítást. A gázminőség-irányítási feladatok ellátása során a szállítási- és elosztórendszer-üzemeltetőknek meg kell felelniük az alkalmazandó gázminőségi előírásoknak.

- (101) Az energiaszabályozóknak képesnek kell lenniük a döntéshozatalra minden lényeges szabályozási kérdésben a földgáz belső piacának megfelelő működése céljából, továbbá teljesen függetlennek kell lenniük minden egyéb köz- vagy magánérdektől. A szabályozó hatóságoknak az előirányzott költségvetés végrehajtásában való önállóságukra vonatkozó rendelkezéseket a nemzeti költségvetési törvények és szabályok által meghatározott keretekben kell megvalósítani. A tagállamoknak – amelyek megfelelő rotációs rendszer révén hozzájárulnak a szabályozó hatóság bármely politikai vagy gazdasági érdektől való függetlenségéhez – meg kell engedni, hogy kellően figyelembe vehessék a rendelkezésre álló emberi erőforrásokat vagy az irányító testület méretét is.
- (102) Minden piaci szereplő, köztük az új belépők eredményes piacra lépésének biztosítása érdekében megkülönböztetéstől mentes, költségalapú kiegyenlítő mechanizmusokra van szükség. Ezt a kiegyenlítési szükségletek keretén belül a földgázellátásra és -beszerzésre vonatkozó átlátható, piaci alapú mechanizmusok felállításával kell elérni. A szabályozó hatóságoknak aktív szerepet kell játszaniuk abban, hogy a kiegyenlítő árak megkülönböztetéstől mentesek és költségalapúak legyenek. Ugyanakkor megfelelő ösztönzőkre van szükség azért, hogy egyensúly legyen a betáplált és a vételezett gáz mennyisége között, és hogy a rendszer működése ne kerüljön veszélybe.

- (103) A szabályozó hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy képes legyen a díjak vagy a számításukhoz alkalmazandó módszerek meghatározására, illetve jóváhagyására a szállítási- vagy az elosztórendszer-üzemeltető(k) javaslata vagy a cseppfolyósított földgáz-létesítmények rendszerüzemeltetője javaslata, illetve a rendszerüzemeltetők és a hálózathasználók által kölcsönösen jóváhagyott javaslat alapján. Ezeknek a feladatoknak a megvalósítása során a szabályozó hatóságok biztosítják, hogy a szállítási és elosztási díjak megkülönböztetéstől mentesek és költségalapúak legyenek, figyelembe véve a keresletoldali szabályozási intézkedésnek köszönhetően elkerült, hosszú távú, hálózati határköltségeket is.
- (104) A szabályozó hatóságoknak az [...] (EU) 2019/942 [...] európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹⁵ létrehozott Energiaszabályozók Együttműködési Ügynökségével (ACER) szoros együttműködésben elő kell mozdítaniuk a hidrogén nyitott, versenyképes, biztonságos és környezeti szempontból fenntartható belső piacát, amelyen akadálytalan a határon átnyúló áramlás. Ahhoz, hogy a hidrogén belső piaca megfelelően működhessen, a szabályozó hatóságokat döntéshozatali hatáskörrel kell felruházni minden lényeges szabályozási kérdésben.

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/942 rendelete (2019. június 5.) az Energiaszabályozók Európai Unió Együttműködési Ügynökségének létrehozásáról (HL L 158., 2019.6.14., 22. o.).[...]

- (105) Az energiaszabályozóknak hatáskörrel kell rendelkezniük a földgázipari vagy hidrogénipari vállalkozásokra vonatkozó kötelező határozatok kibocsátására, valamint a kötelezettségeiket nem teljesítő földgázipari vagy hidrogénipari vállalkozásokkal szembeni hatékony, arányos és elrettentő szankciók kiszabására, vagy arra, hogy ilyen szankciók kiszabását javasolják a hatáskörrel rendelkező bíróságoknak. Az energiaszabályozókat hatáskörrel kell felruházni a tekintetben is, hogy a versenyszabályok alkalmazásától függetlenül a földgáz és a hidrogén belső piacának megfelelő működése szempontjából szükséges tényleges verseny ösztönzésével a felhasználók javát szolgáló célszerű intézkedéseket hozhassanak. A gázkészlet-értékesítési programok létrehozása az egyik olyan lehetséges intézkedés, amely a hatékony verseny előmozdítására és a piac megfelelő működésének biztosítására szolgál.
- (106) Az energiaszabályozókat fel kellene továbbá ruházni az ahhoz szükséges hatáskörrel, hogy a piacnyitáshoz alkalmazkodva hozzájárulhassanak a közszolgáltatások magas színvonalának, a védelemre szoruló felhasználók védelmének, továbbá a fogyasztóvédelmi intézkedések teljes körű eredményességének biztosításához. E rendelkezések nem sérthetik sem a Bizottságnak a versenyszabályok alkalmazására vonatkozó hatáskörét – beleértve az uniós szintű összefonódások vizsgálatát –, sem a belső piacra vonatkozó szabályokat, például a tőke szabad mozgását. Az a független szerv, amelyhez a szabályozó döntése által hátrányosan érintett fél jogorvoslatért fordulhat, lehet bíróság vagy más, jogi felülvizsgálat végzésére hatáskörrel rendelkező törvényszék.

- (107) A szabályozó hatóságok hatásköreinek bármilyen harmonizációja olyan hatáskörökre is ki kell, hogy terjedjen, mint a lehetséges ösztönzők nyújtása vállalkozások számára, valamint a [...] vállalkozásokkal szemben kiszabható hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciók, vagy arra, hogy a hatáskörrel rendelkező bíróságoknak ilyen szankciók kiszabását javasolják. Ezen túlmenően a szabályozó hatóságoknak megfelelő hatáskörrel kell rendelkezniük a releváns információk vállalkozásoktól való megszerzésére, a megfelelő és elegendő vizsgálat elvégzésére, valamint a vitarendezésre.
- (108) A szabályozó hatóságoknak és az ACER-nek az átláthatóság biztosítása érdekében tájékoztatást kell nyújtaniuk a hidrogénpiacról, ideértve az olyan szempontokat is, mint a kereslet és kínálat, a szállítási infrastruktúra, a szolgáltatás minősége, a határokon átnyúló kereskedelem, a beruházások, a fogyasztói árak, a piaci likviditás.
- (109) A szállításrendszer-üzemeltetők fontos szerepet játszanak a gázhálózatokba történő költséghatékony beruházások biztosításában. Az energiahordozók közötti optimalizált tervezés, valamint a különböző nemzeti és uniós szintű hálózattervezési megközelítések közötti szakadék áthidalása érdekében további követelmények kerülnek bevezetésre a következő tervezésre vonatkozóan. A hálózattervezés során figyelembe kell venni a földgáz és a villamos energia, valamint a hidrogén közötti fokozott összefonódásokat is.

- (110) A hálózatfejlesztési terv kidolgozásakor fontos, hogy az infrastruktúra-üzemeltetők figyelembe vegyék az energiahatékonyság elsődlegességének elvét¹⁶, különösen a közös forgatókönyv kidolgozásához használt várható fogyasztást.
- (111) Az energiarendszer integrációjára vonatkozó stratégia rámutat arra, hogy a dekarbonizációs célkitűzések eléréséhez fontos az energiarendszer összehangolt tervezése és működése. Ezért egy ágazatközi alapon kidolgozott közös forgatókönyvre épülő hálózatfejlesztési tervet kell kidolgozni. A különálló ágazati tervek fenntartása ellenére az infrastruktúra-üzemeltetőknek magasabb szintű integrációra kell törekedniük, figyelembe véve az egyes energiahordozókon túlmutató rendszerigényeket.
- (112) A hálózatfejlesztési tervek fontos szerepet játszanak az infrastruktúra hiányosságainak azonosításában és az olyan infrastruktúrákkal kapcsolatos információk feltárásában, amelyeket vagy meg kell építeni, vagy le lehet szerelni, és amelyeket más célokra, például hidrogénszállításra is fel lehet használni. Ez a hálózatüzemeltetők tekintetében választott szétválasztási modelltől függetlenül érvényes.
- (113) A hálózatfejlesztési terven belül az üzemén kívül helyezhető infrastruktúrára vonatkozó információszolgáltatás jelentheti az infrastruktúra használaton kívül helyezését, szétszerelését vagy más célokra, például hidrogénszállításra történő felhasználását. Az infrastruktúrával kapcsolatos fokozott átláthatóság célkitűzése figyelembe veszi, hogy a más célra átalakított infrastruktúra olcsóbb, mint az újonnan épített infrastruktúra, és így költséghatékony átmenetet tesz lehetővé.

¹⁶ A Bizottság ajánlása (2021. szeptember 28.) az energiahatékonyság elsődlegességéről: az elvektől a gyakorlatig. Iránymutatások és példák az energiaágazatban és azon túl történő döntéshozatalban való végrehajtáshoz, COM (2021) 7014 final.

- (114) Azokban a tagállamokban, ahol hidrogénhálózatot fognak kifejleszteni, a hidrogén-infrastruktúra kialakításáról szóló jelentéstételnek biztosítani kell, hogy a hidrogénrendszer kiépítése reális és előretekinthető keresleti előrejelzéseken alapuljon, beleértve a villamosenergia-rendszer szempontjából felmerülő potenciális igényeket is. Ha a tagállamok úgy döntenek, hogy az új hidrogén-infrastruktúra társfinanszírozásának eszközeként engedélyezik a külön díjtételeket, a jelentésnek támogatnia kell a szabályozó hatóságot abban, hogy e díjtételeket értékelni tudja. A jelentést a szabályozó hatóság által meghatározott rendszeres időközönként kell benyújtani a szabályozó hatóságnak. Mivel azonban a hidrogénpiac felfutó szakaszban tart, el kell kerülni a jelentéstételi kötelezettség aránytalan mértékű, illetve folyamatos ütemezését.
- (115) A hálózatfejlesztési tervben az ezen irányelv 51. cikkében említett, szabályozott eszközalapot érintő tervezéssel és leszereléssel kapcsolatban megadott információknak lehetővé kell tenniük a díjakra gyakorolt hatások előrejelzését.
- (116) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az egyes tagállamok szintjén benyújtandó nemzeti hálózatfejlesztési tervek helyett – az önkéntes regionális gázpiaci integrációval összhangban – regionális szintű, több tagállamra kiterjedő hálózatfejlesztési tervet dolgozzanak ki.
- (117) A villamos energiával ellentétben a földgáz szerepe várhatóan csökkenni fog, ami az infrastrukturális beruházások iránti igényt is befolyásolja. A hálózatfejlesztési tervnek ezért figyelembe kell vennie a versenyjogi aggályokat, és el kell kerülnie a meg nem térülő eszközöket. Következésképpen a tulajdonjogi szétválasztás által érintett szállításirendszer-üzemeltetők nem tartozhatnak az 51. cikk (7) bekezdésének hatálya alá.

(118) Erősen támogatni kell a jelentős új infrastrukturális beruházásokat, ugyanakkor biztosítani kell a gázok belső piacának megfelelő működését. [...] L[...]ehetővé kell tenni, hogy az ellátási és termelési érdekeltségekkel rendelkező vállalkozások az érintett projektek tekintetében ideiglenesen részben vagy egészében eltérjenek a szétválasztási szabályoktól. Az ellátás biztonságával kapcsolatos okokból ez az Unión belüli, különösen harmadik országokból az Unióba gázt szállító új csővezetékekre alkalmazandó. A 2003/55/EK irányelv és a módosított 2009/73/EK irányelv értelmében adott mentességeket és eltéréseket a mentesség vagy eltérés megadásáról szóló határozatban szereplő lejárat dátumig továbbra is alkalmazni kell.

- (119) Előrelépésre van szükség az összekapcsolt uniós hidrogénpiacok felé, és ezáltal elő kell segíteni a határokon átnyúló hidrogén-infrastruktúrába irányuló beruházásokat. **2030. december után, amikor [...] is valamennyi tagállam átfogóan alkalmazza** a harmadik felek hozzáféréseire vonatkozó szabályozott rendszert, **valamint** határokon átnyúló szállítási [...] díjak hiányában [...] egy pénzügyi ellentételezési rendszernek kell pénzügyi ösztönzőket biztosítania a piaci szereplők számára a határokon átnyúló rendszerösszekötők kifejlesztésére.
- (120) Növelni kell a piac iránti bizalmat, a piaci likviditást és a piaci szereplők számát, ennél fogva növelni kell a gázellátásban tevékenykedő vállalkozások feletti szabályozói felügyeletet. Az ilyen célú követelmények nem sérthetik a pénzügyi piacokra vonatkozó hatályos uniós jogszabályokat, azokkal összeegyeztethetőnek kell lenniük. Az energiaszabályozóknak és a pénzügyi szabályozóknak együtt kell működniük, hogy lehetővé tegyék egymás számára a szóban forgó piacok áttekintését. **A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a földgáz értékesítésére – beleértve a viszonteladást is – vonatkozó engedély megadásának kritériumaként határozzák meg a földgázellátó vállalkozások pénzügyi stabilitását. E kritériumnak átláthatónak és megkülönböztetéstől mentesnek kell lennie.**

- (121) A földgázt főként és egyre inkább harmadik országokból importálják az Unióba. Az uniós szabályozásnak figyelembe kell vennie a földgázpiac sajátosságait, például az ellátók összefonódásából, a hosszú távú szerződésekből, valamint az értéklánc következő szintjein fennálló likviditási hiányból fakadó szerkezeti merevséget. Ezért nagyobb átláthatóságra van szükség, többek között az árképzés terén is.
- (122) Mielőtt a Bizottság elfogadná a nyilvántartási követelményeket részletező iránymutatásokat, azok tartalmával kapcsolatban az [...] ACER-nek és a 2009/77/EK bizottsági határozattal¹⁷ létrehozott Európai Értékpapír-piaci Szabályozók Bizottságának (a CESR) tárgyalnia kellene és a Bizottság számára arra vonatkozóan tanácsot kellene adnia. Az [...] ACER-nek és a CESR-nek a célból is együtt kell működnie, hogy további kutatásokat folytassanak és tanácsokat adjanak a tekintetben, hogy a gázellátási szerződésekre és a gázderivatívákra vonatkozó ügyleteket alá kell-e vetni kereskedés előtti és/vagy utáni átláthatósági követelményeknek, és ha igen, mi legyen azok tartalma.
- (123) A tagállamoknak – vagy amennyiben egy tagállam úgy rendelkezett, a szabályozó hatóságnak – ösztönözniük kell a megszakítható ellátási szerződések fejlesztését.

¹⁷ HL L 25., 2009.1.29., 18. o.

- (124) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a szükséges minőségi követelmények figyelembevétele mellett a [...] **biometán**, valamint egyéb gázfajták megkülönböztetéstől mentesen betáplálhatók legyenek a gázrendszerbe, a vonatkozó műszaki szabályok és a biztonsági szabványok követelményeinek betartása mellett. Ezek a szabályok és szabványok biztosítják, hogy ezeket a gázfajtákat műszakilag megfelelő módon és biztonságosan juttathassák be a földgázrendszerbe és szállíthassák a rendszeren keresztül, továbbá foglalkozniuk kell azok kémiai jellemzőivel is.
- (125) A hosszú távú szerződések a tagállamok gázellátásának fontos részét képezik. Nem akadályozhatják azonban a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok piacra lépését, ezért a fosszilis gáz szállítására vonatkozó szerződéseknek legkésőbb 2049-ben le kell járniuk. Az ilyen szerződéseknek mindig összhangban kell lenniük ennek az irányelvnek a célkitűzéseivel és összeegyeztethetőnek kell lenniük az EUMSZ-szel, beleértve az abban megállapított versenyszabályokat is. A vállalkozások ellátási és szállítási kapacitásainak megtervezésekor figyelembe kell venni a hosszú távú szerződéseket.
- (126) Annak érdekében, hogy az Unióban biztosítani lehessen a közszolgáltatás magas színvonalának fenntartását, a tagállamok által az ezen irányelv célkitűzéseinek elérése érdekében hozott minden intézkedésről rendszeresen értesíteni kell a Bizottságot. A Bizottság rendszeresen közzétesz egy jelentést, amelyben elemzi a nemzeti szinten, a közszolgáltatási célok elérése érdekében hozott intézkedéseket, és összehasonlítja azok eredményességét annak érdekében, hogy ajánlásokat lehessen megfogalmazni a magas szintű közszolgáltatás megvalósítására hozandó, nemzeti szintű intézkedésekre vonatkozóan.

- (127) A közszolgáltatási kötelezettségek tiszteletben tartása ennek az irányelvnek az egyik alapvető követelménye, és fontos, hogy ez az irányelv megállapítsa azokat a minden tagállam által tiszteletben tartandó közös minimális normákat, amelyek tekintetbe veszik a fogyasztóvédelmi célokat, az ellátás biztonságát, a környezetvédelmet és a verseny azonos szintjét minden tagállamban. Fontos, hogy a közszolgáltatási kötelezettségeket nemzeti szinten lehessen értelmezni az adott országokra jellemző körülmények és az uniós jog tekintetbevételével.
- (128) A tagállamoknak a társadalmi és gazdasági kohézió célkitűzéseinek elérése érdekében tett intézkedései közé tartozhatnak különösképpen a megfelelő gazdasági ösztönzők, amelyek adott esetben minden meglévő, nemzeti és uniós eszközt felhasználhatnak. Az ilyen eszközök tartalmazhatnak felelősségre vonatkozó előírásokat a szükséges befektetések garantálása érdekében.

- (129) Amennyiben a tagállamok által a közszolgálati kötelezettségek teljesítése érdekében alkalmazott intézkedések az EUMSZ [...] 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősülnek, az EUMSZ [...] 108. cikkének (3) bekezdése szerint erről a Bizottságot értesíteni kell.
- (130) A piaci áraknak megfelelő ösztönzőket kell biztosítaniuk a hálózat fejlesztésére.
- (130a) Egyes tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy földgázpiacaik történelmi jellemzői és érettségi szintjei miatt eltérjenek az ezen irányelvben megállapított egyedi szabályoktól az indokolatlan szankcionálás elkerülése és ezen országokban a földgázpiacok eredményes fejlődésének előmozdítása érdekében. Ez különösen Luxemburgra vonatkozik, sajátos piaci jellemzői miatt, valamint minden olyan tagállamra, amely még nem csatlakozott valamely más tagállam[...] összekapcsolt hálózatához, vagy amely még nem kapta meg az első hosszú távú gázellátási szerződése alapján az első kereskedelmi gázellátást. Az uniós jog egységes alkalmazásának biztosítása érdekében átmeneti jellegűnek kell lennie az azon tagállamokra vonatkozó eltéréseknek, amelyek még nem csatlakoztak egy másik tagállam[...] összekapcsolt hálózatához, vagy amelyek még nem kapták meg az első hosszú távú gázellátási szerződésük alapján az első kereskedelmi gázellátást, mindaddig, amíg ezek a tagállamok a piacnyitás és az EU integrált gázrendszerével való összekapcsolhatóság tekintetében magasabb szintű előírásokat nem tudnak teljesíteni. Amennyiben ilyen eltérés alkalmazandó, annak ki kell terjednie ezen irányelv azon rendelkezéseire is, amelyek kiegészítő jellegűek azon rendelkezések bármelyikéhez képest, amelyek tekintetében eltérést biztosítottak, vagy az ilyen rendelkezések előzetes alkalmazását írják elő.**
- (131) Annak érdekében, hogy a fogyasztók teljes mértékben kihasználhassák a gázok liberalizált belső piacában rejlő lehetőségeket, a tagállamoknak alapvető jelentőséget kell tulajdonítaniuk annak, hogy a különböző ellátók számára tisztességes versenyt és könnyű piaci hozzáférést biztosítsanak.

- (132) Annak érdekében, hogy – különösen egy energiaellátási válság idején – a tagállamok közötti szolidaritást megőrizve lehessen fenntartani az ellátás biztonságát, a szolidaritás jegyében fontos rendelkezni egy regionális együttműködési keretrendszerrel. Az ilyen együttműködés – ha a tagállamok úgy határoznak – főként és elsősorban piaci alapú mechanizmusokra támaszkodhat. A regionális és kétoldalú szolidaritás előmozdítása érdekében történő együttműködés nem róhat aránytalan terheket a piaci szereplőkre, illetve nem tehet közöttük különbséget.
- (133) A földgáz belső piacának kialakítása céljából a tagállamoknak nemzeti piacaik integrációjára, valamint a rendszerüzemeltetők uniós és regionális szintű együttműködésére kell törekedniük, amely az Unióban jelenleg is létező, elszigetelt gázpiacokat alkotó különálló hálózatokra is kiterjed.
- (134) Az önkéntes regionális piaci integráció, különösen a piaci összefonódások, a piacok sajátosságaitól függően számos előnnyel járhatnak. A piaci integráció lehetőséget kínálhat az infrastruktúra lehető legjobb kihasználására, feltéve, hogy nem gyakorol negatív hatást a szomszédos piacokra, például a határokon átnyúló díjak megemelése révén. Lehetőség arra is, hogy a régió végső felhasználóinak javára fokozza a versenyt, növelje a likviditást és a kereskedelmet azáltal, hogy olyan beszállítókat vonz, amelyek egyébként a piac kis mérete miatt nem jönnének. A piaci integráció azt is lehetővé teszi, hogy több ellátási forráshoz hozzáférő, nagyobb övezetek jöjjenek létre. Az ilyen diverzifikáció a források közötti fokozott versenynek köszönhetően hatással lehet a nagykereskedelmi piaci árakra, de az ellátás biztonságát is javíthatja, ha az új egyesített övezetben nem marad fenn belső szűkület. A piaci integráció alapul szolgálhat a földgázpiac átalakulásának további támogatásához, ideértve a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok bevezetését is. A tagállamoknak, a szabályozó hatóságoknak és a **szállítási rendszer-üzemeltetőknek** együtt kell működniük a regionális integráció elősegítése érdekében.

- (135) Ezen irányelv egyik fő célja a földgáz valódi belső piacának egy összekapcsolt uniós hálózat révén történő létrehozása, ennél fogva – az ACER-rel vagy adott esetben a szabályozó hatóságokkal szorosan együttműködve – legfontosabb feladatai közé tartoznak a határokon átvitelő kapcsolódásokkal és a regionális piacokkal kapcsolatos szabályozási kérdések.
- (136) Ezen irányelvnek a valódi belső piac közös szabályainak biztosítását és széles körű földgázellátás biztosítását is fő célul kell kitűznie. Ennek érdekében a torzítatlan piaci árak ösztönöznék a határokon átvitelő kereskedelmet, egyúttal árkonvergenciát eredményezve.
- (137) A szabályozó hatóságoknak abból a célból is tájékoztatniuk kell a piacot, hogy lehetővé tegyék a Bizottság számára a földgáz belső piacával és annak rövid, közép- és hosszú távú fejlődésével kapcsolatos megfigyelő és figyelemmel kíséresi szerep betöltését, többek között a keresletet és a kínálatot, a szállítási és elosztási infrastruktúrát, a szolgáltatások minőségét, a határokon keresztül történő kereskedelmet, a szűkületkezelést, a beruházásokat, a nagykereskedelmi és fogyasztói árakat, a piaci likviditást, valamint a környezetvédelem és a hatékonyság javítását illetően. A szabályozó hatóságok tájékoztatják a versenyhivatalokat és a Bizottságot arról, hogy az árak mely tagállamokban akadályozzák a piaci versenyt és a piac megfelelő működését.

- (138) Mivel ezen irányelv célját, nevezetesen egy teljes mértékben működő belső földgáz- és hidrogénpiac megteremtését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, [...] az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme és hatásai miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (139) A 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁸ értelmében a Bizottság iránymutatásokat vagy üzemi és kereskedelmi szabályzatokat fogadhat el a szükséges fokú harmonizáció elérése céljából. Az ilyen iránymutatások vagy üzemi és kereskedelmi szabályzatok, amelyek bizottsági **végrehajtási** [...] rendeletek formájában elfogadott kötelező szabályokat képeznek, – ezen irányelv bizonyos rendelkezései tekintetében is – olyan hasznos eszközök, amelyeket szükség esetén gyorsan módosítani lehet.
- (140) A Bizottságot fel kell hatalmazni különösen arra, hogy elfogadja az ezen irányelv céljának eléréséhez megkívánt minimális szintű harmonizáció biztosításához szükséges iránymutatásokat.

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 715/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről és az 1775/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 36. o.).

- (141) A tagállamoknak és a Bizottságnak a magyarázó dokumentumokról szóló, 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatával összhangban a tagállamok vállalták, hogy az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez indokolt esetben egy vagy több olyan dokumentumot mellékelnek, amely megmagyarázza az irányelv elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszközök megfelelő részei közötti kapcsolatot. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó úgy ítéli meg, hogy az ilyen dokumentumok továbbítása indokolt, különösen az Európai Bíróság által a Bizottság kontra Belgium ügyben (C-543/17. sz. ügy) hozott ítéletet követően.
- (142) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és betartja különösen az Európai Unió alapjogi chartájában elismert elveket. Ennek megfelelően ezt az irányelvet az említett jogokkal és elvekkel összhangban kell értelmezni és alkalmazni, különös tekintettel a Charta 8. cikkében biztosított, a személyes adatok védelméhez való jogra. Elengedhetetlen, hogy a személyes adatok ezen irányelv alkalmazása céljából történő bármilyen kezelése az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek¹⁹ megfelelően történjen.

¹⁹ HL L 119., 2016.5.4., 1. o.

- (143) Az ezen irányelv céljának eléréséhez szükséges harmonizáció minimális szintjének biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el bizonyos, ezen irányelv célkitűzéseinek elérése szempontjából kiemelten fontos területek nem alapvető elemei vonatkozásában. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban²⁰ megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (144) Ezen irányelv végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni, hogy interoperabilitási követelményeket, valamint megkülönböztetésmentes és átlátható adathozzáférési eljárásokat határozzon meg. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.
- (145) Az ezen irányelv nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó kötelezettség csak azokat a rendelkezéseket érinti, amelyek a korábbi irányelvhez képest jelentős mértékben módosultak. A változatlan rendelkezések átültetésére vonatkozó kötelezettség a korábbi irányelvből ered.

²⁰ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

- (146) Az ezen irányelvben megállapított rendelkezések zökkenőmentes és hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottság **az (EU) 2021/240 európai parlamenti és tanácsi rendelettel²¹ létrehozott** technikai támogatási eszközön keresztül támogatja a tagállamokat, testre szabott technikai szakértelmet biztosítva a reformok megtervezéséhez és végrehajtásához, beleértve a földgáz és a hidrogén versenyképes belső piacának előmozdítását, a megújuló energiaforrások és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok integrációját, valamint a szállítási- és elosztórendszer-üzemeltetők közötti együttműködés és koordináció fokozását lehetővé tevő reformokat. A technikai támogatás például magában foglalja az igazgatási kapacitás megerősítését, a jogszabályi keretek összehangolását és a releváns bevált gyakorlatok megosztását.
- (147) Ez az irányelv nem érinti a III. melléklet B. részében meghatározott irányelveknek a nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó határidőkkel és az alkalmazásuk kezdőnapjaival kapcsolatos tagállami kötelezettségeket,

²¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/240 rendelete (2021. február 10.) a Technikai Támogatási Eszköz létrehozásáról (**HL L 57., 2021.2.18., 1. o.**).

I. fejezet

Tárgy, hatály és fogalommeghatározások

1. cikk

Tárgy és hatály

- (1) Ez az irányelv közös szabályokat állapít meg a 2. cikk [...] 4. pontjában meghatározott földgázrendszert használó, az említett cikk [...] 3. pontja szerinti gázok szállítására, -elosztására, és -tárolására, valamint azok ellátására vonatkozóan. Meghatározza az ágazat szervezésével és működésével, a piacra jutással, valamint a földgázrendszert használó gázok szállítására, elosztására, és -tárolására, valamint az azokkal való ellátásra vonatkozó engedélyek kiadásához kapcsolódó vonatkozó eljárásokkal és a hálózatok üzemeltetésével összefüggő szabályokat.
- (2) Ez az irányelv szabályokat állapít meg a földgázszállításra, -ellátásra és -tárolásra, valamint a földgázrendszer megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokon alapuló rendszerre való átállítására vonatkozóan.

- (3) Ez az irányelv közös szabályokat állapít meg a hidrogénrendszer felhasználásával történő hidrogénszállításra, -ellátásra és -tárolásra vonatkozóan. Meghatározza az ezen ágazat szervezésével és működésével, a piacra jutással, a hidrogénhálózatokkal kapcsolatos, illetve a hidrogénellátási és -tárolási engedélyek megadására vonatkozó feltételekkel és eljárásokkal és a hálózatok üzemeltetésével kapcsolatos szabályokat.
- (4) Ez az irányelv szabályokat állapít meg egy uniós szintű összekapcsolt hidrogénrendszer fokozatos létrehozására vonatkozóan, amely hozzájárul a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentéséhez – **többek között [...]** a nehezen dekarbonizálható ágazatokban is –, és ezáltal támogatja [...] az EU energiarendszerének dekarbonizációját.

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „földgáz”: minden olyan gáz, amely elsősorban metánból áll, beleértve [...] a biometánt vagy egyéb gázfajtákat, amelyek műszakilag megfelelő módon és biztonságosan a földgázrendszerbe juttathatók és azon keresztül szállíthatók;
2. „megújuló gáz”: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 28. pontjában meghatározott biogáz, beleértve a biometánt is, valamint az említett irányelv 2. cikkének 36. pontjában meghatározott, nem biológiai eredetű, gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó üzemanyagok;
3. „gázok”: a földgáz és a hidrogén;
4. „földgázrendszer”: olyan gázokat szállító infrastruktúra-rendszer – beleértve a csővezetéseket, LNG-terminálokat és tárolólétesítményeket –, amelyek elsősorban metánból állnak, és magukban foglalják [...] a biometánt, vagy más olyan gázfajtákat, amelyek műszakilag megfelelő módon és biztonságosan a földgázvezeték-rendszerbe juttathatók és azon keresztül szállíthatók;

5. „hidrogénrendszer”: olyan infrastruktúra-rendszer, beleértve a hidrogénhálózatokat, a hidrogéntárolást és a hidrogénterminálokat is, amely **az ilyen rendszerre [...] alkalmazandó hidrogénminőségi előírásokkal összhangban nagy tisztaságú hidrogént tartalmaz;**
6. „hidrogéntároló létesítmény”: nagy tisztaságú hidrogén tárolására használt létesítmény:
- a) ideértve a hidrogénterminál tárolásra használt részét, de kivéve a hidrogéntermelési műveletekhez használt részt, [...] valamint a kizárólag a hidrogénhálózat-üzemeltetők számára, feladataik ellátásához fenntartott létesítményeket;
 - b) ideértve a nagy kiterjedésű, különösen föld alatti hidrogéntárolást, de kizárva a könnyen felépíthető [...] hidrogéntároló létesítményeket;

- 6a. **„hidrogéntároló-üzemeltető”**: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely a hidrogéntárolás feladatát végzi, és a hidrogéntároló létesítmény üzemeltetéséért felelős;
7. „hidrogén-vezetékészlet”: nagy tisztaságú hidrogén kompresszióval történő tárolása hidrogénhálózatokban, kivéve a hidrogénhálózat-üzemeltetők számára fenntartott létesítményeket;
8. „hidrogénterminál”: olyan létesítmény, amelyet a folyékony hidrogén [...] vagy a folyékony ammónia **lefejtéséhez és [...]** – a hidrogénhálózatba **vagy a földgázrendszerbe** történő betáplálás céljából – gáz-halmazállapotú hidrogénné történő átalakításához, vagy a gáz-halmazállapotú hidrogén cseppfolyósításához **és befejtéséhez** használnak, ideértve az átalakítási folyamathoz, majd azt követően a hidrogénhálózatba történő betápláláshoz szükséges kiegészítő szolgáltatásokat és átmeneti tárolást, de nem ideértve a hidrogénterminál tárolásra használt részeit;
- 8a. **„hidrogénterminál-üzemeltető”**: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely a folyékony hidrogén vagy a folyékony ammónia lefejtésének és – a hidrogénhálózatba *vagy a földgázrendszerbe* történő betáplálás céljából – gáz-halmazállapotú hidrogénné történő átalakításának, vagy a gáz-halmazállapotú hidrogén cseppfolyósításának és befejtésének a feladatát végzi, valamint a hidrogénterminál üzemeltetéséért felelős;
9. „hidrogénminőség”: a hidrogén tisztasága és szennyező anyagai a hidrogénrendszerre alkalmazandó hidrogénminőségi előírásoknak megfelelően;
10. „alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén”: olyan hidrogén, amelynek energiatartalma nem megújuló forrásokból származik, és amely eléri [...] **a 70 %-os üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentési küszöbértéket összehasonlítva az (EU) 2018/2001 irányelv V. mellékletében meghatározott EF(t) fosszilisüzemanyag-komparátorral;**

11. „alacsony szén-dioxid-kibocsátású gáz”: a gáz-halmazállapotú üzemanyagoknak az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 35. pontjában meghatározott, széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagban, alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénben és szintetikus gáznemű üzemanyagokban lévő azon része, amelynek energiatartalma alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénből származik, és amely megfelel a 70 %-os üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentési küszöbértéknek **összehasonlítva az (EU) 2018/2001 irányelv V. mellékletében meghatározott EF(t) fosszilisüzemanyag-komparátorral;**
12. „alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok”: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkében meghatározott, széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagok, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén és a szintetikus gáznemű és folyékony üzemanyagok, amelyek energiatartalma alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénből származik, és amelyek megfelelnek a 70 %-os üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentési küszöbértéknek **összehasonlítva az (EU) 2018/2001 irányelv V. mellékletében meghatározott EF(t) fosszilisüzemanyag-komparátorral;**
13. „hidrogénipari vállalkozás”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely az alábbi feladatok közül legalább egyet betölt: hidrogéntermelés, -szállítás, -ellátás, -vásárlás vagy -tárolás, vagy hidrogénterminál üzemeltetése, és felelős az ezekhez a feladatokhoz kapcsolódó kereskedelmi, műszaki vagy karbantartási feladatok ellátásáért, de nem ideértve a végső felhasználókat;
14. „földgázipari vállalkozás”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely: a földgáz – beleértve az LNG-t is – tekintetében termelést, szállítás, elosztást, ellátást, vásárlást vagy tárolást végez, és felelős az ezekhez a feladatokhoz kapcsolódó kereskedelmi, műszaki vagy karbantartási feladatok ellátásáért, de nem ideértve a végső felhasználókat;

15. „upstream csővezeték-hálózat”: csővezeték vagy csővezeték-hálózat, amely egy kőolaj- vagy földgázkitermelő létesítmény részeként üzemel és/vagy épült, vagy amelyet egy vagy több ilyen létesítménytől a földgáznak feldolgozóüzembe, terminálra vagy tengerparti átfejtőállomásra történő szállítására használnak;
16. „szállítás”: a földgáz hálózaton, túlnyomórészt nagynyomású csővezetéken, de nem termelési csővezeték-hálózaton és nem az elsődlegesen a helyi földgázelosztás keretében használt nagynyomású vezetékeken történő szállítása a felhasználókhoz történő eljuttatás céljából, kivéve a gázszolgáltatást;
17. „szállításrendszer-üzemeltető”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely a szállítás feladatát végzi, és aki/amely felelős egy adott terület szállítóhálózatának üzemeltetéséért, karbantartásáért, valamint szükség esetén annak fejlesztéséért, és ahol az alkalmazható, annak összekapcsolásáért más hálózatokkal; felelős továbbá azért, hogy a hálózat hosszú távon alkalmas legyen a földgáz szállításával kapcsolatos indokolt igények kielégítésére;
18. „elosztás”: a földgáz helyi, illetve regionális csővezeték-hálózatokon keresztül a felhasználókhoz történő szállítása, kivéve az ellátást;
19. „elosztórendszer-üzemeltető”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely az elosztás feladatát végzi, és aki/amely felelős egy adott terület elosztórendszerének üzemeltetéséért, karbantartásáért, valamint szükség esetén annak fejlesztéséért, és ahol az alkalmazható, annak összekapcsolásáért más rendszerekkel; felelős továbbá azért, hogy a hálózat hosszú távon alkalmas legyen a földgázelosztásával kapcsolatos indokolt igények kielégítésére;

20. „hidrogénhálózat”: olyan csővezeték-hálózat, amelyet a nagy tisztaságú hidrogén felhasználókhoz való eljuttatása céljából történő szállításhoz használnak, kivéve az ellátást;
21. „hidrogénszállítás”: hidrogén szállítása hidrogénhálózaton keresztül a felhasználókhoz való eljuttatás céljából, kivéve az ellátást, függetlenül a nyomástól, a földrajzi lefedettségtől vagy a hálózatra kapcsolt fogyasztói csoporttól;
22. „hidrogénhálózat-üzemeltető”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely a hidrogénszállítás feladatát végzi, és aki/amely felelős egy adott terület hidrogénhálózatának üzemeltetéséért, karbantartásáért, valamint szükség esetén annak fejlesztéséért, és ahol az alkalmazható, annak összekapcsolásáért más hidrogénhálózatokkal; továbbá azért, hogy a hálózat hosszú távon alkalmas legyen a hidrogén szállításával kapcsolatos indokolt igények kielégítésére;
23. „ellátás”: a földgáz – beleértve a cseppfolyósított földgázt is – vagy a hidrogén – ideértve a folyékony hidrogént és **hidrogénhordozókat, például az ammóniát, a metanolt vagy a folyékony szerves hidrogénhordozókat** is – értékesítése a felhasználóknak, beleértve a viszonteladást is;
24. „ellátó vállalkozás”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely az ellátás feladatát végzi;
25. „földgáztároló”: földgázipari vállalkozás tulajdonában lévő és/vagy általa üzemeltetett olyan létesítmény, amely földgáz tárolására szolgál, ideértve az LNG-létesítmények tárolásra szolgáló részét is, de a termelői tevékenységekhez használt rész, valamint azon létesítmények kivételével, amelyeket kizárólagosan a szállításirendszer-üzemeltetők számára tartanak fenn feladataik elvégzése érdekében;

26. „tárolásrendszer-üzemeltető”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely a tárolás feladatát ellátja és a földgáztároló üzemeltetéséért felelős;
27. „LNG-létesítmény”: olyan terminál, amelyet földgáz cseppfolyósítására, illetve cseppfolyósított földgáz behozatalára, átféjtésére, valamint újragázosítására használnak, beleértve a kiegészítő szolgáltatásokat és az ideiglenes tárolást is, amelyekre az újragázosítási folyamatnál, illetve a szállítási rendszerre ezt követően történő átvitelhez van szükség, kivéve az LNG-terminálok tárolásra szolgáló részét;
28. „LNG-létesítmény rendszerüzemeltetője”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely a földgáz cseppfolyósításának, vagy az LNG behozatalának, átféjtésének és újragázosításának a feladatát végzi, valamint az LNG-létesítmény üzemeltetéséért felelős;
29. „rendszer”: földgázipari vállalkozás tulajdonában lévő vagy általa üzemeltetett olyan szállítási hálózat, elosztóhálózat, LNG-létesítmény vagy földgáztároló, beleértve a vezetékkészletet és a kiegészítő szolgáltatásokat nyújtó létesítményeket és a kapcsolódó vállalkozásoknak azon létesítményeit, amelyek a szállításhoz, az elosztáshoz és az LNG-hez való hozzáféréshez szükségesek;
30. „kiegészítő szolgáltatások”: minden olyan szolgáltatás, amely a szállítói hálózathoz, elosztói hálózathoz, LNG-létesítményhez vagy földgáztárolóhoz való hozzáféréshez és üzemeltetéshez szükséges, beleértve a terheléskiegyenlítő, keverő-, **leválasztó**- és inertgáz-injektáló létesítményeket is, kivéve a kizárólagosan a szállításrendszer-üzemeltetők számára, feladataik végrehajtása céljára fenntartott létesítményeket;
31. „földgáz-vezetékkészlet”: a gázszállító és -elosztórendszereken belül a földgáz kompressziójával történő tárolás, kivéve a szállításrendszer-üzemeltetők számára, feladataik végrehajtása céljára fenntartott létesítményeket;

32. „összekapcsolt hálózat”: több, egymással összekötött hálózat;
33. „rendszerösszekötő”: egy olyan szállítóvezeték, amely az érintett tagállamok nemzeti szállítási rendszereinek összekapcsolása céljából keresztezi a tagállamok közötti határt vagy azon átnyúlik, vagy egy olyan szállítóvezeték, amely egy tagállam és egy harmadik ország között a tagállamok területéig vagy e tagállam parti tengeréig terjed;
34. „hidrogén-rendszerösszekötő”: olyan hidrogénhálózat, amely keresztezi a tagállamok közötti határt vagy azon átnyúlik **az adott tagállamok nemzeti hidrogénhálózatainak összekapcsolása céljából, vagy olyan hidrogénhálózat, amely** egy tagállam és egy harmadik ország között a tagállamok területéig vagy e tagállam parti tengeréig terjed;
35. „célvezeték”: az összekapcsolt hálózatot kiegészítő földgázvezeték;
36. „integrált földgázipari vállalkozás”: vertikálisan vagy horizontálisan integrált vállalkozás;

37. „vertikálisan integrált vállalkozás”: olyan földgázipari vállalkozás vagy olyan földgázipari vállalkozások csoportja vagy olyan hidrogénipari vállalkozás vagy olyan hidrogénipari vállalkozások csoportja, amelyek irányítására közvetlenül vagy közvetve ugyanazon személy vagy személyek jogosultak, és ahol a vállalkozás vagy vállalkozáscsoport a szállítás, elosztás, hidrogénszállítás, hidrogénterminál-üzemeltetés, LNG- vagy földgáz- vagy hidrogéntárolás közül legalább az egyik feladatot, és a földgáz- vagy hidrogéntermelés és -ellátás közül is legalább az egyik feladatot ellátja;
38. „horizontálisan integrált vállalkozás”: olyan vállalkozás, amely a földgáztermelés, -szállítás, -elosztás, -ellátás vagy -tárolás közül legalább az egyik feladatot ellátja, valamint egyéb, nem földgázzal kapcsolatos tevékenységet is folytat;
39. „kapcsolt vállalkozás”: a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv²² 2. cikkének 12. pontjában meghatározott kapcsolódó vállalkozás, vagy olyan vállalkozás, amely ugyanazon részvényesekhez tartozik;
40. „rendszerhasználók”: azok a természetes vagy jogi személyek, akik/amelyek a hálózatot ellátják, vagy akiket/amelyeket a hálózatról látnak el;
41. „felhasználók”: a gázok nagykereskedelmi vagy végső felhasználói és olyan földgázipari vagy hidrogénipari vállalkozások, amelyek gázokat vásárolnak;

²² Az Európai Parlament és a Tanács 2013/34/EU irányelve (2013. június 26.) a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 182., 2013.6.29., 19. o.).

42. „háztartási felhasználók”: azok a felhasználók, akik saját háztartásuk fogyasztása céljából vásárolnak gázokat;
43. „nem háztartási felhasználók”: azok a felhasználók, akik nem saját háztartásuk fogyasztása céljára vásárolnak gázokat;
44. „végső felhasználók”: azok a felhasználók, akik saját felhasználásra vásárolnak gázokat;
45. „nagykereskedelmi felhasználók”: azok a természetes és jogi személyek – a szállítási- és az elosztórendszer-üzemeltetőkön kívül –, akik/amelyek gázokat vásárolnak a letelepedésük helye szerinti hálózaton belül vagy azon kívül történő viszonteladás céljából;
46. „mikrovállalkozás”: olyan vállalkozás, amely kevesebb mint 10 főt alkalmaz, és amelynek éves árbevétele és/vagy éves mérlegfőösszege nem haladja meg a 2 millió EUR-t;
47. „kisvállalkozás”: olyan vállalkozás, amely kevesebb mint 50 főt alkalmaz, és amelynek éves árbevétele és/vagy éves mérlegfőösszege nem haladja meg a 10 millió EUR-t;

48. „biztonság”: egyrészt a földgázellátás biztonsága, másrészt a műszaki biztonság;
49. „gázellátási szerződés”: gázellátásra vonatkozó szerződés, amely nem foglal magában gázderivatívákat;
50. „gázderivatíva”: a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelv²³ I. melléklete C. szakaszának 5., 6. vagy 7. pontja szerinti pénzügyi eszköz, amennyiben az eszköz gázzal kapcsolatos;
51. „irányítás”: jogok, szerződések vagy más eszközök, amelyek akár külön-külön, akár együttesen és a kapcsolódó jogi és ténybeli megfontolásokra tekintettel lehetőséget adnak egy vállalkozás feletti meghatározó befolyás gyakorlására, különösen:
- a) a tulajdonlás vagy a vállalkozás vagyontárgyainak összességére vagy azok egy részére kiterjedő használati jog biztosításával;
 - b) olyan jogok vagy szerződések révén, amelyek meghatározó befolyást biztosítanak egy vállalkozás testületeinek összetétele, szavazása vagy döntései felett;
52. „hosszú távú szerződés”: egy évet meghaladó ellátási szerződés;[...]

²³ HL L 173., 2014.6.12., 349. o.

53. „betáplálási-kiadási rendszer”: [...] olyan földgáz-hozzáférési modell, amelyben a rendszerhasználók a betáplálási és a kiadási pontokon független módon kötnek le kapacitásjogokat [...]. A betáplálási-kiadási rendszer magában foglalja a szállítórendszert, és magában foglalhatja az elosztórendszert vagy az elosztórendszer részeit. [...];
54. „egyensúlytartási zóna”: olyan [...] rendszer, amely egy adott egyensúlyozási rendszer hatálya alá tartozik, és amely [...]magában foglalja a szállítórendszert, és magában foglalhatja az [...] elosztórendszert vagy az [...] elosztórendszer részeit;
55. „virtuális kereskedelmi pont”: nem fizikai kereskedelmi pont egy betáplálási-kiadási rendszeren belül, amelyen keresztül az eladó és a vevő [...] kapacitás lekötése nélkül folytat gázkereskedelmet;
- 55a. „rendszerhasználó”: egy rendszerüzemeltető felhasználója vagy potenciális felhasználója, valamint maguk a rendszerüzemeltetők is, amennyiben a földgáz és a hidrogén szállításához kapcsolódóan feladatuk ellátásához az szükséges;

56. „betáplálási pont”: a betáplálási-kiadási rendszerhez hozzáférést biztosító pont, amelyhez a rendszerhasználóknak [...] lekötési eljárások alapján van hozzáférésük;
57. „kiadási pont”: a betáplálási-kiadási rendszerből kilépő gázáramlást biztosító pont, amelyhez a rendszerhasználóknak [...] lekötési eljárások alapján van hozzáférésük;
58. „rendszerösszekötési pont”: két szomszédos betáplálási-kiadási rendszert vagy egy betáplálási-kiadási rendszert és egy rendszerösszekötőt összekötő fizikai vagy virtuális pont, amennyiben ezen pontok kapacitását a rendszerhasználóknak le kell kötniük;
59. „virtuális rendszerösszekötési pont”: két szomszédos betáplálási-kiadási rendszert összekötő kettő vagy több rendszer-összekötési pont, melyek egyetlen kapacitásslolgáltatásban egyesülnek;
60. „piaci szereplő”: olyan természetes vagy jogi személy, aki vagy amely egy vagy több gázpiacon – ideértve a kiegyenlítő piacokat is – gázokat vesz, ad el vagy állít elő, vagy tárolási szolgáltatások üzemeltetője, ideértve az említett tevékenységek folytatására kereskedési megbízásokat adó természetes vagy jogi személyt is;
61. „szerződésmegszüntetési díj”: az ellátók vagy piaci szereplők által a gázellátási vagy szolgáltatási szerződés megszüntetése esetén a felhasználókra kiszabott díj vagy szankció;

62. „a szolgáltatóváltással kapcsolatos díj”: az ellátók vagy a piaci szereplők vagy a rendszerüzemeltetők által ellátóváltás vagy a piaci szereplő váltása esetén közvetve vagy közvetlenül a felhasználókra kiszabott díj vagy szankció, ideértve a szerződésmegszüntetési díjakat is;
63. „számlainformáció”: a végső felhasználó számláján szereplő valamennyi információ, a fizetési felszólítás kivételével;
64. „hagyományos fogyasztásmérő”: olyan analóg vagy elektronikus fogyasztásmérő, amely nem képes az adatok együttes továbbítására és fogadására;
65. „intelligens fogyasztásmérő rendszer”: olyan elektronikus rendszer, amely képes a hálózatba táplált gáz vagy a hálózatról fogyasztott gáz mennyiségét mérni, [...] és amely az elektronikus kommunikáció valamely formája révén képes adatokat továbbítani és fogadni tájékoztatás, nyomon követés és ellenőrzés céljából;
66. „interoperabilitás”: az intelligens fogyasztásmérés összefüggésében két vagy több energia- vagy kommunikációs hálózat, rendszer, eszköz, alkalmazás vagy alkotóelem képessége az együttműködésre az információcsere és -felhasználás érdekében az előírt funkciók ellátása céljából;

67. „legfrissebb rendelkezésre álló”: az intelligens fogyasztásmérési adatok összefüggésében azt jelenti, hogy azokat a nemzeti piacon a legrövidebb elszámolási időszaknak megfelelő időszakon belül szolgáltatják;
68. „elérhető legjobb technikák”: az intelligens fogyasztásmérési környezettel kapcsolatos adatvédelem és -biztonság összefüggésében azon leghatékonyabb, legelőrehaladottabb és a gyakorlatban legkönnyebben alkalmazható technikák, amelyek elméletben az alapját képezik az uniós adatvédelmi és biztonsági szabályoknak való megfelelésnek;
69. „energiaszegénység”: az (EU) 2021/0203 COD európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének 49. pontjában meghatározott energiaszegénység;
70. [...]
- [...]

[...]

- 70a. „helyi energiaközösség”: az (EU) 2019/944 irányelv 2. cikkének 11. pontjában meghatározott olyan jogalany, amely tevékenységét a megújuló gáz piacán végzi;
71. „aktív felhasználó”: olyan végső földgázfelhasználó vagy együttesen tevékenykedő végső földgázfelhasználók csoportja, aki, illetve amely meghatározott területen lévő saját létesítményén belül, vagy amennyiben a tagállamok engedélyezik, más létesítményekben termelt megújuló gázt használ vagy tárol, vagy saját termelésű megújuló gázt ad el a földgázrendszerben, vagy *rugalmassági vagy* energiahatékonysági programokban *vesz részt*, feltéve, hogy nem e tevékenységek képezik elsődleges üzleti vagy szakmai tevékenységét.

II. fejezet

A piac szervezésére vonatkozó általános szabályok

3. cikk

Versenyképes, fogyasztóközpontú, rugalmas és megkülönböztetéstől mentes gázpiacok

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy minden felhasználó szabadon vásárolhasson gázokat az általa választott ellátótól, és biztosítják, hogy minden fogyasztó egyidejűleg akár több földgáz- vagy hidrogénellátási szerződéssel is rendelkezhesen, feltéve, hogy a szükséges kapcsolódási és fogyasztásmérési pontokat kialakították.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy nemzeti joguk ne akadályozza indokolatlanul a gázok határokon átnyúló kereskedelmét, a likvid gázkereskedelem működését és megjelenését, a fogyasztói részvételt, a különösen a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokba irányuló beruházásokat vagy az energiatárolást a tagállamok között, továbbá biztosítják, hogy a gázárak a tényleges keresletet és kínálatot tükrözzék.

- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a belső gázpiacon ne álljanak fenn indokolatlan akadályok a piacra jutás és onnan való kilépés, a kereskedelem és a működés tekintetében.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy az energiaipari vállalkozásokra a tagállamokban átlátható, arányos és megkülönböztetésmentes szabályok, díjak és bánásmód vonatkozzanak, különösen a nagykereskedelmi piacokra jutás, az adatokhoz való hozzáférés, a szolgáltatóváltás, a számlázás és – adott esetben – a hasznosítás engedélyezése tekintetében.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy a belső gázpiacon működő harmadik országbeli piaci szereplők megfeleljenek az alkalmazandó uniós és nemzeti jognak, **ideértve a környezetvédelem és a biztonság területét is.**

Piaci alapú ellátási árak

- (1) Az ellátók szabadon határozhatják meg, hogy milyen áron kínálnak gázokat a felhasználók számára. A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak az ellátók közötti hatékony verseny biztosítására.
- (2) A tagállamok a 25. cikknek [...] megfelelően biztosítják az energiaszegény és kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartási felhasználók védelmét szociálpolitikai vagy egyéb eszközökkel, a gázellátás árképzésébe való állami beavatkozás kivételével.
- (3) Az (1) és a (2) bekezdéstől eltérve a tagállamok élhetnek az állami beavatkozás eszközével az energiaszegény vagy kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartási felhasználók földgázellátásának árképzése tekintetében. Az ilyen állami beavatkozásokra a (4) és az (5) bekezdésben meghatározott feltételek vonatkoznak.
- (4) A földgáz árának meghatározásába történő állami beavatkozásoknak:
 - a) általános gazdasági érdeket kell szolgálniuk, és nem léphetik túl az annak eléréséhez szükséges mértéket;
 - b) egyértelműen meghatározottaknak, átláthatóknak, megkülönböztetésmenteseknek és ellenőrizhetőeknek kell lenniük;
 - c) az uniós földgázipari vállalatok számára garantálniuk kell a felhasználókhoz való egyenlő hozzáférést;
 - d) időben korlátozottaknak, valamint kedvezményezettjeik tekintetében arányosaknak kell lenniük;
 - e) nem eredményezhetnek megkülönböztető módon további költségeket a piaci szereplők számára.

- (5) Minden olyan tagállamnak, amely e cikk (3) bekezdésével összhangban a földgázszolgáltatás árképzése terén él az állami beavatkozás eszközével, meg kell felelnie az (EU) 2018/1999 rendelet 3. cikke (3) bekezdése d) pontjának, valamint 24. cikkének is, függetlenül attól, hogy az érintett tagállamban jelentős-e az energiaszegénységgel küzdő háztartások száma.
- (6) Az ellátók között a földgázellátási szerződések tekintetében zajló tényleges verseny kialakítását, illetve a gáz piaci alapú, teljes mértékben hatékony árképzésének (1) bekezdéssel összhangban történő megvalósítását lehetővé tevő átmeneti időszak alatt a tagállamok alkalmazhatnak állami beavatkozásokat a (3) bekezdés szerinti állami beavatkozásokban nem részesülő háztartási felhasználók [...], **valamint a mikrovállalkozások** földgázellátását illető árképzés tekintetében.
- (7) A (6) bekezdés szerinti állami beavatkozásoknak eleget kell tenniük a (4) bekezdésben foglalt feltételeknek, és:
- a) a hatékony verseny eléréséhez szükséges intézkedéscsomaggal, valamint az ezen intézkedések terén elért haladás értékelésére szolgáló módszertannal kell kiegészíteni őket;
 - b) olyan módszertan segítségével kell meghatározni őket, amely biztosítja az ellátók megkülönböztetésmentes kezelését;
 - c) olyan áron kell meghatározni őket, amely meghaladja a költségeket, olyan szinten, ahol tényleges árversenyre kerülhet sor;
 - d) úgy kell kialakítani őket, hogy a lehető legkisebb legyen a nagykereskedelmi földgázpiacot érő negatív hatás;
 - e) biztosítaniuk kell, hogy az ilyen állami beavatkozás minden kedvezményezettjének lehetősége legyen versenypiaci ajánlatot választani, valamint hogy legalább negyedévente közvetlen tájékoztatást kapjon a versenypiaci ajánlatok és megtakarítások rendelkezésre állásáról, továbbá hogy segítséget kapjon a piaci alapú ajánlatra való váltáshoz;

- f) **biztosítaniuk kell, [...] hogy – amennyiben a tagállam [...]a 16. cikknek megfelelően [...] [...] bevezeti az intelligens fogyasztásmérő rendszereket** – az ilyen állami beavatkozás minden kedvezményezettje [...] közvetlen tájékoztatást kapjon az intelligens fogyasztásmérő beszerelésének lehetőségéről, és hogy megkapja a szükséges segítséget;
- g) nem vezethetnek közvetlen keresztfinanszírozáshoz a szabadpiaci árakon ellátott felhasználók és a szabályozott árakon ellátott felhasználók között.
- (8) A tagállamok a (3) és a (6) bekezdéssel összhangban hozott intézkedéseket az elfogadásuktól számított egy hónapon belül bejelentik a Bizottságnak, és azokat azonnal alkalmazhatják. A bejelentéshez magyarázatot kell fűzni arról, hogy más eszközökkel miért nem lehetett kielégítően megvalósítani az elérni kívánt célt, hogyan biztosított a (4) és a (7) bekezdésben meghatározott követelmények teljesülése, és milyen hatásai vannak a bejelentett intézkedéseknek a versenyre. Az értesítésben ismertetni kell a kedvezményezettek körét, az intézkedések időtartamát és az intézkedés által érintett háztartási felhasználók számát, valamint el kell magyarázni a szabályozott ár meghatározásának módját.

- (9) A tagállamok 2025. március 15-től és azt követően kétévente integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentésük részeként jelentést nyújtanak be a Bizottságnak e cikk végrehajtásáról, az állami beavatkozás e cikk szerinti szükségességéről és arányosságáról, valamint értékelik az ellátók közötti hatékony verseny megvalósítása és a piaci alapú árakra való áttérés terén elért előrelépést. Azok a tagállamok, amelyek a (6) bekezdésnek megfelelően szabályozott árakat alkalmaznak, jelentést tesznek a (7) bekezdésben meghatározott feltételek teljesítéséről, beleértve az ilyen beavatkozások alkalmazására kötelezett ellátók megfelelését is, valamint a szabályozott áraknak ezen ellátók pénzügyeire gyakorolt hatását.
- (10) A Bizottság a gáz piaci alapú kiskereskedelmi árképzésének megvalósítása érdekében felülvizsgálja e cikk végrehajtását és jelentést készít az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, és adott esetben ezzel egy időben vagy ezt követően jogalkotási javaslatot nyújt be. E jelentés összekapcsolható az (EU) 2019/944 irányelv 5. cikkének végrehajtásáról szóló jelentéssel. A fenti jogalkotási javaslat tartalmazhatja a szabályozott árak alkalmazásának záró időpontját is.

4a. cikk

Megfizethető energiához való hozzáférés földgázár-válság idején

- (1) A Tanács – a Bizottság javaslata alapján – végrehajtási határozat útján regionális vagy uniós szintű földgázár-válságot hirdethet ki, amennyiben teljesülnek az (EU) 2019/944 irányelv 66a. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételek. A regionális vagy uniós szintű földgázár-válságot megállapító határozatban rögzíteni kell a határozat időbeli hatályát, amely legfeljebb egy év lehet.**
- (2) Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az (1) bekezdésben említett feltételek teljesülnek, javaslatot terjeszt elő a földgázár-válság kihirdetésére, amelyben ismerteti a határozat javasolt időbeli hatályát is.**
- (3) A Tanács minősített többséggel módosíthatja a Bizottság javaslatát.**
- (4) Amennyiben a Tanács az (1) bekezdésnek megfelelően válságot hirdetett ki, a tagállamok – az (EU) 2019/944 irányelv 66a. cikkének (3) bekezdésében említett időtartam alatt és az abban említett feltételekre figyelemmel – célzott állami beavatkozásokat alkalmazhatnak a kis- és középvállalkozások, a háztartások és a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről szóló (EU) 2017/1938 rendeletben meghatározott alapvető szociális szolgáltatók földgázellátásának árképzése terén.**
- (5) A (2) bekezdés szerinti árbeavatkozások, valamint a 4. cikk (6) bekezdésében említett háztartási felhasználókra és mikrovállalkozásokra vonatkozó árbeavatkozások kivételesen és ideiglenes jelleggel, az (EU) 2019/944 irányelv 66a. cikkének (4) bekezdésében említett időtartam alatt és az abban említett feltételekre figyelemmel költség alatt is meghatározhatók.**
- (6) E cikk alkalmazásában az (EU) 2019/944 irányelvben a „villamos energiára” történő hivatkozásokat a „földgázra” való hivatkozásként kell értelmezni.**

Közszolgáltatási kötelezettségek

- (1) A tagállamok, intézményi szervezetükre építve és a szubszidiaritás elvét figyelembe véve, gondoskodnak arról, hogy a földgázipari és hidrogénipari vállalkozásokat ennek az irányelvnek az elvei szerint működtessék a (2) bekezdés sérelme nélkül, azzal a céllal, hogy versengő, biztonságos és környezeti szempontból fenntartható gázpiac alakuljon ki, és nem alkalmaznak megkülönböztetést ezekkel a vállalkozásokkal szemben sem a jogok, sem a kötelezettségek tekintetében.
- (2) Az EUMSZ vonatkozó rendelkezéseinek teljes tiszteletben tartásával – különös tekintettel 106. cikkére – a tagállamok a földgázipari és hidrogénipari vállalkozások számára általános gazdasági érdekből előírhatnak olyan közszolgáltatási kötelezettségeket, amelyek a biztonságra, az ellátás biztonságát is beleértve, az ellátás folyamatosságára és minőségére, valamint a környezetvédelemre – beleértve az energiahatékonyságot, a megújuló energiaforrásokból származó energiákat és az éghajlat védelmét –, **továbbá [...] a földgázellátás [...] árára vonatkoznak.** Ezeket a kötelezettségeket világosan meg kell határozni, azoknak átláthatóaknak, megkülönböztetéstől mentesnek és ellenőrizhetőnek kell lenniük, és garantálniuk kell a nemzeti fogyasztókhöz való hozzáférés egyenlőségét az Unió földgázipari és hidrogénipari vállalkozásai számára.

- (3) A gázellátás biztonságával kapcsolatos közszolgáltatási kötelezettségeknek meg kell felelniük [...] az (EU) 2017/1938 rendelet 6. cikke szerinti gázellátási előírásoknak[...], és összhangban kell lenniük a 7. cikk (3) bekezdése szerint elvégzett nemzeti kockázatértékelések eredményeivel, az ugyanezen rendelet 9. cikke (1) bekezdésének c), d) és k) pontja alapján készített megelőzési cselekvési tervekben részletezettek szerint. **Az (EU) 2017/1938 rendelet 6. cikkének való megfelelés biztosításához szükséges mértéket meghaladó közszolgáltatási kötelezettségeknek meg kell felelniük az (EU) 2017/1938 rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak.**
- (4) Amennyiben egy tagállam pénzügyi ellentételezést vagy egyéb ellentételezést nyújt az e cikkben meghatározott kötelezettségek teljesítéséért, ezt megkülönböztetéstől mentesen és átlátható módon kell tennie.
- (5) A tagállamok – ezen irányelv végrehajtásakor – tájékoztatják a Bizottságot minden olyan intézkedésről, amelyet a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítése érdekében hoztak – beleértve a fogyasztóvédelmet és a környezetvédelmet is –, valamint azok belföldi és nemzetközi versenyre gyakorolt lehetséges hatásairól, függetlenül attól, hogy a szóban forgó intézkedések esetében szükség van-e az ezen irányelv rendelkezéseitől való eltérésre. A tagállamok kétévenként tájékoztatják a Bizottságot az említett intézkedések változásairól, függetlenül attól, hogy a szóban forgó intézkedések esetében szükség van-e az ezen irányelvtől való eltérésre.

A regionális együttműködés és integráció előmozdítása

- (1) A tagállamok és a szabályozó hatóságok együttműködnek nemzeti piacaik egy vagy több regionális szinten történő integrálása céljából, és – amennyiben a tagállamok és a szabályozó hatóságok úgy határoznak – regionális piacok kialakítása, valamint a teljesen liberalizált belső piac megteremtése céljából. A gázok versenyképes belső piacának kialakítása érdekében a szabályozó hatóságok, amennyiben a tagállamok így rendelkeztek, vagy a tagállamok különösen elősegítik és megkönnyítik a földgázszállítási rendszer-üzemeltetők és hidrogénhálózat-üzemeltetők regionális együttműködését, ideértve a határokon átnyúló ügyeket is, továbbá összehangolják jogi, szabályozói és műszaki keretrendszerüket, valamint előmozdítják az Unión belül továbbra is földgázszigeteket képező, elszigetelten működő rendszerek integrációját. Az e regionális együttműködéssel lefedett földrajzi térség magában foglalja a **COM(2021) 804 [...] dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet** 28. cikkének (3) bekezdése szerinti földrajzi térségekben folyó együttműködést. Ez az együttműködés egyéb földrajzi térségeket is magában foglalhat. Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az uniós szintű szabályok relevánsak a gázpiacok regionális integrációja szempontjából, megfelelő **nem kötelező erejű** iránymutatást nyújt, figyelembe véve e piacok sajátosságait és a szomszédos piacokra gyakorolt hatást.

- (2) Az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége (a továbbiakban: ACER) együttműködik a szabályozó hatóságokkal, a szállításrendszer-üzemeltetőkkel és a **hidrogénhálózat-üzemeltetőkkel** a régiók között és azokon belül a szabályozási keretek kompatibilitásának biztosítása érdekében, a versenyképes belső gázpiac létrehozásának céljával. Amennyiben az ACER úgy véli, hogy az ilyen együttműködéshez kötelező érvényű szabályokra van szükség, megteszi a megfelelő ajánlásokat.
- (3) Ha vertikálisan integrált szállításrendszer-üzemeltetők vesznek részt az ilyen együttműködés végrehajtására létrehozott közös vállalkozásban, akkor a közös vállalkozás megfelelőségi programot készít és hajt végre, amely meghatározza a megkülönböztető és versenyellenes magatartás kizárását szolgáló intézkedéseket. Ez a megfelelőségi program meghatározza az alkalmazottaknak a megkülönböztető és versenyellenes magatartás kizárására vonatkozó célkitűzés megvalósításához szükséges kötelezettségeit. A programot az ACER-nek jóvá kell hagynia. A programnak való megfelelés független figyelemmel kísérését a vertikálisan integrált szállításrendszer-üzemeltető megfelelésért felelős tisztviselői végzik.

Engedélyezési eljárás

- (1) Abban az esetben, ha a földgázipari létesítmények, hidrogéntermelő létesítmények és hidrogénrendszer-infrastruktúra építéséhez vagy üzemeltetéséhez engedély (például licencia, engedély, koncesszió, hozzájárulás vagy jóváhagyás) szükséges, a tagállamok vagy az általuk kijelölt, hatáskörrel rendelkező hatóság engedélyezik az ilyen létesítmények, infrastruktúra, csővezetékek és kapcsolódó létesítmények területükön történő építését és/vagy üzemeltetését a (2)–(10) bekezdésnek megfelelően. A tagállamok vagy az általuk kijelölt, hatáskörrel rendelkező hatóság ugyanilyen alapon engedélyeket adhat ki gázellátásra és a nagykereskedelmi felhasználóknak is.
- (2) Ha a tagállamokban engedélyezési eljárás működik, annak objektív és megkülönböztetéstől mentes feltételek alapján kell működnie, amelyeket bármely, földgázipari létesítmények, hidrogéntermelő létesítmények vagy hidrogénrendszer-infrastruktúrák gázokkal való ellátására vagy ilyen létesítmények építésére és/vagy üzemeltetésére szóló engedélyt kérelmező vállalkozásnak teljesítenie kell. Az engedélyezés megkülönböztetéstől mentes feltételeit és eljárását közzé kell tenni. A tagállamok biztosítják, hogy az ilyen létesítményekre, infrastruktúrára, vezetékekre és ezekhez kapcsolódó felszerelésekre vonatkozó engedélyezési eljárások során figyelembe veszik a projekt jelentőségét adott esetben a belső gázpiac szempontjából.

- (2a) **A földgázellátók esetében a tagállamok az engedélyezés egyik kritériumaként értékelhetik a kérelmezők pénzügyi stabilitását és műszaki képességeit. E kritériumnak átláthatónak és megkülönböztetéstől mentesnek kell lennie.**
- (3) Az (1) bekezdésben említett tevékenységekre vonatkozó engedélyezési eljárások időtartama – beleértve az illetékes hatóságok valamennyi vonatkozó eljárását – nem haladhatja meg a két évet. Amennyiben különleges körülmények alapján megfelelően indokolt, az említett kétéves időszak legfeljebb egy évvel meghosszabbítható.
- (4) A tagállamok értékelik, hogy mely **nemzeti** jogalkotási és nem jogalkotási intézkedésekre van szükség az engedélyezési eljárások egyszerűsítéséhez, beleértve a környezeti hatásvizsgálati eljárásokkal kapcsolatos eljárási lépéseket is. A tagállamok az említett értékelés eredményeiről az (EU) 2018/1999 rendelet 3. cikkében és 7–12. cikkében említett integrált nemzeti energia- és klímaterveik részeként és az azokban megállapított eljárásokkal összhangban, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet 17. cikke szerinti integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentéseik részeként jelentést tesznek az Európai Bizottságnak.
- (5) A (3) bekezdésben meghatározott határidők az alkalmazandó uniós környezetvédelmi jogban foglalt kötelezettségek sérelme nélkül alkalmazandók a bírósági fellebbezési és egyéb jogorvoslati eljárásokra, és más, bíróság vagy törvényszék előtt folyamatban lévő eljárásokra, valamint alternatív vitarendezési mechanizmusokra, beleértve a panaszkezelési eljárásokat, a nem bírósági útra tartozó fellebbezéseket és jogorvoslatokat, és ezen eljárások időtartamával meghosszabbíthatók.

- (6) A tagállamok létrehoznak vagy kijelölnek egy vagy több ügyintézési pontot. Ezek az ügyintézési pontok a kérelmező kérésére térítésmentesen iránymutatást biztosítanak és elősegítik az (1) bekezdésben említett tevékenységekre vonatkozó teljes engedélyezési eljárást, egészen az eljárás végén a felelős hatóságok általi teljesítésig. Biztosítani kell, hogy a kérelmezőnek a teljes eljárás során végig csak egyetlen ügyintézési ponttal kelljen kapcsolatban lennie.
- (7) A tagállamok biztosítják, hogy a földgáz[...]rendszer-infrastruktúra [...] építésére és üzemeltetésére vonatkozó, a nemzeti jog szerinti engedélyek a [...]hidrogénrendszer-infrastruktúrára is vonatkozzanak. [...] Ez nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy visszavonják ezeket az engedélyeket, amennyiben a hidrogén-infrastruktúra nem felel meg a hidrogénrendszer-infrastruktúrára vonatkozóan az uniós vagy nemzeti jogban meghatározott műszaki biztonsági szabályoknak.
- [...]
- (8) A tagállamok biztosítják, hogy a földgázvezetékek és egyéb hálózati eszközök építésére és üzemeltetésére vonatkozó meglévő [...] földhasználati jogokat [...] a hidrogén szállítására szolgáló csővezetékekre és egyéb hálózati eszközökre is **alkalmazzák**.

- (8a) **Abban az esetben, ha az infrastruktúra tulajdonjogát ugyanazon vállalkozáson belül a 63. cikk követelményeinek teljesítése érdekében átruházzák, az adott infrastruktúrára vonatkozó engedélyeket ugyanúgy át kell ruházni az új tulajdonosra.**
- (9) A tagállamok biztosítják, hogy valamely engedély megadásának visszautasítása esetén az indokok tárgyilagosak és megkülönböztetéstől mentesek legyenek, és azokról tájékoztatják a kérelmezőt. A visszautasítás indokait tájékoztatásul megküldik a Bizottságnak. A tagállamok olyan eljárást vezetnek be, amely lehetőséget ad a kérelmezőnek az ilyen visszautasítással szembeni jogorvoslatra.
- (10) Az újonnan az ellátásba bevont területek fejlesztése és általában a hatékony üzemeltetés érdekében, valamint a 30. cikk sérelme nélkül, a tagállamok elutasíthatják egy további földgáz csővezeték-hálózat kiépítésére és üzemeltetésére vonatkozó kérelem engedélyezését egy adott területre, amennyiben ezen a területen ilyen csővezeték-hálózat építését már engedélyezték vagy jelenleg engedélyezik, és amennyiben a meglévő vagy tervezett kapacitás még nem telített.

A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok tanúsítása

- (1) **A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok tanúsítása céljából a tagállamok előírják a gazdasági szereplők számára annak bizonyítását, hogy teljesülnek az (EU) 2018/2001 irányelv [...]25. cikkének (2) bekezdésében és 29. cikkében a [...]megújuló gázokra vonatkozóan meghatározott követelmények. Az említett[...] fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumoknak való megfelelést az említett irányelv 30. cikkével összhangban kell bizonyítani [...].**
- (2) Annak biztosítása érdekében, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén használatából származó üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítás a 2. cikk 10. és 12. [...] pontjában szereplő fogalommeghatározásoknak megfelelően legalább 70 % legyen, a tagállamok előírják a gazdasági szereplők számára annak bizonyítását, hogy e küszöbértéknek és az e cikk (5) bekezdésében említett módszertanban megállapított követelményeknek megfeleltek. E célból előírják a gazdasági szereplők számára, hogy az (EU) 2018/2001 irányelv 30. cikkének (1) és (2) bekezdésével összhangban tömegmérleg-rendszert alkalmazzanak.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a gazdasági szereplők megbízható információkat nyújtsanak be a (2) bekezdésben meghatározott 70 %-os üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási küszöbértéknek és az (5) bekezdésben említett üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási módszertannak való megfelelésről, és hogy a gazdasági szereplők kérésre az érintett tagállam rendelkezésére bocsássák az információk kidolgozásához felhasznált adatokat. A tagállamok előírják a gazdasági szereplők számára, hogy az általuk benyújtott információk tekintetében biztosítsanak megfelelő független auditot, és mellékeljenek bizonyítékot arról, hogy az audit megtörtént. Az audit során meg kell győződni arról, hogy a gazdasági szereplők által használt rendszerek pontosak, megbízhatóak és kizárják a csalás lehetőségét.

- (4) A (2) bekezdésben meghatározott kötelezettségek attól függetlenül alkalmazandók, hogy alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagokat az Unióban állítják elő vagy importálják. Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok vagy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén földrajzi származására és alapanyagtípusára vonatkozó információkat üzemanyag-forgalmazónkénti bontásban a fogyasztók rendelkezésére kell bocsátani az üzemeltetők, a forgalmazók, illetve az érintett illetékes hatóságok honlapján, és azokat éves gyakorisággal frissíteni kell.
- (5) A Bizottság **az ezen irányelv hatálybalépésének napjától számított 12 hónapon belül** [...] a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el, hogy kiegészítse ezt az irányelvet az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagokkal elért üvegházhatásúgáz-kibocsátásmegtakarítás értékelésére szolgáló módszertan meghatározása révén. A módszertannak biztosítania kell, hogy ne számítsák be az olyan elkerült szén-dioxid-kibocsátást, amelynek megkötését más jogszabályi rendelkezések alapján egyszer már jóváírták szén-dioxid-kreditként, **és összhangban kell állnia a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó közlekedési célú üzemanyagokból, valamint a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagokból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásmegtakarítás értékelésére szolgáló módszertannal.**

- (6) A Bizottság határozhat úgy, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén előállítására vonatkozó szabványokat megállapító önkéntes nemzeti vagy nemzetközi rendszerek e cikk alkalmazásában pontos adatokat szolgáltatnak az üvegházhatásúgáz-kibocsátáscsökkentésről, és alkalmasak arra, hogy igazolják az [...] (5) bekezdésben említett módszertannak való megfelelést. **A Bizottság [...] csak akkor fogad el határozatokat, ha a szóban forgó rendszer megfelel a megbízhatóság, az átláthatóság és a független audit tekintetében az (EU) 2022/996 rendeletben a megújuló üzemanyagok tanúsítására vonatkozóan meghatározott követelményekkel összhangban lévő megfelelő normáknak.**
- (7) Amennyiben egy gazdasági szereplő olyan bizonyítékokat vagy adatokat szolgáltat, amelyeket a (6) bekezdés szerinti elismerés tárgyát képező rendszernek megfelelően szerzett, a tagállam nem írhatja elő számára, hogy szolgáltatson további bizonyítékot a rendszer azon elemeinek való megfelelésről, amelyek tekintetében a Bizottság elismerte a rendszert.
- (8) A tagállamok illetékes hatóságai felügyelik a valamely önkéntes rendszer keretében független auditot végző tanúsító szervek működését. A tanúsító szervek az illetékes hatóságok kérésére benyújtják az audit elvégzéséhez szükséges összes releváns információt, így például az auditok pontos dátumára és idejére, valamint helyszínére vonatkozó információkat. Amennyiben egy tagállam meg nem felelési problémákat fedez fel, arról haladéktalanul értesíti az önkéntes rendszer működtetőit.

- (9) Valamely tagállam kérésére – amely alapulhat egy gazdasági szereplő kérésén – a Bizottság az összes rendelkezésre álló bizonyíték alapján megvizsgálja, hogy eleget tettek-e az e cikkben meghatározott üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumoknak, az e cikk (5) bekezdésével összhangban kidolgozott módszertannak, valamint a 2. cikk **10.[...], 11. és 12.[...]** pontjában meghatározott üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási küszöbértékeknek. A Bizottság a kérelem kézhezvételétől számított hat hónapon belül határoz arról, hogy az érintett tagállam:
- a) elfogadhatja-e a már benyújtott bizonyítékokat az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagokra vonatkozó üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumoknak való megfelelés igazolására; vagy
 - b) a (7) bekezdéstől eltérve előírhatja-e az az adott forrásból származó alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok forgalmazói számára, hogy nyújtsanak be további bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy megfelelnek az üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumoknak és a 70 %-os üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási küszöbértéknek.

- (10) A tagállamok előírják továbbá az érintett gazdasági szereplők számára, hogy az [(EU) 2018/2001 irányelv 28. cikkében] **a megújuló üzemanyagokra vonatkozóan** meghatározott követelményekkel összhangban vezessék be az uniós adatbázisba **vagy az uniós adatbázishoz kapcsolódó nemzeti adatbázisokba a megújuló gázokra és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagokat érintő tranzakciókra és ezen üzemanyagok fenntarthatósági jellemzőire vonatkozó információkat. Amennyiben egy alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat tartalmazó szállítmány előállítására származási garanciákat adtak ki, azokra az [(EU) 2018/2001 irányelv 28. cikkében] a megújuló gázok előállítása céljából kiadott származási garanciákra meghatározottakkal [...] megegyező szabályokat kell alkalmazni.**
- (11) A Bizottság az e cikk (6) bekezdése szerinti határozatokat végrehajtási jogi aktusok útján fogadja el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 84. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. Az ilyen határozatok időbeli hatálya legfeljebb öt év lehet.

[...]

Műszaki szabályok

Amennyiben a tagállamok így rendelkeztek, a szabályozó hatóságok, vagy a tagállamok biztosítják, hogy a műszaki üzembiztonsági követelmények megállapításra kerülnek, valamint kidolgozzák és közzéteszik az LNG-létesítmények, földgáztárolók, más szállító- vagy elosztórendszerek, és a célvezetékek hálózathoz, valamint a hidrogénrendszerhez történő csatlakozásával szemben támasztott műszaki kivitelezési és üzemeltetési minimumkövetelményeket meghatározó műszaki szabályokat. Ezek az objektív és megkülönböztetéstől mentes műszaki szabályok biztosítják a hálózatok közötti együttműködést. Az ACER adott esetben megfelelő ajánlásokat tehet e szabályok összeegyeztethetőségének megvalósítása érdekében. Ezekről a szabályokról az (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁴ 5. cikkének megfelelően értesítik a Bizottságot.

Adott esetben **a szabályozó hatóságok, amennyiben a tagállamok így rendelkeztek, vagy a** tagállamok előírják a területükön működő szállításirendszer-üzemeltetők, elosztórendszer-üzemeltetők és hidrogénhálózat-üzemeltetők számára a 9. cikk szerinti műszaki szabályok közzétételét, különösen a hálózathoz való csatlakozással kapcsolatos – a gáz minőségével, a gáz szagosításával és a nyomással kapcsolatos követelményeket is magukban foglaló – szabályokat. A tagállamok előírják a szállításirendszer-üzemeltetők és az elosztórendszer-üzemeltetők számára, hogy objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján tegyék közzé a megújuló forrásokból származó gáz csatlakoztatásának díjait.

²⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1535 irányelve (2015. szeptember 9.) a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról (HL L 241., 2015.9.17., 1. o.).

III. FEJEZET

A FOGYASZTÓK POZÍCIÓJÁNAK ERŐSÍTÉSE, A FOGYASZTÓK VÉDELME ÉS A KISKERESKEDELMI PIACOK

10. cikk

Alapvető szerződéses jogok

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy minden végső felhasználó [...] jogosult legyen gázok ellátótól való beszerzésére, az ellátó egyetértése mellett, függetlenül attól, hogy az ellátót melyik tagállamban vették nyilvántartásba, amennyiben az ellátó betartja a hatályos kereskedelmi, [...] kiegyenlítési és **ellátásbiztonsági** szabályokat, **valamint a 7. cikk (2) bekezdéséből eredő követelményeket**. E vonatkozásban a tagállamok megtesznek minden szükséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy az adminisztrációs eljárások ne alkalmazzanak hátrányos megkülönböztetést azon ellátókkal szemben, amelyeket egy másik tagállamban már nyilvántartásba vettek.
- (2) A fogyasztóvédelemre vonatkozó uniós jogszabályok, különösen a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 93/13/EGK tanácsi irányelv sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy a végső felhasználók rendelkezzenek az e cikk (3)–(11)[...] bekezdésében előírt jogokkal.

- (3) A végső felhasználóknak jogukban áll olyan szerződést kötni ellátójukkal, amely tartalmazza a következőket:
- a) az ellátó neve és címe,
 - b) a nyújtott szolgáltatások, azok felajánlott minőségi színvonala, valamint az első csatlakozás időpontja;
 - c) a kínált karbantartási szolgáltatások fajtái;
 - d) azok az eszközök és módok, amelyek segítségével az érvényes díjakra, karbantartási díjakra, valamint az összekapcsolt termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó aktuális információkhoz hozzá lehet jutni;
 - e) a szerződés időtartama, a szerződés, illetve a szolgáltatások megszüntetésének és meghosszabbításának feltételei – beleértve a velük összekapcsolt szolgáltatásokat és termékeket is –, valamint hogy engedélyezett-e a szerződés ingyenes megszüntetése;
 - f) kártérítési vagy visszatérítési előírások, ha a szerződésben vállalt szolgáltatás minőségi színvonala nem megfelelő, ideértve a pontatlan és késedelmes számlázást is;
 - g) a bíróságon kívüli vitarendezési mechanizmus kezdeményezésének módja a 24. cikkel összhangban;
 - h) tájékoztatás a fogyasztói jogokról, beleértve a vitarendezéssel kapcsolatos információt és az e bekezdésben említett összes információt, amelyeket egyértelműen közölni kell a számlákon, illetve a hidrogén- vagy földgázipari vállalkozások honlapjain.

A feltételeknek tisztességesnek kell lenniük, és előzetesen ismertetni kell azokat. Az információkat minden esetben a szerződés megkötése vagy visszaigazolása előtt meg kell adni. Ha a szerződést közvetítőkön keresztül kötik, **az [...] e bekezdésben meghatározott kérdésekhez kapcsolódó** információkat szintén még a szerződés megkötése előtt kell megadni.

A kulcsfontosságú szerződéses feltételek összefoglalóját világos módon és lényegre törő, egyszerű nyelvezettel a végső felhasználók rendelkezésére kell bocsátani. **A Bizottság erre vonatkozóan nem kötelező erejű iránymutatást nyújt.**

- (4) A végső felhasználókat kellő időben értesíteni kell, ha a szerződési feltételekben bármilyen módosítás várható, és az értesítéskor tájékoztatni kell őket a szerződés megszüntetésére vonatkozó jogukról. Az ellátók áttekinthető és érthető módon, közvetlenül[.../ tájékoztatják végső felhasználóikat az ellátási ár valamennyi kiigazításáról, valamint a kiigazítás okairól és előfeltételeiről, továbbá alkalmazási köréről legkésőbb két héttel, háztartási felhasználók esetében pedig legalább egy hónappal a kiigazítás hatálybelépése előtt. A tagállamok biztosítják, hogy a végső felhasználók szabadon megszüntethessék a szerződéseket, ha az ellátó által közölt új szerződéses feltételeket vagy az ellátási ár kiigazításait nem fogadják el.
- (5) Az ellátók áttekinthető információt nyújtanak a végső felhasználóknak az érvényes árakról és díjakról, valamint a gázellátáshoz való hozzáférés és a gázszolgáltatások használatának általános szerződési feltételeiről.
- (6) Az ellátók a fizetési módok széles körét kínálják a végső felhasználóknak. E fizetési módok nem tehetnek indokolatlanul különbséget a felhasználók között. A fizetési módokkal vagy az előrefizetési rendszerekkel kapcsolatos díjakban mutatkozó bármely különbségnek objektívnek, megkülönböztetéstől mentesnek és arányosnak kell lennie, és az nem lépheti túl a konkrét fizetési mód vagy az előrefizetési rendszer használatáért a kedvezményezett által viselt közvetlen költségeket, az (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁵ 62. cikkével összhangban.
- (7) Az előrefizetési rendszerekhez hozzáféréssel rendelkező háztartási felhasználók nem kerülhetnek hátrányos helyzetbe az előrefizetési rendszerek miatt.

²⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 irányelve (2015. november 25.) a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 337., 2015.12.23., 35. o.).

- (8) Az ellátók a végső felhasználóknak tisztességes és átlátható általános szerződési feltételeket kínálnak, amelyek megfogalmazásának egyszerűnek és egyértelműnek kell lennie, és azok nem tartalmazhatnak a felhasználói jogok gyakorlására vonatkozó nem szerződéses korlátokat, például túlságosan terjedelmes szerződési dokumentációt. A felhasználókat védeni kell a félrevezető vagy tisztességtelen értékesítési módszerekkel szemben.
- (9) A végső felhasználóknak joguk van magas színvonalú szolgáltatáshoz és az ellátójuk általi panaszkezeléshez. Az ellátóknak egyszerűen, tisztességesen és gyorsan kell kezelniük a panaszokat.
- (10) Az ellátók az ellátásból való tervezett kizárás előtt kellő időben tájékoztatják a földgáz háztartási felhasználóit a kizárás **elkerülését** célzó alternatív intézkedésekről. Ezen alternatív intézkedések információt tartalmazhatnak az ellátásból való kizárás elkerülését szolgáló támogatási forrásokról, az előrefizetési rendszerekről, az energetikai auditokról, az energetikai tanácsadási szolgáltatásokról, az alternatív fizetési konstrukciókról, az adósságkezelő tanácsadásról vagy az ellátásból való kizárással kapcsolatos haladékokról, és nem okozhatnak többletköltséget az ellátásból való kizárás előtt álló felhasználók számára.
- (11) Az ellátók szolgáltatóváltás esetén legkésőbb hat héttel a váltás megtörténtét követően záró elszámolást nyújtanak a végső felhasználóknak.

A szolgáltatóváltás joga és a szolgáltatóváltással kapcsolatos díjakra vonatkozó szabályok

- (1) A fogyasztóknak jogukban áll gázellátót vagy piaci szereplőt[...] váltani. A tagállamok biztosítják, hogy az a felhasználó, aki ellátót vagy piaci szereplőt kíván váltani, a szerződéses feltételek tiszteletben tartásával e váltásra a kérelem időpontjától legfeljebb három héten belül jogosult legyen. Legkésőbb 2026. **január 1-jéig** el kell érni, hogy az ellátó vagy piaci szereplő váltásának technikai folyamata 24 óránál többet ne vegyen igénybe, és bármely munkanapon kivitelezhető legyen.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az ellátó- vagy piaciszereplő-váltás joga valamennyi felhasználót – a költségek, az erőfeszítések és az idő tekintetében – megkülönböztetésmentes módon megillessen.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a gázellátás terén legalább a háztartási felhasználókat és a kisvállalkozásokat semmilyen szolgáltatóváltással kapcsolatos díj ne terhelje. A tagállamok engedélyezhetik azonban az ellátóknak vagy a piaci szereplőknek, hogy szerződésmegszüntetési díjat számítsanak fel az ügyfeleknek abban az esetben, ha az említett felhasználók a határozott idejű, rögzített árú ellátási szerződéseket még azok lejáratára előtt felmondják, feltéve, hogy:
 - a) ezek a díjak az ügyfél által önkéntesen kötött szerződés részét képezik; és
 - b) ezeket a díjakat a szerződés megkötése előtt egyértelműen közlik az ügyféllel.

Az ilyen díjaknak arányosaknak kell lenniük, és nem haladhatják meg az ellátó vagy a piaci szereplő számára a szerződés felhasználó általi felmondása által okozott közvetlen gazdasági veszteség mértékét.[...] **Csomagajánlatok esetében a felhasználók számára lehetővé kell tenni azt, hogy egy szerződés egyéni szolgáltatásait [...]felmondják. [...]** A közvetlen gazdasági veszteség bizonyítása az ellátót vagy a piaci szereplőt terheli. A szerződésmegszüntetési díjak engedélyezhetőségét a szabályozó hatóság vagy más illetékes nemzeti hatóság ellenőrzi.

- (4) A háztartási felhasználóknak jogukban áll kollektív szolgáltatóváltási rendszerekben részt venni. A tagállamok felszámolják a kollektív szolgáltatóváltás előtt álló valamennyi szabályozási és adminisztratív akadályt, és olyan keretet biztosítanak, amely a lehető legmagasabb szintű fogyasztóvédelmet biztosítja a visszaélészerű gyakorlatok elkerülése érdekében.
- (5) **A tagállamok biztosítják, hogy a fogyasztóknak [...] jogukban álljon gázellátási szerződésüket rövid időn belül felmondani.**

11a. cikk

A földgáz fokozatos kivezetésével kapcsolatos fogyasztói jogok és védelem

Amennyiben a rendszerhasználóknak a 34. cikk (4) bekezdése szerinti lekapcsolása megengedett, a tagállamok biztosítják, hogy:

- a) lezáruljon [...]az érintett rendszerhasználókkal és más érdekelt felekkel, különösen a fogyasztói szervezetekkel folytatott konzultáció;**
- b) a rendszerhasználókat és az érintett érdekelt feleket kellő idővel előre tájékoztatják a lekapcsolás tervezett időpontjáról és további lépéseiről;**
- c) a végső felhasználók az (EU).../... irányelv [átdolgozott energiahatékonysági irányelv] 21. cikkével összhangban létrehozott egyablakos ügyintézési eljárás keretében hozzáférhetnek a fenntartható fűtési lehetőségekkel kapcsolatos információkhoz és megfelelő tanácsokhoz;**
- d) a földgáz fokozatos kivezetésének tervezése és végrehajtása során megfelelően figyelembe veszik a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók, illetve az energiaszegénység által sújtott felhasználók sajátos szükségleteit.**

A földgázhoz kapcsolódó összehasonlító eszközök

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy legalább a földgáz háztartási felhasználói[...] és a **100 000 kWh alatti várható éves fogyasztással rendelkező[...]** mikrovállalkozások díjmentesen hozzáférjenek legalább egy olyan eszközhöz, amely összehasonlítja az ellátók ajánlatait, beleértve a kapcsolt ajánlatokat is. A felhasználókat számláikon vagy azok mellékleteként vagy más módon tájékoztatni kell ezen eszközök hozzáférhetőségéről. Az eszközöknek legalább a következő követelményeket kell teljesíteniük:
- a) a piaci szereplőktől függetleneknek kell lenniük, és biztosítaniuk kell, hogy a keresési eredményekben a **földgáz**ipari vállalkozások egyenlő bánásmódban részesüljenek;
 - b) egyértelműen fel kell tüntetniük tulajdonosaikat és az eszközt üzemeltető és ellenőrző természetes vagy jogi személyt, valamint az eszköz finanszírozásának módjával kapcsolatos információkat;
 - c) az összehasonlítás alapjául egyértelmű és objektív kritériumokat kell meghatározniuk, amelyek a szolgáltatásokra is kiterjednek, és ezeket fel kell tüntetniük;
 - d) egyszerű és egyértelmű nyelvezetet kell használniuk;
 - e) pontos és naprakész tájékoztatást kell nyújtaniuk, továbbá fel kell tüntetniük az információk legutóbbi naprakésszé tételének időpontját;

- f) hozzáférhetőnek kell lenniük a fogyatékossgal élők számára azáltal, hogy megfelelnek az észlelhetőség, a működtethetőség, az érthetőség és a megbízhatóság kritériumának;
- g) hatékony eljárást kell biztosítaniuk a közzétett ajánlatokra vonatkozó, nem valóságos információk bejelentésére;
- h) az összehasonlítások során a kért személyes adatokat az összehasonlításhoz szigorúan szükséges adatokra kell korlátozniuk.

A tagállamok biztosítják, hogy legalább egy eszköz a földgázpiac egészére kiterjedjen. Amennyiben több eszköz is jelen van a piacon, az eszközöknek a lehető legszélesebb körű, a piac jelentős részét lefedő gázajánlatokat kell magukban foglalniuk, és amennyiben az említett eszközök nem fedik le teljes mértékben a piacot, azt az eredmények megjelenítése előtt egyértelműen jelezniük kell.

- (2) Az eszközöket bármilyen jogalany – így például magánjogi jogalany, valamint állami hatóság vagy szerv – működtetheti.
- (3) A tagállamok előírhatják, hogy az (1) bekezdésben említett összehasonlító eszközök az ellátók által kínált szolgáltatások jellegéhez kapcsolódó, összehasonlítható tényezőket is tartalmazzanak.

- (4) A tagállamok kijelölnék egy illetékes hatóságot, amely az (1) bekezdésben felsorolt követelményeknek megfelelő összehasonlító eszközök számára bizalmi jegyet állít ki, és biztosítja, hogy a bizalmi jeggyel rendelkező összehasonlító eszközök továbbra is eleget tegyenek az említett követelményeknek. Ennek a hatóságnak függetlennek kell lennie a piaci szereplőktől és az összehasonlító eszközök üzemeltetőitől.
- (5) A piaci szereplők ajánlatainak összehasonlítását szolgáló valamennyi eszköz esetében önkéntes és megkülönböztetésmentes módon lehet kérelmezni az e cikk szerinti bizalmi jegy kiállítását.
- (6) A (4) és az (5) bekezdéstől eltérve a tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem írják elő az összehasonlító eszközökre vonatkozó bizalmi jegyek kiállítását, amennyiben valamely hatóság vagy szerv biztosít olyan összehasonlító eszközt, amely megfelel az (1) bekezdésben meghatározott követelményeknek.

Aktív fogyasztók a földgázpiacon

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a végső felhasználók jogosultak legyenek aktív felhasználóként eljárni anélkül, hogy aránytalan vagy megkülönböztető technikai és adminisztratív követelmények, eljárások és díjak, valamint a költségeket nem tükröző hálózati díjak vonatkoznának rájuk.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az aktív felhasználók:
 - a) jogosultak legyenek közvetlenül működni;
 - b) jogosultak legyenek arra, hogy a földgázrendszeren keresztül értékesítsék a saját termelésű megújuló földgázt;
 - c) jogosultak legyenek arra, hogy energiahatékonysági és **keresletszabályozási** programokban vegyenek részt;
 - d) jogosultak legyenek arra, hogy harmadik félnek adják át a tevékenységeikhez szükséges létesítmények irányítását, beleértve a telepítést, az üzemeltetést, az adatkezelést és a karbantartást is, anélkül, hogy az említett harmadik felet aktív felhasználónak tekintenék;
 - e) esetében a költségeket tükröző, átlátható és megkülönböztetésmentes hálózati díjakat alkalmazzanak, biztosítva, hogy megfelelő és kiegyensúlyozott módon vegyék ki részüket a rendszer általános költségmegosztásából;
 - f) anyagi felelősséggel tartozzanak a földgázrendszerben az energiaegyensúlytól való, általuk okozott eltérésekért, vagy a [COM(2021) [...] **804** dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 3. cikkének e) pontjával összhangban át kell ruházniuk kiegyenlítési feladatukat.

- (3) A tagállamok nemzeti jogukban az egyénileg vagy együttesen eljáró aktív felhasználókra alkalmazandóan eltérő rendelkezéseket állapíthatnak meg, amennyiben minden aktív felhasználó esetében alkalmazzák az e cikk szerinti minden jogot és kötelezettséget. A közösen eljáró aktív felhasználókkal szembeni minden eltérő bánásmódnak arányosnak és kellően indokoltnak kell lennie.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy azok az aktív felhasználók, akik megújuló gázt tároló létesítmények tulajdonosai:
- a) észszerű időn belül jogosultak legyenek csatlakozni a hálózathoz ezirányú kérésüket követően, amennyiben minden szükséges feltétel – például a kiegyenlítési feladattal kapcsolatban – teljesül;
 - b) ne essenek kettős díjazás – többek között hálózati díjak – hatálya alá a telephelyükön maradó tárolt megújuló gáz tekintetében;
 - c) ne tartozzanak aránytalan engedélyeztetési előírások vagy díjak hatálya alá;
 - d) jogosultak legyenek egyidejűleg több szolgáltatást nyújtani, ha ez technikailag kivitelezhető.

Helyi energiaközösségek a földgázpiacon

- (1) A tagállamok támogató szabályozási keretet biztosít[...]**hatnak** a helyi energiaközösségeknek.
- (2) **Amennyiben a tagállamok az (1) bekezdésben említett támogató keretet nyújtanak, biztosítják, hogy: [...]**
 - a) a helyi energiaközösségben való részvétel nyitott és önkéntes legyen; [...]
 - b) a helyi energiaközösség tagjai vagy részvényesei jogosultak legyenek elhagyni a közösséget; ilyen esetekben a 11. cikket kell alkalmazni;

- c) a helyi energiaközösség tagjai vagy részvényesei ne veszítsék el a háztartási felhasználóként vagy aktív felhasználóként őket megillető jogokat és rájuk háruló kötelezettségeket;
- d) a megújuló [...]gázok helyi energiaközösségeken belüli szállításának elősegítése érdekében a releváns elosztórendszer-üzemeltetők a szabályozó hatóság által megállapított méltányos díjazás ellenében működjenek együtt a helyi energiaközösségekkel;
- e) a helyi energiaközösségek esetében megkülönböztetésmentes, méltányos, arányos és átlátható eljárásokat és díjakat – beleértve a hálózati csatlakozást, a nyilvántartásba vételt és az engedélyezést is –, valamint átlátható, megkülönböztetésmentes és a költségeket tükröző hálózati díjakat alkalmazzanak, biztosítva azt, hogy a közösségek megfelelő és kiegyensúlyozott módon vegyék ki a részüket a földgázrendszer általános költségmegosztásából.

(3) Amennyiben a tagállamok az (1) bekezdésben említett támogató keretet nyújtanak, a szóban forgó támogató keret tekintetében előírhatják, hogy a helyi energiaközösségek: [...]:

- a) nyitottak legyenek a határokon átnyúló részvételre; [...]
- b) az e cikk (4) bekezdésében foglalt feltételek mellett jogosultak legyenek elosztóhálózatok birtoklására, létrehozására, megvásárlására vagy lízingjére, valamint azok autonóm irányítására;
- c) élvezzék a 28. cikk (2) bekezdésében előírt mentességeket.

(4) Amennyiben a tagállamok az (1) bekezdésben említett támogató keretet nyújtanak, biztosítják, hogy a helyi energiaközösségek:[...]

- a) megkülönböztetésmentes módon hozzáférhessenek valamennyi földgázpiachoz;
- b) végső felhasználóként, termelőként, ellátóként, elosztórendszer-üzemeltetőként vagy piaci szereplőként tevékenységeik, jogaik és kötelezettségeik tekintetében megkülönböztetésmentes és arányos bánásmódban részesüljenek;
- c) anyagi felelősséggel tartozzanak a földgázrendszerben az energiaegyensúlytól való általuk okozott eltérésekért, vagy a [COM(2021) [...] **804** dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 3. cikkének e) pontjával összhangban át kell ruházniuk kiegyenlítési feladatukat;
- d) a 13. cikk [...] (2) bekezdésének e) pontjával és (4) bekezdésének a), c) és d) pontjával összhangban aktív felhasználóként kezeljék őket;
- e) jogosultak legyenek megosztani a közösség tulajdonában álló termelési egységek által termelt megújuló gázt a helyi energiaközösségen belül, tiszteletben tartva az e cikkben meghatározott egyéb követelményeket és fenntartva a közösség tagjait végső felhasználóként megillető jogokat, illetve a rájuk végső felhasználóként háruló kötelezettségeket.

Az első albekezdés e) pontjának alkalmazásában a megújuló gáz megosztása nem érintheti az alkalmazandó hálózati díjakat és illetékeket, összhangban az elosztott energiaforrásoknak az illetékes nemzeti hatóság által kidolgozott átlátható költség-haszon elemzésével.

([...]**5**) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy – a VI. fejezet, valamint az elosztórendszer-üzemeltetőkre vonatkozó egyéb szabályok és szabályozás sérelme nélkül – a helyi energiaközösségek számára biztosítják azt a jogot, hogy működési területükön irányíthassák az elosztóhálózatokat és létrehozassák a megfelelő eljárásokat.

Az [...] **első albekezdésben említett** [...] valamely jog megadása esetén a tagállamok biztosítják, hogy a helyi energiaközösségek:

- a) szállíthassanak nem megújuló gázt, amennyiben az ilyen gáz [...] a rendszer biztonságos üzemeltetéséhez szükséges;
- b) jogosultak legyenek arra, hogy hálózataik működtetésére vonatkozóan megállapodást kössenek azon releváns elosztórendszer-üzemeltetővel vagy szállításirendszer-üzemeltetővel, akihez, illetve amelyhez a hálózatuk kapcsolódik;
- c) a hálózatuk és a helyi energiaközösségen kívüli elosztóhálózat közötti csatlakozási pontokon megfelelő hálózati díjak hatálya alá tartozzanak;
- d) ne tegyenek különbséget a továbbra is az elosztórendszerhez kapcsolódó felhasználók tekintetében, illetve az ilyen felhasználók ne szenvedjenek hátrányt.

- (6) Amennyiben a tagállamok az (1) bekezdésben említett támogató keretet nyújtanak, [...]biztosítják, [...]hogy:
- a) azok a magánvállalkozások, amelyek nagy volumenű kereskedelmi tevékenységet folytatnak, és amelyek gazdasági tevékenységének elsődleges területe a gázágazat, sem közvetlenül, sem közvetve leányvállalaton keresztül nem vehetnek részt sem tagként, sem részvényesként, és nem működhetnek együtt más módon, például beruházás útján[...];
 - b) a nagy volumenű kereskedelmi tevékenységet folytató magánvállalkozások, amelyek tagként vagy részvényesként vesznek részt a közösségben, vagy amelyek más módon, például beruházás útján működnek együtt, nem gyakorolhatnak döntő befolyást a helyi energiaközösség döntéshozatalára;
 - c) a helyi energiaközösségek gazdaságilag és pénzügyileg függetlenek a megújulóenergia-közösségektől és a kisvállalkozásoktól eltérő magánvállalkozásoktól;
 - d) a szavazati jogok legalább 15 %-át a többi tagtól vagy részvényestől, például a kisvállalkozásoktól és a helyi hatóságoktól független háztartási felhasználók kapják.

Számlák és számlainformációk

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a számlák és a számlainformációk pontosak, könnyen érthetőek, egyértelműek, tömörek és felhasználóbarátak legyenek, és hogy azokat oly módon tüntessék fel, amely megkönnyíti a végső felhasználók általi összehasonlítást, valamint megfeleljenek az I. mellékletben meghatározott minimumkövetelményeknek. A végső felhasználók kérelmére világos és érthető magyarázatot kell adni a számlázott összeg kiszámításának módjáról, különösen ha a számla nem a tényleges fogyasztáson alapul.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a végső felhasználók az összes számlájukat és számlainformációikat díjmentesen kapják kézhez.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a végső felhasználóknak felkínálják az elektronikus számla és számlainformációk lehetőségét, **legalább a háztartási felhasználók és a kis- és középvállalkozások esetében, továbbá hogy [...]** a számlák tényleges kifizetése vonatkozásában rugalmas feltételeket **kapjanak**.
- (4) Ha a szerződés rendelkezik egy termék vagy ár, illetve kedvezmény jövőbeli változásáról, azt a számlán a változás időpontjával együtt fel kell tüntetni.
- (5) A tagállamok fogyasztói szervezetekkel konzultálnak, amikor a számlák tartalmára vonatkozó követelményeket érintő változásokat tervezik.

Intelligens fogyasztásmérés a földgázrendszerben

- (1) Az energiahatékonyság előmozdítása és a végső felhasználók szerepének erősítése érdekében a tagállamok – vagy amennyiben a tagállam úgy rendelkezett, a szabályozó hatóság – nyomatékosan javasolják a földgázipari vállalkozásoknak, hogy optimalizálják a földgázfelhasználást, többek között energiagazdálkodási szolgáltatások nyújtása és intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetése révén, amely utóbbi különösen a fogyasztói energiagazdálkodási rendszerekkel és intelligens hálózatokkal interoperábilis, az Unió vonatkozó adatvédelmi jogának megfelelően.

- (2) A tagállamok biztosítják területükön az intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetését.

Az első albekezdéstől eltérve, az ilyen [...]bevezetésre vonatkozó kötelezettség[...] költség-haszon elemzéshez köthető, amelyet a II. mellékletben meghatározott elvekkel összhangban kell elvégezni. Költség-haszon elemzésükben a tagállamok külön értékeléseket végezhetnek a fogyasztók különböző kategóriáira és az ügyfélcsoportokra, például a háztartásokra, a kis- és középvállalkozásokra és az iparra vonatkozóan.

- (3) Az intelligens fogyasztásmérő rendszereket bevezető tagállamok – a 18. cikkel és a II. melléklettel összhangban – elfogadják és közzéteszik a területükön bevezetendő intelligens fogyasztásmérő rendszerekre vonatkozó működési és műszaki minimumkövetelményeket. A tagállamok biztosítják ezen intelligens fogyasztásmérő rendszerek interoperabilitását és azt, hogy azok képesek legyenek adatokat szolgáltatni a fogyasztói energiagazdálkodási rendszerek számára. Ezzel kapcsolatban a tagállamoknak kellő tekintettel kell lenniük a rendelkezésre álló releváns – többek között az interoperabilitást lehetővé tevő – szabványok és bevált módszerek alkalmazására, valamint az intelligens hálózatok fejlesztésének és a belső földgázpiac fejlesztésének fontosságára.

- (4) Az intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetését megkezdő tagállamok biztosítják, hogy a végső felhasználók átlátható és megkülönböztetésmentes módon járuljanak hozzá a bevezetéssel járó költségekhez, a teljes ellátási láncra vonatkozó hosszú távú előnyök figyelembevétele mellett. A tagállamok – vagy amennyiben a tagállam úgy rendelkezett, a kijelölt illetékes hatóságok – rendszeresen figyelemmel kísérik területükön a rendszer bevezetését, hogy nyomon kövessék a fogyasztók előnyeinek biztosítását.
- (5) Amennyiben az intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetését a (2) bekezdésben említett költség-haszon elemzés eredményeként kedvezőtlennek ítélik, a tagállamok biztosítják, hogy az értékelést – az annak alapjául szolgáló feltételezésekben bekövetkező jelentős változásokra, valamint a technológiai fejleményekre és a piaci fejleményekre reagálva – legalább négyévente felülvizsgálják. A tagállamok értesítik a Bizottságot naprakésszé tett költség-haszon elemzésük eredményéről, amint az rendelkezésre áll.
- (6) Az ezen irányelvben szereplő, az intelligens fogyasztásmérő rendszerekre vonatkozó rendelkezések a jövőbeli berendezésekre és a régebbi intelligens fogyasztásmérőket felváltó berendezésekre is vonatkoznak. Azok az intelligens fogyasztásmérő rendszerek, amelyeket már [a hatálybalépés időpontja] előtt telepítettek, vagy amelyek esetében a „munkálatok megkezdése” [a hatálybalépés időpontja] előtt megkezdődött, egész élettartamuk alatt üzemképesek maradhatnak. Azok az intelligens fogyasztásmérő rendszerek azonban, amelyek nem felelnek meg a [...] 18. cikkben és a II. mellékletben foglalt követelményeknek, [12 évvel ezen irányelv hatálybalépését követően] után nem maradhatnak üzemben.
- (7) A (6) bekezdés alkalmazásában a „munkálatok megkezdése”: vagy a beruházás építési munkáinak kezdete, vagy az első határozott kötelezettségvállalás berendezések megrendelésére, vagy más olyan kötelezettségvállalás, amely a beruházást visszafordíthatatlanná teszi, attól függően, hogy melyikre kerül előbb sor. Nem tekintendő a munkálatok megkezdésének a földterület megvásárlása és az olyan előkészítő munka, mint az engedélyek beszerzése és az előzetes megvalósíthatósági tanulmányok készítése. Átvétel esetén a „munkálatok megkezdése” az átvett létesítményhez közvetlenül kapcsolódó eszközök átvételének időpontja.

Intelligens fogyasztásmérés a hidrogénrendszerben

- (1) A tagállamok biztosítják az olyan intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetését, amelyek képesek pontosan mérni a fogyasztást, információt szolgáltatni a tényleges használati időről, és az elektronikus kommunikáció valamely formája révén tájékoztatás, nyomon követés és ellenőrzés céljából adatokat továbbítani és fogadni.

Az első albekezdéstől eltérve, az ilyen [...]bevezetésre vonatkozó kötelezettség[...] költség-haszon elemzéshez köthető, amelyet a II. mellékletben meghatározott elvekkel összhangban kell elvégezni.

- (2) A tagállamok biztosítják a fogyasztásmérő rendszerek és a kapcsolódó adatközlés biztonságát, valamint a végső felhasználók magánéletének védelmét, összhangban az idevágó uniós adatvédelmi és a magánélet védelmére vonatkozó jogszabályokkal, és biztosítják továbbá a rendszerek interoperabilitását, figyelembe véve a megfelelő szabványok alkalmazását.

- (3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján interoperabilitási követelményeket fogad el az intelligens fogyasztásmérésre vonatkozóan, valamint eljárásokat annak biztosítására, hogy a jogosultak hozzáférjenek az említett mérési rendszerekből származó adatokhoz. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 182/2011/EU rendelet 4. cikkében említett tanácsadó-bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (4) **Az intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetését megkezdő tagállamok biztosítják, hogy a végső felhasználók átlátható és megkülönböztetésmentes módon járuljanak hozzá a bevezetéssel járó költségekhez, a teljes ellátási láncra vonatkozó hosszú távú előnyök figyelembevétele mellett. A tagállamok [...] rendszeresen monitorozzák a területükön zajló bevezetést annak érdekében, hogy nyomon kövessék a fogyasztók számára nyújtott előnyöket.**
- (5) **Amennyiben az intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetését a (1) bekezdésben említett költség-haszon elemzés eredményeként kedvezőtlennek ítélik, a tagállamok biztosítják, hogy az értékelést – az annak alapjául szolgáló feltételezésekben bekövetkező jelentős változásokra, valamint a technológiai fejleményekre és a piaci fejleményekre reagálva – legalább négyévente felülvizsgálják. A tagállamok értesítik a Bizottságot naprakészre tett költség-haszon elemzésük eredményéről, amint az rendelkezésre áll.**

A földgázrendszerben alkalmazott intelligens fogyasztásmérő rendszerek funkciói

Amennyiben az intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetését a 16. cikk (2) bekezdésében említett költség-haszon elemzés eredményeként pozitívan értékelik, vagy ha [a hatálybalépés dátuma]-t követően az intelligens fogyasztásmérő rendszereket szisztematikusan bevezetik, a tagállamoknak az intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetését az európai szabványokkal, a II. melléklettel, valamint az alábbi követelményekkel összhangban kell végrehajtaniuk:

- a) az intelligens fogyasztásmérő rendszereknek pontosan mérniük kell a tényleges földgázfogyasztást, és képeseknek kell lenniük arra, hogy a végső felhasználók számára kérésre és többletköltségek nélkül, könnyen és biztonságosan hozzáférhetővé tegyék és megjelenítsék a használat tényleges idejére vonatkozó információkat, beleértve a hitelesített múltbeli fogyasztási adatokat, valamint a legfrissebb rendelkezésre álló, nem hitelesített fogyasztási adatokat, amelyeket – az automatizált energiahatékonysági programok és egyéb szolgáltatások támogatása érdekében – szabványosított interfészen vagy távoli hozzáférésen keresztül szintén többletköltségek nélkül könnyen és biztonságosan hozzáférhetővé kell tenni a végső felhasználók számára;
- b) az intelligens fogyasztásmérő rendszerek és az adatközlés biztonsága megfelel az Unió vonatkozó biztonsági szabályainak, a kiberbiztonság legmagasabb szintű védelmének biztosítását szolgáló elérhető legjobb technológiák kellő figyelembevételével, egyúttal szem előtt tartva a költségeket és az arányosság elvét;
- c) a végső felhasználók magánéletének és adatainak védelme megfelel az adatvédelemre és a magánélet védelmére vonatkozó releváns uniós jogszabályoknak;

- d) a végső felhasználók kérésére, a földgázfogyasztásuk mennyiségére vonatkozó adatokat a [...] 22. cikk szerint elfogadott végrehajtási jogi aktusokkal összhangban számukra, illetve a nevükben eljáró harmadik fél számára rendelkezésre kell bocsátani, szabványosított kommunikációs interfészen vagy távolról történő hozzáférésen keresztül, könnyen érthető formátumban, lehetővé téve számukra azt, hogy azonos elemek összevetése alapján összehasonlíthassák az ajánlatokat;
- e) megfelelő tanácsadást és tájékoztatást kell biztosítani a végső felhasználók számára az intelligens fogyasztásmérők telepítését megelőzően vagy azok telepítésekor, különösen azok teljes körű funkcióiról a fogyasztásmérők leolvasásának menete és az energiafogyasztás figyelemmel kísérése tekintetében, valamint a személyes adatok gyűjtéséről és kezeléséről az alkalmazandó uniós adatvédelmi joggal összhangban;
- f) az intelligens fogyasztásmérő rendszereknek lehetővé kell tennie, hogy a végső felhasználók fogyasztásának mérésére és elszámolására a nemzeti piacon alkalmazott legrövidebb elszámolási időszakkal azonos időszakban kerüljön sor.

Az első albekezdés d) pontjának alkalmazásában a végső felhasználók számára lehetővé kell tenni, hogy többletköltség nélkül és az adathordozhatósághoz való, az uniós adatvédelmi szabályokban rögzített jogukkal összhangban lekérdezhessék fogyasztásmérési adataikat vagy más számára eljuttathassák.

Az intelligens földgázfogyasztás-mérőre való jogosultság

- (1) Amennyiben az intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetését a 16. cikk (2) bekezdésében említett költség-haszon elemzés kedvezőtlennek ítéli, vagy az intelligens fogyasztásmérő rendszereket nem vezetik be [...] szisztematikusan, a tagállamok biztosítják, hogy minden végső felhasználó kérelmére, valamint méltányos, észszerű és költséghatékony feltételek és a járulékos költségek viselése mellett jogosult legyen olyan intelligens fogyasztásmérő telepítésére vagy adott esetben korszerűsítésére, amely:
- a) amennyiben technikailag megvalósítható, rendelkezik a 18. cikkben említett funkciókkal, vagy legalább a tagállamok által nemzeti szinten, a II. melléklettel összhangban meghatározandó és közzéteendő funkciókkal;
 - b) interoperábilis, és képes arra, hogy a kívánt módon összekapcsolja a fogyasztásmérő infrastruktúrát a fogyasztói energiagazdálkodási rendszerekkel.
- (2) Amennyiben egy felhasználó az (1) bekezdés alapján intelligens fogyasztásmérőt kérelmez, a tagállamok vagy – amennyiben a tagállamok úgy rendelkeztek – a kijelölt illetékes hatóságok:
- a) biztosítják, hogy az intelligens fogyasztásmérőt kérelmező végső felhasználónak tett ajánlat kifejezetten és egyértelműen ismertesse:
 - i. az intelligens fogyasztásmérő által támogatott funkciókat és interoperabilitást, az elérhető szolgáltatásokat, valamint azt, hogy az adott időben milyen észszerűen feltételezhető előnyök várhatók el intelligens fogyasztásmérőtől;
 - ii. a végső felhasználót terhelő járulékos költségeket;

- b) biztosítják, hogy az intelligens fogyasztásmérőt észszerű időn belül, és minden esetben legkésőbb a felhasználó kérelmétől számított négy hónapon belül telepítsék;
- c) rendszeresen, de legalább két évente felülvizsgálják és közzéteszik a járulékos költségeket, valamint nyomon követik ezen költségek alakulását a technológiai fejlődés eredményeként és a fogyasztásmérés esetleges korszerűsítésének fényében.

20. cikk

A földgáz hagyományos fogyasztásmérői

- (1) Amennyiben a végső földgázfelhasználók nem rendelkeznek intelligens fogyasztásmérővel, a tagállamok olyan egyéni hagyományos fogyasztásmérőt biztosítanak számukra, amely pontosan méri a tényleges fogyasztásukat. **A tagállamok mentesíthetik e követelmény alól azokat a háztartási felhasználókat, akik nem gázt használnak fűtési célra. A mentesség kiterjeszthető az olyan épületekben található nem háztartási felhasználókra is, ahol a felhasználók többsége mentességre jogosult háztartás, amennyiben a mérő felszerelése műszakilag nem megvalósítható.**
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a végső földgázfelhasználók – közvetlenül, illetve online interfészen vagy más megfelelő interfészen keresztül – könnyen leolvashassák a hagyományos fogyasztásmérőiket.

Adatgazdálkodás

- (1) Az adatgazdálkodásra és az adateserére vonatkozó szabályok megállapításakor a tagállamok vagy – amennyiben a tagállamok úgy rendelkeztek – a kijelölt illetékes hatóságok meghatározzák azon szabályokat, amelyek értelmében a jogosult felek e cikkel, valamint az alkalmazandó uniós jogi kerettel összhangban hozzáférhetnek a végső felhasználók adataihoz. Ezen irányelv alkalmazásában az adatok magukban foglalják a fogyasztásmérési és fogyasztási adatokat, valamint a felhasználó általi szolgáltatóváltáshoz és egyéb szolgáltatásokhoz szükséges adatokat.
- (2) A tagállamok a hatékony és biztonságos adathozzáférés és -csere, valamint az adatvédelem és az adatbiztonság biztosítása érdekében megszervezik az adatgazdálkodást.

Az egyes tagállamokban alkalmazott adatgazdálkodási modellektől függetlenül az adatgazdálkodásért felelős felek az (1) bekezdéssel összhangban bármely jogosult fél számára hozzáférést biztosítanak a végső felhasználó adataihoz. A jogosult felek számára megkülönböztetésmentes módon és egyidejűleg kell rendelkezésre bocsátani a kért adatokat. Az adatokhoz könnyű hozzáférést kell biztosítani, a hozzáférés megszerzésére vonatkozó eljárásokat pedig nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

- (3) Ezen irányelv alkalmazásában az adatokhoz való hozzáférésre és az adatok tárolására vonatkozó szabályoknak meg kell felelniük a vonatkozó uniós jognak.

A személyes adatoknak az ezen irányelv keretében történő kezelését az (EU) 2016/679 rendelettel összhangban kell végezni.

- (4) A tagállamok vagy – amennyiben a tagállamok úgy rendelkeztek – a kijelölt illetékes hatóságok felhatalmazzák és tanúsítják, illetve – adott esetben – felügyelik az adatgazdálkodásért felelős feleket, biztosítva ezzel, hogy a felek megfeleljenek az ezen irányelvben előírt követelményeknek.

Az adatvédelmi tisztviselők (EU) 2016/679 rendelet szerinti feladatainak sérelme nélkül a tagállamok dönthetnek úgy, hogy az adatgazdálkodást végző felek számára megfelelési vezetők kinevezését írják elő azzal a feladattal, hogy kísérik figyelemmel az említett felek által a megkülönböztetésmentes adathozzáférés és az ezen irányelv követelményeinek való megfelelés biztosítása céljából hozott intézkedések végrehajtását.

A tagállamok kinevezhetnek az ezen irányelv [...] 42. cikke (2) bekezdésének d) pontjában említett kinevezett megfelelési vezetőket vagy szerveket arra, hogy tegyenek eleget az e bekezdésben foglalt kötelezettségeknek.

- (5) A végső felhasználókat az adataikhoz való hozzáférés vagy az adataik rendelkezésre bocsátása iránti kérelem tekintetében semmilyen további költség nem terheli.

A tagállamok feladata, hogy meghatározzák a jogosult felek adatokhoz való hozzáféréseinek releváns díjait.

A tagállamok [...] biztosítják, hogy az adatszolgáltatást nyújtó szabályozott vállalkozások által felszámított díjak észszerűek és kellően indokoltak legyenek.

Interoperabilitási követelmények és az adatokhoz való hozzáférésre vonatkozó eljárások a földgázpiacon

- (1) A kiskereskedelmi földgázpiacon zajló verseny előmozdítása, valamint a jogosult felekre háruló túlzott adminisztrációs költségek elkerülése érdekében a tagállamok segítik az Unión belüli energiaszolgáltatások teljes interoperabilitásának megvalósulását.
- (2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén interoperabilitási követelményeket és a 21. cikk (1) bekezdésében említett adatokhoz való hozzáférés vonatkozásában megkülönböztetésmentes és átlátható eljárásokat fogad el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 182/2011/EU rendelet 4. cikkében említett tanácsadó-bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a földgázipari vállalkozások alkalmazzák a (2) bekezdésben említett adatokhoz való hozzáférés vonatkozásában az interoperabilitási követelményeket és eljárásokat. Ezeket a követelményeket és eljárásokat a már meglévő nemzeti gyakorlatokra kell alapozni.

Egyablakos ügyintézési pontok

A tagállamok saját területükön biztosítják egyablakos ügyintézési pontok létrehozását, amelyeknek köszönhetően a felhasználók hozzáférhetnek a jogaikra, az alkalmazandó jogra és a jogvita esetén rendelkezésükre álló vitarendezési mechanizmusokra vonatkozó összes szükséges információhoz. Ezek az egyablakos ügyintézési pontok az általános fogyasztói információs pontok részét képezhetik, és ugyanazok a jogalanyok lehetnek, mint [a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló] (EU) 2019/944 irányelv 26. cikkében említett, a villamos energia tekintetében illetékes egyablakos kapcsolattartó pontok.

A bíróságon kívüli vitarendezéshez való jog

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelv szerint meghatározott jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatban felmerülő viták rendezése céljából egy független mechanizmuson keresztül, például egy energiaügyi ombudsman, egy fogyasztóvédelmi testület vagy egy szabályozó hatóság révén, egyszerű, tisztességes, **észszerű**, átlátható, független, **költséghatékony** és eredményes bíróságon kívüli vitarendezési mechanizmusok álljanak a végső felhasználók rendelkezésére. Amennyiben a végső felhasználó a 2013/11/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²³⁾ értelmében vett fogyasztó, az ilyen bíróságon kívüli vitarendezési mechanizmusoknak eleget kell tenniük az említett irányelv minőségi követelményeinek, és indokolt esetben visszafizetési és/vagy kompenzációs rendszert kell biztosítaniuk.
- (2) A tagállamok szükség esetén biztosítják, hogy az alternatív vitarendezési fórumok együttműködjenek az egyszerű, tisztességes, átlátható, független, hatékony és eredményes, bíróságon kívüli vitarendezési mechanizmusok biztosítása érdekében minden olyan vita esetén, amely az ezen irányelv hatálya alá tartozó bármely termékhez vagy szolgáltatáshoz köthető, vagy azokkal összefüggésben áll.
- (3) A gázipari vállalkozásoknak a háztartási felhasználókat érintő, bíróságon kívüli vitarendezési mechanizmusokban való részvételét kötelezővé kell tenni, kivéve, ha az érintett tagállam bizonyítja a Bizottságnak, hogy más mechanizmusok is ugyanolyan hatékonyak.

A [...]/kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók védelme és a végső menedékes szolgáltatók

- (1) A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak a végső felhasználók védelmére és különösen megfelelő biztosítékokat nyújtanak a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók védelmére. Ebben az összefüggésben minden tagállam meghatározza a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználó fogalmát, amely utalhat az energiaszegénységre. [...] **A kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók fogalmának meghatározásához használt kritériumok magukban foglalhatják például a jövedelmi szinteket, az energiakiadásoknak a rendelkezésre álló jövedelemhez viszonyított arányát, az otthonok energiahatékonyágát, a gázfogyasztó készülékektől való, egészségügyi okokkal magyarázható jelentős függést, az életkort vagy egyéb kritériumokat.** A kiszolgáltatott [...] helyzetben lévő **felhasználók** védelmét szolgáló intézkedések magukban foglalhatják többek között [...] az említett felhasználók [...] ellátásból való kizárásának kritikus időszak alatti tilalmát.
- (2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket azon végső felhasználók védelme érdekében, akik távoli területekről csatlakoznak a földgáz- vagy hidrogénrendszerhez. A tagállamok kijelölhetnek egy végső eszközként igénybe vehető ellátót a háztartási felhasználók, és amennyiben a tagállamok azt megfelelőnek ítélik, a **földgáz- vagy hidrogénrendszerhez csatlakozó kis- és mikrovállalkozások [...]**számára. A tagállamok [...] magas szintű fogyasztóvédelmet biztosítanak, különös tekintettel a szerződési feltételek átláthatóságára, **a versenyképes, átlátható és megkülönböztetéstől mentes árakra**, az általános információkra és a vitarendezési eljárásokra.

IV. fejezet

Harmadik felek hozzáférése az infrastruktúrához

I. SZAKASZ

HOZZÁFÉRÉS A FÖLDGÁZ-INFRASTRUKTÚRÁHOZ

26. cikk

A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok piacra jutása

A tagállamok lehetővé teszik a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok piacra és infrastruktúrába való bejutását, függetlenül attól, hogy a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat előállító létesítmények kapcsolódnak-e elosztó- vagy szállítási hálózatokhoz.

Harmadik fél hozzáférése a földgázelosztáshoz és -szállításához és az LNG-terminálokhoz

- (1) A tagállamok olyan rendszert hoznak létre, amelyben harmadik felek szállító- és elosztó rendszerhez, valamint az LNG-létesítményekhez való hozzáférését nyilvános, minden felhasználóra, beleértve az ellátó vállalkozásokat is, vonatkozó díjak alapján teszik lehetővé, objektív kritériumok alapján, a rendszerhasználók közötti megkülönböztetés nélkül. A tagállamok biztosítják, hogy ezeket a díjakat vagy a díjak számításához alkalmazott módszereket a 70. cikkben említett szabályozó hatóság azok 72. cikkel összhangban történő hatálybalépésüket megelőzően jóváhagyja, és hogy ezeket a díjakat, és – amennyiben csak a módszerek kerültek jóváhagyásra – a módszereket hatálybalépésük előtt közzétegyék. Díjkedvezmények csak akkor **adhatók [...]**, ha az uniós jogszabályok úgy rendelkeznek.
- (2) **A szállításirendszer-üzemeltetők számára, ha feladatuk ellátásához szükséges, beleértve a határokon keresztül történő szállítás feladatait is, biztosítani kell a hozzáférést más szállításirendszer-üzemeltetők hálózatához.**
- (3) Ezen irányelv rendelkezései nem akadályozzák meg a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokra vonatkozó hosszú távú szerződések megkötését, amennyiben azok megfelelnek az uniós versenyszabályoknak és hozzájárulnak a dekarbonizációhoz. **A kibocsátáscsökkentés nélküli fosszilis gáz szállítására vonatkozóan a 2049. év végén túlmenően nem köthetők hosszú távú szerződések.**
- (4) Ez a cikk az elosztóhálózatokat kezelő helyi energiaközösségekre is alkalmazandó.

Az upstream földgáz-csővezeték-hálózatokhoz való hozzáférés

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy a földgázipari vállalkozások és a feljogosított felhasználók számára – székhelyüktől vagy lakóhelyüktől függetlenül – e cikknek megfelelően biztosítsák a lehetőséget az upstream csővezeték-hálózatokhoz való hozzáférésre, beleértve az ilyen hozzáféréssel járó műszaki szolgáltatások nyújtására alkalmas létesítményeket is, kivéve az ilyen hálózatok és létesítmények azon részeit, amelyek a földgázlelőhelyen a helyileg végzett termelési műveletekhez használatosak. Az intézkedésekről a 88. cikk rendelkezéseinek megfelelően értesíteni kell a Bizottságot.
- (2) Az (1) bekezdésben említett hozzáférést a tagállam által a vonatkozó jogi eszközökkel összhangban meghatározott módon kell biztosítani. A tagállamok tisztességes és nyílt hozzáférést biztosítanak, amellyel a földgáziparban versenypiacot alakítanak ki és elkerülik a piaci erőfölénnyel való visszaélést, figyelembe véve az ellátás biztonságát és rendszerességét, a rendelkezésre álló, illetve észszerű keretek között hozzáférhetővé tehető kapacitásokat, valamint a környezetvédelmi megfontolásokat. A következő szükségleteket lehet figyelembe venni:

- a) a hozzáférést meg kell tagadni, ha a műszaki feltételek nem egyeztethetők össze, és nincs mód ennek ésszerű kereteken belüli leküzdésére;
 - b) a nehézségeket el kell kerülni, ha azok ésszerű keretek között nem leküzdhetők és sérthetik a szénhidrogének hatékony jelenlegi és jövőbeli kitermelését, beleértve a csekély gazdasági előnyt biztosító mezőket is;
 - c) az upstream csővezeték-hálózat tulajdonosának vagy rendszerüzemeltetőjének a gáz szállításával és feldolgozásával kapcsolatos és kellően megindokolt szükségletét tiszteletben kell tartani, akár csak az upstream csővezeték-hálózat többi felhasználójának, vagy a hatáskörrel rendelkező feldolgozó- vagy kezelőlétesítmények érdekeit, akiket ez érinthet; és
 - d) a tagállamok jogszabályait és közigazgatási eljárásait az uniós jogszabályokkal összhangban alkalmazva kell a termeléshez és az upstream fejlesztésekhez az engedélyeket megadni.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy meglegyenek a vitarendezési szabályok, beleértve egy, a felektől független hatóságot, amely hozzáfér valamennyi releváns információhoz, hogy képes legyen az upstream csővezeték-hálózathoz való hozzáféréssel kapcsolatos viták gyors rendezésére, tekintetbe véve a (2) bekezdés feltételeit és azoknak a feleknek a számát, amelyek az ilyen hálózatokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos tárgyalásokban érdekeltek.

- (4) Határokon átnyúló viták esetén annak a tagállamnak a vitarendezési szabályait kell alkalmazni, amely joghatósággal rendelkezik a hozzáférést megtagadó upstream csővezeték-hálózat felett. Ha határokon átnyúló viták esetében a szóban forgó hálózat vonatkozásában több tagállam illetékes, az érintett tagállamok konzultálnak egymással, hogy az ezen irányelvben foglalt rendelkezéseket következetesen alkalmazzák. Abban az esetben, ha az upstream csővezeték-hálózat egy harmadik országból indul és legalább egy tagállamhoz kapcsolódik, az érintett tagállamok konzultálnak egymással, az a tagállam pedig, amelynek területén a szóban forgó hálózat első betáplálási pontja található a tagállami hálózathoz, konzultál azzal az érintett harmadik országgal, ahonnan az upstream csővezeték-hálózat kiindul, annak biztosítása érdekében, hogy az érintett hálózat tekintetében a tagállamok területén következetesen alkalmazzák ezt az irányelvet.

Földgáztárolókhoz való hozzáférés

- (1) A földgáztárolókhoz és a vezetékkészlethez való hozzáférés megszervezéséhez, amikor műszaki vagy gazdasági megfontolásokból a hálózathoz való hatékony hozzáférés a felhasználók ellátásának biztosítása érdekében ezt igényli, valamint a kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés megszervezéséhez a tagállamok választhatnak a (3) vagy a (4) bekezdésben említett eljárások közül, vagy választhatják mindkettőt. Ezek az eljárások objektív, átlátható és megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján folynak.

Az e cikk szerinti, a tároláshoz való hozzáférésre vonatkozó eljárás kiválasztásakor a tagállamok figyelembe veszik az (EU) 2017/1938 rendelet 7. cikke szerint elvégzett közös és nemzeti kockázatértékelések eredményeit.

A szabályozó hatóságok, vagy a tagállamok megállapítják és közzéteszik azokat a követelményeket, amelyek alapján meg lehet határozni a földgáztárolókra és a vezetékkészletre alkalmazandó hozzáférési rendszert. A tagállamok, illetve szabályozó hatóságok közzéteszik, vagy a tárolási- és szállításirendszer-üzemeltetőket kötelezik annak közzétételére, hogy mely földgáztárolókat, vagy ezeknek mely részeit, és mely vezetékkészletet kínálnak fel a (3) és (4) bekezdésben említett különböző eljárásokban.

- (2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható az LNG-létesítményekkel kapcsolatos kiegészítő szolgáltatásokra és ideiglenes tárolásra, amelyek az újragázosítási folyamathoz és azt követően a szállítórendszerhez történő szállításhoz szükségesek.
- (3) A tárgyalásos hálózati hozzáférés esetében a szabályozó hatóságok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy a gázipari vállalkozások és a feljogosított felhasználók mind az összekapcsolt rendszer által lefedett területen, mind pedig azon kívül meg tudjanak állapodni a földgáztárolókhoz és vezetékkészlethez való hozzáférésről, ha az műszakilag és/vagy gazdaságilag szükséges a rendszerhez való hatékony hozzáférés, valamint a kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés érdekében. A felek a tárolóhoz, vezetékkészlethez és egyéb kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférésről jóhiszemű tárgyalásokat folytatnak.

A tárolás, vezetékkészlet és egyéb kiegészítő szolgáltatás hozzáféréseivel kapcsolatos szerződések a hatáskörrel rendelkező tárolásirendszer-üzemeltetővel kerülnek megtárgyalásra. A szabályozó hatóságok előírják a tárolásirendszer-üzemeltetőknek és a földgázipari vállalkozásoknak, hogy évente tegyék közzé a tárolói, vezetékkészlet és egyéb kiegészítő szolgáltatások igénybevételének főbb üzleti feltételeit.

A fenti feltételek kialakításakor a tárolásirendszer-üzemeltetők konzultációt folytatnak a rendszerhasználókkal.

- (4) Szabályozott hozzáférés esetén a szabályozó hatóságok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy a földgázipari vállalkozások és a feljogosított felhasználók számára biztosítsák a jogot az összekapcsolt rendszerek által lefedett területen kívül és belül egyaránt a tároláshoz és vezetékkészlethez, és egyéb kiegészítő szolgáltatásokhoz hozzáféréshez, a tárolásra vagy vezetékkészletre vonatkozó közzétett díjak, egyéb feltételek és kötelezettségek alapján, ha a hálózathoz való hatékony hozzáférés műszakilag vagy gazdaságilag szükséges, illetve a kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés megszervezése érdekében. A szabályozó hatóságok, illetve a tagállamok konzultációt folytatnak a rendszerhasználókkal e díjak vagy a számításukhoz alkalmazott módszerek kialakításakor. A feljogosított felhasználók e hozzáférési joga azáltal biztosítható, hogy lehetővé teszik számukra ellátási szerződések megkötését a hálózat tulajdonosán vagy rendszerüzemeltetőjén, illetve a kapcsolt vállalkozásokon kívül más versenytárs vállalkozásokkal is.

Földgáz -célvezetékek

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy lehetővé tegyék:
 - a) a területükön letelepedett vállalkozások számára, hogy célvezetéken keresztül lássák el a feljogosított felhasználókat; és
 - b) a területükön található felhasználók számára, hogy a földgázipari vállalkozások célvezetéken keresztül láthassák el őket.
- (2) Abban az esetben, ha célvezetékek építéséhez, vagy üzemeltetéséhez engedély (például licencia, engedély, koncesszió, hozzájárulás vagy jóváhagyás) szükséges, a tagállamok vagy az általuk kijelölt, hatáskörrel rendelkező hatóság határozza meg az ilyen célvezetékek területükön történő megépítéséhez és üzemeltetéséhez szükséges engedélyek kiadására vonatkozó feltételeket. A feltételeknek objektívnek, átláthatónak és megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük.
- (3) A tagállamok engedélyt bocsáthatnak ki a célvezetékek létesítésére az esettől függően akár a 34. cikk alapján a hálózati hozzáférés megtagadása esetén, akár a 73. cikk szerinti vitarendezési eljárás megindítása esetén.

II. SZAKASZ

A HIDROGÉN-INFRASTRUKTÚRÁHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS

31. cikk

Harmadik felek hozzáférése a hidrogénhálózatokhoz

- (1) A tagállamok biztosítják a harmadik felek hidrogénhálózatokhoz való szabályozott hozzáférését biztosító rendszer megvalósítását, amely nyilvánosan közzétett díjakon alapul, objektív és nem tesz különbséget a hidrogénhálózat-használók között.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy ezeket a díjakat vagy a díjak számításához alkalmazott módszereket a 70. cikkben említett szabályozó hatóság azok 72. cikkel összhangban történő hatálybalépésüket megelőzően jóváhagyja, és hogy ezeket a díjakat, és – amennyiben csak a módszerek kerültek jóváhagyásra – a módszereket hatálybalépésük előtt közzétegyék.
- (3) A hidrogénhálózat-üzemeltetők számára, ha feladataik ellátásához szükséges, ideértve a hidrogén határokon átnyúló hálózati szállításával kapcsolatos feladatokat is, hozzáférést kell biztosítani más hidrogénhálózat-üzemeltetők hálózatahoz.

- (4) [203[...]**5**]. december 31-ig a tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák az (1) bekezdést. Ebben az esetben a tagállam biztosítja a harmadik felek hidrogénhálózatokhoz való tárgyalásos hozzáféréseinek rendszerét objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes kritériumokkal összhangban. A szabályozó hatóságok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a hidrogénhálózat használói tárgyalásokat folytathassanak a hidrogénhálózatokhoz való hozzáférésről és **hogy biztosítsák, hogy a felek kötelesek [...] legyenek** jóhiszemű tárgyalásokat folytatni a hidrogénhálózatokhoz való hozzáférésről.
- (5) Amennyiben **a (4) bekezdésben említett** tárgyalásos hozzáférést alkalmazzák, a szabályozó hatóságoknak iránymutatást kell nyújtaniuk a hidrogénhálózat használói számára arról, hogy a harmadik felek szabályozott hozzáféréseinek bevezetése milyen hatással lesz a tárgyalat díjakra.

Harmadik felek hozzáférése a hidrogénterminálokhoz

- (1) A tagállamok biztosítják a harmadik feleknek a hidrogénterminálokhoz való, tárgyalásos hozzáférésen alapuló, objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes hozzáférési rendszerének megvalósítását, amelynek keretében a szabályozó hatóságok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a hidrogénterminál-használók tárgyalásokat folytathassanak az ilyen terminálokhoz való hozzáférésről. A felek kötelesek jóhiszemű tárgyalásokat folytatni a hozzáférésről. **A tagállamok dönthetnek úgy is, hogy a hidrogénterminálokhoz való szabályozott hozzáférést [...] alkalmaznak harmadik felek esetében.**
- (2) A szabályozó hatóságok figyelemmel kísérik a harmadik felek hidrogénterminálokhoz való hozzáféréseinek feltételeit és azok hidrogénpiacokra gyakorolt hatását, és amennyiben a verseny védelme érdekében szükséges, intézkedéseket hoznak a hozzáférés javítására az (1) bekezdésben meghatározott kritériumokkal összhangban.

A hidrogéntárolóhoz való hozzáférés

- (1) A tagállamok biztosítják vagy egy objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes, tárgyalásos hozzáférésre alapuló olyan rendszer bevezetését, amely biztosítja a harmadik felek számára egyrészt a hidrogéntárolóhoz való hozzáférést, másrészt – amennyiben az a fogyasztók ellátását célzó hatékony hozzáférés garantálásához, valamint a kiegészítő szolgáltatások megszervezéséhez az műszakilag és gazdaságilag szükséges – a vezetékkészlethez való hozzáférést, vagy a harmadik felek szabályozott hozzáférését biztosító, a (2) bekezdés szerinti rendszer bevezetését.
- (2) A tagállamok **2036. január 1-jétől** biztosítják a harmadik felek hidrogéntároláshoz [...] való szabályozott hozzáférését és – amennyiben az műszakilag [...] vagy gazdaságilag szükséges a hálózathoz[...] való hatékony hozzáférés biztosításához a fogyasztók ellátása érdekében – **a vezetékkészlethez való hozzáférést** biztosító rendszer megvalósítását, valamint a kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés megszervezését, nyilvános díjak alapján, objektív módon és a hidrogénrendszer-használók közötti megkülönböztetés nélkül. A tagállamok biztosítják, hogy ezeket a díjakat vagy a számításukhoz alkalmazott módszereket a szabályozó hatóság a 72. cikkel összhangban történő hatálybalépésüket megelőzően jóváhagyja.

III. SZAKASZ

A HOZZÁFÉRÉS ÉS KAPCSOLÓDÁS MEGTAGADÁSA

34. cikk

A hozzáférés és kapcsolódás megtagadása

- (1) **A szállításrendszer-üzemeltetők és az elosztórendszer-üzemeltetők**, valamint a [...] hidrogénipari **vállalkozások** kapacitáshiányra hivatkozva megtagadhatják a földgáz- vagy hidrogénrendszerhez való hozzáférést vagy kapcsolódást. [...]
- (2) A tagállamok – a nemzeti és uniós dekarbonizációs célkitűzések **séremlme nélkül** [...] – megfelelő intézkedéseket hoznak annak biztosítására, hogy a földgáz- vagy hidrogénrendszerhez való hozzáférést vagy kapcsolódást kapacitáshiányra vagy csatlakozó vezeték hiányára való hivatkozással megtagadó **szállításrendszer-üzemeltetők**, [...] **elosztórendszer-üzemeltetők** [...] vagy hidrogénipari vállalkozások elvégezzék a szükséges fejlesztéseket, amennyiben az gazdaságos, vagy ha azt egy lehetséges felhasználó kész megfizetni.
- (3) A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok esetében a rendszerhez való hozzáférés csak [a COM(2021) [...] **804** dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 18. és 33. cikkének rendelkezéseire figyelemmel tagadható meg.

- (4) Az (1)[...](3) bekezdéstől eltérve, a tagállamok rendelkezhetnek olyan rendszerről, amelyben a szállításrendszer-üzemeltetők és az elosztórendszer-üzemeltetők megtagadhatják a földgázhálózat-használók hozzáférését vagy csatlakozását, illetve lecsatlakoztathatják őket a hálózatról, különösen az (EU) 2021/1119 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott klímasemlegességi célkitűzés megvalósításának biztosítása érdekében, amennyiben:
- a) az 51. cikk szerinti hálózatfejlesztési terv [...] a szállítási rendszernek vagy releváns részeinek a leszerelését irányozza elő, vagy
 - b) az illetékes nemzeti hatóság jóváhagyta az elosztóhálózatnak vagy releváns részeinek [...] a leszerelését.

Azok a tagállamok, amelyek e bekezdés [...] alapján engedélyezik a rendszerhasználók hozzáféréseinek és csatlakozásának megtagadását, illetve lecsatlakoztatását, biztosítják, hogy ez a nemzeti szabályozó hatóság által [...] meghatározott objektív, átlátható és megkülönböztetéstől mentes kritériumokon alapuljon, figyelembe véve az érintett érdekeket. A tagállamok – amennyiben lehetővé teszik a lecsatlakoztatást – a 11a. cikkel összhangban megfelelő intézkedéseket hoznak a rendszerhasználók védelme érdekében.

- (5) A hozzáférés vagy a csatlakozás e cikk szerinti megtagadását, valamint az e cikk szerinti lecsatlakoztatást kellően megalapozott indokokkal kell alátámasztani [...].

V. fejezet

A földgáz szállítására, tárolására és az LNG-létesítmények rendszerüzemeltetőire alkalmazandó szabályok

35. cikk

A szállítási- és tárolásirendszer-üzemeltetők vagy az LNG-létesítmények rendszerüzemeltetőinek feladatai

- (1) A szállítási- és tárolásirendszer-üzemeltető vagy LNG-létesítmény rendszerüzemeltetője:
- a) a környezetvédelem és az [(EU) 2022/ ... rendeletben (metánrendelet)] megállapított kötelezettségek kellő figyelembevételével közgazdasági feltételek mellett biztonságos, megbízható és hatékony szállító-, tároló- vagy LNG-létesítményeket üzemeltet, tart karban és fejleszt a nyitott piac kialakítása érdekében, megfelelő eszközöket biztosít a szolgáltatási kötelezettségek teljesítéséhez;
 - b) nem alkalmaz megkülönböztetést a rendszerhasználókkal vagy a rendszerhasználók csoportjaival szemben, különösen a kapcsolt vállalkozások javára;
 - c) elegendő információval látja el az összes többi, a szállítási-, tárolási-, LNG-létesítmény- vagy elosztórendszer-üzemeltetőt annak érdekében, hogy a földgáz szállítása és tárolása az egymással összekapcsolt rendszerek biztonságos és hatékony működésével összhangban történjen;
 - d) ellátja a rendszerhasználókat azokkal az információkkal, amelyekre azoknak szükségük van a rendszerhez történő hatékony hozzáférés érdekében.

- (2) Valamennyi szállításrendszer-üzemeltető elegendő határkeresztező kapacitást épít ki az európai szállítási infrastruktúrához való kapcsolódásához, amely minden gazdaságilag indokolt és technikailag kivitelezhető kapacitásigényt kielégít és figyelembe veszi a földgázellátás biztonságát.
- (3) A szállításrendszer-üzemeltetőknek együtt kell működniük az elosztórendszer-üzemeltetőkkel annak biztosítása érdekében, hogy a hálózathoz kapcsolódott piaci szereplők hatékonyan részt vehessenek a kiskereskedelmi, a nagykereskedelmi és a kiegyenlítő piacokon.
- (4) A szállításrendszer-üzemeltetők hatékony gázminőség-irányítást biztosítanak létesítményeikben az alkalmazandó gázminőségi előírásokkal összhangban.
- (5) A szállításrendszer-üzemeltetőnek a gázszállító hálózat egyensúlyozására hozott szabályai objektívek, átláthatóak és megkülönböztetéstől mentesek, beleértve a rendszerhasználókra az energiaegyensúlytól való eltérésért kiszabott díj szabályozását is. A szállításrendszer-üzemeltető által nyújtott ilyen jellegű szolgáltatások feltételeit, beleértve a szabályokat és a díjakat is, a 72. cikk (7) bekezdésében foglaltaknak megfelelően megkülönböztetéstől mentes, költségeket tükröző módon kell kialakítani, és azokat közzé kell tenni.
- (6) A szabályozó hatóságok, amennyiben a tagállamok így rendelkeztek, vagy a tagállamok megkövetelhetik a szállításrendszer-üzemeltetőktől, hogy eleget tegyenek a szállítórendszer fejlesztésére és karbantartására vonatkozó minimumkövetelményeknek, beleértve a rendszerösszekötő kapacitást is.

- (7) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az (1) bekezdésben említett feladatkörök közül egyvel vagy többel a szállítási rendszer tulajdonosától – akire egyébként az érintett feladatkörök vonatkoznának – eltérő szállításirendszer-üzemeltetőt bíznak meg. A feladatokkal megbízott szállításirendszer-üzemeltetőnek a tulajdonjogi szétválasztáson alapuló, a független rendszerüzemeltetőkön alapuló vagy a független szállításirendszer-üzemeltetőkön alapuló modell szerint kell tanúsítottnak lennie, és meg kell felelnie az 54. cikkben előírt követelményeknek, de nem kell a felelőssége alá tartozó szállítási rendszer tulajdonosának lennie.
- (8) [...] **Azon** szállításirendszer-üzemeltetőnek, **amely a szállítási rendszert tulajdonolja**, meg kell felelnie a IX. fejezetben előírt követelményeknek, és a [...] **65.** cikk szerint kell tanúsítottnak lennie. Ez nem sérti a tulajdonjogi szétválasztáson alapuló, a független rendszerüzemeltetőkön alapuló vagy a független szállításirendszer-üzemeltetőkön alapuló modell szerint tanúsított szállításirendszer-üzemeltetők azon lehetőségét, hogy saját kezdeményezésükre és saját felügyeletük alatt egyes feladatokat más olyan szállításirendszer-üzemeltetőkre ruházzanak át, amelyeket a tulajdonjogi szétválasztáson alapuló, a független rendszerüzemeltetőkön alapuló vagy a független szállításirendszer-üzemeltetőkön alapuló modell szerint tanúsítottak, amennyiben a feladatok átruházása nem veszélyezteti az átruházó szállításirendszer-üzemeltető tényleges és független döntéshozatali jogát.

- (9) Az LNG-létesítmények és a **szállítási** és tárolási rendszerek üzemeltetői egy tagállamon belül és regionális szinten együttműködnek a létesítménykapacitások leghatékonyabb kihasználása és az e létesítmények közötti szinergiák biztosítása érdekében, a rendszer integritásának és működésének figyelembevételével, **valamint elkerülve az LNG-létesítmények és a földgáztárolók üzemeltetésében a korlátozások keletkezését.**
- (10) A szállítási rendszer-üzemeltetők az általuk, feladatuk ellátása érdekében használt földgáz átlátható, megkülönböztetéstől mentes és piaci alapú eljárások szerint szerzik be.

A szállításrendszer-üzemeltetők és szállításrendszer-tulajdonosok titoktartási kötelezettsége

- (1) Minden szállításrendszer-üzemeltető, tárolásrendszer-üzemeltető vagy az LNG-létesítmény rendszerüzemeltetője, valamint valamennyi szállításrendszer-tulajdonos a 68. cikk vagy bármely egyéb, az információ közreadására vonatkozó jogi kötelezettség sérelme nélkül megőrzi az olyan, üzleti szempontból érzékeny információknak a titkosságát, amelyekhez tevékenysége során hozzájut, és megakadályozza, hogy a saját tevékenységével kapcsolatos információ, amely üzleti szempontból előnyös lehet, megkülönböztető módon kerüljön nyilvánosságra. Különösen nem ad közre üzleti szempontból érzékeny információt a vállalkozás többi olyan része számára, **amely nem szállításrendszer- vagy elosztórendszer-üzemeltető, illetve hidrogénhálózat-üzemeltető**, kivéve, ha ez egy üzleti tranzakció végrehajtása miatt szükséges. Az információs szétválasztására vonatkozó szabályok teljes körű betartatása érdekében a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a szállításrendszer-tulajdonos – a kombináltrendszer-üzemeltetők esetében az elosztórendszer-üzemeltetőt is beleértve – és a vállalkozás többi olyan része, **amely nem szállításrendszer- vagy elosztórendszer-üzemeltető, illetve hidrogénhálózat-üzemeltető**, ne használjon közös szolgáltatásokat, például közös jogi szolgáltatásokat, kivéve a kizárólag adminisztratív vagy informatikai jellegű feladatok esetében.

- (2) A szállítási-, tárolásirendszer-üzemeltetők vagy az LNG-létesítmények rendszerüzemeltetői a kapcsolt vállalkozások földgáz-értékesítései vagy -vásárlásai során semmilyen módon nem élnek vissza a hálózati hozzáférés biztosítása vagy az arról való tárgyalás során harmadik féltől szerzett, üzleti szempontból érzékeny információval.
- (3) A tényleges versenyhez és a piac hatékony működéséhez szükséges információkat közzé kell tenni. Ez a kötelezettség nem sérti az üzleti szempontból érzékeny információk védelmét.

A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat előállító [...]termelőlétesítmények szállítási rendszerhez való csatlakoztatását érintő döntéshozatali hatáskörök

- (1) A szállításirendszer-üzemeltetők átlátható és hatékony eljárásokat határoznak meg és tesznek közzé a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat előállító [...] termelőlétesítmények szállítási rendszerhez való megkülönböztetésmentes csatlakoztatása tekintetében. Ezeket az eljárásokat a szabályozó hatóságoknak jóvá kell hagyniuk.

[...]

A szállítási rendszerhez és a hidrogénhálózathoz való csatlakoztatást érintő döntéshozatali hatáskörök

- (1) A szállításirendszer-üzemeltető és a hidrogénhálózat-üzemeltető köteles átlátható és hatékony eljárásokat és díjakat meghatározni és közzétenni a földgáz- és hidrogéntárolóknak, az LNG újragázosítási létesítményeknek, a hidrogéntermináloknak és az ipari felhasználóknak a szállítási rendszerhez és a hidrogénhálózathoz való megkülönböztetésmentes csatlakoztatása tekintetében. Ezeket az eljárásokat a szabályozó hatóságnak jóvá kell hagynia.
- (2) A szállításirendszer-üzemeltető és a hidrogénhálózat-üzemeltető nem jogosult arra, hogy egy új földgáz- vagy hidrogén tároló, LNG újragázosítási létesítmény, hidrogénterminál vagy ipari felhasználó csatlakoztatását a rendelkezésre álló hálózati kapacitások esetleges jövőbeni korlátaira vagy a szükséges kapacitásnöveléshez kapcsolódó járulékos költségekre hivatkozva visszautasítsák. A szállításirendszer-üzemeltető és a hidrogénhálózat-üzemeltető köteles elegendő belépő és kilépő kapacitást biztosítani az új csatlakozáshoz.

VI. fejezet

A földgáz-elosztórendszer üzemeltetése

39. cikk

Az elosztórendszer-üzemeltetők kijelölése

A tagállamok vagy az általuk erre felkért, elosztóhálózatban tulajdonnal rendelkező vagy azokért felelős vállalkozások a hatékonyság és a gazdasági egyensúly figyelembevételével, a tagállam által megállapított időtartamra szólóan egy vagy több elosztórendszer-üzemeltetőt jelölnek ki, és gondoskodnak arról, hogy az elosztórendszer-üzemeltetők betartsák a 40., a 42. és a 43. cikkben foglaltakat.

Az elosztórendszer-üzemeltetők feladatai

- (1) Minden elosztórendszer-üzemeltető felelős annak biztosításáért, hogy a rendszer hosszú távon eleget tudjon tenni a gázelosztásra vonatkozó indokolt igényeknek, valamint saját területén felelős a biztonságos, megbízható és hatékony rendszerek gazdaságos feltételek közötti működtetéséért, karbantartásáért és fejlesztéséért **vagy leszereléséért a környezetvédelem, az [(EU) 2022/ ... rendeletben (metánrendelet)] megállapított kötelezettségek és az energiahatékonyság kellő figyelembevételével.**
- (2) Amennyiben a szabályozó hatóságok úgy döntenek, adott esetben az elosztórendszer-üzemeltetők felelősségi körébe tartozik, hogy létesítményeikben az alkalmazandó gázminőségi előírásokkal összhangban hatékony gázminőség-irányítást biztosítsanak, amennyiben ez a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok betáplálása miatt a rendszer irányításához szükséges.
- (3) Az elosztórendszer-üzemeltető minden esetben tartózkodik a rendszerhasználók vagy a rendszerhasználók csoportjai közötti, különösen a kapcsolt vállalkozások javára történő megkülönböztetéstől.
- (4) Minden elosztórendszer-üzemeltető elegendő információval látja el az összes többi elosztó-, szállítási-, LNG-létesítmény- és/vagy a tárolásirendszer-üzemeltetőket annak biztosítására, hogy a földgáz szállítása és tárolása az egymással összekapcsolt rendszerek biztonságos és hatékony működésével összhangban történjen.

- (5) Az elosztórendszer-üzemeltető a rendszerhasználókat megfelelő módon tájékoztatja annak érdekében, hogy azok hatékonyan hozzáférhessenek a rendszerhez, annak használatát is beleértve.
- (6) Ahol az elosztórendszer-üzemeltető felel az elosztó rendszer egyensúlyáért, az általa az egyensúly fenntartása érdekében elfogadott szabályoknak – beleértve az energiaegyensúlytól való eltérésért a rendszerhasználók részéről fizetendő díjakra vonatkozó szabályokat is – objektívnek, átláthatónak és megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük. Az elosztórendszer-üzemeltető által nyújtott ilyen jellegű szolgáltatások feltételeit, beleértve a szabályokat és a díjakat is, a 72. cikk (7) bekezdésében foglaltaknak megfelelően megkülönböztetéstől mentes, költségeket tükröző módon kell kialakítani, és azokat közzé kell tenni.
- (7) Az elosztórendszer-üzemeltetőknek együtt kell működniük a szállításirendszer-üzemeltetőkkel annak érdekében, hogy az **[...]infrastruktúrájukhoz** kapcsolódott piaci szereplők hatékonyan részt tudjanak venni azon betáplálási-kiadási rendszer kiskereskedelmi, nagykereskedelmi és kiegyenlítő energiapiacain, amelyhez az elosztórendszer tartozik.

[...]

**A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat előállító [...]termelőlétesítmények
elosztórendszerhez való csatlakoztatását érintő döntéshozatali hatáskörök**

A szabályozó hatóságok **előírják**, hogy [...] az elosztórendszer-üzemeltető átlátható és hatékony eljárásokat tegyen közzé a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat termelő [...] létesítmények megkülönböztetésmentes csatlakoztatására vonatkozóan. Ezeket az eljárásokat a szabályozó hatóságoknak jóvá kell hagyniuk.

(A 40. cikkből áthelyezve) [...]

Az elosztórendszer-üzemeltetők szétválasztása

- (1) Ha az elosztórendszer-üzemeltető egy vertikálisan integrált vállalkozás része, legalább társasági formájában, szervezeti, valamint döntéshozatali szempontból függetlennek kell lennie a nem az elosztással kapcsolatos, további tevékenységektől. Ezek a szabályok nem keletkeztetnek kötelezettséget arra, hogy az elosztórendszer vagyonát tulajdonjogi szempontból elválasszák a vertikálisan integrált vállalkozástól.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti követelményeken túlmenően, ha az elosztórendszer-üzemeltető egy vertikálisan integrált vállalkozás része, szervezeti és döntéshozatali szempontból függetlennek kell lennie a nem az elosztással kapcsolatos további tevékenységektől. Ennek elérése érdekében a következő minimumkövetelményeket kell alkalmazni:
 - a) az elosztórendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személyek nem vehetnek részt az integrált földgázipari vállalkozás olyan szervezetében, amely a gáztermelés, -szállítás[...] vagy -ellátás napi üzemviteléért közvetve vagy közvetlenül felelős;
 - b) megfelelő intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy az elosztórendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személyek szakmai érdekeit olyan módon vegyék figyelembe, amely biztosítja számukra a független cselekvés lehetőségét;

- c) az elosztórendszer-üzemeltetőnek tényleges, a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozástól független döntéshozatali jogkörrel kell rendelkeznie a hálózat üzemeltetéséhez, karbantartásához és fejlesztéséhez szükséges eszközöket illetően; e feladatok teljesítése érdekében az elosztórendszer-üzemeltetőnek rendelkeznie kell az ehhez szükséges humán, műszaki, pénzügyi és tárgyi erőforrásokkal; ez nem akadályozza azon megfelelő koordinációs mechanizmusokat, amelyek az anyavállalat gazdasági és ügyvezetési felügyeleti jogait biztosítják a leányvállalat befektetett eszközei – a 72. cikk (7) bekezdésének megfelelően közvetve szabályozott – megtérülésének védelme érdekében; az anyavállalat számára különösen lehetővé kell tenni, hogy jóváhagyja az elosztórendszer-üzemeltető éves pénzügyi tervét, vagy bármely, ezzel egyenértékű dokumentumot, és hogy általános korlátokat szabjon a leányvállalat eladósodásának mértékére vonatkozóan; ugyanakkor nem jogosítja fel az anyavállalatot, hogy a napi üzemvitellel kapcsolatban, vagy az elosztóvezetékek építésével, illetve felújításával kapcsolatos egyedi döntésekkel kapcsolatosan utasításokat adjon, ha azok nem haladják meg az engedélyezett pénzügyi tervben vagy bármely, azzal egyenértékű dokumentumban megszabott kereteket;
- d) az elosztórendszer-üzemeltetőnek megfelelőségi programot kell összeállítania, amely intézkedéseket határoz meg a megkülönböztető magatartás kizárása érdekében, és biztosítja, hogy a program végrehajtását megfelelő módon kísérik figyelemmel; a megfelelőségi program meghatározza az alkalmazottaknak a célkitűzés megvalósításához szükséges kötelezettségeit; a megfelelőségi program felügyeletéért felelős személy vagy testület, az elosztórendszer-üzemeltető megfelelésért felelős tisztviselője éves jelentést készít a megtett intézkedésekről, azt nyilvánosságra hozza, és benyújtja a 70. cikk (1) bekezdésében említett szabályozó hatósághoz; az elosztórendszer-üzemeltető megfelelésért felelős tisztviselője teljesen független, és az elosztórendszer-üzemeltető és kapcsolt vállalkozásai valamennyi olyan információjához hozzáférhet, amely feladata teljesítéséhez szükséges.

- (3) Ha az elosztórendszer-üzemeltető egy vertikálisan integrált vállalkozás részét alkotja, a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy tevékenységeit a szabályozó hatóságok vagy más hatáskörrel rendelkező szervek figyelemmel kísérik azért, hogy az elosztórendszer-üzemeltető a vertikális integrációt ne használhassa a verseny torzítására. A vertikálisan integrált elosztórendszer-üzemeltetők kommunikációjukban és a márkáépítés során nem lehetnek összetéveszthetők a vertikálisan integrált vállalkozás ellátó ágának különállósága tekintetében.
- (4) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az (1), a (2) és a (3) bekezdés rendelkezéseit nem alkalmazzák az olyan integrált földgázipari vállalkozásokra, amelyek 100 000-nél kevesebb rácsatlakozott felhasználót szolgálnak ki.

43. cikk

Az elosztórendszer-üzemeltetők titoktartási kötelezettségei

- (1) Az elosztórendszer-üzemeltetők a 68. cikk vagy bármely egyéb, az információ közreadására vonatkozó jogi kötelezettség sérelme nélkül megőrzik azoknak a gazdasági szempontból érzékeny információknak a titkosságát, amelyekhez üzleti tevékenységük során hozzájutnak; és megakadályozzák, hogy a saját tevékenységükkel kapcsolatos információ, amely üzleti szempontból előnyös lehet, megkülönböztető módon kerüljön nyilvánosságra.
- (2) Az elosztórendszer-üzemeltetők a kapcsolt vállalkozások földgáz-értékesítései vagy -vásárlásai során semmilyen módon nem élnek vissza a harmadik féltől, a hálózati hozzáférés biztosítása vagy az arról való tárgyalás során szerzett, üzleti szempontból érzékeny információval.

Zárt földgázelosztó rendszerek

- (1) A tagállamok úgy rendelkezhetnek, hogy a szabályozó hatóságok vagy más hatáskörrel rendelkező hatóságok zárt elosztórendszernek minősítsék azokat a rendszereket, amelyek adott földrajzilag behatárolt ipari, kereskedelmi vagy megosztott szolgáltató helyszínek számára szolgáltatnak földgázt, és amelyek a (4) bekezdés sérelme nélkül nem szolgálnak ki háztartási felhasználókat, ha
 - a) műszaki vagy biztonsági okokból az e rendszert használók tevékenységei vagy termelési folyamatai integráltak, vagy
 - b) a rendszer elsősorban a rendszer tulajdonosának vagy üzemeltetőjének vagy kapcsolt vállalkozásainak szolgáltató földgázt.
- (2) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a szabályozó hatóságok mentesítsék a zárt földgázelosztó rendszer üzemeltetőjét a 27. cikk (1) bekezdésében megállapított kötelezettség alól, amelynek értelmében a díjakat vagy a számításukhoz alkalmazott módszereket a 72. cikkel összhangban történő hatálybalépésüket megelőzően hagyják jóvá.

- (3) A (2) bekezdésben hivatkozott mentesség engedélyezése esetén az alkalmazandó díjakat vagy a számításukhoz alkalmazott módszereket a zárt földgázelosztó rendszer felhasználójának kérésére felül kell vizsgálni és a 72. cikkel összhangban kell jóváhagyni.
- (4) A zárt elosztóhálózat által kiszolgált területen belül elhelyezkedő és az elosztóhálózat tulajdonosával alkalmazotti vagy hasonló viszonyban lévő, csekély számú háztartás általi eseti használat nem zárja ki a (2) bekezdés szerinti mentesség megadását.
- (5) Ezen irányelv alkalmazásában a zárt elosztórendszerek elosztórendszernek tekintendők.

45. cikk

Kombinált üzemeltetők

A [...] **42.** cikk (1) bekezdése nem zárja ki, hogy a szállítás, LNG, tárolás és elosztás tekintetében kombináltrendszer-üzemeltető működjön, ha ez az üzemeltető megfelel az 54. cikk (1) bekezdése, vagy az 55. és az 56. cikk, vagy a IX. fejezet rendelkezéseinek.

VII. fejezet

A külön hidrogénhálózatokra alkalmazandó szabályok

46. cikk

A hidrogénhálózat-, hidrogéntároló- és hidrogénterminál-üzemeltetők feladatai

- (1) Minden hidrogénhálózat-, hidrogéntároló- és hidrogénterminál-üzemeltető felelős a következőkért:
- a) biztonságos és megbízható hidrogénszállítási vagy -tárolási infrastruktúrát üzemeltet, tart karban és fejleszt gazdasági feltételek mellett a környezet kellő figyelembevételével, az összekapcsolt és a szomszédos hidrogénhálózatok üzemeltetőivel szoros együttműködésben;
 - b) biztosítja, hogy a hidrogénrendszer hosszú távon képes legyen kielégíteni a hidrogén szállításával és tárolásával kapcsolatos indokolt igényeket;
 - c) biztosítja a megfelelő eszközök kötelezettségei teljesítése céljából;
 - d) elegendő információt nyújt azon hálózatok vagy rendszerek üzemeltetőjének, amelyekkel rendszere kapcsolatban van, az összekapcsolt hálózatok biztonságos és hatékony üzemeltetésének, összehangolt fejlesztésének és az összekapcsolt hálózatok interoperabilitásának biztosítása céljából;
 - e) nem alkalmaz megkülönböztetést a **hidrogénrendszer**-használókkal vagy az infrastruktúra-használók csoportjaival szemben, különösen a kapcsolt vállalkozások javára; és

- f) ellátja a **hidrogén**rendszer-használókat azokkal az információkkal, amelyekre szükségük van az infrastruktúrához történő hatékony hozzáférés érdekében;
 - g) minden rendelkezésre álló észszerű intézkedést megtesz az üzemeltetés során történő hidrogénkibocsátás megelőzése és minimalizálása érdekében, valamint rendszeres időközönként ellenőrzi és javítja az üzemeltetői felelősségi körébe tartozó valamennyi releváns alkatrész hidrogénszivárgását;
 - h) hidrogénszivárgás-ellenőrzési jelentést, és szükség esetén javításra vagy cserére irányuló programot nyújt be az illetékes hatóságokhoz.
- (2) A [...]hidrogénhálózat-üzemeltetőknek **törekedniük kell** [...] a határkeresztező kapacitás biztosítására az európai hidrogén-infrastruktúra integrálásához, kielégítve minden gazdaságilag indokolt és technikailag kivitelezhető kapacitásigényt és figyelembe véve a hidrogénellátás biztonságát. **Az ezen irányelv 65. cikke és [a COM(2021) 804 dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 13. cikke szerinti tanúsítást követően a tagállamok illetékes hatóságai dönthetnek úgy, hogy egy vagy korlátozott számú hidrogénhálózat-üzemeltetőt bíznak meg a határkeresztező kapacitás biztosításának feladatával[...].**

- (3) **A szabályozó hatóság dönthet úgy, hogy a [...]hidrogénhálózat-üzemeltetőket bízta meg azzal a feladattal, hogy [...]hálózataikban gondoskodjanak az alkalmazandó hidrogénminőségi előírásokkal összhangban történő hatékony hidrogénminőség-irányításról, amennyiben ez a rendszerirányításhoz szükséges[...].**
- (4) **A hidrogénhálózat-üzemeltetők 2036. január 1-jétől vagy – amennyiben a [...]szabályozó hatóság úgy rendelkezik – korábbi időponttól felelősek hálózataikban a kiegyenlítésért. A hidrogénhálózat-üzemeltető által a hidrogénhálózat kiegyenlítésére hozott szabályoknak objektívnek, átláthatónak és megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük, beleértve a rendszereiket használókra az energiaegyensúlytól való eltérésért kiszabott díj szabályozását is.**

Meglévő hidrogénhálózatok

- (1) A tagállamok **előírhatják a szabályozó hatóságok számára** [...], hogy [...] eltérést engedélyezzenek az ezen irányelv 31., 62., 63.[...], 64. és **65.** cikkében, valamint [a COM(2021) [...] **804** dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 6. és 47. cikkében foglalt **egy vagy több** követelménytől azon hidrogénhálózatok számára, amelyek [hatálybalépés időpontja]-án/-én vertikálisan integrált vállalkozáshoz tartoztak. Az eltérés hatályát a [hatálybalépés időpontja]-án/-én működő hálózati kapacitásra kell korlátozni.
- (2) Az eltérés [...] hatályát veszti:
 - a) ha a vertikálisan integrált vállalkozás az eltérés megszüntetésére irányuló kérelmet nyújt be a szabályozó hatósághoz, és a kérelmet a szabályozó hatóság jóváhagyja;
 - b) ha az eltérésben részesülő hidrogénhálózat egy másik hidrogénhálózathoz kapcsolódik;

- c) ha az eltérésben részesülő hidrogénhálózat vagy kapacitása **[ezen irányelv hatálybalépésének napja]-hoz/-hez képest hosszát vagy kapacitását tekintve több mint [5 %]-kal bővül; [...] vagy**
 - d) [...] **ha a szabályozó hatóság határozatban megállapítja, hogy az eltérés további alkalmazása a verseny akadályozásának vagy annak kockázatával járna, hogy hátrányosan befolyásolja a hidrogéninfrastruktúra hatékony kiépítését vagy a hidrogénpiac fejlődését az adott tagállamban vagy az Unióban.**
- (3) A szabályozó hatóságok felkérhetik a meglévő hidrogénhálózatok üzemeltetőit, hogy a feladataik elvégzéséhez szükséges valamennyi információt bocsássák rendelkezésükre.**

Földrajzilag körülhatárolt hidrogénhálózatok

- (1) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a szabályozó hatóságok [...] eltérést engedélyezhetnek a 62. és a 65. cikktől olyan hidrogénhálózatok esetében, amelyek [...] korlátozott számú kiadási pontra szállítanak hidrogént egy földrajzilag behatárolt [...] területen belül. **Az eltérés időtartama alatt az ilyen hálózatoknak minden alábbi feltételt teljesíteniük kell:**
- i. **Nem tartalmazhatnak hidrogénrendszer-összekötőket. [...]**
 - ii. **Nem kapcsolódhatnak közvetlenül hidrogéntároló [...] létesítményekhez vagy hidrogénterminálokhoz, kivéve ha az ilyen tárolólétesítmények vagy terminálok olyan hidrogénhálózathoz is csatlakoznak, amelyre nem terjed ki az e cikk vagy a 47. cikk szerinti eltérés.**
 - iii. **[...]**
 - iv. **[...]Elsődlegesen azt a célt szolgálják, hogy az e hálózatra közvetlenül kapcsolódó fogyasztókat ellássák hidrogénnel.**

- (2) **A nemzeti szabályozó hatóságnak határozatot kell elfogadnia az (1) bekezdés szerinti eltérés visszavonásáról, ha megállapítja, hogy az eltérés további alkalmazása a verseny akadályozásának vagy annak kockázatával járna, hogy hátrányosan befolyásolja a hidrogéninfrastruktúra hatékony kiépítését vagy a hidrogénpiac fejlődését az adott tagállamban vagy az Unióban, vagy ha az (1) bekezdésben felsorolt feltételek bármelyike már nem teljesül.**

[...]

Hidrogénrendszer-összekötők harmadik országokkal

- (1) **Az Unió a tagállamok és harmadik országok közötti valamennyi hidrogénrendszer-összekötő tekintetében, annak üzemeltetése előtt az EUMSZ 218. cikkének megfelelően nemzetközi megállapodást köt a kapcsolódó harmadik országgal vagy országokkal, amelyben meghatározza az érintett hidrogénrendszer-összekötő üzemeltetési szabályait, amennyiben ez az ezen irányelvben és [a COM(2021)804 dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendeletben] a hidrogénhálózatokra megállapított, alkalmazandó szabályokkal való koherencia és következetesség biztosítása érdekében szükséges. Úgy lehet tekinteni, hogy nincs szükség nemzetközi megállapodásra, amennyiben egy hidrogénrendszer-összekötővel kapcsolódó vagy ilyen kapcsolódást tervező tagállam a 82. cikkel összhangban olyan kormányközi megállapodást tárgyal és köt meg az érintett kapcsolódó harmadik országgal vagy országokkal, amely meghatározza az érintett hidrogénrendszer-összekötőre vonatkozó, az ezen irányelvben és [a COM(2021)804 dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendeletben] a hidrogénhálózatokra megállapított alkalmazandó szabályokkal való koherenciát és következetességet biztosító üzemeltetési szabályokat.**

[...]

- (2) **Az (1) bekezdés nem érinti a 79. cikket, valamint az Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztást.**

[...]

- (3) **A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett szabályok érvényesítése során figyelembe vegyék azok hatékony alkalmazását az Unió területén, valamint a rendszerösszekötő integrált jellegét.**

[...]

**A hidrogénhálózatok, hidrogéntároló létesítmények és hidrogénterminálok üzemeltetőire
vonatkozó titoktartás**

- (1) Az információk nyilvánosságra hozatalára vonatkozó jogi kötelezettségek sérelme nélkül minden hidrogénhálózat-, hidrogéntároló- vagy hidrogénterminál-üzemeltető és minden hidrogénhálózat-tulajdonos megőrzi az olyan, üzleti szempontból érzékeny információ titkosságát, amelyekhez üzleti tevékenysége során jut hozzá, és megakadályozza, hogy a saját tevékenységével kapcsolatos információ, amely üzleti szempontból előnyös lehet, megkülönböztető módon kerüljön nyilvánosságra. Ha a hidrogénhálózat, hidrogéntároló létesítmény vagy hidrogénterminál üzemeltetője vagy a hidrogénhálózat tulajdonosa egy vertikálisan integrált vállalkozás része, a vállalkozás többi olyan része számára, **amely nem szállításrendszer- vagy elosztórendszer-üzemeltető, illetve hidrogénhálózat-üzemeltető**, nem közölhet üzleti szempontból érzékeny információkat, kivéve, ha ez egy üzleti tranzakció végrehajtásához szükséges.

- (2) A hidrogénhálózat, hidrogéntároló létesítmény vagy hidrogénterminál üzemeltetője a kapcsolt vállalkozások hidrogénértékesítései vagy -vásárlásai során semmilyen módon nem élhet vissza a hálózati hozzáférés biztosítása vagy az arról való tárgyalás során harmadik féltől szerzett, üzleti szempontból érzékeny információval.
- (3) A tényleges versenyhez és a piac hatékony működéséhez szükséges információkat közzé kell tenni. Ez a kötelezettség nem sérti az üzleti szempontból érzékeny információk védelmét.

VIII. fejezet

Integrált hálózattervezés

51. cikk

A földgázhálózat-fejlesztés és a beruházási döntések meghozatalával kapcsolatos hatáskörök

- (1) Minden szállításrendszer-üzemeltető – az érintett felekkel folytatott konzultációt követően – legalább kétévente tízéves hálózatfejlesztési tervet nyújt be az illetékes szabályozó hatóságnak, a fennálló és az előre jelzett kínálat és kereslet alapján. Tagállamonként legalább egy egységes hálózatfejlesztési tervet kell készíteni. Az infrastruktúra-üzemeltetők – ideértve az LNG-terminálok üzemeltetőit, a tárolásrendszer-üzemeltetőket, az elosztórendszer-üzemeltetőket, valamint a hidrogén-, távfűtési infrastruktúra- és villamosenergia-üzemeltetőket is – kötelesek a szállításrendszer-üzemeltetők rendelkezésére bocsátani és velük megosztani az egységes terv kidolgozásához szükséges valamennyi lényeges információt. A hálózatfejlesztési tervnek hatékony intézkedéseket kell tartalmaznia a földgázrendszer megfelelőségének, valamint az ellátás biztonságának szavatolása érdekében, különös tekintettel az (EU) 2017/1938 rendelet szerinti infrastrukturális előírásoknak való megfelelésre. A tízéves hálózatfejlesztési tervet közzé kell tenni és hozzáférhetővé kell tenni egy weboldalon.

- (2) A tízéves hálózatfejlesztési terv különösen:
- a) **átfogó és részletes információkat** tartalmaz a következő tíz évben kiépítendő vagy korszerűsítendő fő infrastruktúráról, **figyelembe véve a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat termelő létesítmények összekapcsolásához szükséges infrastruktúrát, és beleértve a szállítási rendszerbe irányuló kétirányú szállítás lehetővé tétele érdekében [...]kifejlesztett infrastruktúrát is;**
 - b) tartalmazza az összes olyan beruházást, amelyről már döntés született, és meghatározza azokat az új beruházásokat, amelyeket a következő három évben kell megvalósítani;
 - c) **átfogó és részletes** információkat tartalmaz a leszerelhető vagy leszerelni tervezett infrastruktúráról; [...]
- d) időkeretet ír elő valamennyi beruházási és leszerelési projekt tekintetében;
- e) az érintett infrastruktúra-üzemeltetők – beleértve az érintett elosztórendszer-üzemeltetőket is legalább a **földgáz és a villamos energia tekintetében – által kidolgozott közös forgatókönyv-keretrendszeren alapul. Az ilyen forgatókönyveknek a termelés, a kínálat, a fogyasztás és a más országokkal folytatott cserék alakulására vonatkozó észszerű feltételezéseken kell alapulniuk;**

- f) összhangban van az (EU) 2017/1938 rendelet 7. cikke szerinti közös és nemzeti kockázatértékelések eredményeivel;
 - g) összhangban van az (EU) 2018/1999 rendelettel összhangban benyújtott integrált nemzeti energia- és klímatervvvel és annak aktualizált változataival, valamint integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentésekkel, és támogatja az (EU) 2021/1119 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott klímasemlegességi célkitűzést.
- (3) A szállításrendszer-üzemeltető a tízéves hálózatfejlesztési terv kidolgozásakor teljes mértékben figyelembe veszi a rendszerbővítés alternatíváinak lehetőségét, például a keresletoldali válasz alkalmazását, valamint az energiahatékonyság elsődlegessége elvének **és a keresletcsökkentési céloknak** az alkalmazását követően várható fogyasztást, a más országokkal folytatott kereskedelmet és az Unió egészére kiterjedő hálózatfejlesztési tervet. **Az energiarendszer integrációjára tekintettel a [...]** szállításrendszer-üzemeltetőnek fel kell mérnie, hogy – amennyiben lehetséges – miként lehet kezelni a villamosenergia- és gázrendszerek igényeit, beleértve az energiatároló és a villamos energiát gázzá alakító létesítmények villamosenergia-ellátásának optimális helyére és méretére vonatkozó információkat is.

- (4) A szabályozó hatóság a tízéves hálózatfejlesztési tervről nyílt és átlátható módon konzultál valamennyi tényleges vagy potenciális rendszerhasználóval. A magukat potenciális rendszerhasználónak valló személyektől vagy vállalkozásoktól megkövetelhetik ezen állításuk alátámasztását. A szabályozó hatóság közzéteszi a konzultációs folyamat eredményeit, különösen az esetleges beruházási igényeket.
- (5) A szabályozó hatóság megvizsgálja, hogy a tízéves hálózatfejlesztési terv felöleli-e a konzultációs folyamat során azonosított valamennyi beruházási igényt, valamint hogy a terv összhangban áll-e az ENTSOG által – az (EU) 2017/1938 rendelet 7. cikke alapján végzett, a zavarokat leíró forgatókönyvek legfrissebb, az Unió egészére kiterjedő, a regionális és nemzeti kockázatértékeléssel és az (EU) 2019/943 rendelet 30. cikke (1) bekezdésének b) pontjában, **[a COM(2021) 804 dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 29. cikkében és [a COM(2021) 804 dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 43. cikkében** említett, nem kötelező érvényű, az Unió egészére kiterjedő, tízéves hálózatfejlesztési tervekkel (az Unió egészére kiterjedő hálózatfejlesztési tervek). Amennyiben bármilyen kétség felmerül az Unióra kiterjedő hálózatfejlesztési tervvel való összhanggal kapcsolatban, a szabályozó hatóság konzultál az ACER-rel. A szabályozó hatóság megkövetelheti a szállításirendszer-üzemeltetőtől tízéves hálózatfejlesztési tervének módosítását.

Az illetékes nemzeti hatóságok megvizsgálják, hogy a tízéves hálózatfejlesztési terv összhangban áll-e **az (EU) 2021/1119 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott klímasemlegességi célkitűzéssel**, továbbá az (EU) 2018/1999 rendelettel összhangban benyújtott nemzeti energia- és klímatervvvel és annak aktualizált változataival, valamint integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentésekkel, és **következtetlenség esetén indokolással ellátott véleményt bocsáthatnak a szabályozó hatóság rendelkezésére, megállapítva a következtetlenséget, amelyet megfelelően figyelembe kell venni.**

- (6) A szabályozó hatóság figyelemmel kíséri és értékeli a 10 éves hálózatfejlesztési terv megvalósítását.
- (7) Abban az esetben, ha a független rendszerüzemeltető vagy szállításrendszer-üzemeltető nem hajt végre egy, a tízéves hálózatfejlesztési terv keretében a következő három évben megvalósítandó beruházást, a tagállamok kötelesek biztosítani, hogy a szabályozó hatóság – a szóban forgó beruházás megvalósítása érdekében, amennyiben a legutóbbi tízéves hálózatfejlesztési terv alapján az még indokolt – köteles legyen meghozni a következő intézkedések közül legalább egyet, kivéve, ha az ilyen beruházás végrehajtása az üzemeltetőn kívül álló, kényszerítő okok miatt hiúsul meg:

- a) a szóban forgó beruházások végrehajtásának megkövetelése a szállítási rendszer-üzemeltetőtől;
- b) a szóban forgó beruházás tekintetében bármely beruházó előtt nyitva álló versenytárgyalási eljárás szervezése;
- c) a szállítási rendszer-üzemeltető arra kötelezése, hogy fogadjon el tőkeemelést a szükséges beruházások finanszírozásához, valamint hogy engedélyezze független beruházók részvételét a tőkében.

Ha a szabályozó hatóság élt az első albekezdés b) pontja szerinti hatáskörével, a szállítási rendszer-üzemeltetőt kötelezheti arra, hogy az alábbiak közül egy vagy több intézkedést elfogadjon:

- a) harmadik fél általi finanszírozás;
- b) harmadik fél általi kivitelezés;
- c) az érintett új eszközök általa történő megépítése;
- d) az érintett vonatkozó új eszközök általa történő üzemeltetése.

A szállítási rendszer-üzemeltető biztosítja a beruházók számára a beruházás megvalósításához szükséges információkat, az új eszközöket hozzákapcsolja a szállítási hálózathoz, és – általánosságban – minden tőle telhető erőfeszítést megtesz a beruházási projekt végrehajtásának megkönnyítésére.

A vonatkozó pénzügyi megállapodásokhoz a szabályozó hatóság jóváhagyása szükséges.

- (8) Ha a szabályozó hatóság élt a (7) bekezdés szerinti hatáskörével, a szóban forgó beruházások költségeire a releváns díjszabályozások vonatkoznak.

Jelentéstétel a hidrogénhálózat fejlesztéséről

- (1) A hidrogénhálózat-üzemeltetők [...] **kétévente** [...] áttekintést nyújtanak be a szabályozó hatóságnak az általuk fejleszteni kívánt hidrogénhálózati infrastruktúráról. **Az első áttekintést a hidrogénhálózat-üzemeltetőnek az ezen irányelv 65. cikke és [a COM(2021) [...] 804 dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 13. cikke szerinti [...] tanúsítását követő hat hónapon belül, illetve a 47. vagy 48. cikk szerinti eltérés megadását követő 12 hónapon belül [...] kell benyújtani, attól függően, hogy melyik következik be korábban. Az ezen irányelv hatálybalépésekor már létező hidrogénhálózat-üzemeltetők esetében az első áttekintést az ezen irányelv hatálybalépésétől számított hat hónapon belül kell benyújtani.** Ennek az áttekintésnek különösen:
- a) tartalmaznia kell a **hidrogénhálózat** használói és a hidrogénhálózat-üzemeltetők által egyeztetett kapacitásigényekre vonatkozó információkat, mind a mennyiség, mind az időtartam tekintetében, **valamint a hidrogénhálózat és a hidrogénellátás potenciális jövőbeli, nehezen dekarbonizálható [...]végfelhasználóinak elhelyezkedésére vonatkozó információkat;**

- b) tájékoztatást kell tartalmaznia arról, hogy az átalakított földgázvezetéseket milyen mértékben fogják hidrogén szállítására használni;
- c) összhangban kell lennie az (EU) 2018/1999 rendelettel összhangban benyújtott integrált nemzeti energia- és klímatervvvel és annak aktualizált változataival, valamint integrált nemzeti energia- és éghajlatpolitikai eredményjelentésekkel, és támogatnia kell az (EU) 2021/1119 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott klímasemlegességi célkitűzést;
- d) **tartalmaznia kell a szomszédos tagállamok hidrogénhálózat-üzemeltetőivel a (2) bekezdés szerint kicserélt információkat.**

(2) A hidrogéntárolók és a **hidrogén**terminálok üzemeltetői az áttekintés kidolgozásához szükséges valamennyi releváns információt rendelkezésre bocsátják és megosztják a hidrogénhálózat üzemeltetőivel. **A hidrogénhálózat-üzemeltetők az áttekintés kidolgozásához szükséges valamennyi releváns információt megosztják a többi hidrogénhálózat-üzemeltetővel, ideértve a szomszédos tagállamok hidrogénhálózat-üzemeltetőit is[...].**

- (3) A szabályozó hatóság megvizsgálja az áttekintést, **és ajánlásokat tesz a hidrogénhálózat-üzemeltető áttekintésének módosítására [...]**. E vizsgálat során figyelembe kell venni a hidrogénhálózat általános energiagazdasági szükségességét, valamint az 51. cikk (2) bekezdésének e) pontja alapján kidolgozott közös forgatókönyv-keretrendszert. **A 47. vagy 48. cikk szerinti eltérésben részesülő hidrogénhálózatokkal kapcsolatban benyújtott áttekintések tekintetében a szabályozó hatóság tartózkodhat az áttekintés vizsgálatától és a módosításokra vonatkozó ajánlások megfogalmazásától.**
- (4) A szabályozó hatóság a [COM(2021)[...] **804** dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 4. cikke szerinti külön díjtételek jóváhagyásakor figyelembe veszi az áttekintés vizsgálatát.
- (5) A hidrogénhálózat-üzemeltetők a szabályozó hatóságnak benyújtott áttekintés alapján [...] **kétévente** közös jelentést tesznek közzé a hidrogénrendszer fejlesztéséről. Ennek során figyelembe veszik a szabályozó hatóság [...] (3) bekezdés szerinti vizsgálatát **és ajánlásait**. **A szabályozó hatóság véleményt nyilváníthat a jelentésről.**

- (5a) **A tagállamok – 2035. január 31-ig és a szabályozó hatóságnak a hálózathoz való hozzáférési szabályok felügyeletére vonatkozó hatáskörének sérelme nélkül – megbízhatnak egy másik illetékes hatóságot, hogy vizsgálja meg az áttekintést, és tegyen ajánlásokat az áttekintésnek a hidrogénhálózat-üzemeltető általi módosítására, biztosítva ezzel az integrált nemzeti energia- és klímatervekkel és azok aktualizált változataival való összhangot. [...]**
- (6) **Amennyiben a tagállamok a 31. cikk (1) bekezdése szerinti, a harmadik felek hidrogénhálózatokhoz való szabályozott hozzáférését biztosító rendszert alkalmaznak, az 51. cikk szerinti követelményeket [...] alkalmaznak a hidrogénhálózat-üzemeltetőkre, az (EU) 2017/1938 rendelethez kapcsolódóan említett követelmények kivételével. Ebben az esetben a szabályozó hatóság azt is megvizsgálja, hogy a hidrogénhálózat-üzemeltetők által benyújtott tízéves hálózatfejlesztési terv összhangban van-e az [átdolgozott földgázrendelet] 43. cikkében említett, a hidrogénre vonatkozó, az Unió egészére kiterjedő tízéves hálózatfejlesztési tervvel.**
- (7) **E cikk alkalmazása helyett a tagállamok dönthetnek úgy, hogy az [...] 51. cikkben meghatározott követelményeket [ezen irányelv hatálybalépése]-től/-től alkalmazzák a hidrogénhálózat-üzemeltetőkre.**

A határokon átnyúló hidrogén-infrastruktúra finanszírozása

- (1) Amennyiben a tagállamok a 31. cikk (1) bekezdése szerinti, a harmadik felek hidrogénhálózatokhoz való szabályozott hozzáférését biztosító rendszert alkalmaznak, és amennyiben egy hidrogénrendszer-összekötő projekt [...] nem a [transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról szóló xxx rendelet II. fejezetében és I. mellékletének 3. pontjában] említett közös érdekű projekt, a szomszédos és érintett hidrogénhálózatok üzemeltetőinek kell viselniük a projekt költségeit, és azokat belefoglalhatják saját díjrendszerükbe. Amennyiben jelentős eltérést állapítanak meg az előnyök és a költségek között, projekttervet [...] dolgozhatnak ki, amely magában foglalja a tagállamok közötti költségmegosztás iránti kérelmet is, és azt közösen nyújtják be az érintett szabályozó hatóságoknak közös jóváhagyásra.

(2) **Amennyiben a hidrogénhálózat-üzemeltetők az e cikk (1) bekezdésében meghatározott projekttervet nyújtanak be, a következők [...] alkalmazandók:**

- a) A projekttervet és a tagállamok közötti költségmegosztásra vonatkozó kérelmet projektspecifikus költség-haszon elemzésnek kell kísérnie, amely figyelembe veszi az érintett tagállamok határain túlnyúló előnyöket, valamint a projekt pénzügyi életképességét értékelő üzleti tervet, amely finanszírozási megoldást tartalmaz, és meghatározza, hogy az érintett hidrogénhálózat-üzemeltetők egyetértenek-e a tagállamok közötti költségmegosztásra vonatkozó megalapozott javaslattal.
- b) Az érintett szabályozó hatóságok a hidrogénhálózat-üzemeltetőkkel folytatott konzultációt követően összehangolt döntéseket [...] **hozhatnak** a projekttel kapcsolatos beruházási költségeknek az egyes hálózatüzemeltetők közötti megosztásáról.
- c) Amennyiben az érintett szabályozó hatóságok [...] nem tudnak megállapodásra jutni a kérelemről, **dönthetnek úgy, hogy az ügyet közösen az ACER elé terjesztik.** Az ACER az (EU) 2019/942 rendelet 6. cikkének (10) bekezdése szerinti eljárást követően határozatot hoz.

[...]

[...]

IX. fejezet

A szállításirendszer-üzemeltetők szétválasztása

1. SZAKASZ

TULAJDONJOGI SZÉTVÁLASZTÁS

54. cikk

A szállítási rendszerek és a szállításirendszer-üzemeltetők szétválasztása

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy:
- a) valamennyi vállalkozás, amely egy szállítási rendszer tulajdonosa, szállításirendszer-üzemeltetőként tevékenykedjen;
 - b) ugyanazon személy vagy személyek ne legyenek jogosultak:
 - i. közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás felett, és emellett közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy szállításirendszer-üzemeltető vagy szállítási rendszer felett vagy azzal kapcsolatban bármely jogot gyakorolni; vagy
 - ii. közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy szállításirendszer-üzemeltető vagy egy szállítási rendszer felett, és emellett közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásban vagy azzal kapcsolatban bármely jogot gyakorolni;

- c) ugyanazon személy vagy személyek ne legyenek jogosultak kinevezni egy szállításrendszer-üzemeltető vagy szállítási rendszer felügyelőbizottságának, ügyvezető testületének vagy a vállalkozást jogilag képviselő testületének tagjait, és közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásban vagy azzal kapcsolatban bármely jogot gyakorolni;
 - d) ugyanazon személy ne legyen jogosult egyfelől egy termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásnak, és másfelől egy szállításrendszer-üzemeltetőnek vagy szállítási rendszernek is a felügyelőbizottságában, ügyvezető testületében vagy a vállalkozást jogilag képviselő testületében való tagságra.
- (2) Az (1) bekezdés b) és c) pontjában említett jogok közé tartozik különösen:
- a) a szavazati jogok gyakorlására vonatkozó jogkör,
 - b) a felügyelőbizottság, az ügyvezető testület vagy a vállalkozást jogilag képviselő testület tagjainak kinevezésére vonatkozó jogkör; vagy
 - c) többségi részesedéssel való rendelkezés.
- (3) Az (1) bekezdés b) pontja alkalmazásában a „termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás” fogalom úgy értendő, hogy magában foglalja az (EU) 2019/944 európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁶ szerinti „termelési [...] vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás” fogalmát, továbbá a „szállításrendszer-üzemeltető” és a „szállítási rendszer” fogalmak úgy értendők, hogy magukban foglalják az említett irányelv szerinti „átvitelrendszer-üzemeltető” és „átviteli rendszer” fogalmakat.

²⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve (2019. június 5.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 158., 2019.6.14., 125. o.).

(4) [...]

- (5) Az e cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott kötelezettség teljesül abban az esetben, ha kettő vagy annál több, szállítási rendszerben tulajdonnal rendelkező vállalkozás olyan közös vállalatot alapít, amely az érintett szállítási rendszerek tekintetében kettő vagy annál több tagállamban szállításirendszer-üzemeltetőként tevékenykedik. A közös vállalatnak más vállalkozás nem lehet része, kivéve, ha a 55. cikk értelmében független rendszerüzemeltetőként vagy a 3. szakasz céljaira független szállításirendszer-üzemeltetőként jóváhagyták.
- (6) E cikk végrehajtása céljából, amennyiben az (1) bekezdés b), c) és d) pontjában említett személy a tagállam vagy valamely más közjogi szerv, az egyrészt a szállításirendszer-üzemeltető vagy a szállítási rendszer felett, másrészt a termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás felett irányítást gyakorló két külön közjogi szerv különböző személynek vagy személyeknek minősül.

- (7) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy sem az a 36. cikkben említett, üzleti szempontból érzékeny információ, amellyel egy korábban egy vertikálisan integrált vállalkozás részét képező szállításirendszer-üzemeltető rendelkezik, sem pedig e szállításirendszer-üzemeltető személyzete nem kerülnek átadásra, illetve átirányításra termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásokhoz.
- (8) Amennyiben 2009. szeptember 3-án a szállítási rendszer egy vertikálisan integrált vállalkozás része volt, a tagállam dönthet úgy, hogy nem alkalmazza az (1) bekezdést. Ami az egy tagállamot egy harmadik országgal összekötő szállítási rendszernek az adott tagállam határa és az adott tagállam hálózatának első rendszerösszekötési pontja közötti részét illeti, amennyiben 2019. május 23-án a szállítási rendszer egy vertikálisan integrált vállalkozás része, a tagállam dönthet úgy, hogy nem alkalmazza az (1) bekezdést.

Ilyen esetben az érintett tagállam:

- a) az 55. cikkel összhangban független rendszerüzemeltetőt jelöl ki, vagy
- b) megfelel a 3. szakaszban. fejezetben foglalt rendelkezéseknek.

- (9) Ha 2009. szeptember 3-án a szállítási rendszer egy vertikálisan integrált vállalkozás része volt, és olyan szabályok vannak érvényben, amelyek a 3. szakasz rendelkezéseinél nagyobb tényleges függetlenséget biztosítanak a szállításirendszer-üzemeltető számára, a tagállam dönthet úgy, hogy nem alkalmazza e cikk (1) bekezdését.

Ami egy tagállamot egy harmadik országgal összekötő szállítási rendszernek az adott tagállam határa és az adott tagállam hálózatának első rendszerösszekötési pontja közötti részét illeti, amennyiben 2019. május 23-án a szállítási rendszer egy vertikálisan integrált vállalkozás része, és olyan szabályok vannak érvényben, amelyek a 3. szakasz rendelkezéseinél nagyobb tényleges függetlenséget biztosítanak a szállításirendszer-üzemeltető számára, ez a tagállam dönthet úgy, hogy nem alkalmazza e cikk (1) bekezdését.

- (10) Mielőtt valamely vállalkozást az e cikk (9) bekezdése szerint jóváhagynak és szállításirendszer-üzemeltetőnek jelölnek ki, az ezen irányelv 65. cikkének (4), (5) és (6) bekezdésében és **a COM(2021) 804 final dokumentumban előterjesztett rendelet [hivatkozás az átdolgozott rendelethez]**[...] 13. cikkében megállapított eljárásokkal összhangban tanúsítani kell, hogy megfelel a követelményeknek. Ezt követően a Bizottság ellenőrzi, hogy a hatályos szabályok a 3. szakasz rendelkezéseinél egyértelműen nagyobb tényleges függetlenséget biztosítanak-e a szállításirendszer-üzemeltető számára.
- (11) Semmilyen esetben nem szabad meggátolni, hogy a szállítási rendszerben tulajdonnal rendelkező vertikálisan integrált vállalkozások lépéseket tegyenek az (1) bekezdésének való megfelelés érdekében.
- (12) Az (1) bekezdést alkalmazó tagállamokban a termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozások semmilyen esetben sem lehetnek abban a helyzetben, hogy a szétválasztott szállításirendszer-üzemeltetők fölött akár közvetve, akár közvetlenül átvegyék az irányítást, vagy felettük bármilyen jogot gyakoroljanak.

2. SZAKASZ

FÜGGETLEN RENDSZERÜZEMELTETŐK

55. cikk

Független rendszerüzemeltetők

- (1) Amennyiben 2009. szeptember 3-án a szállítási rendszer egy vertikálisan integrált vállalkozás része volt, a tagállam dönthet úgy, hogy nem alkalmazza az [...] 54. cikk (1) bekezdését, és hogy a szállítási rendszer tulajdonosának javaslatára független rendszerüzemeltetőt jelöl ki.

Ami egy tagállamot egy harmadik országgal összekötő szállítási rendszernek az adott tagállam határa és az adott tagállam hálózatának első rendszerösszekötési pontja közötti részét illeti, amennyiben 2019. május 23-án a szállítási rendszer egy vertikálisan integrált vállalkozás része volt, ez a tagállam dönthet úgy, hogy nem alkalmazza az 54. cikk (1) bekezdését, és hogy a szállítási rendszer tulajdonosának javaslatára egy független rendszerüzemeltetőt jelöl ki.

A független rendszerüzemeltető kijelölését a Bizottságnak jóvá kell hagynia.

- (2) A tagállamok csak akkor hagyhatnak jóvá és jelölhetnek ki független rendszerüzemeltetőt, ha:
- a) az üzemeltetőjelölt bizonyítja, hogy megfelel az 54. cikk (1) bekezdése b), c) és d) pontjában foglalt követelményeknek;
 - b) az üzemeltetőjelölt bizonyítja, hogy rendelkezik a 35. cikk szerinti feladatok végrehajtásához szükséges pénzügyi, műszaki, tárgyi és humán erőforrásokkal;
 - c) az üzemeltetőjelölt kötelezettséget vállal arra, hogy megfelel a szabályozó hatóság által figyelemmel kísért, tízéves hálózatfejlesztési tervnek;
 - d) a szállításirendszer-tulajdonos bizonyítja képességét az (5) bekezdés szerinti kötelezettségei teljesítésére, amely célból benyújtja a jelölt vállalkozással és minden más érintett jogalannyal kötendő szerződéses megállapodások tervezetét;
 - e) az üzemeltetőjelölt bizonyítja képességét [a COM(2021) [...] **804** dokumentumban előterjesztett átdolgozott fölgázrendelet] szerinti kötelezettségei teljesítésére, beleértve a szállításirendszer-üzemeltetők európai és regionális szintű együttműködését.
- (3) A tagállamok jóváhagyják és független rendszerüzemeltetőnek jelölik ki azokat a vállalkozásokat, amelyekről a szabályozó hatóság tanúsítja, hogy megfelelnek a 66. cikk és az e cikk (2) bekezdése követelményeinek. A tanúsítás céljából az ezen irányelv 65. cikkében és a 715/2009/EK rendelet 3. cikkében vagy az ezen irányelv 66. cikkében szereplő eljárás alkalmazandó.

- (4) Minden egyes független rendszerüzemeltető felelős a harmadik felek hozzáféréseinek engedélyezéséért és igazgatásáért, beleértve a hozzáférési díjak és a szűk keresztmetszetek kezeléséért felszámított díjak beszedését is, továbbá felelős a szállítási rendszer üzemeltetéséért, karbantartásáért és fejlesztéséért, valamint annak biztosításáért, hogy a rendszer a beruházások tervezése révén hosszú távon képes legyen a kiszámítható kereslet kielégítésére. A szállítási rendszer fejlesztése során a független rendszerüzemeltető felelős az új infrastruktúra tervezéséért (beleértve az engedélyezési eljárást), építésért és beüzemeléséért. E célból a független rendszerüzemeltető szállításirendszer-üzemeltetőként tevékenykedik e fejezettel összhangban. A szállításirendszer-tulajdonos nem felelős sem a harmadik felek hozzáféréseinek engedélyezéséért és igazgatásáért, sem a beruházások megtervezéséért.
- (5) Ha a független rendszerüzemeltetőt jelöltek ki, a szállításirendszer-tulajdonos:
- a) minden lényeges együttműködést és támogatást megad a független rendszerüzemeltetőnek feladatai végrehajtásához, különös tekintettel minden lényegi információra;
 - b) finanszírozza a független rendszerüzemeltető által elhatározott és a szabályozó hatóság által jóváhagyott beruházásokat, vagy beleegyezik annak bármely érdekelt fél – akár a független rendszerüzemeltető – általi finanszírozásába. A vonatkozó pénzügyi megállapodásokhoz a szabályozó hatóság jóváhagyása szükséges. Az ilyen jóváhagyás előtt a szabályozó hatóság közös konzultációt folytat a szállításirendszer-tulajdonossal és a többi érdekelt féllel;

- c) fedezetet biztosít a tulajdonában álló hálózati vagyronhoz kapcsolódó kötelezettségekre, kivéve a független rendszerüzemeltető feladataihoz kapcsolódó kötelezettségeket;
 - d) a hálózatbővítések finanszírozásának megkönnyítése érdekében biztosítékot nyújt, kivéve azon beruházásokat, amelyek esetében a b) ponttal összhangban beleegyezését adta a beruházás bármely érdekelt fél – akár a független rendszerüzemeltető – általi finanszírozásába.
- (6) A szabályozó hatósággal szoros együttműködésben az érintett nemzeti versenyhivatalt minden lényegi hatáskörrel fel kell ruházni ahhoz, hogy eredményesen figyelemmel tudja kísérni a szállításirendszer-tulajdonosok (5) bekezdés szerinti kötelezettségeinek teljesítését.

A szállításrendszer-tulajdonos, a hidrogénhálózat-tulajdonos, a tárolásrendszer-üzemeltető és a hidrogéntároló-üzemeltető szétválasztása

A vertikálisan integrált vállalkozás részét képező szállításrendszer- és hidrogénhálózat-tulajdonosoknak – ha független rendszerüzemeltetőt vagy független hidrogénhálózat-üzemeltetőt jelölnek ki – és a tárolásrendszer-üzemeltetőknek vagy a hidrogéntároló létesítmény üzemeltetőinek legalább társasági formájukban, valamint szervezeti és döntéshozatali szempontból függetlennek kell lenniük a gázok szállításához, elosztásához és tárolásához nem kapcsolódó egyéb tevékenységektől.

E cikk csak azokra a földgáztárolókra alkalmazandó, amelyek a 29. cikk értelmében műszaki és/vagy gazdasági megfontolásokból szükségesek a rendszerhez való hatékony hozzáféréshez a felhasználók ellátása érdekében.

Az [...] első albekezdésben említett szállításrendszer-vagy hidrogénhálózat-tulajdonosok és tárolásrendszer- vagy hidrogéntároló-üzemeltetők függetlenségének biztosításához a következő minimumkövetelményeknek kell eleget tenni:

- a) a szállításirendszer- vagy hidrogénhálózat-tulajdonos és a tárolásirendszer- vagy hidrogéntároló-üzemeltető irányításában részt vevő személyek nem vehetnek részt az integrált földgázipari vállalkozás olyan szervezetében, amely a gáztermelés és -ellátás napi üzemviteléért közvetve vagy közvetlenül felelős;
- b) megfelelő intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy a szállításirendszer- vagy hidrogénhálózat-tulajdonos és a tárolásirendszer- vagy hidrogéntároló-üzemeltető irányításáért felelős személyek szakmai érdekeit olyan módon vegyék figyelembe, amely biztosítja számukra a független cselekvés lehetőségét;
- c) a tárolási rendszer- vagy hidrogéntároló-üzemeltetőnek tényleges, a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozástól független döntéshozatali jogköre van a tárolási létesítmény üzemeltetéséhez, karbantartásához és fejlesztéséhez szükséges eszközöket illetően ez nem zárja ki olyan megfelelő koordinációs mechanizmusok létét, amelyek az anyavállalat gazdasági és irányítási felügyeleti jogait biztosítják a leányvállalat befektetett eszközei – a 72. cikk (7) bekezdésének megfelelően közvetve szabályozott – megtérülésének védelme érdekében; ez különösen az anyavállalat számára lehetővé teszi, hogy jóváhagyja a tárolásirendszer-vagy hidrogéntároló-üzemeltető éves pénzügyi tervét, vagy bármely, ezzel egyenértékű eszközt, és hogy általános korlátokat szabjon a leányvállalat eladásodásának mértékére vonatkozóan. Nem jogosítja fel az anyavállalatot, hogy a napi üzemvitellel kapcsolatos utasításokat adjon, vagy a tárolólétesítmények építésével, illetve felújításával kapcsolatos egyedi döntésekkel kapcsolatosan utasításokat adjon, ha azok nem haladják meg az engedélyezett pénzügyi tervben vagy bármely, azzal egyenértékű eszközben megszabott kereteket;

- d) a szállításrendszer- vagy hidrogénhálózat-tulajdonos és a tárolásrendszer- vagy hidrogéntároló-üzemeltető megfelelőségi programot állít össze, amelynek intézkedéseket kell meghatároznia a megkülönböztető magatartás kizárása érdekében és biztosítani kell, hogy a program végrehajtását megfelelő módon ellenőrizték. Meg kell határozni továbbá az alkalmazottaknak az e célok megvalósításával kapcsolatos kötelezettségeit. A megfelelőségi program felügyeletéért felelős személy vagy testület a megtett intézkedésekről éves jelentést terjeszt a szabályozó hatóság elé, és ezt a jelentést nyilvánosságra kell hozni.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, hogy kiegészítse [...] ezen irányelvet abból a célból, hogy iránymutatásokat határozzon meg, amelyek biztosítják, hogy a szállításrendszer- vagy hidrogénhálózat-tulajdonos és a tárolásrendszer- vagy hidrogéntároló-üzemeltető teljeskörűen és ténylegesen betartsa e cikk (2) bekezdését.

3. SZAKASZ

FÜGGETLEN SZÁLLÍTÁSIRENDSZER-ÜZEMELTETŐK

57. cikk

Eszközök, berendezés, személyzet és különállóság

- (1) A szállításirendszer-üzemeltetőknek rendelkezniük kell minden olyan humán, műszaki, tárgyi és pénzügyi erőforrással, amely az ezen irányelv szerinti kötelezettségeik teljesítéséhez, valamint a gázszállítási tevékenység végzéséhez szükséges, különösen:
- a) a gázszállítási tevékenység végzéséhez szükséges eszközök, ideértve a szállítási rendszert is, a szállításirendszer-üzemeltető tulajdonát képezik;
 - b) a gázszállítási tevékenység végzéséhez – ideértve a vállalattal kapcsolatos valamennyi feladat ellátását – szükséges személyzetet a szállításirendszer-üzemeltető foglalkoztatja;
 - c) tilos a vertikálisan integrált vállalkozás bármely egyéb részébe vagy részéből munkaerőt kölcsönözni vagy szolgáltatást nyújtani. A szállításirendszer-üzemeltető azonban szolgáltatásokat nyújthat a vertikálisan integrált vállalkozásnak, ameddig:
 - i. ezeknek a szolgáltatásoknak a nyújtása nem tesz hátrányos megkülönböztetést a rendszerhasználók között, az valamennyi rendszerhasználó számára azonos feltételekkel áll rendelkezésre, és a termelés vagy ellátás terén nem korlátozza, torzítja vagy akadályozza a versenyt;
 - ii. az ezeknek a szolgáltatásoknak a nyújtására vonatkozó feltételeket a szabályozó hatóság jóváhagyta;

- d) a 60. cikk szerinti felügyeleti szerv döntéseinek sérelme nélkül a jövőbeli beruházási projekteket vagy a meglevő eszközök lecseréléséhez szükséges pénzügyi forrásokat a vertikálisan integrált vállalkozás a szállításirendszer-üzemeltető megfelelő kérelmét követően kellő időben rendelkezésre bocsátja.
- (2) A gázszállítási tevékenység a 35. cikkben felsoroltakon kívül magában foglalja legalább az alábbi feladatokat:
- a) a szállításirendszer-üzemeltető képviselte, valamint kapcsolattartás a harmadik felekkel és a szabályozó hatóságokkal;
 - b) a szállításirendszer-üzemeltető képviselte a földgázszállításirendszer-üzemeltetők európai hálózatán belül (földgáz-ENTSO);
 - c) megkülönböztetés-mentes hozzáférés engedélyezése és igazgatása harmadik felek részére, a rendszerhasználók vagy a rendszerhasználók csoportjai számára;
 - d) a szállítási rendszerrel kapcsolatos valamennyi díj beszedése, ideértve a hozzáférési díjakat, a kiegészítő szolgáltatásokért, mint például a gázkezelésért, szolgáltatások vásárlásáért felszámolt kiegyenlítő díjakat (kiegyenlítő díjak, energiakompenzáció);
 - e) biztonságos, hatékony és gazdaságos szállítási rendszer üzemeltetése, karbantartása és fejlesztése;

- f) beruházástervezés, amely biztosítja, hogy a rendszer hosszú távon meg tudjon felelni az ésszerű keresletnek, és amely szavatolja az ellátás biztonságát;
 - g) megfelelő közös vállalkozások létrehozása, többek között egy vagy több szállításirendszer-üzemeltetővel, és más megfelelő szereplőkkel, gáz-tőzsdék létrehozása, regionális piacok kialakításának vagy a liberalizációs folyamat megkönnyítésének céljával;
 - h) valamennyi vállalati szolgáltatás, ideértve a jogi szolgáltatást, könyvelést és informatikai szolgáltatásokat.
- (3) A szállításirendszer-üzemeltetők az **(EU) 2017/1132** európai parlamenti és tanácsi [...] irányelv²⁷ [...] [...] **II. mellékletében** említett társasági formában alakulnak meg.
- (4) A szállításirendszer-üzemeltető vállalati jogi személyiségében, kommunikációjában, márkajelzésében és telephelyein nem lehet összetéveszthető a vertikálisan integrált vállalkozással vagy annak valamely része különálló jogi személyisége tekintetében.
- (5) A szállításirendszer-üzemeltető az informatikai rendszereit vagy berendezéseit, fizikai létesítményeit és biztonságos hozzáférési rendszereit nem osztja meg a vertikálisan integrált vállalkozás egyetlen más tagjával sem, továbbá az informatikai rendszerekre vagy berendezésekre és a biztonságos hozzáférési rendszerekre vonatkozóan nem alkalmazhatja ugyanazokat a tanácsadókat vagy külső vállalkozókat.
- (6) A szállításirendszer-üzemeltető beszámolóit a vertikálisan integrált vállalkozás és annak bármely részének könyvvizsgálójától eltérő könyvvizsgálónak kell auditálnia.

²⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/101/EK irányelve (2009. szeptember 16.) az egész Közösségre kiterjedő egységes biztosítékok kialakítása érdekében a tagállamok által a társasági tagok és harmadik személyek érdekei védelmében a Szerződés 48. cikkének második bekezdése szerinti társaságoknak előírt biztosítékok összehangolásáról (HL L 258., 2009.10.1., 11. o.).

A szállításirendszer-üzemeltető függetlensége

- (1) A 60. cikk szerinti felügyeleti szerv határozatainak sérelme nélkül a szállításirendszer-üzemeltetőnek:
 - a) az üzemeltetéshez, karbantartáshoz vagy a szállítási rendszer fejlesztéséhez szükséges eszközök tekintetében tényleges döntéshozatali jogokkal kell rendelkeznie, függetlenül a vertikálisan integrált vállalkozástól;
 - b) jogában áll, hogy a tőkepiacon – különösen hitelfelvétel és tőkeemelés révén – pénzeszközöket teremtsen.
- (2) A szállításirendszer-üzemeltető mindenkor gondoskodik arról, hogy a szállítási tevékenység megfelelő és hatékony módon történő végzéséhez szükséges erőforrások a rendelkezésére álljanak, továbbá létrehoz egy hatékony, biztonságos és gazdaságos szállítási rendszert és karbantartja azt.

- (3) A vertikálisan integrált vállalkozás termelő vagy szolgáltató feladatot ellátó leányvállalatai nem rendelkeznek közvetlen vagy közvetett részesedéssel a szállításirendszer-üzemeltetőben. A szállításirendszer-üzemeltető sem közvetlen, sem közvetett módon nem rendelkezik részesedéssel a vertikálisan integrált vállalkozás termelési vagy ellátási feladatot végző leányvállalataiban, és nem részesedik az e leányvállalatoktól származó osztalékból vagy egyéb pénzügyi előnyből.
- (4) A szállításirendszer-üzemeltető általános ügyvezetési struktúrájának és vállalati alapító okiratainak biztosítania kell a szállításirendszer-üzemeltető tényleges függetlenségét e fejezetnek megfelelően. A vertikálisan integrált vállalkozás sem közvetlenül, sem közvetetten nem határozza meg a szállításirendszer-üzemeltető versenymagatartását a szállításirendszer-üzemeltető napi tevékenységeivel és a hálózatrányítással kapcsolatban, vagy a 51. cikk szerint kidolgozott tízéves hálózatfejlesztési terv előkészítéséhez szükséges tevékenységekkel kapcsolatban.

- (5) A szállításirendszer-üzemeltetők az ezen irányelv 35. cikkében és az 57. cikkének (2) bekezdésében felsorolt feladataik, valamint [a COM(2021) [...] **804** dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 15. cikkének (1) bekezdése, 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja, 9. cikkének (2), (3) és (5) bekezdése, 30. cikkének (6) bekezdése és 12. cikkének (1) bekezdése szerinti kötelezettségeik teljesítése során nem alkalmaznak megkülönböztetést a különböző személyek vagy jogalanyok tekintetében, továbbá a termelés és az ellátás terén nem korlátozzák, torzítják vagy akadályozzák a versenyt.
- (6) A vertikálisan integrált vállalkozás és a szállításirendszer-üzemeltető közötti kereskedelmi és pénzügyi kapcsolatok, ideértve a szállításirendszer-üzemeltető által a vertikálisan integrált vállalkozás számára nyújtott kölcsönöket is, megfelelnek a piaci feltételeknek. A szállításirendszer-üzemeltető részletes nyilvántartást vezet e kereskedelmi és pénzügyi kapcsolatokról és azokat kérésre a szabályozó hatóság rendelkezésére bocsátja.
- (7) A szállításirendszer-üzemeltető a vertikálisan integrált vállalkozással kötött minden kereskedelmi és pénzügyi megállapodást jóváhagyásra benyújt a szabályozó hatóságnak.
- (8) A szállításirendszer-üzemeltető tájékoztatja a szabályozó hatóságot az 57. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett, a jövőbeli beruházási projektek vagy a meglévő eszközök lecserélése céljára rendelkezésre álló pénzügyi forrásokról.

- (9) A vertikálisan integrált vállalkozás tartózkodik minden olyan tevékenységtől, amely a szállításrendszer-üzemeltetőt akadályozza vagy hátráltatja az e fejezetben említett kötelezettségeinek teljesítésében, és nem követeli meg a szállításrendszer-üzemeltetőtől, hogy e kötelezettségek teljesítése során engedélyt kérjen a vertikálisan integrált vállalkozástól.
- (10) Az érintett tagállamok jóváhagyják és független szállításrendszer-üzemeltetőnek jelölik ki azt a vállalkozást, amelyről a szabályozó hatóság tanúsítja, hogy megfelelnek e fejezet követelményeinek. A tanúsítási eljárásra az ezen irányelv 65. cikkében és a **[COM X/Y dokumentumban előterjesztett [...] [...] átdolgozott földgázrendelet]** 13. cikkében vagy az ezen irányelv 66. cikkében szereplő eljárás vonatkozik.
- (11) A szállításrendszer-üzemeltető az (EU) 2015/703 rendelet 16. és 17. cikke alapján részletes információkat tesz közzé a hálózataiban szállított gázok minőségéről.

A szállításrendszer-üzemeltető személyzetének és ügyvezetésének függetlensége

- (1) A kinevezésekkel, meghosszabbításokkal és munkafeltételekkel – ideértve a szállításrendszer-üzemeltető irányításáért felelős személyeknek vagy igazgatási szervei tagjainak javadalmazását és hivatali idejük megszűnését is – kapcsolatos határozatokat a szállításrendszer-üzemeltető 60. cikkel összhangban kijelölt felügyeleti szerve hozza.
- (2) A felügyeleti szerv által a szállításrendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személlyé és/vagy igazgatási szerveinek tagjává való kinevezésre vagy e tisztségükben való meghosszabbításra jelölt személyek kilétéről, a hivatali idejüket szabályozó feltételekről, hivatali idejük tartamáról és megszűnéséről, valamint a hivatali idejük megszüntetésére vonatkozó bármely javasolt határozat indokairól értesíteni kell a szabályozó hatóságot. Ezek a feltételek és az (1) bekezdésben említett határozatok kizárólag akkor emelkednek kötelező erőre, ha a szabályozó hatóság az értesítést követő három héten belül nem emelt ellenük kifogást.

A szabályozó hatóság kifogást emelhet az (1) bekezdésben említett határozatok ellen, ha:

- a) kétségei merülnek fel az ügyvezetésért felelős személlyé és/vagy az igazgatási szervek tagjává való kinevezésre jelölt személy szakmai függetlenségével kapcsolatban; vagy
- b) a megbízatás idő előtti megszűnése esetén kétség merül fel az idő előtti megszűnés indokolásával kapcsolatban.

- (3) A szállításirendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személyek vagy igazgatási szerveinek tagjai esetében, akikre ez a bekezdés vonatkozik, a kinevezést megelőző három éves időszakban a vertikálisan integrált vállalkozással vagy annak bármely részével vagy annak irányító részvényeseivel, a szállításirendszer-üzemeltetőn kívül, sem közvetve, sem közvetlenül semmilyen szakmai beosztás vagy felelősség, érdek vagy üzleti kapcsolat nem állhat fenn.

- (4) A szállításrendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személyeknek és/vagy igazgatási szervei tagjainak, valamint alkalmazottainak sem közvetve, sem közvetlenül semmilyen egyéb szakmai beosztásuk vagy felelősségük, érdekük vagy üzleti kapcsolatuk nem lehet a vertikálisan integrált vállalkozás más részeivel vagy annak irányító részvényeseivel.
- (5) A szállításrendszer-üzemeltető irányításáért felelős személyeknek vagy igazgatási szervei tagjainak, valamint alkalmazottainak a szállításrendszer-üzemeltetőn kívül sem közvetve, sem közvetlenül nem fűződhet érdeke a vertikálisan integrált vállalkozás egyetlen részéhez sem, és attól semmilyen pénzügyi előnyhöz nem juthat. Díjazásuk nem függhet a szállításrendszer-üzemeltetőtől különböző vertikálisan integrált vállalkozás tevékenységétől vagy eredményétől.
- (6) Garantált a szabályozó hatóság vagy egy bíróság előtti tényleges fellebbezési jog a szállításrendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személy vagy adminisztratív szervének tagjai megbízatásának idő előtti megszüntetése elleni minden panasza tekintetében.
- (7) A szállításrendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személyek vagy igazgatási szerveinek tagjai hivatali idejük megszűnését követően legalább négy évig a szállításrendszer-üzemeltetőt kivéve nem köthetnek szakmai beosztással vagy felelősséggel, érdekekkel vagy üzleti kapcsolattal a vertikálisan integrált vállalkozás semmilyen részéhez vagy annak irányító részvényeseihez.

- (8) A (3) bekezdés a szállításirendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személyeknek vagy igazgatási szervei tagjainak a többségére alkalmazandó.

A szállításirendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős azon személyek vagy igazgatási szerveinek azon tagjai, akikre a (3) bekezdés nem vonatkozik, a kinevezésüket megelőző legalább hathónapos időszakban semmilyen ügyvezetői vagy más hasonló tevékenységet nem végezhetnek a vertikálisan integrált vállalkozásban.

E bekezdés első albekezdését és a (4)–(7) bekezdéseket az ügyvezetéshez tartozó személyekre, és az e személyeknek közvetlenül beosztott, a hálózat üzemeltetésével, karbantartásával vagy fejlesztésével kapcsolatos feladatot ellátó valamennyi személyre alkalmazni kell.

Felügyeleti szerv

- (1) A szállításrendszer-üzemeltető felügyeleti szervvel rendelkezik, amely felel a szállításrendszer-üzemeltető részvényesei vagyonának értékére esetlegesen jelentős hatást gyakorló határozatok, különösen az éves és a hosszabb távú pénzügyi tervek jóváhagyására, a szállításrendszer-üzemeltető eladósodási szintjére, valamint a részvényeseknek kifizetett osztalék összegére vonatkozó határozatok meghozataláért. Nem tartoznak a felügyeleti szerv hatáskörébe a szállításrendszer-üzemeltető napi tevékenységeivel és a hálózatrányítással, és a 51. cikk szerint kidolgozott tízéves hálózatfejlesztési terv előkészítéséhez szükséges tevékenységekkel kapcsolatos határozatok.
- (2) A felügyeleti szerv a vertikálisan integrált vállalkozást képviselő tagokból, a harmadik személy részvényeseket képviselő tagokból, valamint amennyiben az érintett tagállam jogszabályai úgy rendelkeznek, az egyéb érdekelt feleket, például a szállításrendszer-üzemeltető alkalmazottait képviselő tagokból áll.
- (3) Az 59. cikk (2) bekezdésének első albekezdése és az 59. cikk (3)–(7) bekezdése legalább a felügyeleti szerv tagjainak felénél egy fővel kevesebb tagra alkalmazandó.

Az 59. cikk (2) bekezdése második albekezdésének b) alpontja a felügyeleti szerv valamennyi tagjára alkalmazandó.

Megfelelőségi program és megfelelésért felelős tisztviselő

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a szállításrendszer-üzemeltetők olyan megfeleléségi programot állítsanak össze és hajtsanak végre, amely intézkedéseket határoz meg a megkülönböztető magatartás kizárása érdekében, és biztosítják, hogy a programnak való megfelelést megfelelő módon figyelemmel kísérik. A megfeleléségi program meghatározza az alkalmazottaknak az e célok megvalósításához szükséges kötelezettségeit. A programot a szabályozó hatóságnak jóvá kell hagynia. A nemzeti szabályozó hatáskörének sérelme nélkül a programnak való megfelelés független ellenőrzését a megfelelésért felelős tisztviselő végzi.
- (2) A megfelelésért felelős tisztviselőt a felügyeleti szerv nevezi ki, a szabályozó hatóság jóváhagyásával. A szabályozó hatóság a megfelelésért felelős tisztviselő kijelölésének jóváhagyását kizárólag a függetlenség vagy szakképzettség hiánya miatt utasíthatja el. A megfelelésért felelős tisztviselő természetes vagy jogi személy lehet. A megfelelésért felelős tisztviselőre az 59. cikk (2)–(8) bekezdését kell alkalmazni.

- (3) A megfelelésért felelős tisztviselő feladatai:
- a) a megfeleléségi program végrehajtásának figyelemmel kísérése;
 - b) a megfeleléségi program végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket tartalmazó éves jelentés készítése és a jelentés benyújtása a szabályozó hatósághoz;
 - c) beszámolás a felügyeleti testületnek és ajánlások kibocsátása a megfeleléségi programmal és annak végrehajtásával kapcsolatban;
 - d) a szabályozó hatóság értesítése a megfeleléségi program végrehajtása tekintetében tapasztalt jelentős hiányosságokról;
 - e) beszámolás a szabályozó hatóságnak a vertikálisan integrált vállalkozás és a szállításirendszer-üzemeltető által kötött minden kereskedelmi és pénzügyi megállapodásról.
- (4) A megfelelésért felelős tisztviselő a szabályozó hatóság részére benyújtja a beruházási tervre vagy a hálózatban megvalósítandó egyedi beruházásokra vonatkozó határozati javaslatokat. Ezt legkésőbb akkor kell megtennie, amikor a szállításirendszer-üzemeltető ügyvezető- vagy hatáskörrel rendelkező igazgatási szerve benyújtja azokat a felügyeleti szervnek.

- (5) Amennyiben a vertikálisan integrált vállalkozás a közgyűlésen vagy az általa a felügyeleti szervbe kijelölt tagok szavazatán keresztül megakadályozta egy olyan határozat meghozatalát, amelyet a tízéves hálózatfejlesztési terv keretében a következő három évben hajtottak volna végre, és annak hatása hálózati beruházások megakadályozása vagy késleltetése, a megfelelésért felelős tisztviselő ezt jelenti a szabályozó hatóságnak, amely ezután az 51. cikknek megfelelően jár el.
- (6) A megfelelésért felelős tisztviselő megbízatásának vagy alkalmazásának feltételeit, beleértve megbízatásának időtartamát, a szabályozó hatóságnak jóvá kell hagynia. E feltételeknek biztosítani kell a megfelelésért felelős tisztviselő függetlenségét, beleértve a feladatainak ellátásához szükséges valamennyi forrás rendelkezésére bocsátását. A megfelelésért felelős tisztviselő megbízatása alatt sem közvetve, sem közvetlenül nem kötődhet egyéb szakmai beosztással, felelősséggel vagy érdekléssel a vertikálisan integrált vállalkozás semmilyen részéhez vagy annak irányító részvényeseihez.
- (7) A megfelelésért felelős tisztviselő rendszeresen jelentést tesz, akár írásban, akár szóban, a szabályozó hatóságnak, és joga van ahhoz, hogy akár írásban, akár szóban rendszeresen jelentést tegyen a szállításrendszer-üzemeltető felügyeleti szervének.
- (8) A megfelelésért felelős tisztviselő részt vehet a szállításrendszer-üzemeltető ügyvezető- vagy igazgatási szerveinek valamennyi ülésén, valamint a felügyeleti szerv és a közgyűlés ülésein is. A megfelelésért felelős tisztviselő részt vesz az alábbi témákkal foglalkozó valamennyi ülésen:

- a) a hálózati hozzáférés feltételei [a COM(2021) [...] **804** dokumentumban előterjesztett átdolgozott fölgázrendeletben] meghatározottak szerint, különös tekintettel a díjakra, a harmadik felek részére nyújtott hozzáférési szolgáltatásokra, a kapacitásfelosztásra, a szűkületkezelésre, az átláthatóságra, a kiegyenlítő és másodlagos piacokra;
 - b) a szállítási hálózati rendszer üzemeltetése, karbantartása és fejlesztése érdekében vállalt projektek, ideértve az új közlekedési összeköttetésekkel, a kapacitás bővítésével és a meglevő kapacitás optimalizálásával kapcsolatos beruházásokat;
 - c) a szállítási rendszer üzemeltetéséhez szükséges energiavásárlás vagy -eladás.
- (9) A megfelelésért felelős tisztviselő figyelemmel kíséri, hogy a szállításirendszer-üzemeltető megfelel-e a 36. cikknek.
- (10) A megfelelésért felelős tisztviselő hozzáférhet valamennyi releváns adathoz, valamint beléphet a szállításirendszer-üzemeltető irodáiba és a feladata elvégzéséhez szükséges valamennyi információhoz.
- (11) A szabályozó hatóság előzetes jóváhagyását követően a felügyeleti szerv felmentheti a megfelelésért felelős tisztviselőt. A szabályozó hatóság kérésére a felügyeleti szerv függetlenség vagy a szakmai képességek hiánya miatt felmenti a megfelelésért felelős tisztviselőt.
- (12) A megfelelésért felelős tisztviselő a szállításirendszer-üzemeltető irodáiba előzetes bejelentés nélkül léphet be.

4. SZAKASZ

A KÜLÖN HIDROGÉNHÁLÓZATOK ÜZEMELTETŐINEK SZÉTVÁLASZTÁSA

62. cikk

A hidrogénhálózat-üzemeltetők szétválasztása

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy [az átültetési időszak [...] vége + 1 év]-tól/-től a hidrogénhálózat-üzemeltetőket az 5[...]4. cikk (1)–(3) bekezdésében, **(6), (7) és (12) bekezdésében** [...], a földgázszállításirendszer-üzemeltetőkre vonatkozóan meghatározott szabályokkal összhangban szétválasztják.
- (2) E cikk, a 42. és 54. cikk, valamint az (EU) 2019/944 irányelv 35. és 43. cikke alkalmazásában a „termelés vagy ellátás” magában foglalja a hidrogénelőállítást és -ellátást, a „szállítás” pedig magában foglalja a hidrogénszállítást.
- (3) [...] A vertikálisan integrált vállalkozás [...] **részét képező** [...] hidrogénhálózatok esetében a tagállam dönthet úgy, hogy nem alkalmazza az (1) bekezdést. Ebben az esetben az érintett tagállam – az 55. cikkben meghatározott, a független földgázrendszer-üzemeltetőkre vonatkozó szabályokkal összhangban szétválasztott – független hidrogénhálózat-üzemeltetőt jelöl ki. Az 54. cikk (1) bekezdésével összhangban szétválasztott hidrogénhálózat-üzemeltetők és gázszállításirendszer-üzemeltetők független hidrogénhálózat-üzemeltetőként járhatnak el [...], a 63. cikk szerinti követelményekre is figyelemmel.

- (4) **Az 54. cikk sérelme nélkül, amennyiben egy hidrogénhálózat egy tanúsított gázpiaci szállításirendszer-üzemeltető részét képezi, vagy [...] amennyiben [az irányelv hatálybalépése]-án/-én [...] egy hidrogénhálózat egy vertikálisan integrált vállalkozás részét képezi, a tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák az (1) bekezdést, és a IX. fejezet 3. szakaszában meghatározott, a független földgázpiaci szállításirendszer-üzemeltetőkre vonatkozó szabályokkal összhangban szétválasztott integrált hidrogénhálózat-üzemeltetőként kijelölhetnek egy, a szállításirendszer-üzemeltető vagy a vertikálisan integrált [...] hidrogénipari vállalkozás kizárólagos ellenőrzése alatt álló jogalanyt [...]. [...]**
- (5) A 66. cikkben meghatározott, a szállításirendszer-üzemeltetőkre vonatkozó szabályok a hidrogénhálózat-üzemeltetőkre is alkalmazandók.

63. cikk

A hidrogénhálózat-üzemeltetők horizontális szétválasztása

Amennyiben a hidrogénhálózat-üzemeltető földgáz szállításával, elosztásával vagy villamos energia átvitelével vagy elosztásával foglalkozó vállalkozás része, legalább jogi formáját tekintve függetlennek kell lennie.

64. cikk

A hidrogénhálózat-üzemeltetők számvitelének szétválasztása

A tagállamok biztosítják, hogy a hidrogénhálózat-üzemeltetők számvitelét a 69. cikkel összhangban vezessék.

5. SZAKASZ

A FÖLDGÁZ- ÉS HIDROGÉNHÁLÓZAT-ÜZEMELTETŐK KIJELÖLÉSE ÉS TANÚSÍTÁSA

65. cikk

A szállításirendszer-üzemeltetők és hidrogénhálózat-üzemeltetők kijelölése és tanúsítása

- (1) A vállalkozásokat jóváhagyásukat és szállításirendszer-üzemeltetővé vagy hidrogénhálózat-üzemeltetővé való kijelölésüket megelőzően az e cikk (4), (5) és (6) bekezdésében és [a COM(2021) [...] 804 dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 13. cikkében megállapított eljárások szerint tanúsítani kell.
- (2) A tagállamok jóváhagyják és szállításirendszer-üzemeltetőnek vagy hidrogénhálózat-üzemeltetőnek jelölik ki azokat a vállalkozásokat, amelyekről a szabályozó hatóság a tanúsítási eljárásnak megfelelően tanúsítja, hogy teljesítik az 54. cikk vagy a 62. cikk követelményeit. A szállításirendszer-üzemeltetők és hidrogénhálózat-üzemeltetők kijelölését be kell jelenteni a Bizottságnak, és közzé kell tenni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.
- (3) A tanúsított vállalkozások minden olyan tervezett ügyletet bejelentenek a szabályozó hatóságnak, amely miatt szükségessé válhat az 54. cikk vagy a 62. cikk követelményeinek való megfelelésük újraértékelése.

- (4) A szabályozó hatóságok figyelemmel kísérik, hogy a tanúsított vállalkozások folyamatosan megfelelnek-e az 54. cikk vagy a 62. cikk követelményeinek. A megfelelés biztosítása érdekében tanúsítási eljárást indítanak:
- a) a tanúsított vállalkozás (3) bekezdés szerinti bejelentésére;
 - b) saját kezdeményezésükre, amennyiben tudomásukra jut, hogy a tanúsított vállalkozásokkal vagy szállításirendszer-tulajdonosokkal kapcsolatban gyakorolt jogok vagy befolyás tervezett változtatása az 54. cikk vagy a 62. cikk megsértéséhez vezethet, vagy amennyiben okuk van feltételezni, hogy ilyen jogsértés előfordulhatott; vagy
 - c) a Bizottság indokolt kérésére.
- (5) A szabályozó hatóságok a [...] szállításirendszer-üzemeltető vagy a hidrogénhálózat-üzemeltető bejelentésének keltétől vagy a Bizottság kérésének keltétől számított 100 munkanapon belül határozatot hoznak a [...] szállításirendszer-üzemeltető vagy a hidrogénhálózat-üzemeltető tanúsításának ügyében. A határidő lejártával a tanúsítást megadottnak kell tekinteni. A szabályozó hatóság kifejezett vagy hallgatólagos határozata csak a (6) bekezdésben meghatározott eljárás befejezése után lép hatályba.

- (6) A tanúsításra vonatkozó kifejezett vagy hallgatólagos határozatát a szabályozó hatóság haladéktalanul bejelenti a Bizottságnak, az arra a határozatra vonatkozó minden információval együtt. A Bizottság [a COM(2021) [...] **804** dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 13. cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően jár el.
- (7) A szabályozó hatóságok vagy a Bizottság kérheti a szállításirendszer-üzemeltetőktől, a hidrogénhálózat-üzemeltetőktől és a termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásoktól, hogy adják meg az e cikk szerinti feladatok elvégzéséhez szükséges információkat.
- (8) A szabályozó hatóságok és a Bizottság megőrzi az üzleti szempontból érzékeny információk titkosságát.

A harmadik országokkal kapcsolatos tanúsítás

- (1) Ha olyan szállításrendszer-tulajdonos, szállításrendszer-üzemeltető, hidrogénhálózat-üzemeltető vagy hidrogénhálózat-tulajdonos kéri a tanúsítást, amely felett harmadik országból vagy harmadik országokból származó személy vagy személyek gyakorolnak irányítást, a szabályozó hatóság tájékoztatja a Bizottságot.

A szabályozó hatóság ugyancsak haladéktalanul tájékoztatja a Bizottságot minden olyan körülményről, amelynek következtében valamely harmadik országból vagy harmadik országokból származó személy vagy személyek megszereznek az irányítást valamely szállítási rendszer, szállításrendszer-üzemeltető, hidrogénhálózat [...] vagy hidrogénhálózat-üzemeltető [...] felett.

- (2) A szállításrendszer-üzemeltető vagy hidrogénhálózat-üzemeltető tájékoztatja a szabályozó hatóságot minden olyan körülményről, amelynek következtében valamely harmadik országból vagy harmadik országokból származó személy vagy személyek megszereznek az irányítást a szállítási rendszer vagy a szállításrendszer-üzemeltető, illetve a **hidrogénhálózat vagy a hidrogénhálózat-üzemeltető** felett.

- (3) A szabályozó hatóság a szállításrendszer-üzemeltető vagy hidrogénhálózat-üzemeltető bejelentésétől számított 100 munkanapon belül határozati javaslatot készít elő a szállításrendszer-üzemeltető **vagy hidrogénhálózat-üzemeltető** tanúsításáról. A szabályozó hatóság megtagadja a tanúsítást, amennyiben nem bizonyították, hogy:
- a) az érintett jogalany megfelel az 54. vagy a 62. cikk követelményeinek; és
 - b) a szabályozó hatóságnak vagy a tagállam által kijelölt más hatáskörrel rendelkező hatóságnak, hogy a tanúsítás megadása nem veszélyezteti a tagállam és az Unió energiaellátásának biztonságát. A szabályozó hatóság vagy az erre kijelölt más hatáskörrel rendelkező hatóság e kérdés mérlegelésekor az alábbiakat veszi figyelembe:
 - i. az Uniónak a nemzetközi jogból – beleértve azokat az egy vagy több harmadik országgal kötött megállapodásokat, amelyeknek az Unió részes fele, és amelyek foglalkoznak az ellátásbiztonság kérdéseivel – eredő, az adott harmadik ország tekintetében fennálló jogai és kötelezettségei;
 - ii. a tagállamnak a harmadik országokkal kötött megállapodásaiból eredő, az adott harmadik ország tekintetében fennálló jogai és kötelezettségei, amennyiben megfelelnek az uniós jognak;
 - iii. az ügyre és az érintett harmadik országra vonatkozó egyéb konkrét tények és körülmények.

- (4) A szabályozó hatóság a határozatról, az adott határozatra vonatkozó összes információval együtt, haladéktalanul értesíti a Bizottságot.
- (5) A tagállamok előírják a szabályozó hatóság és/vagy a (3) bekezdés b) pontjában említett, kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóság számára, hogy a tanúsításról szóló határozatnak a szabályozó hatóság általi elfogadását megelőzően az alábbiakra vonatkozó véleményt kérjen be a Bizottságtól:
- a) az érintett jogalany megfelel az 54. vagy a 62. cikk követelményeinek; és
 - b) a tanúsítás megadása nem veszélyezteti-e az Unió energiaellátásának biztonságát.
- (6) A Bizottság az (5) bekezdésben említett kérelmet annak kézhezvétele után azonnal megvizsgálja. A kérelem kézhezvételét követő 50 munkanapon belül megküldi a véleményt a szabályozó hatóság számára, illetve, amennyiben a kérelmet a kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóság nyújtotta be, ez utóbbi hatóság számára.

Véleményének elkészítésekor a Bizottság kikérheti az ACER, az érintett tagállam és az érintett felek véleményét. Abban az esetben, ha a Bizottság ilyen kérést tesz, az 50 munkanapos időszak további 50 munkanappal meghosszabbodik.

Ha a Bizottság az első és a második albekezdésben említett időszakban nem nyilvánít véleményt, akkor úgy kell tekinteni, hogy nem emel kifogást a szabályozó hatóság határozatával szemben.

- (7) Annak értékelése során, hogy egy harmadik országból vagy harmadik országokból származó személy vagy személyek általi irányítás veszélyezteti-e az Unió energiaellátásának biztonságát, a Bizottság az alábbiakat veszi figyelembe:
- a) az ügyre és az érintett harmadik országra vagy harmadik országokra vonatkozó konkrét tények; és
 - b) az Uniónak a nemzetközi jogból – beleértve azokat az adott harmadik országgal vagy harmadik országokkal kötött megállapodásokat, amelyeknek az Unió részes fele, és amelyek foglalkoznak az ellátásbiztonság kérdéseivel – eredő, az adott harmadik ország vagy harmadik országok tekintetében fennálló jogai és kötelezettségei.
- (8) A szabályozó hatóság a (6) bekezdésben említett időszak lejártát követő 50 munkanapon belül elfogadja a tanúsításra vonatkozó végleges határozatát. A szabályozó hatóság a végleges határozat elfogadásakor a legteljesebb mértékben figyelembe veszi a Bizottság véleményét. A tagállamoknak mindenesetre jogukban áll megtagadni a tanúsítást, ha a tanúsítás megadása veszélyezteti a Közösség energiaellátásának biztonságát vagy valamely másik tagállam energiaellátásának biztonságát. Ha valamely tagállam egy másik hatáskörrel rendelkező hatóságot jelölt ki a (3) bekezdés b) pontja szerinti értékelésre, előírhatja, hogy a szabályozó hatóság ezen hatáskörrel rendelkező hatóság értékelésével összhangban fogadja el a végleges határozatát. A szabályozó hatóság végleges határozatát és a Bizottság véleményét együtt kell közzétenni. Amennyiben a végleges határozat eltér a Bizottság véleményétől, az érintett tagállam rendelkezésre bocsátja és nyilvánossá teszi határozatával együtt annak indoklását is.

- (9) E cikk egyetlen rendelkezése sem érinti a tagállamok azon jogát, hogy a közbiztonsághoz fűződő jogos érdekeik védelmében – az uniós joggal összhangban – nemzeti törvényes ellenőrzést gyakoroljanak.
- (10) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy **kiegészítse ezt az irányelvet** az e cikk alkalmazásában követendő eljárásokat részletesen meghatározó iránymutatások **kidolgozásával** [...].

67. cikk

A földgáztárolók-, hidrogéntárolók, LNG-létesítmények és hidrogénterminálok üzemeltetőinek kijelölése

A tagállamok vagy az általuk erre felkért vállalkozások, amelyek földgáztárolók, hidrogéntárolók, LNG-létesítmények vagy hidrogénterminálok tulajdonosai, a hatékonyság és a gazdasági egyensúly figyelembevételével, a tagállam által megállapított időtartamra szólóan egy vagy több üzemeltetőt jelölnek ki ezen infrastruktúrákhoz.

6. SZAKASZ

A SZÁMVITEL SZÉTVÁLASZTÁSA ÉS ÁTLÁTHATÓSÁGA

68. cikk

A számvitelbe való betekintés joga

- (1) A tagállamoknak vagy bármely, általuk kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóságnak, beleértve a 70. cikk (1) bekezdésében említett szabályozó hatóságokat és a 24. cikk (3) bekezdésében említett vitarendezési hatóságokat, a feladatuk ellátásához szükséges mértékben betekintési joguk van a földgázipari és hidrogénipari vállalkozások számvitelébe a 71. cikkben meghatározottak szerint.
- (2) A tagállamok és bármely, általuk kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóság, beleértve a 70. cikk (1) bekezdésében említett szabályozó hatóságokat és a vitarendezési hatóságokat, megőrzik az üzleti szempontból érzékeny információk titkosságát. A tagállamok elrendelhetik ezeknek az információknak a felfedését, ha ez a hatáskörrel rendelkező hatóságok számára feladataik ellátásához szükséges.

Számviteli szétválasztás

- (1) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a földgázipari és hidrogéniparivállalkozások számvitelüket a (2)–(5) bekezdésnek megfelelően végezzék.
- (2) A földgázipari és hidrogénipari vállalkozások tulajdonosi szerkezetüktől és társasági formájuktól függetlenül a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁸ értelmében elfogadott, a korlátolt felelősségű társaságok éves beszámolójával kapcsolatos nemzeti jogszabályoknak megfelelően állítják össze, nyújtják be auditálásra és teszik közzé éves beszámolójukat.

Azok a vállalkozások, amelyeket jogszabály nem kötelez éves beszámolójuk közzétételére, beszámolójuk egy példányát székhelyükön a nyilvánosság rendelkezésére bocsátják.

²⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/34/EU irányelve (2013. június 26.) a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 182., 2013.6.29., 19. o.).

- (3) A vállalkozások belső számvitelükben külön elszámolást vezetnek a szállítási, elosztási, LNG-hez, hidrogénterminálhoz, földgáz-és hidrogéntároláshoz, valamint hidrogénszállításhoz kapcsolódó tevékenységeik mindegyikéről, mintha a szóban forgó tevékenységeket különálló vállalkozások végeznék, a hátrányos megkülönböztetés, a keresztfinanszírozás és a versenytorzulás elkerülése céljából A vállalkozásoknak elszámolást kell készíteniük – amely lehet összevont is – a szállításhoz, elosztáshoz, LNG-hez, hidrogénterminálhoz, földgáz- és hidrogéntároláshoz, valamint hidrogénszállításhoz nem kapcsolódó, egyéb tevékenységeikről is. Az elszámolásokban részletezni kell a szállítási, az elosztóhálózatban vagy a hidrogénhálózatban fennálló tulajdonból származó bevételeket. Adott esetben összevont elszámolást kell vezetni az egyéb, nem földgázipari tevékenységeikről is. A belső számvitelnek tartalmaznia kell minden egyes tevékenység mérlegét és eredménykimutatását.
- (4) A (2) bekezdésben említett könyvvizsgálatnak különösen ki kell térnie a (3) bekezdésben említett, a hátrányos megkülönböztetés és keresztfinanszírozás elkerülésének igazolására.
- (5) A vállalkozások belső számvitelükben meghatározzák az eszközök és források, a ráfordítások és bevételek, valamint az értéksökkenési leírás megosztásának szabályait, a (3) bekezdésben említett külön elszámolások készítése során a nemzeti szinten alkalmazandó számviteli szabályok sérelme nélkül. Ezeket a belső szabályokat csak kivételes esetben lehet megváltoztatni. Az ilyen módosításokat jelenteni kell és kellő indoklással alá kell támasztani.
- (6) Az éves beszámoló mellékletében külön kell feltüntetni a meghatározott nagyságú, kapcsolt vállalkozásokkal folytatott ügyleteket.

X. fejezet

Szabályozó hatóságok

70. cikk

A szabályozó hatóságok kijelölése és függetlensége

- (1) Nemzeti szinten minden tagállam egy szabályozó hatóságot jelöl ki.
- (2) Az (1) bekezdés nem érinti szabályozó hatóságok regionális szinten történő kijelölését egyes tagállamokban, feltéve, hogy az (EU) 2019/942 rendelet 7. cikkének (1) bekezdésével összhangban az ACER-en belüli szabályozók tanácsában az uniós szintű képviseletet és kapcsolattartást az adott tagállam részéről egyetlen rangidős képviselő látja el.
- (3) Az (1) bekezdéstől eltérve a tagállam szabályozó hatóságokat jelölhet ki olyan, földrajzilag elszigetelt régiókban található kisebb rendszerek tekintetében, amelyeknek a 2008. évi fogyasztása kevesebb mint 3 %-át adja azon tagállam teljes fogyasztásának, amelynek a részét képezik. Ez az eltérés nem érinti azt a szabályt, hogy az ACER-en belüli szabályozók tanácsába az uniós szintű képviselet és kapcsolattartás ellátására az (EU) 2019/942 rendelet 7. cikkének (1) bekezdésével összhangban az adott tagállam részéről egyetlen rangidős képviselő nevezhető ki.
- (4) A tagállamok szavatolják a szabályozó hatóság függetlenségét, és biztosítják, hogy az részrehajlás nélkül és átlátható módon gyakorolja hatásköreit. E célból a tagállam biztosítja, hogy az ezen irányelv és a kapcsolódó jogszabályok által ráruházott szabályozói feladatok végrehajtása során a szabályozó hatóság:
 - a) jogilag elkülönüljön és funkcionálisan független legyen bármely más köz- vagy magánjogi jogalanytól;

- b) biztosítja, hogy személyzete és az ügyvezetésért felelős személyek:
 - i. minden piaci érdektől függetlenül tevékenykedjenek;
 - ii. szabályozói feladataik végrehajtása során ne kérjenek vagy fogadjanak el közvetlen utasítást semmilyen kormánytól vagy egyéb köz- vagy magánjogi jogalanytól. Ez a követelmény nem érinti az adott esetben a többi érintett nemzeti hatósággal folytatott szoros együttműködést, illetve a kormány által kibocsátott általános szakpolitikai iránymutatásokat, amelyek nem kapcsolódnak a 72. cikk szerinti szabályozói hatáskörökhöz és feladatokhoz.

(5) A szabályozó hatóság függetlenségének védelme érdekében a tagállamok különösen ügyelnek arra, hogy:

- a) a szabályozó hatóság bármely politikai szervtől függetlenül önálló döntéseket hozhasson;
- b) a szabályozó hatóság rendelkezzen a feladatai és hatáskörei eredményes és hatékony ellátásához és gyakorlásához szükséges valamennyi emberi és pénzügyi erőforrással;
- c) a szabályozó hatóság külön éves költségvetési előirányzattal rendelkezzen, és az előirányzott költségvetést önállóan hajthassa végre;
- d) a szabályozó hatóság igazgatótanácsa tagjainak vagy az igazgatótanács hiányában a szabályozó hatóság felső vezetésének kinevezése ötéves, de hét évet meg nem haladó, egyszer megújítható határozott időtartamra szóljon;

- e) a szabályozó hatóság igazgatótanácsa tagjainak, vagy az igazgatótanács hiányában a szabályozó hatóság felső vezetését objektív, átlátható és közzétett szempontok alapján, olyan független és pártatlan eljáráson keresztül nevezzék ki, amely biztosítja, hogy a pályázók rendelkezzenek a szabályozó hatóságban betöltendő álláshelyekhez szükséges készségekkel és tapasztalattal; ;
- f) legyenek érvényben összeférhetetlenségre vonatkozó rendelkezések, és a titoktartási kötelezettségek maradjanak érvényben akkor is, amikor a szabályozó hatóság igazgatótanácsa tagjainak vagy – igazgatótanács hiányában – a szabályozó hatóság felső vezetése tagjainak megbízatása véget ért;
- g) a szabályozó hatóság igazgatótanácsának tagjai – vagy igazgatótanács hiányában – a szabályozó hatóság felső vezetésének tagjai csak a bevezetett átlátható szempontok alapján legyenek elbocsáthatók,
- h) a tagállamok elrendelhetik a szabályozó hatóságok éves beszámolójának független ellenőr általi utólagos ellenőrzését.

Az első albekezdés d) pontja tekintetében a tagállamok megfelelő rotációs rendszert biztosítanak az igazgatótanács vagy a felső vezetés számára. Az igazgatótanács vagy annak hiányában a szabályozó hatóság felső vezetésének tagjai csak akkor menthetők fel hivatalukból, ha már nem teljesítik az e cikkben meghatározott feltételeket vagy ha a nemzeti jog szerint kötelességsszegést követnek el.

- (6) A Bizottság 2022. július 5-ig, majd azt követően négyévente jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak arról, hogy a nemzeti hatóságok milyen mértékben feleltek meg a függetlenség e cikkben meghatározott elvének.

A szabályozó hatóság általános célkitűzései

Az ezen irányelvben meghatározott szabályozói feladatok végrehajtása során a szabályozó hatóság a 72. cikkben megállapított feladatai és hatáskörei keretében minden indokolt lépést megtesz a következő célkitűzések megvalósítása érdekében, adott esetben intenzív konzultációt folytatva a megfelelő, érintett nemzeti hatóságokkal, ideértve a versenyhivatalokat és szomszédos országbeli – köztük harmadik országbeli – hatóságokat is, azok hatáskörének elvonása nélkül:

- a) a földgáz, a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok és hidrogén versenyképes, rugalmas, biztonságos és környezetileg fenntartható belső piacának elősegítése az Unión belül, szoros együttműködésben más tagállamok szabályozó hatóságaival, a Bizottsággal és az ACER-rel, valamint a földgáz- és hidrogénhálózatok hatékony és megbízható működéséhez szükséges feltételek biztosítása **és az energiarendszer integrációjának előmozdítása**, a hosszú távú célkitűzések szem előtt tartásával, ezáltal hozzájárulva az uniós jog következetes, hatékony és eredményes alkalmazásához az Unió éghajlat- és energiapolitikai céljainak elérése érdekében;
- b) versenyképes és megfelelően működő regionális határon átnyúló piacok kialakítása az Unión belül, az a) pontban említett célkitűzés megvalósítása céljából;

- c) a tagállamok közötti földgáz-és hidrogénkereskedelemre vonatkozó korlátozások eltörlése, beleértve a gázok minőségbeli különbségeiből, a földgázrendszerbe kevert hidrogén mennyiségbeli különbségeiből vagy a hidrogénrendszerben található hidrogén minőségbeli különbségeiből fakadó korlátozások megszüntetését és a megfelelő, határokon átnyúló szállítási kapacitásoknak a kereslet kielégítése és a nemzeti piacok integrációjának fokozása érdekében történő fejlesztését, az összekapcsolt uniós földgázrendszer és hidrogénrendszer interoperabilitásának biztosításával, ami Unió-szerte megkönnyítheti a földgáz áramlását;
- d) **az energiahatékonyság elsődlegességének elvét szem előtt tartva** hozzájárulás biztonságos, megbízható és hatékony, megkülönböztetésmentes, fogyasztóorientált rendszerek leginkább költséghatékony módon történő kiépítéséhez, valamint a rendszer-megfelelőség és – az általános energia- és éghajlat- politikai célkitűzésekkel összhangban – az energiahatékonyság előmozdítása, továbbá a megújuló forrásokból származó gáz nagy és kis léptékű előállításának és a megosztott termelés integrációjának elősegítése a szállító és az elosztó hálózatokban egyaránt, valamint más villamosenergia- és hőenergiahálózatokkal kapcsolatban történő működésük megkönnyítése;
- e) az új termelőkapacitások hálózati hozzáféréseinek megkönnyítése, különösen az új piaci szereplők és a megújuló forrásokból származó gáz és hidrogén piaci hozzáférését esetlegesen akadályozó tényezők felszámolása;
- f) annak biztosítása, hogy a rendszerüzemeltetők és a rendszerhasználók megfelelő – mind rövid, mind hosszú távú – ösztönzőket kapjanak a hálózati teljesítmény hatékonyságának – különösen energiahatékonyságának – növelésére és a piaci integráció elősegítésére;
- g) annak biztosítása, hogy a felhasználók számára előnyös legyen a saját nemzeti piacuk hatékony működése, a tényleges verseny elősegítése és a fogyasztóvédelem biztosításának elősegítése az illetékes fogyasztóvédelmi hatóságokkal szoros együttműködésben;
- h) a földgázellátás mint közszolgáltatás magas színvonalának elősegítése, hozzájárulva a rászoruló felhasználók védelméhez, valamint az adatcserére vonatkozó eljárások szolgáltatóváltás esetén szükséges kompatibilitásához.

A szabályozó hatóság feladatai és hatáskörei

- (1) A szabályozó hatóság feladatai a következők:
- a) szállítási és elosztási díjak vagy az ezekre vonatkozó módszerek átlátható kritériumok alapján történő megállapítása vagy jóváhagyása, vagy mindkettő;
 - b) [...] **2036.** január 1-jétől vagy ezen irányelv 31. cikke (1) bekezdése alkalmazásának [...] kezdőnapjától átlátható kritériumok alapján a hidrogénhálózat-hozzáférés díjainak vagy módszereinek, vagy mindkettőnek a meghatározása vagy jóváhagyása;
 - c) a következők átlátható kritériumok alapján történő megállapítása vagy jóváhagyása:
 - i. [a COM(2021) [...] **804** dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 4. cikkében említett külön díjtétel mértéke és időtartama, illetve módszerei vagy mindkettő,
 - ii. az átruházott eszközök értéke és az ennek eredményeként esetlegesen keletkező nyereség és veszteség rendeltetése, valamint
 - iii. a hozzájárulások külön díjtételhez való hozzárendelése;

- d) annak biztosítása, hogy a szállításirendszer-üzemeltetők és elosztórendszer-üzemeltetők, továbbá adott esetben a rendszertulajdonosok, a hidrogénhálózat-üzemeltetők, valamint a földgázipari és hidrogénipari vállalkozások és egyéb piaci szereplők – ideértve a helyi energiaközösségeket is – teljesítsék az e rendelet, [a COM(2021) [...] 804 dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet], az üzemi és kereskedelmi szabályzatok, a gázrendelet 52. és 53. cikke alapján elfogadott iránymutatások, az (EU) 2017/1938 rendelet és más releváns uniós jogszabályok szerinti kötelezettségeiket, beleértve a határokon átnyúló ügyekkel és az ACER határozataival kapcsolatos kötelezettségeket is;
- e) a többi szabályozó hatósággal szoros együttműködésben annak biztosítása, hogy a földgázpiaci ENTSO, az EU DSO és az ENNOH megfeleljen az ezen irányelv [a COM(2021) [...] 804 dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet], az [a COM(2021) [...] 804 dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 52–56. cikke alapján elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások, valamint az egyéb vonatkozó uniós jogszabályok szerinti kötelezettségeiknek, többek között a határokon átnyúló kérdések tekintetében, valamint az ACER határozatainak, közösen azonosítva a földgázpiaci ENTSO, az EU DSO és az ENNOH kötelezettségeinek való meg nem felelést; amennyiben a szabályozó hatóságok a meg nem felelés közös azonosítása céljából folytatott konzultációk megkezdését követő négy hónapon belül nem tudtak megállapodásra jutni, az ügyet az (EU) 2019/942 rendelet 6. cikke (10) bekezdésének megfelelően az ACER elé kell utalni határozathozatalra;

- f) a gázminőség alakulásának és a szállítási rendszer-üzemeltetők és adott esetben az elosztórendszer-üzemeltetők által végzett gázminőség-irányításnak a nyomon követése, beleértve a rendszerüzemeltetők által végzett gázminőség-irányítással kapcsolatos költségek alakulásának, valamint a hidrogén földgázrendszerbe történő bekeverésével és **abból való leválasztásával** kapcsolatos fejleményeknek a figyelemmel kísérését. **Ha egy tagállamban egy másik hatáskörrel rendelkező hatóság már megbízást kapott ezen információk összegyűjtésére, a hatáskörrel rendelkező hatóságnak ezeket az információkat meg kell osztania a szabályozó hatósággal.**
- g) adott esetben a 46. cikkben említett hidrogénhálózat-üzemeltetők által végzett hidrogénminőség-fejlesztés és hidrogénminőség-irányítás nyomon követése, beleértve a hidrogénminőség-irányítással kapcsolatos költségek alakulásának nyomon követését is;
- h) a hidrogénszállítási infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó, a hidrogénhálózat-üzemeltetők által az 52. cikkkel összhangban benyújtott áttekintés vizsgálata és értékelése, **valamint az ugyanezen cikk szerinti jelentésre vonatkozó vélemény és módosítási javaslatok benyújtása**, figyelembe véve e vizsgálat során a hidrogénhálózat általános energiagazdasági szükségességét, továbbá a hálózatfejlesztési tervezésről szóló 51. cikk (2) bekezdésének e) pontja szerinti közös forgatókönyv-keretrendszert, **valamint az [átdolgozott földgázrendelet] 43. cikkében meghatározott, a hidrogénre vonatkozó uniós tízéves hálózatfejlesztési tervet;**

- i) a hidrogén szállítási infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó, a [...] **h) pontban** kért áttekintés vizsgálatának és értékelésének figyelembevétele a [COM(2021) [...] **804** dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 4. cikke szerinti külön díjtételek jóváhagyásakor;
- j) a határokon átnyúló ügyekben folytatott együttműködés az érintett tagállamok szabályozó hatóságával vagy szabályozó hatóságaival és az ACER-rel, különösen az ACER-en belüli szabályozók tanácsának munkájában való részvétel révén, az (EU) 2019/942 rendelet 21. cikke alapján. Egy harmadik országba irányuló, illetve onnan kiinduló infrastruktúrát illetően azon tagállam szabályozó hatósága, amelynek területén a szóban forgó infrastruktúra először csatlakozik tagállamok hálózatához, a többi érintett tagállam szabályozó hatóságaival – ideértve az Energiaközösség szerződő feleinek hatóságait is – folytatott konzultációt követően együttműködhet a harmadik ország megfelelő hatóságaival abból a célból, hogy a szóban forgó infrastruktúra tekintetében ezt az irányelvet a tagállamok területén következetesen alkalmazzák;

- k) az ACER és a Bizottság minden vonatkozó, jogilag kötelező erejű határozatának betartása és végrehajtása;
- l) éves jelentés készítése a tagállamok megfelelő hatóságai, az ACER és a Bizottság részére saját tevékenységéről és feladatai végrehajtásáról. Az ilyen jelentéseknek az e cikkben felsorolt minden egyes feladat tekintetében be kell számolniuk a megtett lépésekről és az elért eredményekről;
- m) annak biztosítása, hogy a szállítási, az elosztási, a hidrogénszállítási, földgáz- és hidrogéntárolási, az LNG- és hidrogénterminálok, valamint földgáz- és hidrogénellátási tevékenységek között ne legyen keresztfinanszírozás, **kivéve, ha az uniós jog másképpen rendelkezik;**
- n) a szállításrendszer-üzemeltetők beruházási terveinek figyelemmel kísérése, és azoknak az éves jelentésében való értékelése, [a COM(2021) [...] 804 dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 29. cikkének x) pontjában említett, az egész Unióra kiterjedő, hálózatfejlesztési tervnek való megfelelés tekintetében; az értékelés tartalmazhat a beruházási tervek módosítására irányuló ajánlásokat;

- o) a hálózatbiztonsági és megbízhatósági követelményeknek való megfelelés felügyelete, a szolgáltatás és az ellátás minőségére vonatkozó szabványok és követelmények megállapítása vagy jóváhagyása, illetve e tevékenységek támogatása más hatáskörrel rendelkező hatóságokkal közösen;
- p) az átláthatóság – ideértve a nagykereskedelmi árak átláthatóságát – szintjének figyelemmel kísérése, és annak biztosítása, hogy a földgázipari és hidrogénipari vállalkozások megfeleljenek az átláthatósági kötelezettségeknek;
- q) nagy- és kiskereskedelmi szinten a piacnyitás szintjének és tényleges megvalósulásának, illetve a verseny figyelemmel kísérése – beleértve a földgáz- és hidrogéntőzsdét, a háztartási felhasználókra vonatkozó árakat és előrefizetési rendszereket, a szolgáltatóváltás díjait, az ellátásból való kizárással kapcsolatos kikapcsolási díjakat, a karbantartási szolgáltatások díjait és a háztartási felhasználók panaszait –, valamint a verseny bármely torzulását vagy korlátozását, beleértve a vonatkozó tájékoztatás nyújtását, és a vonatkozó ügyeknek az érintett versenyhatóságok elé tárását;

- r) a korlátozó jellegű szerződéses gyakorlatok előfordulásának figyelemmel kísérése, beleértve a kizárólagossági záradékokat, amelyek akadályozhatják vagy korlátozhatják, hogy a nagy, nem lakossági nagyfogyasztók egyidejűleg több szolgáltatóval is szerződést kössenek; adott esetben a nemzeti szabályozó hatóságok tájékoztatják az ilyen gyakorlatról a nemzeti versenyfelügyeleti hatóságokat;
- s) a szerződéses szabadság tiszteletben tartása a hosszú távú szerződések tekintetében abban az esetben, ha azok megfelelnek az uniós jognak és összhangban állnak az uniós szakpolitikákkal, és feltéve, hogy hozzájárulnak a dekarbonizációs célkitűzésekhez; a kibocsátáscsökkentés nélküli fosszilis gáz szállítására vonatkozóan a 2049. év végén túlmenően nem köthetők hosszú távú szerződések;
- t) annak figyelemmel kísérése, hogy a földgázszállítási- és elosztórendszer-üzemeltetőknek vagy hidrogénrendszer-üzemeltetőknek mennyi időbe telik az összeköttetések kialakítása és a javítások elvégzése;
- u) a tároláshoz, a vezetékkészlethez és az egyéb kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés 29. cikk vagy a 33. cikk szerinti feltételeinek figyelemmel kísérése és felülvizsgálata. Abban az esetben, ha a földgáztároláshoz való hozzáférés rendszerét a 29. cikk (3) bekezdésének megfelelően határozzák meg, akkor ez a feladat nem foglalja magában a díjak felülvizsgálatát.

- y) más hatáskörrel rendelkező hatóságokkal közösen hozzájárulás a fogyasztóvédelmi intézkedések, köztük az I. mellékletben szereplő intézkedések tényleges életbe léptetéséhez és betartatásához;
- w legalább évente ajánlások közzététele az ellátási díjszabások 6. cikknek való megfelelésével kapcsolatban, és adott esetben ezek továbbítása a versenyhivataloknak;
- x) a felhasználók fogyasztási adataihoz való megkülönböztetésmentes hozzáférés biztosítása, a fogyasztási adatokra vonatkozó, országos szinten egységesített – szabadon választhatóan alkalmazható – közérthető formátum és a 22. és 23. cikke szerinti adatokhoz való gyors hozzáférés biztosítása valamennyi felhasználó számára;
- y) a szállításrendszer-üzemeltetők, elosztórendszer-üzemeltetők, hidrogénhálózat-üzemeltetők, az ellátók és felhasználók, valamint egyéb piaci szereplők szerepével és felelősségével kapcsolatos, [a COM(2021) [...] **804** dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] szerinti szabályok végrehajtásának figyelemmel kísérése;

- z) azon követelmények helyes alkalmazásának figyelemmel kísérése, amelyek annak eldöntésére szolgálnak, hogy egy földgáztároló a 29. cikk (3) vagy (4) bekezdése alá tartozik-e; és
- aa) a 77. cikkben említett biztonsági intézkedések végrehajtásának figyelemmel kísérése;
- bb) hozzájárulás az adatcserére vonatkozó eljárások kompatibilitásához a legfontosabb regionális szintű piaci eljárások tekintetében;
- cc) **[az átdolgozott földgázrendelet]** 52. cikke alapján elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások nemzeti intézkedéseken vagy szükség esetén koordinált regionális és uniós szintű intézkedéseken keresztül történő végrehajtása;
- dd) átlátható és hatékony folyamat biztosítása a nemzeti hálózatfejlesztési terv kidolgozására az 51. és 52. cikkben meghatározott követelményekkel összhangban;
- ee) **az 51. cikkben, [...] az 52. cikk (6) bekezdésében és az 52. cikk (7) bekezdésében említett** hálózatfejlesztési tervek jóváhagyása és módosítása;

ff) [...]

gg) [...]

hh) az összehasonlító weboldalak elérhetőségének nyomon követése, beleértve az 12. cikkben foglalt kritériumokat teljesítő összehasonlító eszközöket is;

ii) a saját termelésű megújulóföldgáz-fogyasztás és a helyi energiaközösségek útjában álló indokolatlan akadályok és korlátozások megszüntetésének figyelemmel kísérése.

- (2) Amennyiben valamely tagállam úgy rendelkezett, az (1) bekezdésben meghatározott figyelemmel kíséresi feladatokat a szabályozó hatóságoktól eltérő, más hatóság is elláthatja. Ez esetben az ilyen figyelemmel kísérésből származó információt a lehető leggyorsabban a szabályozó hatóság rendelkezésére kell bocsátani.

A szabályozó hatóság – függetlenségét megőrizve, saját különös hatásköreinek sérelme nélkül és a jobb szabályozás elveivel összhangban – az (1) bekezdésben meghatározott feladatai elvégzésekor szükség esetén konzultálhat a földgázszállításrendszer- és hidrogénhálózat-üzemeltetőkkel, és adott esetben szorosan együttműködik a többi érintett országos hatósággal.

- (3) Ha az 55. cikk vagy a 62. cikk értelmében független rendszerüzemeltetőt vagy független hidrogénhálózat-üzemeltetőt jelöltek ki, a szabályozó hatóság az e cikk (1) bekezdése alapján ráruházott feladatok mellett az alábbiakat végzi:
- a) figyelemmel kíséri, hogy a szállítási rendszer tulajdonosa és a független rendszerüzemeltető, a hidrogénhálózat-tulajdonos és a független hidrogénhálózat-üzemeltető teljesíti-e az e cikk szerinti kötelezettségeit, kötelezettségszegés esetén pedig a (4) bekezdés d) pontjával összhangban szankciókat szab ki;
 - b) figyelemmel kíséri a független rendszerüzemeltető és a szállítási rendszer tulajdonosa vagy a hidrogénhálózat-tulajdonos vagy a független hidrogénhálózat-üzemeltető közötti kapcsolatokat és kommunikációt annak érdekében, hogy biztosítsa a független rendszerüzemeltető vagy a független hidrogénhálózat-üzemeltető kötelezettségeinek teljesítését és különösen jóváhagyja a szerződéseket, és vitarendező hatósággént jár el a független rendszerüzemeltető és a szállítási rendszer tulajdonosa vagy a hidrogénhálózat-tulajdonos vagy a független hidrogénhálózat-üzemeltető közötti, a (11) bekezdés értelmében bármelyik fél által benyújtott panasz ügyében;

- c) az 55. cikk (2) bekezdésének c) pontja szerinti eljárás sérelme nélkül, az első tízéves hálózatfejlesztési terv esetében jóváhagyja a független rendszerüzemeltető vagy a független hidrogénhálózat-üzemeltető által évente benyújtandó beruházási tervet és a többéves hálózatfejlesztési tervet
- d) biztosítja, hogy a független rendszerüzemeltető vagy a független hidrogénhálózat-üzemeltető által beszedett hálózathasználati díjak a hálózattulajdonost vagy hálózattulajdonosokat megillető bevételt is magukban foglalják, amely a hálózati eszközök és az abba eszközölt új beruházások megfelelő ellentételezését szolgálja, feltéve, hogy erre gazdaságos és hatékony módon kerül sor;
- e) jogosult – akár előzetes bejelentés nélkül is – ellenőrzést tartani a szállításirendszer-tulajdonos és a független rendszerüzemeltető, a hidrogénhálózat-tulajdonos vagy a független hidrogénhálózat-üzemeltető telephelyein.

- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a szabályozó hatóságok az (1), (3) és (6) bekezdésben említett feladatok gyors és hatékony végrehajtását lehetővé tevő hatáskörrel rendelkezzenek. E célból a szabályozó hatóság hatásköre legalább a következőkre terjed ki:
- a) földgázipari és hidrogénipari vállalkozásokat kötelező határozatok kibocsátása;
 - b) a gázpiacok működésével kapcsolatos vizsgálatok elvégzése, továbbá döntés a valóságos verseny elősegítéséhez és a gázpiac megfelelő működéséhez szükséges és arányos intézkedésekről, és azok bevezetése és, a versenyjoggal kapcsolatos vizsgálat lefolytatásakor, szükség esetén, a szabályozó hatóság jogosult a nemzeti versenyhatósággal és pénzügyi szabályozókkal vagy a Bizottsággal együttműködni;
 - c) feladataik teljesítéséhez bármilyen szükséges tájékoztatás megkövetelése a földgázipari és hidrogénipari vállalkozásoktól, beleértve a harmadik fél hozzáféréseinek elutasítására vonatkozó indokokat, valamint a hálózat megerősítéséhez szükséges intézkedésekre vonatkozó bárminemű tájékoztatást;

- d) hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciók kiszabása azokra a földgázipari és hidrogénipari vállalkozásokra, amelyek nem teljesítik az ezen irányelv szerinti kötelezettségeiket vagy a szabályozó hatóság vagy az ACER vonatkozó, jogilag kötelező erejű határozatait, illetve ilyen szankciók kiszabására javaslattétel a hatáskörrel rendelkező bíróságoknak, ideértve az ezen irányelv szerinti megfelelő kötelezettségeik be nem tartása esetére a szállításrendszer-üzemeltető vagy a hidrogénhálózat-üzemeltető vonatkozásában a szállításrendszer-üzemeltető vagy a hidrogénhálózat-üzemeltető éves forgalmának legfeljebb 10 %-áig terjedő, vagy adott esetben a vertikálisan integrált vállalkozás vonatkozásában a vertikálisan integrált vállalkozás éves forgalmának legfeljebb 10 %-áig terjedő szankciók kiszabására vonatkozó hatáskört, illetve ilyen szankció kiszabására irányuló javaslattételt;
- e) megfelelő nyomozási jog és a vonatkozó utasítási hatáskör a (11) és a (12) bekezdés szerinti vitarendezés céljából.
- (5) A földgázpiaci ENTSO, a Hidrogénhálózat-üzemeltetők Európai Hálózata vagy az EU DSO székhelye szerinti tagállamban működő szabályozó hatóság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat szabjon ki az említett jogalanyokra, amennyiben azok nem teljesítik az ezen irányelv és [a COM(2021) [...] **804** dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] szerinti kötelezettségeiket vagy a szabályozó hatóság vagy az ACER jogilag kötelező erejű határozatát, illetve javaslatot tegyen ilyen szankciók kiszabására az illetékes bíróságok felé.

- (6) Ha a IX. fejezet 3. szakaszával összhangban független szállításrendszer-üzemeltetőt vagy integrált hidrogénhálózat-üzemeltetőt jelöltek ki, a szabályozó hatóság az e cikk (1) és a (4) bekezdése alapján ráruházott feladatok és hatáskörök mellett legalább a következő feladatokat látja el, és hatásköre legalább a következőkre terjed ki:
- a) a (4) bekezdés d) pontjával összhangban szankció kiszabása a vertikálisan integrált vállalkozásnak kedvező megkülönböztető magatartás esetén;
 - b) a szállításrendszer-üzemeltető vagy integrált hidrogénhálózat-üzemeltető és a vertikálisan integrált vállalkozás közötti kommunikáció figyelemmel kísérése annak biztosítása érdekében, hogy a szállításrendszer-üzemeltető vagy az integrált hidrogénhálózat-üzemeltető teljesítse kötelezettségeit;
 - c) eljárás vitarendező hatósággént a vertikálisan integrált vállalkozás és a szállításrendszer-üzemeltető vagy az integrált hidrogénhálózat-üzemeltető között a (11) bekezdés értelmében benyújtott bármely panasz ügyében;
 - d) a vertikálisan integrált vállalkozás és a szállításrendszer-üzemeltető vagy az integrált hidrogénhálózat-üzemeltető közötti kereskedelmi és pénzügyi kapcsolatok figyelemmel kísérése, a kölcsönök területét is beleértve;

- e) a vertikálisan integrált vállalkozás és a szállításirendszer-üzemeltető vagy az integrált hidrogénhálózat-üzemeltető közötti valamennyi kereskedelmi és pénzügyi megállapodás jóváhagyása, feltéve, hogy ezek megfelelnek a piaci feltételeknek;
- f) a megfelelésért felelős tisztviselő általi, a 64. cikk (4) bekezdésének megfelelő értesítés esetén indokolás kérése a vertikálisan integrált vállalkozástól, különösen arra vonatkozó bizonyítékkal szolgálni, hogy nem valósult meg a vertikálisan integrált vállalkozásnak kedvező megkülönböztető magatartás;
- g) ellenőrzések – köztük előre be nem jelentett ellenőrzések – végzése a vertikálisan integrált vállalkozás és a szállításirendszer-üzemeltető vagy az integrált hidrogénhálózat-üzemeltető telephelyein;
- h) a szállításirendszer-üzemeltető vagy az integrált hidrogénhálózat-üzemeltető valamennyi feladatának vagy bizonyos feladatainak átruházása a 64. cikkel összhangban kinevezett független rendszerüzemeltetőre vagy integrált hidrogénhálózat-üzemeltetőre, amennyiben a szállításirendszer-üzemeltető tartósan nem tesz eleget az ezen irányelv szerinti kötelezettségeinek, különösen akkor, ha ismételten a vertikálisan integrált vállalkozásnak kedvező megkülönböztető magatartást tanúsít.

- (7) A szabályozó hatóságok felelősek legalább a következőkre vonatkozó feltételek kiszámításához vagy meghatározásához használt módszertanoknak – azok hatálybalépése előtt kellő időben történő – megállapításáért vagy jóváhagyásáért:
- a) a nemzeti földgáz hálózatokhoz való csatlakozás és a hálózati hozzáférés feltételei, beleértve a szállítási és elosztási díjakat is, valamint az LNG-létesítményekhez való hozzáférés feltételei és díjai, ahol a díjakat vagy módszereket úgy kell meghatározni, hogy a hálózatok és LNG-létesítmények működőképességének biztosításához szükséges beruházásokat el lehessen elvégezni;
 - b) a nemzeti hidrogénhálózatokhoz való csatlakozás és hálózati hozzáférés feltételei, beleértve 2031. január 1-jétől a hidrogénhálózat díjait is, **adott esetben**, valamint a hidrogéntárolási létesítményekhez és hidrogénterminálokhoz való hozzáférés feltételei és díjai [...];
 - c) kiegyenlítő szolgáltatások nyújtása tisztességes és megkülönböztetéstől mentes módon, tárgyilagos kritériumok alapján, amit a leggazdaságosabb módon kell végezni, és amely szolgáltatásoknak megfelelő módon ösztönözniük kell a rendszerhasználókat arra, hogy kiegyensúlyozzák az általuk betáplált és vételezett mennyiséget;
 - d) [a COM(2021) [...] **804** dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 4. cikke szerinti külön díjtételek jóváhagyása és nyomon követése;
 - e) a határon átnyúló infrastruktúrához való hozzáférés, ideértve a kapacitás-felosztásra és a szűkületkezelésre vonatkozó eljárásokat is.
- (8) A (7) bekezdésben említett módszertanokat vagy szerződési feltételeket nyilvánosságra kell hozni.

- (9) A díjak vagy a módszerek és a kiegyenlítő szolgáltatások meghatározásakor vagy jóváhagyásakor a szabályozó hatóságok biztosítják, hogy a szállítási- vagy elosztórendszer-üzemeltetők és 203[...] **6. január 1-jétől vagy a 31. cikk (1) bekezdése alkalmazásának napjától** a hidrogénhálózat-üzemeltetők rövid és hosszú távon egyaránt megfelelően ösztönözve legyenek a hatékonyság javítására, a piaci integrációnak és az ellátás biztonságának az elősegítésére, valamint a kapcsolódó kutatási tevékenységek támogatására.
- (10) A szabályozó hatóságok felügyelik a szűkületkezelést a nemzeti szállítóhálózatokon és hidrogénhálózatokon – ideértve a rendszerösszekötőket is –, valamint a szűkületkezelésre vonatkozó szabályok betartását. E célból a szállításirendszer-üzemeltetők, hidrogénhálózat-üzemeltetők vagy piaci szereplők kötelesek benyújtani a szabályozó hatóságoknak a szűkületkezelésre vonatkozó szabályaikat, ideértve a kapacitás felosztási szabályaikat is. A szabályozó hatóságok kérhetik e szabályok módosítását.

Határozatok és panaszok

- (1) A szabályozó hatóságok jogosultak szükség esetén megkövetelni a földgázszállítási-, a tárolási- és az elosztórendszer-üzemeltetőktől, továbbá az LNG-létesítmények rendszerüzemeltetőitől, a hidrogéntárolók és -terminálok üzemeltetőitől és [...] a hidrogénhálózat-**üzemeltetőktől** az e cikkben említett feltételek – köztük a díjak és a módszerek – módosítását annak biztosítása érdekében, hogy azok arányosak és megkülönböztetéstől mentesen alkalmazhatók legyenek. Abban az esetben, ha a tárolókhoz való hozzáférést a 29. cikk (3) bekezdése szerint határozzák meg, ebbe a feladatkörbe a díjak módosítása nem tartozik bele. **Abban az esetben, ha a hidrogéntárolókhoz vagy hidrogénhálózatokhoz való hozzáférés rendszerét a 31. cikk (4) bekezdésével, a 32. cikk (1) bekezdésével vagy a 33. cikk (1) bekezdésével összhangban harmadik felek tárgyalásos hozzáférése alapján határozzák meg, akkor ez a feladat nem foglalja magában a díjak módosítását.** A földgázszállítási és elosztási díjak és adott esetben hidrogénhálózat-díjak megállapításának késedelme esetén a nemzeti szabályozó hatóságok jogosultak ideiglenes szállítási és elosztási díjakat vagy módszereket, illetve a hidrogénhálózattal kapcsolatos díjakat és módszereket meghatározni és jóváhagyni, és határozatot hozni a megfelelő kiegyenlítő intézkedésekről, amennyiben a végleges díjak vagy módszerek az előzetesen megállapított díjaktól vagy módszerektől eltérnek.

- (2) A földgázszállítási-, -tárolási- vagy -elosztórendszerek az LNG-létesítmények, illetve a hidrogénhálózatok, -tárolók vagy -terminálok üzemeltetőivel szemben az adott üzemeltető ezen irányelv szerinti kötelezettségeivel kapcsolatban panasszal élő fél panaszait a szabályozó hatósághoz nyújthatja be, amely az ügyben vitarendező hatóságként eljárva a panasz beérkezését követő két hónapon belül döntést hoz. Amennyiben a szabályozó hatóságoknak további információkra van szüksége, ez a határidő két hónappal meghosszabbítható. Ez a meghosszabbított határidő a panaszos beleegyezésével ismét meghosszabbítható. A szabályozó hatóság döntése kötelező erővel rendelkezik mindaddig, amíg azt jogorvoslat alapján meg nem változtatják.
- (3) Bármely érintett fél, aki vagy amely jogosult panaszt emelni az e cikk szerinti, módszerekre vonatkozó döntéssel szemben, vagy ha a szabályozó hatóságnak a javasolt díjakra vagy módszerekre vonatkozóan konzultációs kötelezettsége van, a döntés vagy a döntési javaslat közzétételét követő két hónapon belül vagy – ha a tagállam úgy rendelkezik, rövidebb időn belül – a döntés felülvizsgálatát kérheti. Az ilyen panasznak nincs halasztó hatálya.

- (4) A tagállamok megfelelő és hatékony szabályozási, ellenőrzési és átláthatóságot biztosító mechanizmusokat hoznak létre azért, hogy elkerülhető legyen bármilyen piaci erőfölénnyel való – különösen a fogyasztók sérelmére történő – visszaélés és ellenséges felvásárlásra irányuló magatartás. Ezeknél a mechanizmusoknál figyelembe veszik az EUMSZ és különösen 102. cikkének rendelkezéseit.
- (5) A tagállamok gondoskodnak a megfelelő intézkedések meghozataláról – beleértve a nemzeti jog szerint alkalmazandó közigazgatási intézkedéseket és büntetőjogi eljárásokat – azok ellen a felelős természetes vagy jogi személyek ellen, akik vagy amelyek ennek az irányelvnek a bizalmas információk kezelésére vonatkozó rendelkezéseit megsértik.
- (6) A (2) és (3) bekezdésben említett panaszok nem sértik az uniós vagy nemzeti jog szerinti jogorvoslati jogok gyakorlását.
- (7) A szabályozó hatóságok által hozott döntéseket a bírósági felülvizsgálat lehetővé tétele érdekében teljeskörűen meg kell indokolni és alá kell támasztani, továbbá a nyilvánosság számára közzé kell tenni az üzleti szempontból érzékeny információk bizalmas jellegének megóvása mellett.
- (8) A tagállamok gondoskodnak egy olyan nemzeti szintű megfelelő mechanizmus létrehozásáról, amelynek alapján a szabályozó hatóság határozata által érintett fél a felektől és valamennyi kormánytól független testülethez fordulhat jogorvoslatért.

A szabályozó hatóságok közötti regionális együttműködés határon átnyúló ügyeket illetően

- (1) A szabályozó hatóságok szorosan konzultálnak és együttműködnek egymással és különösen az ACER-en belül, továbbá az ezen irányelv szerinti feladataik teljesítéséhez szükséges valamennyi információval ellátják egymást és az ACER-t. Az információcsere tárgyát képező adat tekintetében az adatot átvevő hatóság ugyanolyan szintű titoktartást biztosít, mint amelyet az adatot továbbító hatóságtól megkövetelnek.
- (2) A szabályozó hatóságok legalább regionális szinten együttműködnek az alábbiak érdekében:
 - a) olyan működési megállapodások létrehozása, amelyek biztosítják a hálózat optimális kezelését, előmozdítják a közös földgáz- és hidrogéntőzsdék kialakítását és a határkeresztező kapacitások felosztását, valamint biztosítják a régión belüli és a régiók közötti tényleges verseny kialakulásához és az ellátás biztonságának fokozásához szükséges rendszerösszekötő kapacitás megfelelő szintjét, többek között új összekapcsolások révén, a különféle tagállamok ellátó vállalkozásai közötti megkülönböztetés nélkül;
 - b) a szállításirendszer-üzemeltetőkre, hidrogénhálózat-üzemeltetőkre és egyéb piaci szereplőkre vonatkozó valamennyi hálózati üzemi és kereskedelmi szabályzat kidolgozásának koordinálása;
 - c) a szűk keresztmetszetek szűkület kezelésére vonatkozó szabályok kidolgozásának összehangolása;
 - d) annak biztosítása, hogy a szállításirendszer-üzemeltetők és a hálózatüzemeltetők feladatait határokon átnyúló vagy regionális szinten ellátó jogalanyok megfeleljenek a jogszabályi rendelkezéseknek.

- (3) A szabályozó hatóságok a szabályozói együttműködés elősegítése érdekében egymással együttműködési megállapodásokat köthetnek.
- (4) A (2) bekezdésben említett intézkedéseket szükség esetén az egyéb érintett nemzeti hatóságokkal szoros konzultációt folytatva és azok saját hatáskörének sérelme nélkül kell végrehajtani.
- (5) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy kiegészítse ezt az irányelvet a szabályozó hatóságok egymással és az ACER-rel való együttműködési kötelezettségének mértékéről szóló iránymutatások kidolgozásával.
- (6) A szabályozó hatóságok vagy adott esetben más illetékes hatóságok konzultációt folytathatnak és együttműködhetnek harmadik országok – köztük az Energiaközösség szerződő feleinek – megfelelő hatóságaival a harmadik országokba irányuló, illetve onnan kiinduló gáz-és hidrogéninfrastruktúra üzemeltetésével kapcsolatban annak biztosítása érdekében, hogy a szóban forgó infrastruktúra tekintetében ezt az irányelvet egy tagállam területén és parti tengerén következetesen alkalmazzák.

Megfelelés az üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak és iránymutatásoknak

- (1) Bármely szabályozó hatóság és a Bizottság is az ACER véleményét kérheti abban az ügyben, hogy egy szabályozó hatóság határozata megfelel-e az ebben az irányelvben vagy [a COM(2021) [...] **804** dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendeletben] említett üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak és iránymutatásoknak.
- (2) Az ACER a kérelem kézhezvételétől számított három hónapon belül megküldi véleményét az azt benyújtó szabályozó hatóságnak, vagy értelemszerűen a Bizottságnak, továbbá a szóban forgó határozatot hozó szabályozó hatóságnak.
- (3) Ha a határozatot hozó szabályozó hatóság az e vélemény kézhezvételétől számított négy hónapon belül nem teljesíti az ACER véleményében foglaltakat, az ACER megfelelően tájékoztatja a Bizottságot.

- (4) Bármely szabályozó hatóság a kérdéses határozat dátumától számított két hónapon belül tájékoztathatja a Bizottságot, amennyiben úgy véli, hogy egy másik szabályozó hatóságnak a határokon keresztül történő kereskedelemre vonatkozó határozata nem felel meg az ebben az irányelvben vagy [a COM(2021) [...] **804** dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendeletben] említett **üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak és** iránymutatásoknak.
- (5) Ha a Bizottság, két hónappal azt követően, hogy az ACER a (3) bekezdéssel összhangban vagy egy szabályozó hatóság a (4) bekezdéssel összhangban tájékoztatta – vagy saját kezdeményezésére a határozat dátumától számított három hónapon belül – megállapítja, hogy komoly kételyek merülnek fel azt illetően, hogy a szabályozó hatóság határozata megfelel-e az ebben az irányelvben vagy [a COM(2021) [...] **804** dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendeletben] említett üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak és iránymutatásoknak, az ügy további kivizsgálása mellett dönthet. Ebben az esetben felkéri a szabályozó hatóságot és a szabályozási hatóság előtt folyó eljárás feleit, hogy nyújtsák be erre vonatkozó észrevételeiket.
- (6) Ha a Bizottság az ügy további vizsgálatáról hoz határozatot, az erre vonatkozó határozat keltétől számított legfeljebb négy hónapon belül végleges határozatot hoz, amelyben:
- a) nem emel kifogást a szabályozó hatóság határozatával szemben; vagy
 - b) az érintett szabályozó hatóságot határozatának visszavonására kötelezi azon az alapon, hogy az nem felelt meg az üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak és az iránymutatásnak.

- (7) Ha a Bizottság nem hoz határozatot az ügy további vizsgálatáról, vagy az (5), illetve (6) bekezdésben meghatározott határidőn belül nem hoz végleges határozatot, úgy kell tekinteni, hogy nem emelt kifogást a szabályozó hatóság határozata ellen.
- (8) A szabályozó hatóság két hónapon belül végrehajtja a Bizottságnak a határozat visszavonására vonatkozó határozatát, és erről megfelelően tájékoztatja a Bizottságot.
- (9) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el **annak érdekében, hogy** kiegészítse [...] ezt az irányelvet az e cikk alkalmazásában követendő eljárásokat részletesen meghatározó iránymutatások kidolgozásával.

Nyilvántartás

- (1) A tagállamok megkövetelik az ellátó vállalkozásoktól, hogy a nemzeti hatóságok – beleértve a szabályozó hatóságot, a nemzeti versenyhatóságokat –, valamint a Bizottság rendelkezésére, feladataik teljesítése céljából legalább öt évig tartsák nyilván valamennyi, a nagykereskedelmi felhasználókkal, a szállításirendszer-üzemeltetőkkel, a tárolásirendszer-üzemeltetőkkel, valamint az LNG-létesítmények rendszerüzemeltetőivel, valamint a hidrogénhálózat-, hidrogéntároló- és hidrogénterminál-üzemeltetőkkel kötött, a földgáz- és hidrogénellátási szerződésekkel és a földgáz- és hidrogénderivatívákkal kapcsolatos ügyletekre vonatkozó adatot.
- (2) Az adatok közé tartoznak az adott ügyletre jellegére vonatkozó részletek, például az időtartam, a szállítási és elszámolási szabályok, a mennyiség, a végrehajtás napja és ideje, valamint az ügyleti árak és az érintett nagykereskedelmi felhasználók azonosításának módja, továbbá a nem rendezett földgáz- és hidrogénellátási szerződések és földgáz- és hidrogénderivatívák pontos részletei.
- (3) A szabályozó hatóság dönthet úgy is, hogy ezen információk egyes elemeit hozzáférhetővé teszi a piaci szereplők számára, feltéve hogy konkrét piaci szereplőre vagy konkrét ügyletre vonatkozó, üzleti szempontból érzékeny információt nem közölnek. E bekezdés nem alkalmazandó a 2014/65/EU irányelv hatálya alá tartozó pénzügyi eszközökkel kapcsolatos információkra.

- (4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el ezen irányelv kiegészítése **céljából**, [...] olyan iránymutatások kidolgozása révén, amelyek megállapítják a nyilvántartás módszereit és szabályait, valamint a megőrzendő adatok formátumát és tartalmát.
- (5) Az ellátó vállalkozásoknak a nagykereskedelmi felhasználókkal, a földgáz szállításrendszer-üzemeltetőkkel, a tárolásrendszer-üzemeltetőkkel és az LNG-létesítmények rendszerüzemeltetőivel, valamint a hidrogénhálózat-, a hidrogéntároló- és hidrogénterminál-üzemeltetőkkel kötött, föld gáz- és hidrogén derivatívákkal kapcsolatos ügyletei tekintetében e cikk csak akkor alkalmazandó, ha a Bizottság elfogadta a (4) bekezdésben említett iránymutatásokat
- (6) E cikk rendelkezései a 2014/65/EU irányelv hatálya alá tartozó jogalanyok számára nem teremtenek újabb, az (1) bekezdésben említett hatóságokkal szembeni kötelezettségeket.
- (7) Abban az esetben, ha az (1) bekezdésben említett hatóságoknak szükségük van arra, hogy hozzáférjenek a 2014/65/EU irányelv hatálya alá tartozó jogalanyok által vezetett nyilvántartáshoz, az említett irányelv szerint felelős hatóságok ezen hatóságok rendelkezésére bocsátják a kért adatokat.

XI. fejezet

Záró rendelkezések

77. cikk

Védintézkedések

- (1) Az energiapiacon fellépő hirtelen válság esetén, vagy amikor személyek biztonsága és testi épsége, készülékek, berendezések biztonsága vagy a hálózat integritása kerül veszélybe, a tagállamok **meghozhatják a nemzeti vészhelyzeti tervben szereplő intézkedéseket, valamint adott esetben vészhelyzetet** hirdetnek az (EU) 2017/1938 rendelet 11. cikke alapján [...].

78. cikk

Egyenlő versenyfeltételek

- (1) Azoknak az intézkedéseknek, amelyeket a tagállamok ezen irányelv alapján hozhatnak az egyenlő versenyfeltételek megteremtése érdekében, összhangban kell állniuk az EUMSZ-szel, nevezetesen 36. cikkével, valamint az uniós jogszabályokkal.
- (2) Az (1) bekezdésben említett intézkedéseknek arányosnak, megkülönböztetéstől mentesnek és átláthatónak kell lenniük. Ezen intézkedések csak a Bizottság értesítése és az attól kapott jóváhagyás után léphetnek életbe.
- (3) A Bizottság a (2) bekezdésben említett értesítéstől számított 2 hónapon belül kell eljárnia. Ez az időszak a teljes körű tájékoztatás kézhezvételét követő napon kezdődik. Abban az esetben, ha a Bizottság e két hónapon belül nem lép fel, akkor úgy tekintendő, hogy nem emel kifogást a bejelentett intézkedésekkel szemben.

A földgáz-és hidrogénvezetékek üzemeltetésére vonatkozó műszaki megállapodások harmadik országokkal

Ez az irányelv nem befolyásol^{hat}ja [...] a szállításrendszer-üzemeltetők, hidrogénhálózat-üzemeltetők vagy egyéb gazdasági szereplők azon szabadságát, hogy a vezetékek üzemeltetésére vonatkozó kérdésekről egy tagállam és egy harmadik ország között hatályban tartsák a meglévő műszaki megállapodásokat vagy ilyen megállapodásokat kössenek, amennyiben ezek a megállapodások összeegyeztethetők az uniós joggal és az érintett tagállamok szabályozó hatóságainak vonatkozó határozataival. Az ilyen megállapodásokról értesíteni kell az érintett tagállamok szabályozó hatóságait.

A földgázrendszerre vonatkozó eltérések

- (1) Azon tagállamok, amelyek közvetlen nem kapcsolódnak más tagállamok összekapcsolt hálózataihoz, **eltérhetnek [...]** a 3., a 7., **a 30.**, az 54. cikktől, illetve a 27. cikk **(1) bekezdésétől**. Az ilyen eltérések hatályukat veszítik, amint elkészült a tagállam első rendszerösszekötője. **A Bizottságot értesíteni kell minden ilyen eltérésről.**
- (2) A tagállamok eltérést kérelmezhetnek a Bizottságtól a 3., a 7., az 54. vagy a 27. cikknek az EUMSZ 349. cikke szerinti legkülső régiókra vagy más földrajzilag elszigetelt területekre történő alkalmazására vonatkozóan. Az ilyen eltérések hatályukat veszítik, amint a régió vagy a térség kapcsolódott egy összekapcsolt hálózattal rendelkező tagállammal.
- (2a) **Luxemburg eltérhet az 54. cikktől. A Bizottságot értesíteni kell minden ilyen eltérésről.**
- (3) A Bizottság a döntés meghozatala előtt tájékoztatja a tagállamokat [...] **a (2) [...]** bekezdésben említett eltérés iránti kérelmekről, figyelembe véve az üzleti szempontból érzékeny információk bizalmas kezelése iránti indokolt kérelmeket.

- (4) A Bizottság által a **(2) bekezdés alapján** engedélyezett eltéréseket időben korlátozni kell, és olyan feltételekhez kell kötni, amelyek célja a verseny fokozása és a belső piac integrációja, valamint annak biztosítása, hogy az eltérések ne akadályozzák a megújuló energiára való átállást vagy az (EU) 2018/1999 rendelet 2. cikkének 18. pontja szerinti „első az energiahatékonyság” elvének alkalmazását.
- (5) A 2009/73/EK irányelv szerinti, lejáratí idő nélküli **vagy meghatározott alkalmazási időszak nélküli** eltérések 2025. december 31-én hatályukat veszítik. Azok a tagállamok, amelyek ezen irányelv hatálybalépésének időpontjában még részesülnek ezen eltérések előnyeiből, **határozhatnak egy az (1) vagy az (5a) bekezdés szerinti új eltérés megállapításáról, illetve a [...] (2) bekezdésben megállapított feltételekkel összhangban új** eltérést kérelmezhetnek a Bizottságtól.
- (5a) [...] Azok a tagállamok, amelyekben hosszú távú gázellátási szerződés alapján az első kereskedelmi gázellátás ezen irányelv hatálybalépését követően történik, [...] eltérhetnek [...] a 3. cikk (1)–(4) bekezdésétől, a 4. cikk (1) bekezdésétől, a 7. cikktől, a 27. cikk (1) bekezdésétől, a 30. cikktől, a 35. cikk (1)–(5) bekezdésétől, a 39. cikktől, a 40. cikk (6) bekezdésétől, a 42., 54., 55. és 69. cikktől.[...] A Bizottságot értesíteni kell minden ilyen eltérésről.
- (6) Az [...]eltérésekről szóló értesítéseket [...], valamint az (1), (2), (2a) és (5a) bekezdésben említett eltéréseket engedélyező **határozatokat az Európai Unió Hivatalos Lapjában** ki kell hirdetni.

80a. cikk

A hidrogénre vonatkozó eltérések

Észtország, Lettország és Litvánia 2030. december 31-ig eltérhet a 63. cikktől. A Bizottságot értesíteni kell minden ilyen eltérésről.

81. cikk

A harmadik országokba irányuló, illetve onnan kiinduló földgázszállító-vezetékek tekintetében alkalmazható eltérések

- (1) Egy tagállam és egy harmadik ország közötti, 2019. május 23-át megelőzően kiépített szállítóvezetékek tekintetében azon tagállam, amelynek területén a szóban forgó szállítóvezeték először csatlakozik egy tagállami hálózathoz, határozhat úgy, hogy a területén és a parti tengerén található szóban forgó szállítóvezeték-szakaszok tekintetében objektív okokból, például a beruházás megtérülésének lehetővé tétele céljából, vagy ellátásbiztonsági okokból eltér az 54., a 65., a 66. és a 27. cikktől, a 72 cikk (7) és (9) bekezdésétől, valamint a 73. cikk (1) bekezdésétől, amennyiben az eltérés nincs hátrányos hatással a versenyre vagy a földgáz belső piacának hatékony működésére vagy az Unión belüli ellátásbiztonságra.

Az eltérést időben korlátozni kell, objektív indokolás alapján legfeljebb 20 évre, amely indokolt esetben megújítható, és olyan feltételekhez lehet kötni, amelyek az első albekezdésben szereplő körülmények eléréséhez hozzájárulnak.

Az ilyen eltérések nem alkalmazhatók egy tagállam és egy olyan harmadik ország közötti szállítóvezetésekre, amely köteles ezt az irányelvet átültetni, és amely az Unióval kötött megállapodás értelmében ezt az irányelvet ténylegesen végre is hajtja.

- (2) Amennyiben az érintett szállítóvezeték több tagállam területére is kiterjed, az összes érintett tagállammal folytatott konzultációt követően az a tagállam, amelynek a területén a vezeték először csatlakozik a tagállamok hálózatához határoz arról, hogy az e szállítóvezetésekre vonatkozó eltérést megadja-e.

Az érintett tagállamok kérésére a Bizottság úgy dönthet, hogy megfigyelőként részt vesz abban a konzultációban, amelyet az a tagállam, amelynek a területén a vezeték először csatlakozik a tagállamok hálózatához, harmadik országgal folytat ezen irányelvnek az említett tagállam területén és parti tengerén való következetes alkalmazásával kapcsolatban, ideértve az ilyen szállítóvezetésekre vonatkozó eltérések megadását is.

- (3) Az (1) és (2) bekezdésnek megfelelő határozatokat 2020. május 24-ig meg kell hozni. A tagállamok az ilyen határozatokról értesítik a Bizottságot, és azokat közzéteszik.

Felhatalmazási eljárás

- (1) Az uniós jog szerinti egyéb kötelezettségek, valamint az Unió, illetve a tagállamok közötti hatáskörmegosztás sérelme nélkül a valamely tagállam és egy harmadik ország között meglévő szállítóvezeték vagy upstream csővezeték-hálózat üzemeltetésére vonatkozó megállapodásokat mindaddig hatályban lehet tartani, amíg egy következő, az Unió és ugyanazon harmadik ország közötti megállapodás hatályba nem lép, vagy mindaddig, amíg az e cikk (2)–(15) bekezdése szerinti eljárást kell alkalmazni.
- (2) Az Unió, illetve a tagállamok közötti hatáskörmegosztás sérelme nélkül, amennyiben egy tagállam részben vagy egészben ezen irányelv **vagy [az átdolgozott földgázrendelet]** hatálya alá tartozó kérdésekben egy harmadik országgal szállítóvezeték üzemeltetéséről **vagy egy harmadik országgal hidrogénrendszer-összekötő üzemeltetéséről** szóló megállapodás módosítása, meghosszabbítása, kiigazítása, megújítása vagy megkötése céljából tárgyalásokat szándékozik kezdeni, e szándékáról írásban értesíti a Bizottságot.

Az ilyen értesítésnek tartalmaznia kell a megfelelő dokumentációt, valamint a tárgyalások során megvitatandó vagy újratárgyalandó rendelkezések megjelölését, a tárgyalások célkitűzéseit és minden egyéb lényeges információt, és azt legalább öt hónappal a tárgyalások tervezett kezdetét megelőzően továbbítani kell a Bizottságnak.

- (3) A (2) bekezdés szerinti bármilyen értesítést követően a Bizottság felhatalmazza az érintett tagállamot, hogy hivatalos tárgyalásokat kezdjen egy harmadik országgal az Unió közös szabályait esetlegesen érintő részről, kivéve, ha úgy ítéli meg, hogy az ilyen tárgyalások megkezdése:
- a) az Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztásból eredő összeegyeztethetlenségektől eltérő okokból ellentétes lenne az uniós joggal;
 - b) valamely tagállamban vagy az Unióban hátrányosan érintené a földgáz **vagy a hidrogén** belső piacának működését, a versenyt vagy az ellátás biztonságát, **figyelembe véve a tagállamok közötti szolidaritásnak az EUMSZ 194. cikkének (1) bekezdése szerinti elvét;**
 - c) aláásná az Unió által valamely harmadik országgal [...] **nemzetközi** megállapodásra irányuló, folyamatban lévő tárgyalások célkitűzéseit;
 - d) diszkriminatív lenne.
- (4) A (3) bekezdésben említett értékelés elvégzése során a Bizottság figyelembe veszi, hogy a tervezett megállapodás olyan szállítóvezetésekre vagy upstream csővezetésekre irányul-e, amely új földgázforrások révén hozzájárul a földgázellátás és a földgázellátók diverzifikálásához.

- (5) A Bizottság a (2) bekezdésben említett értesítés kézhezvételétől számított 90 napon belül határozatot hoz, amelyben egy tagállamot felhatalmaz arra, vagy a tagállamtól megtagadja az arra vonatkozó felhatalmazást, hogy egy harmadik országgal tárgyalásokat kezdjen egy megállapodás megkötése, módosítása, meghosszabbítása, kiigazítása vagy megújítása érdekében. Amennyiben a határozat meghozatalához további információra van szükség, a 90 napos határidőt ezen további információ kézhezvételétől kezdődően kell számítani.
- (6) Amennyiben a Bizottság olyan határozatot fogad el, amelyben megtagadja azt a felhatalmazást, hogy egy harmadik országgal tárgyalásokat kezdjen egy megállapodás megkötése, módosítása, meghosszabbítása, kiigazítása vagy megújítása érdekében, ennek megfelelően erről tájékoztatja az érintett tagállamot, és megindokolja döntését.
- (7) Egy tagállamot arra felhatalmazó, vagy egy tagállam arra vonatkozó felhatalmazását megtagadó határozatokat, hogy egy harmadik országgal tárgyalásokat kezdjen egy megállapodás megkötése, módosítása, meghosszabbítása, kiigazítása vagy megújítása érdekében, végrehajtási jogi aktus révén, a 83. cikk (2) bekezdésében említett eljárás keretében kell elfogadni.
- (8) Az uniós joggal való összhang biztosítása érdekében a Bizottság az (EU) 2017/684 európai parlamenti és tanácsi határozattal²⁹ összhangban iránymutatást adhat és kérheti bizonyos rendelkezések beillesztését a tervezett megállapodásba.

²⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/684 határozata (2017. április 5.) a tagállamok és harmadik országok által kötött kormányközi energiaügyi megállapodásokra és nem kötelező erejű jogi eszközökre vonatkozó információcsere-mechanizmus létrehozásáról és a 994/2012/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 99., 2017.4.12., 1. o.).

- (9) A Bizottságot egy megállapodás módosítására, meghosszabbítására, kiigazítására, megújítására vagy megkötésére irányuló tárgyalások különböző szakaszai során az (EU) 2017/684 határozattal összhangban folyamatosan tájékoztatni kell a tárgyalások állásáról és eredményeiről, és a Bizottság kezdeményezheti, hogy részt vehessen a tagállam és a harmadik ország között folyó ilyen tárgyalásokon.
- (10) A Bizottság az (5) bekezdésnek megfelelően hozott határozatokról tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (11) A harmadik országgal kötött megállapodás aláírása előtt az érintett tagállam értesíti a Bizottságot a tárgyalások eredményéről, és megküldi a Bizottságnak a megtárgyalt megállapodás szövegét.
- (12) A (11) bekezdés szerinti értesítés alapján a Bizottság a (3) bekezdés szerint értékeli a megtárgyalt megállapodást. Ha a Bizottság megállapítja, hogy a tárgyalások eredményeképpen olyan megállapodás született, amely megfelel az (5) bekezdésnek, határozatot fogad el, amelyben felhatalmazza a tagállamot a megállapodás aláírására és megkötésére.

- (13) A Bizottság a (11) bekezdésben említett értesítés kézhezvételét követő 90 napon belül határozatot fogad el, amelyben a tagállamot felhatalmazza vagy a tagállamtól megtagadja a felhatalmazást, hogy a harmadik országgal a megállapodást aláírja és megkösse. Amennyiben a határozat meghozatalához további információra van szükség, a 90 napos határidőt ezen további információ kézhezvételétől kezdődően kell számítani.
- (14) Amennyiben a Bizottság (13) bekezdés szerint határozatot fogad el, amelyben egy tagállamot felhatalmaz arra, hogy harmadik országgal megállapodást írjon alá és kössön, az érintett tagállam értesíti a Bizottságot a megállapodás megkötéséről és hatálybalépéséről, valamint a megállapodást érintő valamennyi változásról.
- (15) Amennyiben a Bizottság olyan határozatot fogad el a (13) bekezdés szerint, amelyben a tagállamtól megtagadja a felhatalmazást, hogy a harmadik országgal a megállapodást aláírja és megkösse, erről megfelelően tájékoztatja az érintett tagállamot, és megindokolja döntését.

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 8., az 56., a 66., a 74., a 75. és a 76. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása határozatlan időre szól, [a hatálybalépés napja]-án/-én kezdődő hatállyal.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 8., az 56., a 66., a 74., a 75. és a 76. cikkeken említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

- (6) A 8., 56., 66., 74., 75. és 76. cikkek értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

84. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.
- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

Felülvizsgálat és jelentéstétel

- (1) A Bizottság 2030. december 31-ig felülvizsgálja ezt az irányelvet, és jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, **amelyet szükség esetén megfelelő jogalkotási javaslatok kísérnek**. A felülvizsgálatnak különösen az alábbiak vizsgálatára kell kitérnie:
- i. a 8. cikk alkalmazása és a 2. cikk kapcsolódó fogalommeghatározásai annak értékelése céljából, hogy a 2031. január 1-jén működésbe lépő létesítményeknek az említett cikk szerinti tanúsításhoz kell-e nagyobb mértékben csökkenteniük az üvegházhatású gázok kibocsátását alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén használata révén.
 - ii. **egységes szabályozási keret alkalmazása a hidrogénhálózat-üzemeltetőkre, mégpedig a hidrogénszállítási [...] és a hidrogénelosztási funkciók közötti különbségtétel nélkül, beleértve a 62. cikkben meghatározott követelmények valamennyi hidrogénhálózatra történő alkalmazásának hatását is.**
- (2) A Bizottság 2031. december 31-ig [...] – a hidrogénpiac működését, a versenyt, a likviditást és a hidrogéninfrastruktúra fejlesztését figyelembe véve – értékeli a független földgázpiaci szállításirendszer-üzemeltetőkre vonatkozó szabályoknak a kijelölt integrált hidrogénhálózat-üzemeltetők tekintetében történő végrehajtását, majd jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentésnek tartalmaznia kell a Bizottság értékelésében foglalt megállapításokat. Adott esetben a Bizottság javaslatot tesz az e bekezdésben meghatározott rendelkezések felülvizsgálatára.

A 2012/27/EU irányelv módosításai

A 2012/27/EU irányelv a következőképpen módosul:

1. A 9., a 10. és a 11. cikket el kell hagyni.
2. A VII. mellékletet el kell hagyni.

Átültetés

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy **a 2–5. cikknek, a 7–[...]27. cikknek, a [...] 29. cikknek, a 31–34. cikknek, a 35. cikk (1) bekezdése a) pontjának, (3), (4), (7), (8) és (9) bekezdésének, a 37. és 38. cikknek, a 40. cikk (1), (2), (7), (8) és (9) bekezdésének, a 41. cikknek, a 42. cikk (2) bekezdésének, a 46–53. cikknek, az 56. cikknek és az 58. cikk (11) bekezdésének, a 62–69. cikknek, a 70. cikk (5) és (6) bekezdésének, a 71–73. cikknek, a 75. cikk (1), (5), (6) és (9) bekezdésének, a 76. és 77. cikknek, az I. mellékletnek és a II. mellékletnek [...] [...] két évvel ezen irányelv hatálybalépése után]-ig megfeleljenek.** E rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.
- Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás és a megfogalmazás módját a tagállamok határozzák meg.
- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

88. cikk

Hatályon kívül helyezés

A III. melléklet A. részében felsorolt aktusokkal módosított 2009/73/EK irányelv [2023. január 1-jétől] hatályát veszti a III. melléklet B. részben meghatározott irányelvek nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó határidőkkel és alkalmazásuk kezdőnapjával kapcsolatos tagállami kötelezettségek sérelme nélkül.

A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat ezen irányelvre való hivatkozásnak kell tekinteni, és a IV. mellékletben szereplő megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

89. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

90. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

I. MELLÉKLET

**A GÁZOK TEKINTETÉBEN A SZÁMLÁZÁSRA ÉS A SZÁMLAINFORMÁCIÓKRA
VONATKOZÓ MINIMUMKÖVETELMÉNYEK**

- 1. A SZÁMLÁN ÉS A SZÁMLAINFORMÁCIÓKBAN FELTÜNTETENDŐ MINIMÁLIS INFORMÁCIÓK**
- 1.1. A számlákon jól láthatóan, a számla egyéb részeitől jól elkülönítve fel kell tüntetni a végső felhasználók számára az alábbi főbb információkat:
 - (a) a fizetendő ár – és amennyiben lehetséges – az ár lebontása, valamint világos nyilatkozat arról, hogy minden energiaforrás részesülhet olyan ösztönzőkből, amelyeket nem a részletezett árban feltüntetett illetékeken keresztül finanszíroznak;
 - (b) a fizetés esedékességének időpontja;

- 1.2. A számlákon és a számlainformációkon jól láthatóan, a számla és a számlainformációk egyéb részeitől jól elkülönítve fel kell tüntetni a végső felhasználók számára az alábbi főbb információkat:
- (a) a számlázási időszakra vonatkozó gázfogyasztás;
 - (b) az ellátó neve és elérhetősége, ideértve az ügyfélszolgálati forróvonalat és az e-mail-címet is;
 - (c) a díj megnevezése;
 - (d) adott esetben a szerződés lejártának időpontja;
 - (e) tájékoztatás az ellátóváltás elérhetőségéről és előnyeiről;
 - (f) a végső felhasználó csatlakozási pontjának kódja vagy ellátási pontjának egyedi azonosító kódja;
 - (g) a végső felhasználó bíróságon kívüli vitarendezéssel kapcsolatos jogai, beleértve a [...] 24. cikk szerint a jogvitában illetékes szerv elérhetőségét is;
 - (h) a [...] 23. cikkben említett egyablakos ügyintézési pont;
 - (i) kizárólag a földgáz esetében link vagy hivatkozás arra, hogy hol található meg a [...] 12. cikkben említett összehasonlító eszközök.

1.3. Amennyiben a számlák tényleges fogyasztáson vagy az üzemeltető által végzett távoli leolvasáson alapulnak, a számlákon és az időszakos számlaértesítőkön, azokhoz csatoltan vagy azokon belül jelezve a végső felhasználók rendelkezésére kell bocsátani az alábbi információkat:

- (a) a végső felhasználó aktuális gázfogyasztásának grafikus formában történő összehasonlítása a végső felhasználónak az előző év ugyanazon időszakában mért fogyasztásával;
- (b) a fogyasztói szervezetek, energiaügynökségek vagy egyéb hasonló szervek kapcsolatfelvételéhez szükséges adatai, beleértve a weboldalak címeit is, ahol hozzáférhetőek az energiafelhasználó berendezések tekintetében rendelkezésre álló, energiahatékonyságot javító intézkedésekre vonatkozó információk;
- (c) ugyanazon felhasználói kategóriába tartozó, átlagos normál vagy viszonyítási alapként figyelembe vett végső felhasználóval történő összehasonlítások.

2. A SZÁMLÁZÁS GYAKORISÁGA ÉS A SZÁMLAINFORMÁCIÓK KÖZLÉSE:

- (a) a tényleges fogyasztás alapján történő számlázásra évente legalább egyszer kerül sor;
- (b) amennyiben a végső felhasználó nem rendelkezik olyan fogyasztásmérővel, amelyet az üzemeltető távolról is le tud olvasni, vagy ha a nemzeti joggal összhangban aktívan úgy döntött, hogy nem teszi lehetővé a távolról történő leolvasást, akkor a tényleges fogyasztáson alapuló pontos számlainformációkat legalább hathavonta, illetve kérésre, vagy amennyiben elektronikus számlázást választott, háromhavonta a végső felhasználó rendelkezésére kell bocsátani;

- (c) amennyiben a végső felhasználó nem rendelkezik olyan fogyasztásmérővel, amelyet az üzemeltető távolról is le tud olvasni, vagy ha a nemzeti joggal összhangban aktívan úgy döntött, hogy nem teszi lehetővé a távolról történő leolvasást, akkor az a) és b) pontban előírt kötelezettség úgy is teljesíthető, hogy a végső felhasználó saját maga rendszeresen leolvassa a fogyasztásmérő állását és bejelenti az üzemeltetőnek; a számla vagy számlainformáció csak akkor alapulhat becsült fogyasztáson vagy tüntethet fel átalányösszeget, ha a végső felhasználó az adott számlázási időszakra nem jelentette be a fogyasztásmérő állását;
- (d) ha a végső felhasználó olyan fogyasztásmérővel rendelkezik, amely lehetővé teszi az üzemeltető számára a távolról történő leolvasást, legalább havonta tényleges fogyasztáson alapuló pontos számlainformációkat kell biztosítani számára; ezeket az információkat hozzáférhetővé lehet tenni az interneten is, és az alkalmazott mérőeszközök és rendszerek által lehetővé tett gyakorisággal frissíteni kell.

3. A VÉGSŐ FELHASZNÁLÓI ÁR lebontása

A fogyasztói ár az alábbi három alkotóelem összege: az energia és ellátás összetevő, a hálózati összetevő (szállítás és elosztás), és az adókat, díjakat, illetékeket és terheket tartalmazó összetevő.

Amennyiben a számlák tartalmazzák a végső felhasználói ár lebontását, az e lebontásban szereplő három fő összetevőre vonatkozóan Unió-szerte az (EU) 2016/1952 európai parlamenti és tanácsi rendeletben megállapított közös fogalommeghatározásokat kell alkalmazni.

4. Hozzáférés a múltbeli fogyasztásra vonatkozó kiegészítő információkhoz

A tagállamok előírják, hogy amennyiben rendelkezésre állnak a végső felhasználó múltbeli fogyasztásával kapcsolatos további információk, azokat a végső felhasználó kérésére hozzáférhetővé kell tenni a végső felhasználó által kijelölt ellátó vagy szolgáltató számára.

Amennyiben a végső felhasználó egy olyan fogyasztásmérővel rendelkezik, amely az üzemeltető számára lehetővé teszi a távoli leolvasást, a végső felhasználó számára könnyű hozzáférést kell biztosítani a múltbeli fogyasztásával kapcsolatos kiegészítő információkhoz, hogy azokat saját maga részletesen ellenőrizhesse.

A múltbeli fogyasztásra vonatkozó kiegészítő információknak tartalmazniuk kell:

- (a) a legalább az elmúlt három évre vagy – amennyiben ez az időtartam rövidebb – a [...] **gázellátási szerződés kezdete óta eltelt időtartamra** vonatkozó összesített adatokat. Az adatoknak olyan időszakok szerinti bontásban kell megjelenniük, amelyekre vonatkozóan rendszeres számlainformációk keletkeztek; és
- (b) bármely nap, hét, hónap vagy év vonatkozásában a használat idejére vonatkozó részletes adatokat, amelyeket a végső felhasználó számára az interneten vagy a fogyasztásmérő-interfészen keresztül indokolatlan késedelem nélkül hozzáférhetővé kell tenni, és ezt legalább a megelőző 24 hónap vagy – amennyiben ez az időtartam rövidebb – a [...] **gázellátási szerződés kezdete óta eltelt időtartam** vonatkozásában biztosítani kell.

5. Az energiaforrásokra vonatkozó információk

Az ellátóknak a számlákon fel kell tüntetniük a végső felhasználó által a gázellátási szerződéssel összhangban vásárolt gázon belül a megújuló gáz és külön az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gáz részarányát (termékszintű információ). Energiamix esetében az ellátónak ezeket az információkat külön-külön kell megadnia a különböző gázkategóriákra vonatkozóan, ideértve a megújuló vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat is.

A számlákon és a számlainformációkban, azokhoz csatoltan vagy azokon belül jelezve a végső felhasználók rendelkezésére kell bocsátani az alábbi információkat:

- (a) az ellátó által biztosított energiamixen belül a megújuló és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok részarányát közérthetően és egyértelműen összehasonlítható módon (nemzeti szinten, nevezetesen abban a tagállamban, ahol a gázellátási szerződést megkötötték, valamint – amennyiben az ellátó több tagállamban is tevékenykedik – az ellátó szintjén);
- (b) a környezetre gyakorolt hatásra vonatkozó információk, legalább az ellátó által az előző évben szolgáltatott gázokból származó CO₂-kibocsátás tekintetében.

A második albekezdés a) pontja tekintetében a gáztőzsdén vásárolt vagy Unión kívüli vállalkozástól importált gázra vonatkozóan a tőzsde vagy a szóban forgó vállalkozás által biztosított előző évi összesített számadatok használhatók.

Az (EU) 2018/2001 irányelv értelmében a végső felhasználók által vásárolt megújuló gáz részarányát származási garanciák felhasználásával kell közzétenni. Amennyiben a felhasználók hidrogén- vagy földgázhálózathoz használnak fel gázt, biztosítani kell, hogy a törölt származási garanciák megfeleljenek a vonatkozó hálózati jellemzőknek.

A szabályozó hatóság vagy más hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az ellátók által a végső felhasználók számára az e pont értelmében nyújtott információk megbízhatóak legyenek, és azokat nemzeti szinten, egyértelműen összehasonlítható módon adják meg.

II. MELLÉKLET

**INTELLIGENS FOGYASZTÁSMÉRŐ RENDSZEREK A FÖLDGÁZ ÉS A HIDROGÉN
ESETÉBEN**

[...]1. A tagállamok biztosítják területükön olyan [...] intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetését, ami függhet a piac és az egyéni fogyasztók oldalán felmerülő valamennyi hosszú távú költséggel és előnnyel kapcsolatos gazdasági értékeléstől és attól, hogy az intelligens fogyasztásmérés melyik fajtája gazdaságilag észszerű és költséghatékony, valamint hogy milyen ütemezés mellett valósítható meg.

2. Ennek az értékelésnek figyelembe kell vennie a 2012/148/EU bizottsági ajánlásban³⁰ előírt költség-haszon elemzési módszertant és az intelligens fogyasztásmérő rendszerek funkcionális minimumkövetelményeit, amennyiben azok a földgázra és a **hidrogénre** alkalmazandók, valamint a kiberbiztonság és az adatvédelem legmagasabb szintjének biztosításához rendelkezésre álló legjobb technikákat.

Ennek az értékelésnek szintúgy kellően figyelembe kell vennie a már bevezetett intelligens villamosenergia-fogyasztásmérő infrastruktúrával való lehetséges szinergiákat vagy a szelektív bevezetés lehetőségeit olyan esetekre, amelyek a költségek ellenőrzés alatt tartása érdekében gyorsan nettó megtérülést eredményeznek.

³⁰ A Bizottság 2012/148/EU ajánlása (2012. március 9.) intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetésének előkészítéséről (HL L 73., 2012.3.13., 9. o.).

3. Az említett értékelés eredményeinek függvényében a tagállamok elkészítik az [...] intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetésének ütemtervét legfeljebb tíz évre. Amennyiben az intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetéséről kedvező értékelés születik, a kedvező értékelés időpontjától számított hét éven belül a végső felhasználók legalább 80 %-át intelligens fogyasztásmérővel kell ellátni.

III. MELLÉKLET

A. rész

A hatályon kívül helyezett irányelv
és módosításai
(a 90. cikk szerint)

Az Európai Parlament és Tanács 2009/73/EK irányelve (HL L 211., 2009.8.14., 94. o.)	
Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.)	Csak az 51. cikk
Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/692 irányelve (HL L 117., 2019.5.3., 1. o.)	

B. rész

A nemzeti jogba való átültetésre vonatkozó határidők és az alkalmazás kezdőnapja

(a 90. cikk szerint)

Irányelv	Az átültetés határideje	Az alkalmazás kezdőnapja
2009/73/EK irányelv	2011. március 3.	2011. március 3., a 11. cikk kivételével
(EU) 2019/692 irányelv	2020. február 24.	2013. március 3. a 11. cikk tekintetében

IV. MELLÉKLET

MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

2009/73/EK irányelv	Ez az irányelv
1. cikk, (1) bekezdés	1. cikk, (1) bekezdés
1. cikk, (2) bekezdés	–
–	1. cikk, (2), (3) és (4) bekezdés
2. cikk, bevezető szakasz	2. cikk, bevezető szakasz
–	2. cikk, 1–13. pont
2. cikk, 1. pont	2. cikk, 14. pont
2. cikk, 2. pont	2. cikk, 15. pont
2. cikk, 3. pont	2. cikk, 16. pont
2. cikk, 4. pont	2. cikk, 17. pont
2. cikk, 5. pont	2. cikk, 18. pont
2. cikk, 6. pont	2. cikk, 19. pont
–	2. cikk, 20–22. pont
2. cikk, 7. pont	2. cikk, 23. pont
2. cikk, 8. pont	2. cikk, 24. pont
2. cikk, 9. pont	2. cikk, 25. pont
2. cikk, 10. pont	2. cikk, 26. pont
2. cikk, 11. pont	2. cikk, 27. pont
2. cikk, 12. pont	2. cikk, 28. pont
2. cikk, 13. pont	2. cikk, 29. pont

2. cikk, 14. pont	2. cikk, 30. pont
2. cikk, 15. pont	2. cikk, 31. pont
2. cikk, 16. pont	2. cikk, 32. pont
2. cikk, 17. pont	2. cikk, 33. pont
–	2. cikk, 34. pont
2. cikk, 18. pont	2. cikk, 35. pont
2. cikk, 19. pont	2. cikk, 36. pont
2. cikk, 20. pont	2. cikk, 37. pont
2. cikk, 21. pont	2. cikk, 38. pont
2. cikk, 22. pont	2. cikk, 39. pont
2. cikk, 23. pont	2. cikk, 40. pont
2. cikk, 24. pont	2. cikk, 41. pont
2. cikk, 25. pont	2. cikk, 42. pont
2. cikk, 26. pont	2. cikk, 43. pont
2. cikk, 27. pont	2. cikk, 44. pont
2. cikk, 28. pont	2. cikk, 45. pont
–	2. cikk, 46–47. pont
2. cikk, 32. pont	2. cikk, 48. pont
2. cikk, 34. pont	2. cikk, 49. pont
2. cikk, 35. pont	2. cikk, 50. pont
2. cikk, 36. pont	2. cikk, 51. pont

–	2. cikk, 52–71. pont
37. cikk	3. cikk
–	4. cikk
3. cikk	5. cikk, (1) és (2) bekezdés
–	5. cikk, (3) és (4) bekezdés
5. cikk, (11) bekezdés	5. cikk, (5) bekezdés
7. cikk	6. cikk
4. cikk, (1) bekezdés	7. cikk, (1) bekezdés
–	7. cikk, (2) bekezdés
4. cikk, (2) bekezdés	7. cikk, (3) bekezdés
–	7. cikk, (4) bekezdés
–	7. cikk, (5)–(9) bekezdés
4. cikk, (3) bekezdés	7. cikk, (10) bekezdés
4. cikk, (4) bekezdés	7. cikk, (11) bekezdés
–	8. cikk
8. cikk	9. cikk
–	10. cikk
–	11. cikk
–	12. cikk
–	13. cikk
–	14. cikk

–	15. cikk
–	16. cikk
–	17. cikk
–	18. cikk
–	19. cikk
–	20. cikk
–	21. cikk
–	22. cikk
–	23. cikk
–	24. cikk
–	25. cikk
–	26. cikk
32. cikk	27. cikk
–	27. cikk, (3) bekezdés
34. cikk	28. cikk
33. cikk	29. cikk
38. cikk	30. cikk
–	31. cikk
–	32. cikk
–	33. cikk
35. cikk	34. cikk

–	34. cikk, (3) bekezdés
13. cikk, (1)–(2) bekezdés	35. cikk, (1)–(2) bekezdés
–	35. cikk, (3)–(4) bekezdés
13. cikk, (3) bekezdés	35. cikk, (5) bekezdés
–	35. cikk, (7)–(9) bekezdés
13. cikk, (5) bekezdés	35. cikk, (10) bekezdés
16. cikk	36. cikk
–	37. cikk
23. cikk	38. cikk
24. cikk	39. cikk
25. cikk, (1) bekezdés	40. cikk, (1) bekezdés
–	40. cikk, (2) bekezdés
25. cikk, (2) bekezdés	40. cikk, (3) bekezdés
25. cikk, (3) bekezdés	40. cikk, (4) bekezdés
25. cikk, (4) bekezdés	40. cikk, (5) bekezdés
25. cikk, (5) bekezdés	40. cikk, (6) bekezdés
–	40. cikk, (7)–(9) bekezdés
–	41. cikk
26. cikk	42. cikk
27. cikk	43. cikk
28. cikk, (1)–(4) bekezdés	44. cikk, (1)–(4) bekezdés

–	44. cikk, (5) bekezdés
29. cikk	45. cikk
–	46. cikk
–	47. cikk
–	48. cikk
–	49. cikk
–	50. cikk
22. cikk	51. cikk
–	52. cikk
–	53. cikk
9. cikk	54. cikk
14. cikk	55. cikk
15. cikk	56. cikk
17. cikk	57. cikk
18. cikk, (1)–(10) bekezdés	58. cikk, (1)–(10) bekezdés
–	58. cikk, (11) bekezdés
19. cikk	59. cikk
20. cikk	60. cikk
21. cikk	61. cikk
–	62. cikk
–	63. cikk

–	64. cikk
10. cikk	65. cikk
11. cikk	66. cikk
12. cikk	67. cikk
30. cikk	68. cikk
31. cikk	69. cikk
39. cikk	70. cikk, (1)–(5) bekezdés
–	70. cikk, (6) bekezdés
40. cikk	71. cikk
41. cikk	72. cikk
–	72. cikk, (5) bekezdés
41. cikk, (5)–(9) bekezdés	72. cikk, (6)–(10) bekezdés
41. cikk, (10)–(17) bekezdés	73. cikk, (1)–(8) bekezdés
42. cikk, (1)–(4) bekezdés	74. cikk, (1)–(4) bekezdés
–	74. cikk, (5) bekezdés
42. cikk, (6) bekezdés	74. cikk, (6) bekezdés
43. cikk	75. cikk
44. cikk	76. cikk
46. cikk	77. cikk
47. cikk	78. cikk
48a. cikk	79. cikk

–	80. cikk
49a. cikk	81. cikk
49b. cikk	82. cikk
–	83. cikk
–	84. cikk
–	85. cikk
–	86. cikk
54. cikk	87. cikk
53. cikk	88. cikk
55. cikk	89. cikk
56. cikk	90. cikk
I. melléklet	I. melléklet
–	II. melléklet
–	III. melléklet
II. melléklet	IV. melléklet
